

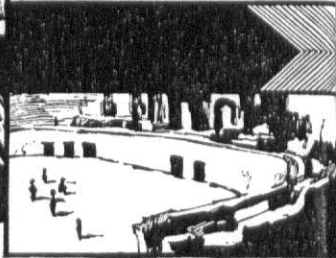
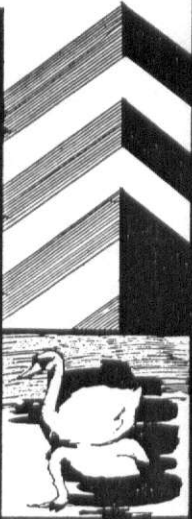
ตุลาคม ๒๕๖๕

รายเดือน

สังคมศาสตร์ฉบับ

อาชญากรรม
: ตาต่อตา
ฟันต่อฟัน

อ่าน ไทยควรทำตัวอย่างไรหลังสงครามอินโดจีน ?

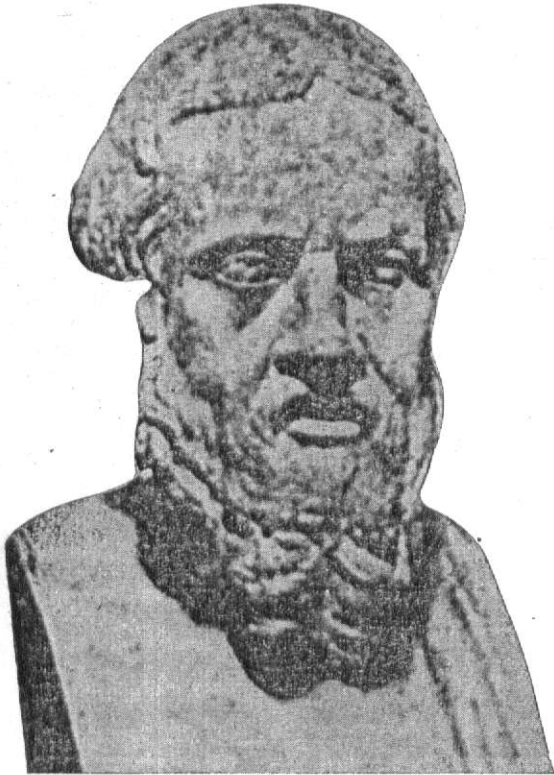

เสริมสร้างปัญญา.... เพิ่มความสง่าตู่หนังสือ

ด้วย **NEW AGE ENCYCLOPAEDIA**

นับเป็นสารานุกรมชุดใหม่ และทันสมัยที่สุดในปัจจุบัน โดยได้รวมเรื่องต่างๆ ที่น่ารู้ น่าสนใจจากทั่วโลกมาประมวลไว้เรียงตามลำดับตัวอักษร ซึ่งผู้อ่านจะทราบได้ว่า ชื่อแต่ละชื่อเป็นอะไร มีความหมายและความเป็นมาอย่างไร ทั้งนี้ได้อธิบายความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ไว้ด้วยพอเป็นสังเขป พร้อมกับมีภาพถ่ายจากของจริงที่ทันสมัย สีสันชัดเจนประกอบทุกเรื่อง ตลอดทั้งเล่มจึงแพรวพราวด้วยภาพ ชวนอ่านชวนดูอย่างยิ่ง ขณะเดียวกันก็เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ศัพท์ ความหมายของศัพท์ และความรู้รอบตัวในเรื่องต่างๆ ทุกสาขาวิชา คำอธิบายเขียนด้วยสำนวนภาษาง่าย ๆ ซึ่งผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับปานกลางก็สามารถเข้าใจได้เป็นอย่างดี จึงควรมีไว้ศึกษาหาความรู้ และประดับตู้หนังสือที่สุด

พิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ รูปเล่มกะทัดรัด ปกออบพลาสติก งดงามเป็นที่สุด ชุดหนึ่งมี 23 เล่ม ราคา 850 บาท.

ตำนาน
ของ
เฮโรโดตัส
บรรพ ๑

ประวัติศาสตร์ฉบับแรกของโลก
ตำนาน อีนุโสภน แปล
นอกจากคุณค่าทางประวัติศาสตร์แล้วยังให้
ประโยชน์ในแง่วรรณคดีตะวันตกโบราณอีกด้วย
สำนักพิมพ์ สมาคมสังคมนิยมแห่งประเทศไทย
จัดพิมพ์
ราคาเล่มละ ๒๕ บาท

พื้นความหลัง เล่ม ๒ ที่ขาดลาคน บกนี้ ได้พิมพ์
ครั้งที่ ๒ แล้ว เพิ่มรูปเรื่อง สะพานเฉลิม และมีเชิง
อรรถเพิ่มเติมถึงสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา
ด้วย ท่านที่ซื้อมาซื้อไม่ได้หงุด ๔ เล่ม จะซื้อเพิ่ม
หรือต้องการทั้งชุดจะมีกล่องสวยงามให้ด้วย กับ
มีจดหมายโต้ตอบระหว่างเสฐียรโกเศศกับ ส. ศิว
รักษ์ รวมอยู่ในชุดนี้อีกเล่ม ๑ เป็น ๕ เล่ม ราคาชุด
ละ ๒๐๐ บาท เฉพาะกล่องชุด ถ้าซื้อทั้งชุดจะลด
ให้ในราคาพิเศษ

หนังสือทางชมรมศึกษิตสยาม ลำดับที่ ๓ คือ ดินดึก
คืน ของ ส.ศิวรักษ์ อันเป็นการรวบรวมบทความและ
ปาฐกถา ชั้นสำคัญ ๆ ซึ่งบางบทความยังไม่เคยตี
พิมพ์มาก่อน และบางบทความถึงกับเจ้าของหนังสือ
ไม่กล้าลงพิมพ์ บกนี้ ได้รวบรวมไว้ทั้งหมดแล้ว
ท่านที่สนใจงานเขียน ปาฐกถา ของ ส. ศิวรักษ์ ไม่
ควรจะพลาดหนังสือเล่มนี้ ราคาวางตลาด ๔๕ บาท
ติดต่อสั่งซื้อได้ที่ ร้านศกษิตสยาม
๑๓๑๕ ถนนพระราม ๔ สามย่าน กรุงเทพฯ ๕

สังคมศาสตร์ปริทัศน์

รายเดือน

เจ้าของ : นายป๋วย อึ๊งภากรณ์
 แทนสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย
 กรรมการที่ปรึกษา : นายสุทัศน์ ศิวรักษ์
 นายขจรวิทย์ ยุทธวงษ์
 บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา: นายสุชาติ สวัสดิ์ศรี

สำนักงาน : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย สมาคม
 สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย ถนนพญาไท
 กรุงเทพฯ ๒ พระนคร โทร. ๕๖๖๒๒

กองบรรณาธิการ "สังคมศาสตร์ปริทัศน์"

รายเดือน

นายสุชาติ สวัสดิ์ศรี	บรรณาธิการ และเลขานุการ
นายชวลิต บุญญาสถิต	ผู้จัดการ
นายวีระศักดิ์ วงศ์พิทักษ์	ผู้ช่วยฝ่ายบรรณาธิการ
นายสันติ เล็กสุขุม	ผู้ช่วยฝ่ายศิลป์
นายพิภพ อังไชย	ผู้ช่วยฝ่ายเลขานุการ
นายสมพล เมฆนาค	เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ
นายสวัสดิ์ เอิบถัง	เจ้าหน้าที่ฝ่ายจำหน่าย

ที่จะทำฉบับ *กามารมณ* และ *สังคมไทย* ออกในเดือนพฤศจิกายนนี้ เราขอเลื่อนไปเป็น ฉบับเดือนธันวาคม แทนอน เพราะอยากให้เป็น การส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ อันจะมาถึงอีกไม่ช้า ท่านคอยเราได้มิใช่หรือ สำหรับฉบับหน้า ไม่มีแนวเรื่องเด่นเป็นพิเศษ แต่เนื่องจากเป็นเดือนของการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ปรึกษ กับ แมคโกเวน เรามีสัมภาษณ์ โจเซฟ ฟิชเชอร์ (Joseph Fischer) ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาเกี่ยวกับอาเซียน เอเชีย ซึ่งเลขทำงานวิจัยอยู่ในพม่า อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์มาก่อน เรื่องที่ สัมภาษณ์ ส่วนหนึ่งว่าคือ นโยบายของ อเมริกัน ในอาเซียน ตะวันออกเฉียงใต้ และผู้สื่อข่าวของเราในลาว ใต้เขียนเล่าถึง อเมริกาในลาว พันศักดิ์ วิญญูรัตน์ เบ็ญ O.S.S. กับขบวนการเสรีไทย ทัศนการณ์สู่วรรณ วิจารย์หนึ่งสื่อ เสี่ยงจาก หุ่นไหหิน ฯลฯ

นอกจากนี้ ท่านจะพบกับ คอลัมน์ *ประจำ กำแพงลม* คนกับสิ่งแวดล้อม *เรื่องสั้น กวินพนธ์* และถึงละอันพันละน้อยอื่น ๆ อีกครบครัน

สังคมศาสตร์ปริทัศน์ รายเดือน ฉบับที่ ๑๐ ปีที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๑๕

	๔	ในเล่ม
	๕	จดหมายถึงบรรณาธิการ
	๑๐	บทนำ: อาชญากรรม/คาค้อตา ฟันค่อฟัน
บทความอาชญา		
พันศักดิ์ วิษณุรัตน์ กองบรรณาธิการ	๑๒	ไทยควรทำตัวอย่างไรหลังสงครามอินโดจีนยุค ๑
วีระประวัติ วงศ์พวนันท์ กองบรรณาธิการ	๑๕	สัมภพณ์/รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์: นายกลิ่น สักกะณี
อุกฤษ มงคลนาวิน กรมแผนที่ พงศัพนัน	๒๕	สารคดี/ชีวิตในคุก
สรวย สุวรรณมณฑล ฉัตรทิพย์ นาถสุภา	๔๕	การประหารชีวิตและสถิติผู้ถูกประหารชีวิต
ชาญวิทย์ เกษนครศิริ	๔๖	โทษประหารชีวิตจำเป็นหรือไม่ในสังคมไทย
	๕๐	โทษจำคุกกับโทษประหารชีวิต
	๕๔	พฤติกรรมทางอาชญากร
	๖๖	สภาพวิเทศน์/อาชญากรรมกับสังคมไทย
	๘๕	คนกับความผิด/อังเคร มาดโตส และ เอ็ดการ์ สโนว์
ประภัสสร เสวิกุล อังคาร ถัดยามพงศ์ สถิน บ้านทุ่ง/นิคม รามชวา ศักดิ์ วงศ์รัฐ คำสิงห์ ศรีนอก ไพฑูริย์ สีนลาวรัตน์ อรุณ วัชรสวัสดิ์	๔๓	ร้อยกรอง/หัวใจที่ร้องเพลง
	๖๑	ร้อยกรอง/ปริศนาในปัญญาภุมมขันธ์
	๑๐๔	กวีต่างแดน/ฉันคือหินผา
	๙๔	เรื่องสั้น/นกสีขาวและผู้แพนเซอร์
	๙๔	กวีเพลงม/จิตเภท
	๙๘	คนกับสิ่งแวดล้อม/ความสัมพันธ์ทางธรรมชาติของเมืองไทย
	๑๐๒	การ์ตูน/พวกมันเห็น กับ พวกจอมปลวก
ปฏิกริยา		
วารินทร์ วงศ์หาญเขี้ยว	๑๐๖	จรรยาบรรณของนักวิชาการ
	๑๑๑	วิจารณ์หนังสือ
	๑๑๖	ข่าวในวงการหนังสือ
	๑๒๐	บรรณาธิการ
ผู้วิจารณ์หนังสือ		วิชัย คันฉวี/พิภพ ผลงาม/

ข้อคิดเห็นใดๆ ในหนังสือนี้ ย่อมเป็นของผู้เขียน มิใช่เป็นที่เห็นของสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย ส่วนลิขสิทธิ์ของบทความนี้เป็นของ "สังคมศาสตร์ปริทัศน์" การตีพิมพ์ซ้ำ หรือคัดลอกบางตอนไปลงพิมพ์ใหม่จะต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบก่อน เป็นลายลักษณ์อักษร "สังคมศาสตร์ปริทัศน์" ออกปีละ ๑๒ ฉบับจำหน่ายปลีกตามร้านทั่วไป เล่มละ ๕ บาท (กระดาษปอนด์) ๕ บาท (กระดาษปรีฟ) สมาชิก คำนำรุ่นปีละ ๕๐ บาท โดยส่งขนาดก็ได้ในนาม นายชวลิต บุญญลักษมณ์ ผู้จัดการ (ซึ่งจ่ายไปรษณีย์ลงทะเบียน)

ร.ม.บ.ก.

บรรณาธิการยินดีรับจดหมายจากผู้อ่านเสมอ และจะนำตีพิมพ์ถ้าเห็นว่าสาระ ในกรณีที่เจ้าของแสดงความจำนงมิให้ลงพิมพ์ก็จะไม่ลงพิมพ์ ผู้ที่ประสงค์จะใช้นามปากกา ต้องแจ้งนามจริงให้บรรณาธิการทราบทุกครั้งไป บรรณาธิการสัญญาว่าจะไม่เปิดเผยนามจริงของท่านให้คนอื่นทราบ จดหมายที่ใช้นามแฝงโดยไม่บอกนามจริง จะไม่ได้รับการพิจารณาแต่อย่างใด ทั้งนี้ต้องขออนุญาตตีพิมพ์ข้อความของท่านลงบ้าง เพื่อสว่นหน้ากระดาษ

ชีวิตในคุก?

ตามที่คุณเกริ่นว่า สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ฉบับเดือนตุลาคม จะเป็นฉบับ "อาชญากรรมกับสังคมไทย" ผมในฐานะผู้อ่านประจำ ได้ตั้งความหวังไว้ว่าจะได้อ่าน "ชีวิตในคุก" ในแง่ที่เป็นจริง เกี่ยวกับความเหลวแหลกของการควบคุม เช่นผู้คุมกดขี่ข่มเหงนักโทษจนเกินขอบเขต มีการขายเฮโรอีนในคุกอย่างคึกคัก นักโทษหลายคนคิดเฮโรอีนกันงอมแงมหลังจากได้รับการปลดปล่อยจากรางานรัชดาภิเศกที่ตนเอง ทผมเห็นมาเป็นจังหวัดทางภาคใต้ คิดว่าคุณคงคุยเรื่องนี้มาแต่แม่ให้อ่านกัน และอย่าลืมถามผู้หมิ่นที่รับผิดชอบเรื่องนี้ด้วย เกี่ยวกับเรื่องนี้เคยมีผู้ถามไปยังกรมประชาสัมพันธ์ คำตอบก็คือ ทางอธิบดี (หรือรองฯ) กรมราชทัณฑ์ตอบว่า "ไม่รู้ชัดว่าเป็นจังหวัดใดที่ทำการค้าเฮโรอีนในคุก และโดยปกติก็มีการควบคุมการนำอาหารเข้าคุกอยู่แล้ว" ผมทนฟังไม่ได้เพราะรู้สึกสะอิดสะเอียนที่จะฟังคำพูดอันไม่ยอมรับผิด แถมยังแก้ตัวซุ่มๆ ต้องรีบปิดวิทยุทันที และคิดว่า สังคมศาสตร์ปริทัศน์ คงไม่ทำตัวเหมือนกระบอกเสียงให้ใคร ที่คอยแสดงข้อแก้ตัวให้ผู้อื่นอยู่เสมอ ผมคงไม่ผิดหวังเหมือนที่ได้รับจากสถานวิทยุแห่งประเทศไทยนะครับ

อ.ช.

สมุทรสงคราม

นายทุนเงินกู้

หลังจากได้อ่านแถลงข่าวจาก นสพ. รายวัน หลายฉบับว่า ทางการได้จับกุมนายทุนให้กู้เงิน ซึ่งมีวิธีการฉ้อฉลทำสัญญาผูกมัดพวกกรรมกรรถไฟ การทำเรือ ตลอดจนเล่นให้เหลื่อมออกเงินกู้ให้กรรมกรรถไฟจำนวนมาก ทั้งนี้เป็นเหตุให้ได้รับความเดือดร้อนแสนสาหัส ตลอดจนถึงลูกเมียของเขา ผมทราบข่าวด้วยความเศร้าใจ ใคร่อยากเผยข้อคิดอีกหลายอย่าง ซึ่งบางคนอาจจะไม่ทราบละเอียด เพื่อผู้มีหน้าที่แก้ไข จักพึงให้ความช่วยเหลือบ้างบ้างแก่เขาทั้งหลายตามควร

พวกนี้เท่าที่ทราบกันอยู่แล้วว่า เงิน คือผลประโยชน์ที่เขาจะได้รับ ไม่ว่าจะได้มาด้วยทางใดเป็นเอาทั้งสิ้น จากแหล่งใหญ่ๆ ของคนงาน เป็นค่าน้ำ โรงงานมักกะสัน โรงงานยาสูบ กรมทาง คนงานกวาดขยะหรือรถเก็บขยะของเทศบาล โรงงานของบริษัทน้ำมันใหญ่ๆ ซึ่งมีคนงานจำนวนมาก โรงงานทอผ้าหรืออุตสาหกรรมใหญ่ๆ รวมทั้งการทำเรือซึ่งทางการกำลังกวาดล้างตามที่กล่าวข้างต้นด้วย

การตัดสินใจที่สำคัญซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายแรกของการก่อความเดือดร้อนนี้คือ เงิน ที่ได้มาโดยมิชอบเป็นเหตุใหญ่ ก่อให้เกิด อาชญากรรม สวมแหล่งโสโครกทางนิเวศน์วิทยา โรคภัยไข้เจ็บ ทำลายศีลธรรม นานัปประการก็คามา มนุษย์พวกนี้ซึ่ง

เห็นแก่ได้โดยเอาเปรียบทุกประการโดยมีค่านึงถึงใครทั้งสิ้น ขอให้ได้เงินเป็นเอาที่นั่น

เท่าที่ผมเคยทราบมา เหตุการณ์เหล่านี้มีมากทั่วไปแทบทุกจังหวัด นับแต่ภาคอีสาน ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคเหนือ เป็นต้นว่า กรมการสร้างทางแทบทุกสาย ทั้งของทางการและบริษัทรับเหมา และตามเหมืองแร่ต่าง ๆ แทบทั้งสิ้นมีคนงานจำนวนมากล้วนแต่ประสบความเดือดร้อนทำนองเดียวกันนั้นเป็นส่วนใหญ่

การขูดรีดเหล่านี้มาจากนายทุนหน้าเลือดแทบทุกแห่ง ตามลักษณะงานที่มากและน้อย เท่าที่ข้าพเจ้าเคยประสบมาทางจังหวัดภาคใต้ ซึ่งมีงานเหมืองแร่ใหญ่ ๆ มากที่สุด โดยเฉพาะตะกั่วป่า พังงา และจังหวัดใหญ่เช่นภูเก็ต ทราบว่ามีพวกแขกชิลอนหรือชาวใต้มีกนิมเรียกกันว่า แยกเจี๊ยะ ซึ่งตัวคานุ่งห่มขาว พวกนี้มีวิธีการออกเงินก็เป็นตาเป็นสัน ออกเงินให้คนงานตามเหมืองตลอดจนคนไทย-จีน บางที่ยังมีพวกนายเหมืองที่เดือดร้อนในทางการเงินก็ต้องคดอยู่ในอิทธิพลการเงินของพวกนี้ ส่วนมากวิธีการของพวกนี้ ชั้นแรกก็คือ จำนวนเงินที่กู่นั้น จะไม่ได้รับเต็ม คือ เช่น กู้ ๑,๐๐๐ บาท ถักคอกเบียร์ยี่สิบ ๒๐ เขาก็หักคอกเบียร์ไว้เลย คงเหลือเงินที่จะได้จริง ๆ ๘๐๐ บาท แต่ทำสัญญาเต็ม แล้วมีข้อตกลงกันภายนอกอีกว่า จะผ่อนส่งเป็นรายอาทิตย์ ครั้งเดือน หนึ่งเดือน ตามกำหนดจ่ายเงิน มีลูกน้องเดินเก็บเป็นรายเดือนหรือตามเหมือง นอกนั้นก็ให้แพทย์ขายการเพิ่มเงินในสัญญาทุกประการ ข้อสำคัญพวกนี้ไม่เคยแสดงการเสียดายเงินได้อันถูกต้อง พวกนี้มึนมากไม่ต้องค้าขายอะไรโดยตรงเท่ากับเป็นแบงก์เถื่อน ซึ่งรายการละเอียดของพวกเขาก็เป็นอย่างไรทั้งทางการควรจะสอดส่องและปราบปราม เพราะเป็นการเอาเปรียบในทางเศรษฐกิจส่วน

หนึ่ง ซึ่งบางทีนักเศรษฐศาสตร์อาจจะมองข้ามไปเสีย เพราะพวกนี้เขาทำมาหลายสิบปีแล้ว เป็นเงินที่รัดไถเกินความแล้วนับเป็นเงินหลายสิบล้านก็ว่าได้ พวกที่วานข้าพเจ้าทราบว่ามีมากทางภูเก็ต หาดใหญ่ สงขลา ตะกั่วป่า ตรีัง ซึ่งเป็นแหล่งทำเหมืองแร่ และทางภาคกลางแถวราชบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ก็เชื่อแน่ว่าจะต้องมี ล้วนแต่จะมาเป็นรูปโฉม

สำหรับนครหลวงกรุงเทพธนบุรีนั้น เท่าที่ทราบแน่ ๆ ก็คือ พวกแขกชิลัน (แขกหัวโต) ซึ่งตั้งกลุ่มของเขายู่ที่ภูเก็ตใหญ่แถววงเวียนใหญ่ รวมทั้งถนนลาดหญ้า ซึ่งทราบว่าเป็นพวกนี้รวมกันเป็นทำนองบริษัท ๆ จัดซื้อที่ดินใหญ่ของเจ้าคุณเบ็ญมา นายผู้หนึ่ง มีบริเวณกว้างขวางมาก แล้วแบ่งสร้างคอกแล้วให้เช่า แล้วรวมกลุ่มกันอยู่โดยไม่เสียค่าเช่า แล้วเช่าขึ้นหรือปล่อยให้ลูกน้องแยกกันเป็นหลายสาย ออกเก็บเงินก็เป็นรายวันทุกครอกชอบ และบางทีไปในรูปชายของเงินผ่อน เช่น เสื้อผ้า เคียงนอน วิทย โทรทัศน์ เกษมเป็นรายวัน มีหลักฐานการกู้เงินตามกฎหมาย พวกนี้ควรจะมีการตรวจสอบอาชีพ รายได้และการดำรงชีพทั่วไปด้วย

รายละเอียดที่พวกหน้าเลือดคือความเดือดร้อนแสนสาหัสเหล่านี้ จะเล่าไปได้อีกหลายหน้ากระดาษสำคัญที่ว่าเราจะกำจัดพวกนี้โดยมาตรการอย่างไร วิทยุชนไปรคช่วยกันคิดมาก ๆ และแก้ไข เพราะจุดเริ่มต้นของความเดือดร้อนทั้งหลายเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งทำให้เกิดอาชญากรรมและการคอร์รัปชันคือ ๆ ไปขึ้นได้แน่นอน

วิวัฒนาการ สดิลชัย
พระประแดง สมุทรปราการ

ผมคงบ้าเข้าสักวัน

ผมอ่าน สังคมศาสตร์ปริทัศน์ โดยมิได้เป็นสมาชิก เพราะในกรุงเทพฯ หาซื้อได้ง่าย ผมจะไม่ขอพูดถึง ส่วนดีของ สังคมศาสตร์ปริทัศน์ เพราะ

ถ้าใครอ่านก็ย่อมทราบถึงเนื้อหาสาระอยู่แล้ว อยากพูดถึงผลเสีย (ซึ่งอาจจะไม่มี) ผมยอมรับว่าอ่านแล้วทำให้เกิดแนวความคิด ทำให้หูกว้างตาไกล ทราบถึงเหตุการณ์ ปัญหา เรื่องราวทั้งในและนอกประเทศ แต่ผมวิตกอยู่ว่าถ้าอ่านไปนาน ๆ ผมกลัวว่าจะเป็นโรคประสาท เพราะต้องคิด ต้องพิจารณาต่อปัญหาต่าง ๆ ของสังคม บอกตามตรงว่าผมไม่เคยสบายใจเมื่ออ่านแล้ว โหนจะปัญหาครอบครัวป็น โหนจะปัญหาสงคราม โหนจะปัญหาทางการศึกษา ฯลฯ นี้พวกคุณพยายามแต่จะขีดเขียนดั่งสิ่งเหล่านี้ ให้ผู้อ่านลึบฟังการดำรงชีพแต่ละวันก็ประสบมาอยู่ตลอด แทนที่ขามว่างจะอ่านหนังสือเพื่อการพักผ่อน กลับขิงเข้าไขไปอีก ทำไมไม่ลองเอาข้อคิดของสิ่งโน้นบ้าง สิ่งนี้บ้าง มาดงคุดสักฉบับ ผู้อ่านจะได้สบายใจว่าตัวเองก็อยู่ในสังคมที่น่ารื่นรมย์ แทนที่จะมองอะไรในแง่ร้ายไปเสียหมด เราควรลองทำคุดสักเล่มเป็นไง เพื่อคลายความตึงเครียดของสมอง ของอารมณ์ เรื่อยๆ ไปแล้วแต่คิดถึงเรื่องไม่ดีทั้งหลายอยู่เลย ผมคงบ้าเข้าสักวัน ถ้าจะถึงขั้นนั้นจริง ๆ ผมอาจชวนคุณสูดอากาศจากสังคมบ้าง ๆ เหล่านี้ไปแสวงหาโมฆธรรม เพื่อจิตใจจะได้สงบ ตุ ๆ คุณก็อาจเข้าถึงได้ง่าย เพราะคุดแก่ผมเผ้าหนาวคุดก็เหมือนนักบุญอยู่แล้ว

อนอง เหล่านี้
โรงเรียนไพศาลศิลป์ นครหลวง ฯ

ผมเองก็คงเป็นบ้าเข้าสักวันเหมือนกัน คุณกับผมมีลิตธิเท่ากันในเรื่องนี้ ในสังคมที่ขวยนั้น ผู้คนที่ขอยมขวยกันคนละเล็กคนละน้อย ถึงจะหนี ก็คงหนีมันไม่พ้น หลอกตัวเองเปล่า ๆ ผมเองยินดีจะเป็นบ้า แต่ไม่ยินดีจะเป็นนักบุญอย่างที่คุณว่ามานี้ บ.ค.

กลดวางของผู้ก่อการ ๒๔๗๕

ผมมีข้อจะทักท้วงในเรื่อง ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ ของคุณเสถียร สุกใสภณ อยู่หน่อยหนึ่ง เป็น

ความสำคัญ ไม่เห็นมีผู้ทักท้วงไว้ในฉบับสิงหาคม เรื่องที่ว่าสำคัญคือการใช้กลดวางของผู้ก่อการ ๒๔ มิถุนายน ว่า " จะทำการฝึกฝนยุทธวิธีแผนใหม่ให้ทหารราบต่อสู้กับรถรบ " นั้นผิด ความจริงคือจะแสดงการรบร่วมกันระหว่างทหารราบกับรถรบหรือรถถัง หรือนัยหนึ่งใช้ทหารราบติดตามปลายนรถรบตามหลังรถถัง มีรถถังเป็นเครื่องกำบังกระสุนปืนที่ระดมยิงมาจากข้าศึกตามที่ได้ในภาพยนตร์ในชั้นหลัง ๆ นี้เอง แต่สมัยนั้นรถถังไทยเพิ่งส่งเข้ามาได้ปีเดียว ยุทธวิธีนี้จึงยังไม่ค่อยมีผู้รู้กัน เป็นของใหม่ กลดวางของพระยาทรง ฯ อาจารย์ใหญ่ผู้บัญชาทหารจึงสนิทมาก โดยใช้นักเรียนนายร้อยสมมติเป็นทหารราบ ใช้รถถังแบบ ๑๓ หรือ ๑๔ ที่มีอยู่เรียกกันว่า รถรบไฮ้อัด เป็นรถถังแสดงการฝึกให้ดู

ความจริงข้อความตอนนั้นคุณเสถียรไม่น่าพลาด เพราะเมื่อแกไปคิดคือสอบถามในการเขียนเมื่อสมัยก่อนโน้นกับ ทส. เจ้าคุณทรง (ตำรวจ กาญจนสิทธิ์) ผมก็นั่งอยู่ด้วย แต่ไม่ได้พูดกันถึงเรื่องนี้ แต่เป็นเรื่องที่เจ้าคุณทรงเขียนไว้เอง ในการที่คุณตำรวจ ฯ จัดพิมพ์ขึ้นในเรื่อง "บันทึกพระยาทรง" แต่ตัวเองเป็นนายทหารประจำการ ไม่แสดงตัว หากใช้นามนายบัน แก้วมาตย์ สส. นครพนมสมัยนั้นว่า เป็นผู้เขียน ซึ่งผมเข้าใจว่าคุณเสถียรคงมีหนังสือเล่มนี้เป็นคู่มือในการเขียนเรื่อง ๒๔ มิถุนา (๑๕) ไม่ทราบว่ามีรู้ จึงขอทักท้วงมา

เมื่อปี ๒๔๘๘ ที่คุณดาวีห์ บัณฑะศิริ และผมร่วมกันตั้งหนังสือพิมพ์ ประชาธิปไตยนั้น เป็นเวลาที่คุณตำรวจ กาญจนสิทธิ์ นายทหารคนสนิทของเจ้าคุณทรงกลับจากลี้ภัยการเมือง สมัยจอมพลแปลกไปอยู่เขมร เข้ามาประจำอยู่กรมนาวิกโยธินกับคุณทหาร ขำหิรัญ แล้ว "บันทึกพระยาทรง" ซึ่งคุณตำรวจ (ยศร้อยเอก เรือเอก และนาวาอากาศตรี) เป็นคนเขียนทั้งหมด นอกจากบทที่

กล่าวถึงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๕ บทเดียวที่
เจ้าคุณทรงเขียนเอง คุณสำรวจได้นำมาพิมพ์ที่กรุง
เทพฯ และผมได้ร่วมรู้และปรึกษาคิดต่อในการ
พิมพ์ตลอด ตั้งได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว ว่าเพราะผู้
เขียนเป็นนายทหารประจำการ (เสนาธิการประจำตัว
พล.ร.ต. ทหารฯ ผบ.นย.) จึงไม่อยากใช้ชื่อว่าเป็น
ผู้เขียน แต่ขอให้นายบัน แก้วมาตย์ สส.นครพนม
ขณะนั้น ซึ่งเป็นญาติหรือชอบพอกันสมัยนั้นใช้นาม
แทน เพราะอาจเหมาะสมแก่หน้าที่ สส. ฯลฯ

คุณเควีร์ บีทมะคีวี อดีตบรรณาธิการ ประชา
ธิปไตย ก็เป็นคนหนึ่งที่รักนับถือเจ้าคุณทรง ถึง
ขนาดเคยไปเยี่ยมท่านผู้นั้นที่คอยบอกหา สมัยเป็น
บ้านพักผู้อำนวยการโรงเรียนรบ ที่เจ้าคุณทรงดำรง
งานเป็นตำแหน่งสุดท้าย คุณเควีร์ได้เล่าว่า ได้พูดคุย
ท่านเจ้าคุณผู้นั้นบนคอกขี้ในฤดูหนาว ที่เชียงใหม่
ประโยคหนึ่งกล่าวไว้ว่า "ถ้าท่านไม่เล่นการเมือง กว
เมืองมันจะเล่นท่าน" เจ้าคุณทรงเหงื่อแตกแต่ก็ขี
้นการตัดสินใจว่า ท่านไม่ทำ! คุณเควีร์ก็ตายไป
แล้วคุณสำรวจยังมีชีวิตอยู่แต่ก็ ๖๓ ขวบแล้ว ดู
เหมือนจะพอใจในทางเข้าป่าขึ้นเขาอยู่ทางแดนสระ
บุรีโม้น (มีบุตรที่ไปคระก้าลำบากในเมืองเขมรด้วย
แต่ครั้งนั้น บัดนี้รับราชการเป็น พ.ท. รองผู้การ
หน่วยรบพิเศษของ พล.ต. เทียนชัย ศิริสัมพันธ์) ผม
ซักจะฟังขำนักแล้ว ขอประทานอภัยจงหนัก

อ.พ.ช.

บางขุนเทียน นครหลวงธนบุรี

จดหมายจากอินเดีย: เมืองของ เลอ คอบูซีเออร์

ผมมาถึงอินเดียแล้ว สภาพเมือง นิวเดลี ไม่
ค่อยเจริญคนเจริญใจเหมือนที่เคยในภาพเอาไว้
เมืองจากมีคนไม่ได้รับการศึกษามาก บ้านเมืองจึง
ค่อนข้างสกปรกและมองเห็นได้ชัดเลยว่าพิสัย
(Range) ระหว่างคนจนกับคนรวยของอินเดียนั้น

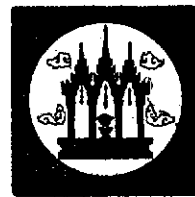
ต่างกันกว่าของไทยมาก ผมรู้สึกคล้าย ๆ กับว่า
"คนชั้นกลาง" ของแขกเมื่อเทียบเปอร์เซ็นต์แล้ว
คงจะมีน้อยกว่าไทยมาก นี่ผมกล่าวโดยปราศจาก
ข้อมูลและหลักฐานอ้างอิง แต่เพียงจากการมองเห็น
และความรู้สึกส่วนตัวเท่านั้น ผมอยู่ที่นิวเดลีวัน
เดียว เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเขาก็จัดการส่งตัวมาที่
เมืองจันดิการ์ (Chandigarh) พอมาถึงวันแรกผม
ทั้งเลขที่เดียว ไม่นึกเลยว่าจะได้มาอยู่เมืองที่สะอาด
เรียบร้อยและสวยงามเช่นนี้ ในอินเดียเมื่อเจ้าหน้าที่
ของรัฐบาลเล่าให้ฟังตอนแรกผมยังนึกว่าเขาโฆษณา
เพื่อเอาใจเราเสียอีก เขาว่าเมืองนี้เป็นเมืองที่ออก
แบบสร้างดีที่สุดในอินเดีย ตอนหลังผมจึงทราบว่าเมืองนี้ออกแบบโดย
สถาปนิกเอกของโลกคนหนึ่ง คือ Le Corbusier
ชาวฝรั่งเศส แปลนของเมืองนี้ชนะการประกวดการ
วางผังเมืองที่ออสเตเรีย และมีหลายมหาวิทยาลัย
ในอาเซียร์รวมทั้งมหาวิทยาลัยศิลปากรของเราที่บรรจุ
แบบแปลนของเมืองนี้เข้าไว้ในหลักสูตรของคณะ
สถาปัตยกรรม เมือง Chandigarh เริ่มก่อสร้างเมื่อ
ปี ๑๙๕๑ นี้เอง เป็นเมืองใหม่ การก่อสร้างปัจจุบัน
ก็ยังดำเนินอยู่ ท่านควรมีหัวขบวนผู้คิดสร้างเมืองนี้
ในสายตาของคนธรรมดาอย่างผม พอจะกล่าวได้
ตอนนั้นก็เพียงว่า เมืองนี้ Le Corbusier แบ่งออก
เป็น Sector ประมาณ ๓๐ Sector ในแต่ละ Sector
จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันของชาว
บ้าน เช่น ที่ทำการไปรษณีย์ ตลาด โรงหมอ ฯลฯ
ชาวบ้านชาวเมืองจึง ไม่ต้องออกไปยืนขำตามถนน
ใหญ่ให้การจราจรติดขัด และที่ผมชอบมากอีกอย่าง
หนึ่งก็คือ เมื่อเดินเข้าร้านขายของในอินเดียดูเหมือน
ว่าสินค้าแทบทุกอย่างจะ Made in India เกือบ
ทั้งสิ้น โดยเฉพาะรถยนต์ญี่ปุ่นบนถนนในอินเดียหา
ได้ยากนัก จะเห็นแต่รถบัสหรือ Ambassador และ
Fiat 1100 เกือบ ๘๘% ในแง่ไม่ยอมเสียเปรียบ
การทำให้ญี่ปุ่น ผมว่าอินเดียเขาแน่กว่าเราจริง ๆ

วินุสดี นัมสิน

Chandigarh, India

ฝากเงิน
อัตโนมัติและของมีค่า
200 บาท
ปลอดภัยตลอดปี
ที่ตู้ นรภัย

“ธนาคารแห่งความนิยม
ของปวงชน”

ธนาคาร
กรุงศรีอยุธยา
จำกัด

เพลินจิต พระนคร โทร 68011

บทนำ

อาชญากรรม : ตาต่อตา ฟันต่อฟัน

คงไม่เกินความจริงมากนัก ถ้าเราจะกล่าวว่า การปฏิวัติครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ นั้น เป็น 'การปฏิวัติเพื่อปราบโจร' โดยพิจารณาจากการให้อำนาจศาลทหารในการพิจารณาพิพากษาคดีอุจาดกรวจ์ เช่น ให้อำนาจเด็ดขาดสั่งประหารชีวิตผู้กระทำความผิด โดยไม่ผ่านกระบวนการพิจารณาทางศาล หรือประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๑ ซึ่งได้กำหนดเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดบางประเภท โดยเฉพาะผู้กระทำความผิดทางเพศ ให้มีอัตราโทษสูงขึ้น สิ่งเหล่านี้แม้จะแสดงออกถึงเจตนาอันดีของคณะปฏิวัติที่จะกำจัดภัยสังคมให้ลดน้อยลง แต่ก็ก็เป็นเครื่องยืนยันอย่างแน่ชัดว่า ปัญหาอาชญากรรมในบ้านเรานั้น ถ้าตั้งมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น แม้ผลของการใช้อำนาจเด็ดขาด จะก่อความสั่นสะเทือนอารมณ์ให้การกระทำความผิดลดน้อยลงบ้าง แต่สิ่งดังกล่าวก็เป็นเพียงการแก้ที่ปลายเหตุ เพราะปัญหาอาชญากรรมและผู้กระทำความผิดต่าง ๆ ยังคงเป็นเหยื่ออันโอชะของชาวพาดหัวหนังสือพิมพ์บ้านเรา จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันที่มอมเมาผู้คนด้วยเรื่องอันคนเดินรุนแรง อยู่เรื่อยมาครบจนทุกวันนี้

ก่อนอื่น เราต้องยอมรับก่อนว่า ปัญหาอาชญากรรมและผู้กระทำความผิดนั้น มีสาเหตุมาจากหลายทางด้วยกัน โดยธรรมชาติของมนุษย์ คงไม่มีผู้ใดอยากจะถูกสังคมตราหน้าว่าเป็นผู้กระทำความผิด เป็นฆาตกร เป็นคนชั่ว เราเชื่อว่าคนทุกคนอยากเป็นคนดี และอยากมีคุณธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจด้วยกันทั้งนั้น หากแต่ว่า สภาพแวดล้อมบางอย่างได้กลายเป็นองค์ประกอบอันสำคัญที่มีส่วนบีบบังคับให้คนต้องทำความชั่ว เป็นคั้นว่าความกดดันในภาวะการครองชีพของครอบครัว การว่างงาน การไร้การศึกษา และปัญหาสิ่งแวดล้อมของสังคมที่ทำให้ผู้คนเกิดความรู้สึกว่า ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรม ช่องว่างระหว่างความมั่งคั่งและความยากจน ตลอดจนกระทั่งสิ่งยั่วยักต่าง ๆ ที่ชักจูงให้ผู้คนเกิดความหลงผิดและคิดว่าเขาไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม สาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ มีองค์ประกอบซับซ้อนมากจนทำให้พฤติกรรมของอาชญากรที่เกิดขึ้น ไม่อาจจะแก้ไขได้ง่ายดาย โดยวิธีทางกฎหมายหรือกระบวนการทางศาลความเชื่อที่ว่า สังคมควรจะปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดอย่างมีมนุษยธรรม เพื่อแสดงความเมตตาให้เขารู้สึกว่ายังเป็นส่วนหนึ่งของสังคมหรือจะใช้วิธีการรุนแรง ทำนอง *ตาต่อตา ฟันต่อฟัน* ตามกฎหมายโบราณของพระเจ้าฮัมมูราบีในสมัยกรุงบาบิโลน มาเป็นเครื่องตัดสิน แนวคิดทั้งสองประเด็นนี้ยังไม่เป็นที่ลงเอยเด็ดขาด เพราะสาเหตุแห่งอาชญากรรมยังไม่มีผู้ใดสามารถขบปัญหาได้ต้องแท้ เพราะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมซึ่งเป็นการปรารถนาอยากเห็นสังคมพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น เช่น การขยายเมืองเล็กให้เป็นนครใหญ่ ความขัดแย้งระหว่างค่านิยมแบบเก่าและแบบใหม่ การแก่งแย่งขัดแย้งผลประโยชน์ ฯลฯ เหล่านี้ย่อมถือว่ามี ความเกี่ยวพันกับปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นด้วยทั้งสิ้น

ในสังคมที่กำลังพัฒนาจากระบบสังคมแบบเกษตรไปสู่ระบบสังคมอุตสาหกรรม เช่น ประเทศไทยนั้น เราคิดว่าความเปลี่ยนแปลงในค่านิยมและความซับซ้อนของปัญหาสังคมกำลังตกอยู่ในอาการผันผวนอย่างรุนแรง นครหลวงกรุงเทพธนบุรีซึ่งเป็นศูนย์กลางใหญ่ ทั้งทางการเมือง การเศรษฐกิจ สังคม ศูนย์กลางอุตสาหกรรม มลพิษของนครใหญ่ซึ่งมีประชากรแออัดมากกว่า ๑ ล้านคน ดังนั้นความวุ่นวายของสังคมนครหลวงจึงมีแนวโน้มที่ช่วยทำให้ปริมาณการเพิ่มของอาชญากรรมมากขึ้นตามไปด้วย

ตามกฎธรรมชาติที่ว่า จำนวนอาชญากรรมย่อมเป็นเงาของจำนวนประชากรซึ่งเพิ่มขึ้น ประกอบกับเหตุ การณ์ในชีวิตประจำวันของประชากรในเมืองหลวงได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วแทบทุกด้าน แต่ละชีวิตคือ ings และอยู่อย่างตัวใครตัวมัน เพื่อเอาชีวิตไปวันหนึ่ง ๆ โดยเฉพาะคนจนซึ่งหาเช้ากินค่ำ คนในสลัม และคน ชนบทที่หลงไหลเข้ามาแสวงหาโชค และความหวังว่าชีวิตในเมืองคงจะแก้ปัญหาความแร้นแค้นที่ตนพบในชน บทให้ได้ ปัญหาเหล่านี้ได้ทำให้คนหลวงของเราเพิ่มความสลับซับซ้อนมากขึ้น พิจารณาจากการสำรวจของ เทศบาลนครหลวง ฯ ครั้งหลังสุด (พ.ศ. ๒๕๑๓) เราพบว่า ในกรุงเทพฯ ปัจจุบัน มีแหล่งเสื่อมโทรมมาก ประมาณ ๓๐ แห่ง (มีประมาณ ๑๑,๐๐๐ ครอบครัว เฉพาะที่คลองเตยมีจำนวนถึง ๔,๕๐๐ ครอบครัว) มีคน อาศัยอยู่ราว ๒๕,๕๐๐ คน ซึ่งถวรวร้อยละ ๑๑ ของคนยากจนทั้งหมดที่อาศัยอยู่ในเขตสลัมนครหลวงกรุงเทพ ชนบุรี) แหล่งเสื่อมโทรมปานกลาง มีประมาณ ๑๐๐ แห่ง (ประมาณ ๘,๕๐๐ ครอบครัว) และแหล่งเริ่มเสื่อม โทรม มีประมาณ ๓,๕๐๐ ครอบครัว สภาพแหล่งเสื่อมโทรมต่าง ๆ เหล่านี้ ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ผลักดันให้คนใน สังคมเกิดความรู้สึกอยากแก้แค้น และก่อให้เกิดความซับซ้อนทางจิต อนาคตก่อให้เกิดการประกอบอาชญา กรรมขึ้นได้ จากวิทยานิพนธ์ เรื่อง 'การต่อต้านอาชญากรรมและเหตุเคือคร้อันรำคาญในเขตนครบาล' ของ วิทยาลัยการที่พบก ที่ชั้นชั้นสถิติการเพิ่มขึ้นของคดีอุกฉกรรจ์ในนครหลวงได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ จากจำนวน ประชากรของปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งมีเพียง ๑,๕๕๐,๐๐๐ คน และมีคดีอุกฉกรรจ์เกิดขึ้น ๔๐๐ คดี แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ คืออีก ๑๓ ปีต่อมา ประชากรของนครหลวงกรุงเทพชนบุรีได้เพิ่มขึ้นเป็น ๓,๕๘๘,๐๐๐ คน และจำนวน ผู้กระทำผิดทางอาญาได้เพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ดังเช่น ในปี ๒๕๑๒ มีคดีอุกฉกรรจ์เกิดขึ้น ๖๑๓ คดี เป็น อัตราประมาณ ๑๑ คดีต่อประชากรหนึ่งแสนคน และในปี ๒๕๑๓ มีคดีเกิดขึ้น ๕๕๑ คดี เป็นอัตราประมาณ ๑๖ คดี ต่อประชากรหนึ่งแสน

ถึงแม้จะมีการปฏิวัติเกิดขึ้น เพื่อหามาตรการควบคุมให้เด็ดขาดขึ้นอีกสักกี่ครั้งก็ตาม เราคิดว่าถ้าหากไม่ แก้ไขต้นเหตุอันเป็นบ่อเกิดของอาชญากรรมต่าง ๆ แล้วไซ้ ปัญหาอาชญากรรมก็ยังคงจะเพิ่มความเคือคร้อน ให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น เพราะปัญหาอาชญากรรมจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนการทวีของประชากร การมีคนมาอยู่แออัด ในที่แห่งเดียวกัน โดยมีความแตกต่างทั้งทางความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม และวิถีทางแห่งการดำรงชีวิตนั้น การจะหยุดไม่ให้มีปัญหาเกิดขึ้น ย่อมเป็นไปได้

เมื่อเราขอมในความจริงว่า อาชญากรรมเป็นปัญหาสังคมและกระทบกระเทือนถึงความสงบสุขของทุกคน การป้องกันปัญหาให้ได้ผลจึงอาจมิใช่อยู่ที่การเชือดไก่ให้ลิงดูดังที่กระทำอยู่ทุกวันนี้ และการรักษาความสงบ เรียบร้อยในบ้านเมืองนั้น ก็คงมิใช่อยู่ที่ปัญหาการเพิ่มกำลังตำรวจ หรือเพิ่มคุกให้มากขึ้นเท่านั้น หากแต่อยู่ที่ การแสวงหาหลักการและใช้วิธีการในทางป้องกันสังคมให้ปลอดภัย โดยให้มีกฎหมายที่ศักดิ์สิทธิ์ ยุติธรรม และเหมาะสมกับยุคสมัย ปรับปรุงเพิ่มพูนสุขภาพของสังคมให้แข็งแรง ให้คนในสังคมรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่ง มิได้คิดแยกแวกต่างออกไปทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง สภาพของสังคมไทยปัจจุบันนี้ ทศนคติ ของประชาชนกำลังอยู่ในภาวะของการเปลี่ยนแปลง ถ้าเราขังไม่มั่นนโยบายของสังคมเกี่ยวกับผู้กระทำผิด แน่นนอน การใช้มาตรการเด็ดขาดเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้านั้น ย่อมไม่อาจจะแก้ไข้ปัญหาในระยะยาวได้ เพื่อ ลกฉัตรกระทำผิดและประพฤตินิดต่าง ๆ ให้ได้ผล ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องแสวงหาวิธีการในการลงโทษที่ เหมาะสม เพื่อให้มีผลในการต่อต้าน การปรับปรุงขบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ และรวดเร็วย่อมเป็น ส่วนหนึ่งที่พึงกระทำก่อนอย่างยิ่ง (อ่านต่อหน้า ๑๒๓)

ไทยควรทำตัวอย่างไรภายหลังสงครามอินโดจีนยุค ?

พันศักดิ์ วิญญรัตน์

ตามรายงานของผู้ชำนาญพิเศษคณะกรรมการวิเทศสัมพันธ์ของวุฒิสภาสหรัฐฯ* เมื่อเดือนพฤษภาคมนี้ มีคนหนึ่งเปิดเผยว่า ในระยะต้นปี ๒๕๑๔ ทางสหรัฐฯและไทยได้มีการปรึกษาเจรจากันถึงเรื่องเงินช่วยเหลือพิเศษ ซึ่งทางอเมริกันเรียกว่า “โครงการช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่ประเทศไทย” จำนวนที่พูดถึงขณะนั้นคือ ๑๕ ล้านดอลลาร์อเมริกัน ไทยจะเพิ่มงบประมาณทหารจำนวนเท่าเทียมกับงบประมาณเพิ่มเติมที่ทางสหรัฐฯ จะให้เพิ่มเติม (จำนวนแน่นอนได้แจ้งไว้ในรายงาน แต่เข้าใจว่ากระทรวงกลาโหมสหรัฐฯเซ็นเซอร์จำนวนเงินนั้นออกจากรายงาน) ทั้งนี้ทางสหรัฐฯ จะช่วยเหลือไทยไม่ให้ต้องเพิ่มเงินหมุนเวียน นั่นคือเงินบาท ซึ่งการเพิ่มเงิน

บาทจะทำให้เศรษฐกิจประสบปัญหาเงินเพื่อ วิธีที่สหรัฐฯ ช่วยไทยก็คือ ภายใต้ รัฐบาลสหรัฐฯ จะขายสินค้าด้วยการเกษตรเหลือใช้ของสหรัฐฯ ให้แก่ประเทศไทยในรูปเงินเชื่อ ในกรณีนี้สินค้าที่จะขายให้ไทยคือ ใยสาบและข้าวสาลี ตามธรรมดาแล้ว ผู้ซื้อ (ในกรณีนี้คือไทย) จ่ายเงินบาทให้กับสหรัฐฯ โดยไม่ต้องใช้เงินตราต่างประเทศในทุนสำรองของไทยซื้อ

*รายงานนี้ไม่ใช่เรื่องของกาวยกเมฆขึ้น ผู้ชำนาญดังกล่าวได้รับสิทธิพิเศษในการอ่านเอกสารลับ และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สำคัญ ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงกลาโหม รวมทั้งกรมสืบราชการลับกลางอเมริกัน (CIA) โดยเจ้าหน้าที่ดังกล่าวนี้จำเป็นต้องเปิดเผยความจริง ทั้งนี้เพราะเขาเหล่านั้นอาจจะถูกสัมภาษณ์โดยวุฒิสมาชิกของรัฐสภาอีกครั้งหนึ่ง

สงครามมีแต่ความเศร้าอันปวดร้าวและน่าเบื่อ หญิงชาวเวียดนามผู้กำลังรอความตาย

(ผลก็คือเงินสำรองคงที่ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
 ทางการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศทั่ว ๆ ไป)

ในเมื่อสัญญาซื้อขายนี้ทำกันในลักษณะเงิน
 เชื้อ จ่ายคืนในระยะ ๔๐ ปี ดอกเบี้ยในระยะ
 ๑๐ ปีแรกร้อยละ ๒ หลังจากนั้นเสียดอกเบี้ย
 ร้อยละ ๓ ต่อปี ผลก็คือ ทางรัฐบาลไทยไม่ต้อง
 จ่ายเงินต้นคืนทันที รายได้จากการขายสินค้า
 ดังกล่าวในประเทศ รัฐบาลสามารถนำมาใช้ในการ
 การเพิ่มสมรรถภาพของกองทัพไทย ดังที่คณะ
 ปฏิวัติได้ประกาศไว้แล้ว เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม
 ศกนี้

ตามคำแถลงการณ์ของคณะปฏิวัตินั้น การ
 เพิ่มงบประมาณทหารของไทยในปีนี้มีขึ้นเพราะ
 สถานการณ์รอบ ๆ บ้านเราคุกคามความมั่นคง
 ของประเทศ รวมทั้งการทำลายอำนาจของคณะ
 ปฏิวัติ โดยกลุ่มคนไทยที่คณะปฏิวัติเรียกว่า *ผู้ก่อ
 การร้าย* ทั้งนี้รายได้ที่จะได้มาจากการขายผลิต
 ผลการเกษตรจะนำมาเพิ่มกำลังทหาร เพิ่มประ
 สติภาพการฝึกทหาร การส่งกำลังบำรุงรวมทั้ง
 เพิ่มประสิทธิภาพของกองทัพอากาศไทย

เป็นที่น่าสังเกตว่า ตามรายงานของผู้ชำนาญ
 พิเศษของคณะกรรมการวิเทศสัมพันธ์ วุฒิสภา

สหรัฐ ฯ นั้น ได้เปิดเผยรายละเอียดบางประการของการเพิ่มงบประมาณทหารครั้งนี้ไว้ว่า

“ ส่วนหนึ่งของงบพิเศษนี้ทางไทยจะกันไว้สำหรับใช้ในอนาคต หากว่าทางไทยจำเป็นต้องซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์ จากโครงการขายอาวุธให้กับต่างประเทศ (The Foreign Military Sales Program) ของกระทรวงกลาโหม สหรัฐ ฯ ทั้งนี้เพราะกระทรวงกลาโหมสหรัฐ ฯ ถูกรัฐสภาออกบัญญัติ ห้ามใช้ทุนให้ความช่วยเหลือทางการทหาร (Military Assistance Funds) ช่วยเหลือประเทศที่สาม (นั่นคือแทนที่อเมริกาจะไปรบในประเทศที่รัฐสภาสหรัฐ ฯ ห้ามการส่งทหารเข้าไปรบ รัฐบาลสหรัฐ ฯ ก็สามารถจะใช้ประเทศอื่นเข้าไปรบแทนได้ แต่ไม่อนุญาตให้ใช้เงินจากทุนดังกล่าว) เช่น เงินสำรองเพื่อภาวะฉุกเฉินนี้จะนำไปใช้ในกรณีการซื้อกระสุนปืนและระเบิด และอะไหล่เครื่องบิน สำหรับการปฏิบัติการของกองทัพอากาศไทย (... คัด ...) ”

ทำไมสหรัฐ ฯ จึงให้ความช่วยเหลือพิเศษนี้แก่ไทย ในเมื่อในปี ๒๕๑๕ นี้ โครงการช่วยเหลือทางการทหารของสหรัฐ ฯ มีอยู่แล้วในจำนวนเงิน ๖๖.๕ ล้านดอลลาร์อเมริกัน (ไม่รวมเงินช่วยเหลืออื่น ๆ) อีกทั้งถึงแม้ว่าทางไทยจะต้องเสริมเงินช่วยเหลือพิเศษนี้ ทางอเมริกาก็ดูจะใจดีเป็นพิเศษ ให้อุปสงค์ ฝ่ายไทยจะได้เอาไปขายเอาเงินบาทมาเสริม โดยไม่ต้องควักกระเป๋าตัวเอง ความใจดีเป็นพิเศษนี้หาไม่ได้

แล้วในโลกของการเมืองปัจจุบัน ทางไทยนั้นก็ใจดีใช้หยอก เพื่อเป็นการตอบแทนความใจดีของสหรัฐ ฯ เราก็ให้เขามาตั้งฐานทัพสำหรับทำสงครามอินโดจีน ทางเรานั้นคงคิดว่าเราینگสองควักด้วยกระสุนลูกเดียว นั่นคือไม่เพียงจะได้เงินช่วยเหลือทุก ๆ ปี หน้าซ้ายยังได้เงินช่วยเหลือพิเศษ คบท้ายด้วยได้กำลังทหารสหรัฐ ฯ มาประจำการในประเทศไทยทำลายศัตรูแทนไทย และเป็นพลังกันการบุกรุกของเพื่อนบ้านไปในตัว การให้ความช่วยเหลือของสหรัฐ ฯ นั้นเป็นการช่วยเหลือ เพราะว่าสหรัฐ ฯ มีความเห็นต่อปัญหาความมั่นคงของประเทศไทย เช่นเดียวกับที่ไทยมองปัญหานั้น หรือว่าสหรัฐ ฯ มองปัญหาในโครงมัญฐานนโยบายยุทธศาสตร์ของสหรัฐ ฯ โดยเฉพาะ แต่เผชิญบางตอนของปัญหานั้นจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากไทย

ทางไทยนั้นแล้ว เห็นหรือไม่ว่าความร่วมมือหรือความช่วยเหลือที่มหาประเทศ เช่น สหรัฐ ฯ ให้นั้น เพราะเขาได้ผลประโยชน์เขาถึงให้ และเมื่อเขาบรรลุถึงจุดประสงค์ของเขาแล้ว แต่จุดประสงค์ของเรายังไม่บรรลุ เรามีทางเลือกอะไรเหลืออยู่

แน่ที่เดียว ทางการไทยคงไม่ให้ความสะดวกมากมายดังปัจจุบัน หากว่าทางการไทยคิดว่าการให้ความสะดวกดังกล่าวทำลายผลประโยชน์ของไทย

ตามคำแถลงการณ์ของคณะปฏิวัตินั้น ไทยถือว่าสถานการณ์ในประเทศเพื่อนบ้านเป็นปัจจัยสำคัญต่ออนาคตของประเทศ ทั้งนี้ทางคณะปฏิวัติคงหมายความว่าถึงสถานการณ์ในประเทศเวียดนาม ลาว และเขมร อีกทั้งตามคำแถลงการณ์อื่น ๆ ของคณะปฏิวัติได้แถลงไว้ในทำนองที่ว่า ปัญหาผู้ก่อการร้ายของไทยนั้นส่วนใหญ่เกิดจากการสนับสนุนบุคคลดังกล่าวโดยรัฐบาลเวียดนามเหนือ ฝ่ายประเทศลาวและจีนแดง ดังนั้นความเห็นของคณะปฏิวัติ การทำลายจุดเริ่มต้นของปัญหาผู้ก่อการร้าย ก็คือ คือการทำลายอิทธิพลและพลังของรัฐบาลเวียดนามเหนือ ฝ่ายประเทศลาวและจีนแดง เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลถ้าจะแปลความเห็นดังกล่าวออกเป็นนโยบายยุทธศาสตร์ ก็ต้องแปลว่าประเทศไทยมีนโยบายแบบ “รบศึกนอกบ้าน” (Forward Defence) นโยบายเช่นนั้นเผชิญเข้ากับนโยบายปิดล้อมจีนของสหรัฐ ฯ ในระยะ ๓๐ ปีที่ผ่านมา นั่นคืออเมริกาถือว่า ไม่เพียงแต่จะปิดล้อมจีนเท่านั้น แต่จะถือว่าประเทศใดสนิทกับจีนก็ต้องถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของจีน จะต้องสกัดกั้นไว้ด้วยนโยบายเช่นนี้ได้รับการเปลี่ยนแปลงไปแล้ว โดยการทูตของนายนิคสันและการเมืองภายในสหรัฐ ฯ เองและการเปลี่ยนแปลงทางยุทธศาสตร์ระหว่างรัสเซีย-อเมริกา นิคสันได้ประกาศโดยเปิดเผยว่าจะไม่ปิดล้อมจีน ดังนั้นรากฐานของ

นโยบายลัทธิจีนในแบบเก่าจึงสลายตัวลง เหลืออยู่แค่ฝ่ายไทยซึ่งนโยบายยังคงตายตัวอยู่อย่างเดิม ท่านผู้อ่านคงอยากถามว่า หากฐานของนโยบายยุบสลายลงทำไมอเมริกายังบ้วนเบียนอยู่และรบหนักขึ้นในเวียดนาม คำตอบก็คือ อเมริกาจนถึงแม้จะไม่บีบอัดลัทธิจีนอีกต่อไป แต่ก็ไม่ต้องทำให้โลกเห็นว่าตนนั้นแพ้สงคราม หรือพันธมิตรของตนแพ้สงคราม อเมริกาเป็นโรคกลัวแพ้แบบโจงครีม (แพ้ทางการทูตดังเช่น แพ้รัสเซียในสงครามอินเดียน-ปากีสถานเมื่อเร็ว ๆ นี้ยังพอทนได้) เมื่ออเมริกาไม่ต้องการเห็นว่าตนแพ้ นโยบายของสหรัฐ ฯ ในขณะนี้จึงยังเข้ากับนโยบายของไทยได้อยู่ เพราะหากว่าท่านผู้อ่านมองเห็นแผนที่อาเซียนตะวันออกเฉียงใต้ ก็จะเห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศเดียว (ยกเว้นไต้หวัน) บนผืนแผ่นดินใหญ่อาเซียนอาเซียนที่ยังคงนโยบายเดิมอยู่ โดยเป็นประโยชน์ให้สหรัฐ ฯ ใช้ฐานทัพและทำสงครามทางอากาศในอินโดจีนโดยประเทศเจ้าบ้าน และประชาชนหาได้ลุกฮือกันขึ้นมาเดินขบวนต่อต้านแต่อย่างใด ทั้งทางการไทยมีความเห็นว่าการทำลายศัตรูนอกบ้านมีประโยชน์มากกว่าผลเสียในอนาคต เมื่อนโยบายของอเมริกันกับของไทยไม่เดินรวมกันอีกต่อไป

มันเป็นความจริงที่ทั่วโลกเขาเห็นว่า ประเทศ

ไทยนั้นไม่เพียงแต่ได้พัวพันกับสงครามในเวียดนามเท่านั้น หากแต่ยังได้เข้าพัวพันอย่างหนักในลาวและเขมรอีกด้วย และเป็นที่ยึดกันโดยทั่วไปว่า งบประมาณทหารไทยนั้นประมาณ ๔๐% เป็นเงินช่วยเหลือจากสหรัฐ ฯ ด้านนโยบายของไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลง ถึงแม้ว่าสหรัฐ ฯ ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายหลัก และสามารถถอนตัวออกจากการรบโดยตรงในอินโดจีน ประเทศไทยจะสามารถดำเนินนโยบายดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ บทความนี้ไม่ต้องการจะหาคำตอบว่านโยบายดังกล่าวผิดหรือถูก หรือคุ้มบนรากฐานที่เหลวและ แต่บทความนี้ต้องการจะตั้งคำถามบางคำถามซึ่งออกจะเป็นคำถามที่ควรเลือกเขียน แต่เป็นคำถามที่เราจะต้องหาคำตอบที่ถูกต้องด้วยความบริสุทธิ์ใจ คำถามนั้นก็คือ หากความช่วยเหลือของสหรัฐ ฯ ลดน้อยลงถึงขนาดที่เราจะต้องเพิ่มงบประมาณทหารเพื่อนโยบายดังกล่าว เศรษฐกิจไทยจะรับความรับผิดชอบนั้นได้หรือไม่ ความช่วยเหลือพิเศษครั้งหลังสุดนี้ รวมทั้งมูลค่าของความช่วยเหลือในรูป รัฐบาลบัญญัติ ๔๔๐ (ซึ่งยึดความช่วยเหลือเป็นระยะ ๒ ปี คือ ๒๕๑๕-๒๕๑๖ ปีละประมาณ ๑๕ ล้านเหรียญ) * เป็นจำนวนเงินประมาณ ๖๐๐ ล้านบาท

*ตัวเลขของผู้ชำนานพิเศษคณะกรรมการ วิเทศสัมพันธ์นั้นแสดงมูลค่าไว้ ๑๐ ล้านเหรียญ หรือปีละ ๑๕ ล้านเหรียญ เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๑๕ แต่ตัวเลขของหนังสือพิมพ์ Bangkok Post และสยามรัฐ วันที่ ๘ และ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๑๕ ตามลำดับ แสดงไว้ว่าได้มีการตกลงดังกล่าวมีมูลค่าประมาณ ๑๕ ล้านเหรียญ (๑๐๐ ล้านบาท) สำหรับปี ๒๕๑๕ เท่านั้น

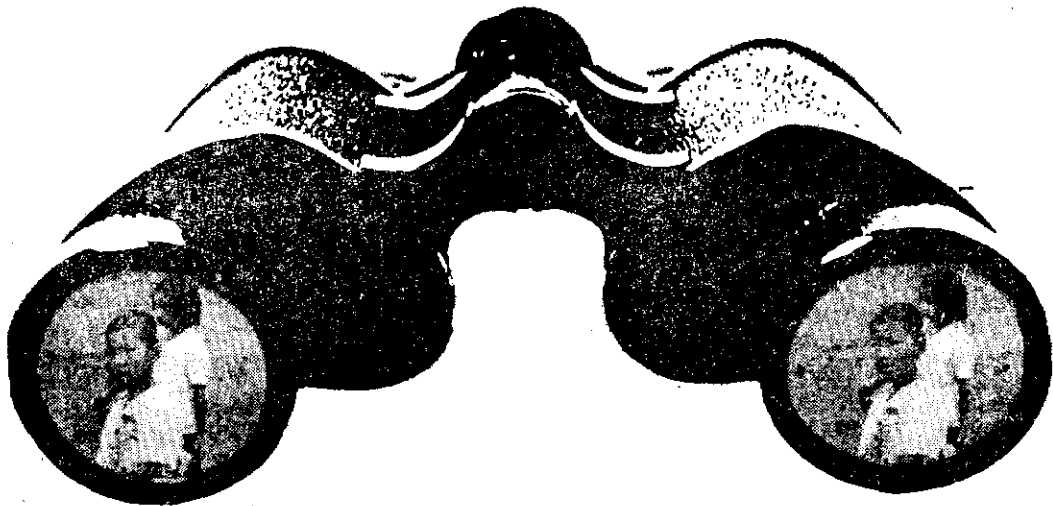
หากเราจะรวมความช่วยเหลือประจำปีที่ สหรัฐ ๑ ให้กับไทย (ซึ่งขึ้นกับการอนุมัติของรัฐสภาสหรัฐ) เอาเฉพาะปี ๒๕๑๕ บวกเข้ากับความช่วยเหลือพิเศษนี้ เราจะได้ตัวเลขประมาณ ๑,๘๓๐ ล้านดอลลาร์ เราจะเอาเงินจำนวนนี้มาจากไหน ในเมื่อคณะปฏิวัติเองได้แถลงไว้ในคำแถลงการณ์เพิ่มงบประมาณทหารเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคมนี้ว่า ปัจจุบันการเพิ่มงบประมาณดังกล่าว จะไม่กระทบกระเทือนการพัฒนาเศรษฐกิจ เท่ากับว่าคณะปฏิวัติเองก็แถลงว่าการเพิ่มงบประมาณทหารดังกล่าว จะกระทบโครงการและงบประมาณอื่น ๆ ของประเทศจึงจำเป็นต้องแถลงย้ำเช่นนั้น แต่กระนั้นก็ตาม เมื่อเราต้องเพิ่มงบประมาณทหารในอนาคต โครงการพัฒนาเศรษฐกิจก็ต้องถูกกระทบกระเทือนอย่างแน่นอน โครงสร้างของเศรษฐกิจจะคงตั้งอยู่ได้นานเท่าใด

สมมุติว่าสหรัฐ ๑ จะให้ความช่วยเหลือออกไปทั้งทางวัตถุและทางการเงินในระดับนี้ต่อไป แต่จะไม่ยอมเข้ารบในสงครามนอกแบบบนดิน แผ่นดินใหญ่เอเชียอีกเป็นเวลานาน ปัญหาของไทยก็คือ ปัญหาทางยุทธศาสตร์โดยตรง ซึ่งไทยไม่เคยต้องเผชิญมาก่อน นั่นคือในการพยายามคุมสถานการณ์ทางการเมือง และการทหารนอกบ้าน หรือหาทางทำลายจุดเริ่มต้นของความช่วยเหลือผู้ก่อการร้าย โดยนโยบายรบนอกบ้านใน

อดีต นโยบายยุทธศาสตร์ของไทยใช้ *แถลงการณ์ร่วมกัมพูชา-รัสเซีย* และแผนเพื่อเหตุการณ์ในภายหน้า ซึ่งเป็นที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า *แผนร่วมไทย-อเมริกัน ปี ๑๙๖๗* ซึ่งทางไทยถือว่ามีน้ำหนักเท่า หรือเกือบเท่าสนธิสัญญา (แผนดังกล่าว รัฐมนตรีกลาโหมสหรัฐ ๑ ได้แถลงแก่วุฒิสมาชิกอเมริกันว่า ทางรัฐบาลนายนิคสันจะไม่นำออกใช้จนกว่าจะได้ทำการปรึกษากับรัฐสภาก่อน) บวกด้วยการเป็นผู้นำในสงครามอินโดจีนของสหรัฐ ๑ เป็นส่วนประกอบของประสิทธิภาพของนโยบายดังกล่าว การที่ประเทศไทยสามารถมีนโยบายเช่นนั้นได้จนถึงปัจจุบัน โดยที่ฝ่ายตรงข้ามมิได้ตอบโต้รุนแรงกว่าการส่งทหารหน่วยกล้าตายเข้าก่อวินาศกรรมปฏิบัติการของฐานทัพที่สหรัฐใช้เป็นครั้งคราวโดยไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก และการช่วยเหลือผู้ก่อการร้ายในการฝึก อาจเป็นเพราะว่าฝ่ายตรงข้ามข้ามคำนึงถึงส่วนประกอบนั้น ๆ ของนโยบายของไทย และอาจเป็นไปได้ว่าทางฝ่ายตรงข้ามเองเห็นว่าการขยายแนวรบนอกเหนือแนวรบที่จำเป็นจริง ๆ เป็นการฆ่าตัวตายในขณะที่ประสิทธิภาพของคนมีปริมาณจำกัด และอาจเป็นไปได้ว่า ในการพิจารณา นโยบายของเขาคือไทย เขาใช้ส่วนประกอบทั้งของนโยบายไทยและความจำเป็นทางยุทธศาสตร์ของเขา ร่วมกันพิจารณาการโต้ตอบนโยบายของไทย

อย่างไรก็ตาม ในเมื่อนโยบายของไทย
ปัจจุบันซึ่งจะใช้ในอนาคต ไม่มีส่วนประกอบ
ของนโยบายที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นนี้แล้ว เป็นที่เชื่อ
ได้แน่ว่า ปฏิบัติการโต้ตอบของฝ่ายตรงกันข้ามย่อม
เปลี่ยนไปด้วย ปัญหาทางยุทธศาสตร์ของไทย
ในอนาคต ไม่ใช่ใครจะชนะสงครามเวียดนาม
แต่ขึ้นอยู่กับว่า จีน — เวียดนามเหนือจะโต้ตอบ

นโยบายของไทยในลาวและเขมรอย่างไร และ
มากน้อยเท่าใด หลังจากที่สหรัฐ ฯ สามารถถอน
ตัวจากการรบโดยตรงในเอเชียอาคเนย์ ภายหลังจาก
ที่ลู่แหลมถอนตัวจากการรบออกไปแล้ว ฟี
ไทยจะมีทางเลือกอื่น ๆ หรือไม่ หรือว่าจะเผชิญ
กับกำลังรบของเวียดนามเหนือและจีนในลาว
และกำลังรบของเวียดนามเหนือในเขมร ๐

ปาจารย์สาร

หนังสือทางการศึกษา
ที่ดังที่สุดในรอบปี

เสนอแนะ

ทางปฏิบัติและปฏิรูปการศึกษาใหม่

สนใจสมัครเป็นสมาชิกได้ที่

กองบรรณาธิการสังคมนิยมปริทัศน์

ปีละ ๑๘ บาท สองปี ๓๕ บาท

ฉบับหน้าว่าด้วยเรื่อง

โรงเรียนในโลกที่สาม

วางตลาดปลายเดือนตุลาคมนี้ เล่มละ ๕ บาท

สัมภาษณ์ นายกลน สัตะธณี

รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
(บริษัท ไลต์เข้าพบท่านรอง
อธิบดีกรมราชทัณฑ์ เพื่อทำ
การสัมภาษณ์กรมราชทัณฑ์
กระทรวงมหาดไทย ใช้เวลา
ในการสัมภาษณ์ ๑ ชม.
๑๐ นาที)

ปรีทัศน์ - ในระหว่างที่มีการใช้กฎอัยการศึก
อยู่นี้ คณะปฏิวัติได้ใช้มาตรการเด็ดขาดในการ
ลงโทษผู้ประกอบอาชญากรรม ที่เป็นภัยร้าย
แรงต่อประเทศ และเป็นทีละทีถอนขวัญแก่ประ
ชาชนด้วยการสังหารชีวิต ท่านมีทัศนะ
อย่างไร

รองอธิบดี - การลงโทษประหารชีวิตเป็นเรื่องที่
มีการถกเถียงกันมาก มีทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่าย
คัดค้าน ฝ่ายสนับสนุนเห็นว่า เมื่อผู้นั้นทำผิดกฎ
หมายร้ายแรง เช่นฆ่าคน ก็ไม่ควรเอาไว้ ควรจะ
ประหารเสียบ้าง ฝ่ายคัดค้านก็ว่าไม่แน่ อาจจะจับ
ผิดตัวก็ได้ ตายไปแล้วก็แก้อะไรไม่ได้ ประหาร
ชีวิตกันมากก็มากยังไม่เห็นหมดสักที โทษประหาร
ชีวิตนั้นเราเคยมีมาแล้วตั้งแต่อดีต ประหารชีวิต

ตลอดเวลา แต่แล้วในที่สุดก็ยังคงมีคนทำผิดกัน
อยู่นั่นเอง ดังอย่างไรก็ดี “การประหารชีวิต” นี้
ก็ยังช่วยบรรเทาสถานการณ์ได้ไม่มากนัก

ถ้าเรานำสถิติจำนวนนักโทษในขณะที่มีการ
ประหารชีวิตมาเทียบกับสถิติขณะที่ไม่มีการประ
หารชีวิต ยอดของคนที่ทำผิดลดลงหรือเพิ่มขึ้น
หรือเปล่า เขาทดสอบกันในหลายประเทศ และ
ไม่มีข้อพิสูจน์ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า เมื่อเลิกโทษ
ประหารชีวิตแล้ว จะมีคนทำผิดกันมากขึ้น ปัญหา
นี้เป็นข้อถกเถียงในหลายประเทศ ซึ่งมีสิ่งแวดล้อม
ต่างกัน ในบางประเทศ เช่น ฮอลแลนด์
เดนมาร์ก นอร์เวย์ สวิตเซอร์แลนด์ ก็เลิกการ
ประหารชีวิตมา ๗๐-๘๐ ปีแล้ว เพราะมีนักโทษ
ทั้งหมดในประเทศเป็นจำนวนน้อย และปีหนึ่งๆ
ก็มีคนฆ่ากันตายไม่ถึง ๑๐ ราย เลิกโทษประหาร
ชีวิตหรือไม่ก็มีค่าเท่ากัน แต่สำหรับประเทศไทย
ส่วนใหญ่คงเห็นว่าควรคงโทษประหารชีวิตไว้
เพราะภาวะสภาพแวดล้อมแตกต่างกับในต่างประเทศ
ภาคดังกล่าวมาก

ปริทัศน์ - อะไรบ้างที่เป็นสาเหตุให้คนประ
กอบอาชญากรรม เราควรจะแก้กันที่จุดไหน
หรือว่าจะประหารชีวิตกันเรื่อย ๆ ไป

รองอธิบดี - ถ้าพยายามสืบค้นหาสาเหตุที่แท้จริง
ของคนที่ทำผิด และพยายามแก้กันที่ต้นเหตุ ก็
จะช่วยบรรเทาการทำผิดลงไปได้มาก ปัญหาอาชญา
กรรมในเวลานี้ขึ้นอยู่กับสังคม เศรษฐกิจ และ

การเมือง ถ้าแก้กันแบบทำผิดก็ต้องลงโทษกันว่า
ไปมันก็แก้ไม่ไหว ทั้งนี้เพราะอาชญากรรมเป็น
ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ จะเห็นได้ว่าขณะนี้วัย
รุ่นทำผิดกฎหมายเป็นส่วนใหญ่ สถิติของผู้ต้อง
โทษอยู่ในวัยต่ำกว่า ๓๐ ปี มียอดสูงสุด สภาพ
การณ์ปัจจุบันปรากฏว่าประชาชนชาวไทยมีลูก
มาก ยากจน เด็กได้เรียนหนังสือน้อย มีที่เรียน
ไม่พอ ทำให้เด็กวัยรุ่นอยู่ว่าง ๆ จับกลุ่มเที่ยวเตร่
ไม่มีงานทำ งานที่ทำก็หาไม่ค่อยได้ ความยากจน
แค้นแค้นเป็นมูลเหตุให้คนทำผิดกฎหมาย นอก
เหนือไปจากคนว่างงาน จิตใจฟุ้งซ่าน ปัญหา
ขั้นต้นเราจะต้องหางานให้มากพอที่จะดึงคนจำ
นวนมากให้มีย่างงานทำตลอดปี ส่วนข้อถกเถียงที่ว่า
มนุษย์นั้นเลวมาตั้งแต่กำเนิด พ่อแม่ไม่ดี บรรพ
บุรุษไม่ดี ลูกถึงได้เลวนั้น ปัจจุบันไม่ค่อยเชื่อกัน
แล้ว สิ่งแวดล้อมตั้งแต่เกิดนั้นแหละที่ทำให้คน
เราทำผิด ถ้าผมอยู่ในสลัม มีอาหารเลว ๆ กิน หิว
อยู่ตลอดเวลา ไปเจออะไรก็อาจจะอยากหยิบฉวย
ถ้าผมเป็นหนุ่ม ไปดูหนังโป๊บ่อย ๆ ไปเห็นผู้หญิง
เดินคนเดียว ก็คงได้จุดกันบ้าง นอกจากนั้นผู้ที่มี
ความรู้สึกนึกคิดจิตใจผิดปกติมาตั้งแต่เด็ก ๆ ประ
พฤติไร้เหตุผล เกะกะเกเร คล้ายคนบ้า ๆ บอ ๆ
อย่างที่เรียกว่าจิตาพาธ (psychopath) มีสติปัญ
ญาต่ำ ก็อาจเป็นมูลเหตุให้ประกอบอาชญากรรม
ได้ง่ายกว่าคนธรรมดา ถ้าเราเชื่อในแง่นี้ก็ให้นำ
วิธีการของฝรั่งมาใช้ป้องกันได้ดี ของเรานั้นปล่อย

ปลະละเลย จนกว่าจะทำผิดขึ้นแล้วจึงจะไปจับมา แต่ของฝรั่งเขาจะเอาไปให้หมอตรวจเสียก่อน เมื่อจิตผิดปกติเขาก็จะส่งโรงพยาบาลตั้งแต่เล็ก ๆ ครั้งละไม่เกิน ๒ ปี ถ้าหายก็ปล่อยตัวไป ถ้าไม่หาย ศาลอาจสั่งให้รักษาตัวต่ออีก ๒ ปี ถ้าประเทศไทยทำบ้างก็จะบ่อนักคนประเภทนี้ที่กระทำผิดกฎหมายได้ดี

ปรีทศน์ - เคยมีการจับผิดตัวไปลงโทษบ้างไหม

รองอธิบดี - ก็คงต้องมีบ้างอันเป็นข้อเท็จจริงของ ขบวนการยุติธรรม ถ้าจะถามว่าวิธีการลงโทษ โดยไม่ส่งฟ้องศาลนั้น สมควรไหม ก็เห็นจะไม่มีใครตอบว่าสมควร เพราะผู้ต้องหาไม่มีโอกาสได้ต่อสู้ในศาลเลยแต่ขบวนการยุติธรรมนั้นล่าช้ามาก เราจำเป็นต้องทำอะไรให้รวดเร็วขึ้น เพื่อให้คนร้ายกลัว ผมทำงานเรือนจำมากกว่า ๓๐ ปี ยอมรับว่าบางครั้งมีการจับผู้ต้องหามาขัง หรือเอาไปประหารชีวิตผิดตัวอยู่เหมือนกัน แต่ก็น้อยราย และผมเองก็ไม่สามารถยืนยันได้ว่าที่เขากล่าวว่า ไม่ได้ทำผิดนั้น เขาพูดจริงหรือเปล่า

ปรีทศน์ - นโยบายอย่างกว้างๆ ของกรมราชทัณฑ์นั้น มีอย่างไรบ้าง และกรมราชทัณฑ์ใช้วิธีการปกครองนักโทษอย่างไร

รองอธิบดี - นโยบายที่ยึดอยู่ในปัจจุบันมีอยู่ ๒ ข้อ คือ พยายามควบคุมผู้ต้องขังไว้ตามที่ศาลสั่ง อีกข้อหนึ่งคือในระหว่างที่ควบคุมเขาไว้นั้น ก็ต้องให้การฝึกอบรมเขา คนเหล่านั้นมีจิตใจ

เอามาเก็บไว้ก็ต้องพยายามให้เขาเป็นคนที่รู้จักทำงาน มีอนุศาสนาจารย์อบรม มีการฝึกวิชาชีพ ให้ทำงาน ให้เล่นกีฬา อบรมวิชาความรู้สามัญ ให้เห็นว่าวิธีการอยู่ร่วมกันโดยสันติสุขนั้น ควรปฏิบัติอย่างไร ในด้านการปกครอง เราใช้กฎหมายเป็นบรรทัดฐาน อาศัยพระราชบัญญัติราชทัณฑ์เป็นแม่บท ถ้าใครไม่ปฏิบัติตามก็ต้องถือว่าปฏิบัติผิดคำสั่งของกรมราชทัณฑ์ ต้องถูกลงโทษ

ปรีทศน์ - ขณะนี้กรมราชทัณฑ์มีปัญหาอะไรบ้างที่สำคัญ

รองอธิบดี - ปัญหาที่หนักใจอยู่ในเวลานี้ก็คือ ผู้ต้องขังมีมากล้นเรือนจำ เนื่องจากมีเรือนจำไม่พอ ผู้ต้องขังสมัยก่อนที่เรือนจำกลางบางขวาง ก็มีราว ๒,๐๐๐ คน เติบโตกลายเป็น ๕,๐๐๐ คนเศษ เมื่อ ๒๐-๓๐ ปีมาแล้วเรามีพลเมืองไม่ถึง ๒๐ ล้าน เติบโตมี ๓๕ ล้าน จำนวนผู้ต้องหาทั้งหมดแต่ก่อนมี ๒๕,๐๐๐ คน แต่ปัจจุบันมีถึง ๕๐,๐๐๐ คน

ปรีทศน์ - สถิติอาชญากรรมในแต่ละจังหวัดทั่วประเทศ มีสาเหตุมาจากความเจริญสมัยใหม่ด้วยหรือไม่

รองอธิบดี - อาชญากรรมในปัจจุบันมีสถิติสูงขึ้น และรุนแรงขึ้นทั่วไป ทั้งในกรุงและชนบท แต่ก็มิชอบใจว่าพลเมืองปัจจุบันมีมากขึ้น สถิติก็ต้องมากตาม แต่สถิติเหล่านั้นก็ไม่แน่นอน เพราะเมื่อเกิดคดีแล้วไม่มีใครไปแจ้งความก็มี ดังนั้น

สถิติจากกรมตำรวจ สมมติว่าปีหนึ่งมีอาชญากรรมเกิดขึ้น ๑๐๐,๐๐๐ ราย จำนวนจริงอาจจะเป็น ๑๕๐,๐๐๐ หรือ ๒๐๐,๐๐๐ รายก็ได้ สิ่งเหล่านี้ อาจเกิดขึ้นก็เพราะประชาชนเฉยเมยต่อกฎหมายบางประเภท ตัวอย่างที่เห็นได้ง่าย ๆ ก็คือกฎหมายจราจร นอกจากนั้นอาชญากรรมต่างประเทศที่ไหลท่วมท้นเข้ามาอย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนไม่อาจปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ มีวัยรุ่นเป็นจำนวนมากคลั่งไคล้อยู่กับบาร์สถานอาบอบนวด และก๊อศคืออาชญากรรมชั้นสองบ้านและเครื่องมือที่จะยับยั้งอาชญากรรมหน่วยแรก ก็ได้แก่ศาลคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งได้เอาตัวเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี มาอบรมที่สถานฝึก ซึ่งให้ทุนแก่เด็กที่อายุยังเยาว์ดีกว่าจำคุกหรือส่งเข้าเรือนจำ

ปริทัศน์ - เรือนจำมีนโยบายอย่างไรบ้างที่จะทำให้คนเหล่านี้นดีขึ้น

รองอธิบดี - พยายามจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเป็นประเภท ๆ ขณะนี้ได้แยกพวกที่โทษสูงไว้เสียแห่งหนึ่ง ไม่ให้พวกที่โทษน้อย หรือโทษเบาคละปะปน ถ้าเป็นเด็กวัยรุ่นก็แยกไปอีกพวกหนึ่ง พยายามจะแยกให้มาก ๆ ประเภท แต่ว่าห้องขังมีไม่พอ สำหรับทางด้านการศึกษา ในเรือนจำได้พยายามให้มีการฝึกวิชาชีพทุกแห่ง แต่เนื่องจากมีทุนน้อย ยังไม่สามารถจะจัดให้มีวิชาชีพหลาย ๆ ชนิดได้ เพราะต้องทุนมาก หาผู้

ชำนาญการสอน ต้องมีเครื่องมือและโรงงาน ดังนั้นจึงทำเท่าที่สามารถจะทำได้ เรือนจำในพระนครก็มีผู้ตำหนิว่าปล่อยให้นักโทษอยู่เฉย ๆ ไม่ทำอะไรเลย ทั้งนี้ ก็เพราะคนที่ถูกขังที่นี้อยู่ในระหว่างดำเนินคดี ยังไม่ใช่คนโทษเด็ดขาด ในระยะนี้จึงต้องปฏิบัติคล้าย ๆ กับว่าเขายังไม่ผิด เขาจะทำงานหรือไม่ก็ต้องอาศัยความสมัครใจประกอบ มีจำนวนคนที่ถูกขังอยู่ในเรือนจำพระนครไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ คน อาหารการกินที่เราให้แก่ผู้ต้องขังก็ต้องคำนึงถึงความยุติธรรมด้วย เพราะต้องเอาเงินภาษีราษฎรมาใช้ ฉะนั้น จึงต้องให้ผู้ต้องขังกินอาหารไม่ดีกว่าประชาชนสุจริตภายนอกเขากินกัน และให้พอดำรงชีพโดยไม่เป็นโรคขาดอาหาร มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ พอทำงานได้

เฉลี่ยแล้วก็ประมาณวันละ ๓ บาท ต่อ ๑ คน

ปรีทัศน์ - ตามสถิติมีผู้ที่พ้นโทษออกไปแล้วก็ต้องกลับเข้ามาอีกประมาณ ๒๐% ส่วนอีก ๘๐% เมื่อออกไปแล้วก็ต้องเผชิญกับปัญหาในทางสังคม เราจะมีทางช่วยเหลือเขาอย่างไรบ้าง

รองอธิบดี - ในสมัยก่อนผู้ที่พ้นโทษออกไปแล้วไม่ใช้หน้าหน้าที่ของรัฐที่จะให้ความอุปการะ เมื่อปล่อยไปก็ให้เครื่องแต่งตัว ค่าพาหนะกลับบ้าน แต่ทำนั้นยังไม่พอ เพราะบางคนไม่มีบ้านจะอยู่ ไม่มีญาติพี่น้อง คนเหล่านี้เมื่อพ้นโทษออกมาแล้วไม่มีทางที่จะทำมาหากิน ในที่สุดก็ต้องกลับเข้ามาอีก ดังนั้นจึงควรอุปการะในระยะแรกบ้าง เพื่อให้เขามีที่อยู่และอาชีพ แต่เวลานี้รัฐบาลก็ยังไม่สามารถให้ความอนุเคราะห์ได้เต็มที่ ต้องอาศัยสมาคมของเอกชน เช่นสมาคมสุขภาพจิต กรมแรงงาน ก็ช่วยได้บ้างแต่ยังไม่สมบูรณ์ ความจริงก็มีคนอยากช่วยนักโทษเหล่านี้ แต่ใครจะกล้าจ้างเพราะไม่มีผู้รับรอง ผมเคยฝากผู้พ้นโทษคนหนึ่งทำงานช่างไม้ ทำงานได้ ๓ วันหนีไป และเอาเครื่องมือไปเสียด้วย คนเหล่านี้บางคนพ้นโทษไปอยู่กับเพื่อน แต่เพื่อนก็เป็นจำพวกพ่อแล้วแม่แล้ว ปัญหาอันนี้เราเห็นแล้วว่า ถ้าจะแก้ก็ต้องช่วยกันแก้หลายๆ คน ถ้าเราเห็นว่า เป็นปัญหา ระดับประเทศก็ควรจะมีองค์การเอกชนช่วยกันทำแบบในอังกฤษและญี่ปุ่น ช่วยคนที่พ้นโทษออกมาทำเป็นสถานที่สำหรับพักพิง เป็นที่พักชั่วคราว

คราวจัดหางานให้ทำ เราต้องช่วยคนที่อยากกลับเนื่อกลับตัวให้มีที่พึ่งในระยะ ๓-๔ วันแรก เพราะถ้าไม่มีที่พึ่ง คนเหล่านี้ก็อาจหวนประกอบมิชฌาชีพอีก

ปรีทัศน์ - นักโทษที่ถูกขังเป็นเวลานาน ๆ มีปัญหาทางด้านกามารมณ์อย่างไรบ้าง

รองอธิบดี - สำหรับผู้ที่มีโทษระยะสั้นปัญหาค็น้อย สำหรับผู้ที่มีโทษระยะยาวก็มาก วิธีการของเราคือการแยกพวกผู้ชายที่รักร่วมเพศออกไปไม่ให้ยุบปนกันเสีย อีกวิธีหนึ่งก็คือการให้ออกกำลังจนเหนื่อย เราจะเลียนแบบต่างประเทศก็ยังไม่มีการยอมรับให้ทำเช่นนั้น คือให้ภรรยาพบเยี่ยมได้สองต่อสองในบางครั้ง แต่เรื่องนี้ก็ไม่ยุติธรรมสำหรับนักโทษที่เป็นโสด

ปรีทัศน์ - มีข่าวว่าในคุกมีการค้าขายยาเสพติดมากจริงหรือไม่

รองอธิบดี - ในสมัยก่อนยาเสพติดในเมืองไทยมีฝิ่น ซึ่งใช้เครื่องมือเครื่องมือนำติดตัวไปได้ยาก และมีโรงยาฝิ่นซึ่งใครอยากสูบก็ไปสูบ คนที่ต้องโทษจึงเป็นคนค้าฝิ่นเดือน ไม่ใช่ผู้เสพติด แต่ในปัจจุบันเฮโรอีนเป็นของเบา ซ่อนง่าย สุกง่าย คนสูบเฮโรอีนมาต้องโทษทั้งหมดเกือบหมื่นคน การค้าขายเฮโรอีนจึงระบาดแพร่หลายทั่วประเทศ พลอยให้ระบาดเข้าไปในเรือนจำด้วย เราจับได้แต่พวกค้า หรือสุบรายย่อย ๆ จับต้นตอผลิตไม่ค่อยได้ จึงปราบได้ไม่ชะงัด ๑

สถิติความขาดเรียนบางประเภทบ้านใจในระย ๕ ปี
(๒๕๐๙ - ๒๕๑๓)

ประเภทคดี	๒๕๐๙		๒๕๑๐		๒๕๑๑		๒๕๑๒		๒๕๑๓	
	เกิดขึ้น	จับได้	เกิดขึ้น	จับได้	เกิดขึ้น	จับได้	เกิดขึ้น	จับได้	เกิดขึ้น	จับได้
ลักทรัพย์	๕,๕๓๖	๒,๒๖๒	๖,๐๖๕	๒,๑๑๓	๖,๓๐๕	๒,๐๕๖	๗,๖๕๓	๒,๓๕๑	๗,๒๖๗	๒,๑๑๓
ปล้นทรัพย์	๕๕๒	๕๐	๒๕๗	๑๑๖	๓๕๕	๑๐๕	๒๕๕	๑๓๗	๒๖๐	๑๓๐
ขโมยทรัพย์ (โจรสลัด)	๓๕	๓๐	๕๗	๑๓	๖๓	๑๖	๖๐	๑๑	๗๗	๒๓
ขโมยทรัพย์	๓๓๖	๑๑๕	๓๗๖	๑๑๖	๔๑๗	๑๑๗	๖๕๑	๑๗๕	๖๒๒	๑๖๕
ขโมยทรัพย์	๓๕๐	๒๒๐	๔๐๗	๒๐๕	๕๐๗	๒๕๗	๖๕๗	๒๕๐	๕๕๗	๒๒๗
ลักทรัพย์	๑๕	๑๕	๑๗	๑๕	๒๑	๑๓	๒๖	๒๖	๓๕	๒๖
รวม	๖,๓๖๒	๒,๒๐๙	๗,๒๑๒	๒,๕๖๖	๗,๕๕๗	๒,๕๕๕	๙,๓๖๗	๓,๑๖๒	๘,๒๒๖	๒,๕๕๕
ร้อยละ	๑๐๐	๕๕	๑๑๐	๖๗	๑๐๐	๖๕	๑๐๐	๕๐	๑๐๐	๖๕

หมายเหตุ ๑. คดีขโมยทรัพย์ประเภทขโมยทรัพย์ (ขโมยทรัพย์เป็นสำคัญ) ที่เกิดขึ้นในเขตท้องที่จากตำรวจนครบาล (เขตพระนคร - ธนบุรี) ตามตารางข้างบนเฉลี่ยในรอบ ๕ ปี เฉลี่ยแล้วรวมแล้วคิดเฉลี่ยคดีขโมยทรัพย์ธรรมดาได้ ร้อยละ ๓๕ ของคดีลักทรัพย์ที่ได้รับแจ้งความ

๒. ในรอบ ๕ ปี มีคดีลักทรัพย์เกิดขึ้น รวม ๓๒,๐๕๑ ราย จับได้ ๑๑,๕๖๓ ราย

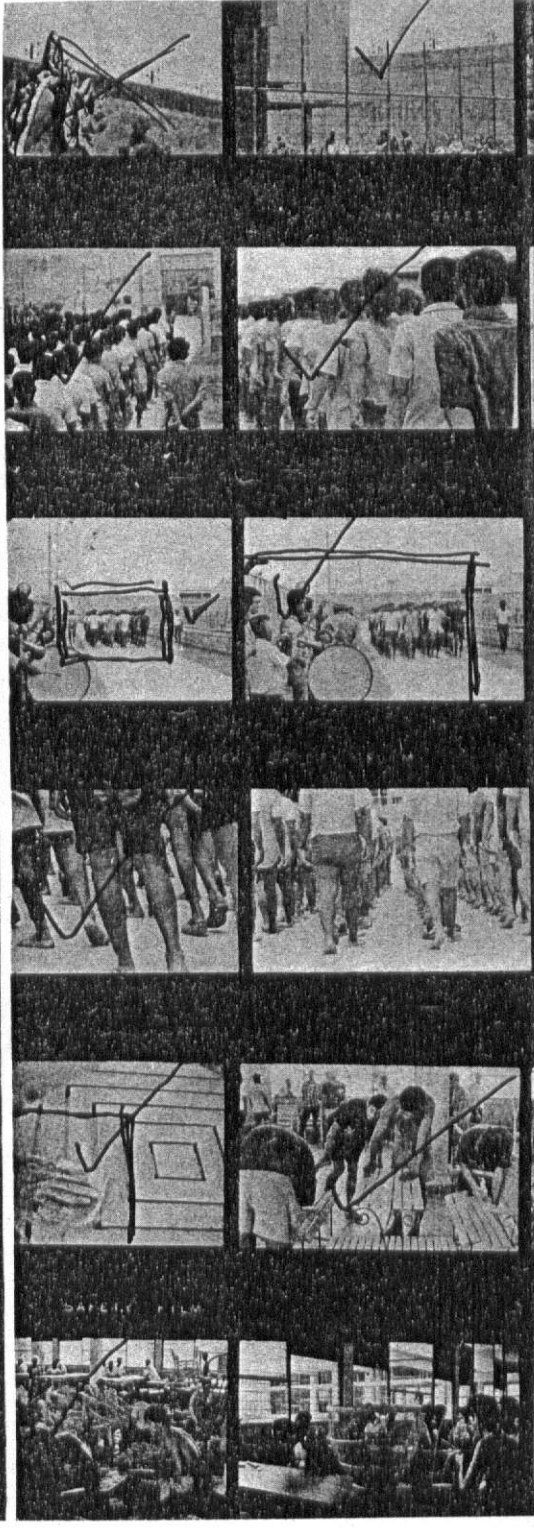
๓. เหตุการณ์ประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเกิดมามาก แต่การปราบปรามอยู่ในอัตรา เนื่องจากกำลังของฝ่ายป้องกันทางสถานีตำรวจยังไม่พอ ทั้งตรวจความคุ้มครอง ได้ทั่วถึง ขณะนี้ทางกองบัญชาการตำรวจนครบาลกำลังจัดสายตรวจ ใช้จักรยานยนต์ไว้ เพื่อตรวจตามถนน และตรวจขอเบาะ เพื่อเสริมกำลังสายตรวจของสถานีตำรวจทั้ง ๓๓ เขตอย่างหนึ่ง ก็คือ ฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับแจ้งความในอาชญากรรมที่ทำการสืบสวนจับกุมตามบ้านข้างทาง เพราะพนักงานสอบสวน เวรรับแจ้งการระงับต้นมือ มักค่อนข้างล่าช้าอยู่ และยังไม่ทันได้ ตำรวจนครบาลกำลังจะระงับคดีก่อนจะรับแจ้งงานพิเศษเฉพาะเรื่อง และตรวจจับเวรประจำสถานีตำรวจ เช่น ฝ่ายคดีจราจร ฝ่ายคดีอาชญาคดี เหตุการณ์ผู้ถูกประทุษร้ายมีการป้องกันไม่ถี่ เช่น ต้องออกไปประกอบภารกิจนอกบ้าน ประมาทในเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สิน และบางรายไม่แจ้งความขึ้นจนกว่าที่จะสืบสวนหรือร้องขอ

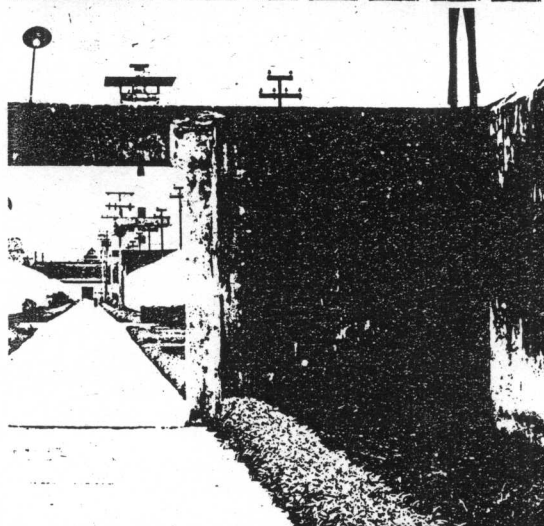
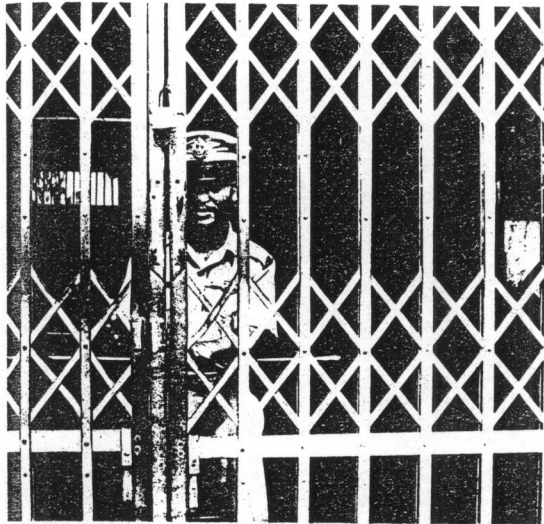
ที่มา: รายงานของ บมจ. พ.อ.อ. สด. สรรพเวบ เรื่องการลดความขาดเรียนและเหตุเกิดขโมยทรัพย์ในเขตพระนคร

สถิติการลดความขาดเรียนบางประเภทของส่วนกลาง
(พระนคร - ธนบุรี)

พ.ศ.	จำนวนคดี	จำนวนคดีจับกุมได้	ผลการจับกุมร้อยละ	ประชากร (ใกล้เคียง)	อัตราประชากร ๕ แสนคนต่อคดีแพ่ง
๒๕๐๙	๕๐๐	๑๖๒	๓๒.๔๐	๑,๕๕๐,๐๐๐	๒๕
๒๕๑๐	๒๒๐	๑๕๕	๗๐.๒๗	๒,๑๕๐,๐๐๐	๓๓
๒๕๑๑	๕๕๗	๓๐๕	๕๔.๕๘	๒,๓๕๐,๐๐๐	๓๗
๒๕๑๒	๑๖๒	๑๒๒	๗๕.๓๐	๒,๒๓๕,๐๐๐	๓๕
๒๕๑๓	๑๑๖	๑๒๕	๑๐๗.๐๐	๒,๓๑๗,๐๐๐	๓๗
๒๕๑๔	๒๓๖	๑๖๖	๗๐.๓๔	๒,๕๕๕,๐๐๐	๓๐
๒๕๑๕	๓๑๗	๒๐๕	๖๕.๕๕	๒,๕๕๕,๐๐๐	๓๒
๒๕๑๖	๓๕๐	๒๕๕	๗๒.๕๗	๒,๖๗๗,๐๐๐	๓๕
๒๕๑๗	๕๒๕	๒๕๗	๔๙.๑๖	๒,๘๐๓,๐๐๐	๓๕
๒๕๑๘	๕๕๗	๓๓๗	๖๐.๔๐	๓,๒๕๗,๐๐๐	๓๗
๒๕๑๙	๖๕๗	๒๕๗	๓๙.๒๖	๓,๕๕๗,๐๐๐	๓๕
๒๕๒๐	๖๕๗	๒๕๗	๓๙.๒๖	๓,๕๕๗,๐๐๐	๓๕
๒๕๒๑	๖๕๗	๒๕๗	๓๙.๒๖	๓,๕๕๗,๐๐๐	๓๕
๒๕๒๒	๖๕๗	๒๕๗	๓๙.๒๖	๓,๕๕๗,๐๐๐	๓๕
๒๕๒๓	๖๕๗	๒๕๗	๓๙.๒๖	๓,๕๕๗,๐๐๐	๓๕
๒๕๒๔	๖๕๗	๒๕๗	๓๙.๒๖	๓,๕๕๗,๐๐๐	๓๕

ที่มา: กองวิจัยและวางแผนกรมตำรวจ เอกสารการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

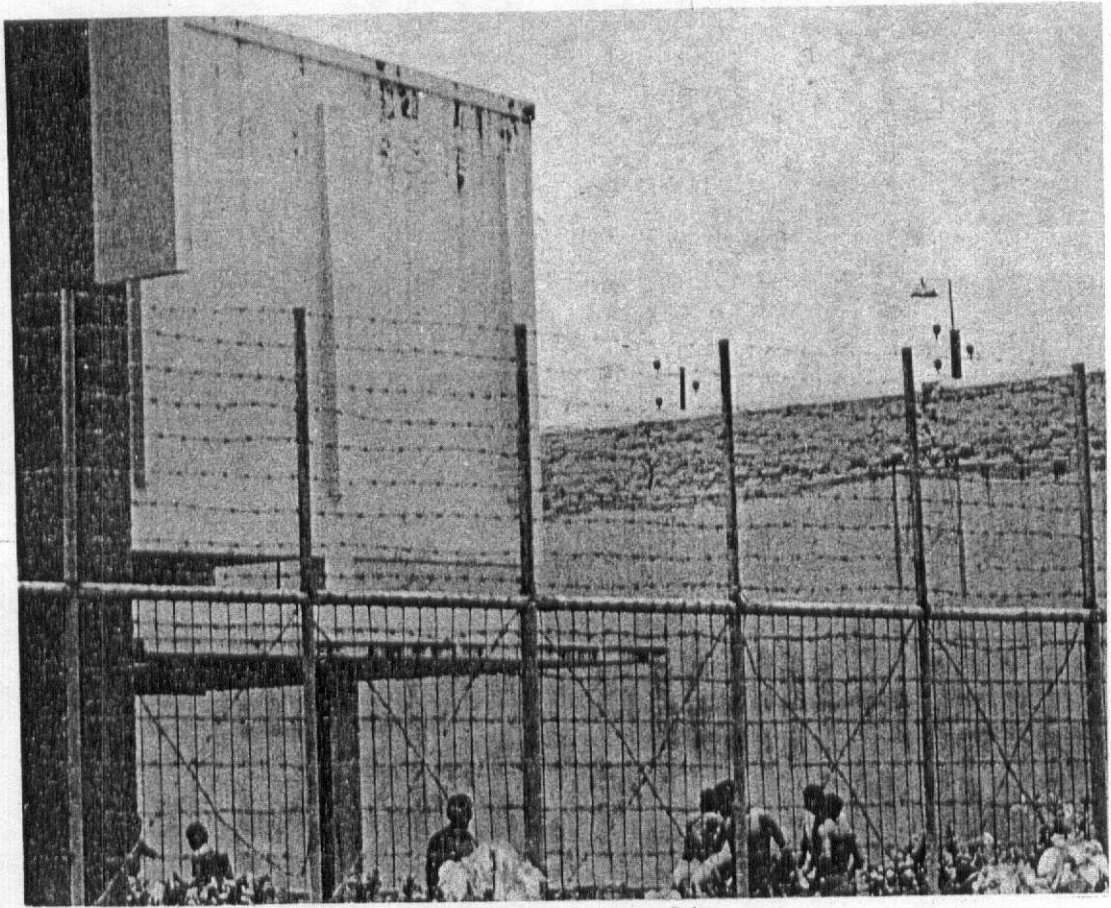

ชีวิตในคุก

วีรประวัติ วงศ์พัวพันธ์

คงไม่ใช่ตัวเลขสถิติที่น่าตื่นเต้นตกใจอะไรนัก ถ้าหากจะกล่าวไว้ในจำนวนประชากรของประเทศไทย ๑๐,๐๐๐ คน จะมีคนที่เป็นผู้ร้ายและถูกจับได้ต้องคุมขังอยู่ในเรือนจำประมาณ ๑๔ คน และตั้งนั้นในพลเมือง ๓๕ ล้านคนของประเทศไทยเมื่อปี ๒๕๑๔ จึงมีผู้ต้องราชทัณฑ์อยู่ถึง ๔๒,๔๑๒ คนและถ้าจะแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าให้มากไปกว่านั้นก็ต้องเสริมอีกสักนิดว่าอัตราส่วนนี้ใกล้เคียงกับสหรัฐ ฯ ซึ่งเป็นประเทศที่มีสถิติอาชญากรรมสูงสุดในบรรดาประเทศที่เจริญแล้วทีเดียว

ในจำนวนผู้ต้องราชทัณฑ์ ๔๒,๔๑๒ คนนี้แบ่งออกเป็นผู้ต้องขังเสีย ๓๙,๒๐๓ คน (ผู้ต้องขังหมายความว่ารวมตลอดถึง ๑) นักโทษเด็ดขาด ซึ่งหมายถึงบุคคลที่ถูกขังไว้ตามหมายจำคุกภายหลังคำพิพากษาถึงที่สุด ๒) คนต้องขัง ซึ่งหมายถึงบุคคลที่ถูกขังไว้ตามหมายขัง เป็นผู้ต้องขังที่อยู่ในระหว่างอุทธรณ์ฎีการะหว่างพิจารณาไต่สวน และระหว่างสอบสวน ๓) คนฝาก ซึ่งหมายถึงบุคคลที่ฝากให้ควบคุมไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือกฎหมายอื่นโดยไม่มีหมายอาญา) เป็นผู้รับการอบรมหรือ

กำแพงสูง สายไฟฟ้า และรั้วลวดหนาม สัญลักษณ์ของคุก ภาพที่ลาดยาว

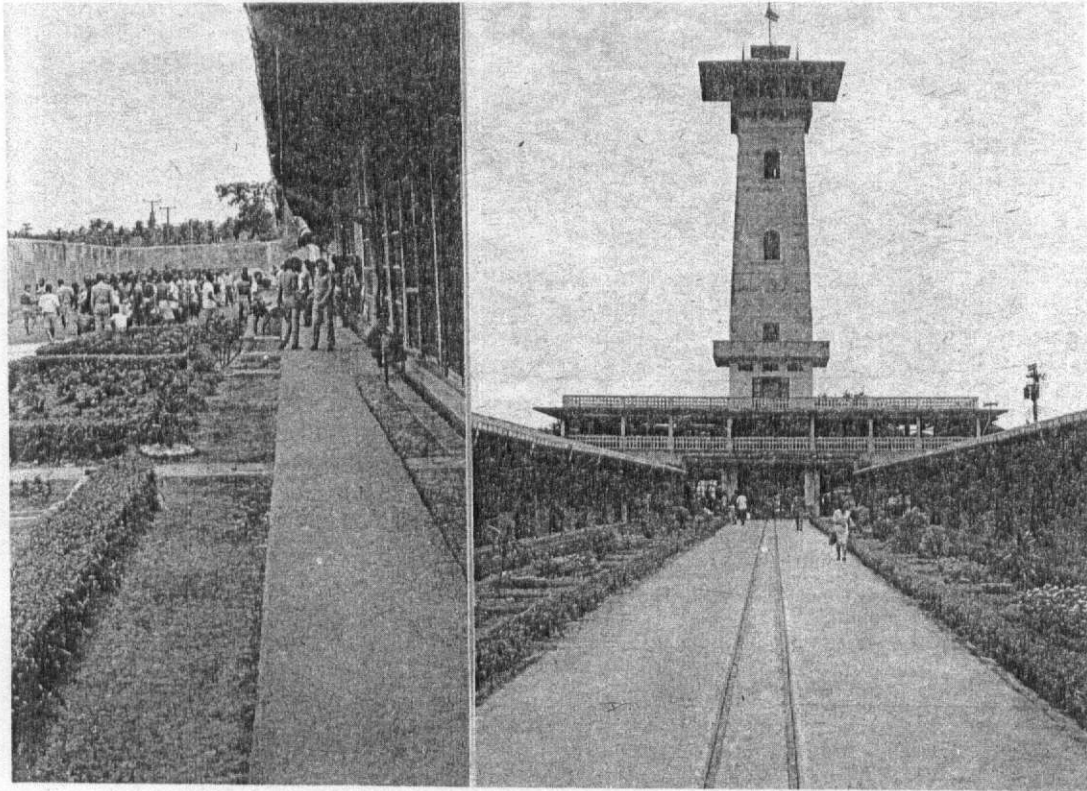
ที่เรียกกันว่า “อินทพาล” (ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๐๒) จำนวน ๒,๑๔๑ คน เป็นผู้ต้องกักขัง ๕๕๐ คน แลเป็นผู้ถูกกักกัน ๑๐๘ คน

เรือนจำในเมืองไทยทั้งหมดแบ่งออกเป็น ๕ เขต มีเรือนจำ สถานที่กักกันและสถานอบรม และฝึกอาชีพรวม ๑๔๔ แห่ง รัฐบาลต้องเสียเงินงบประมาณไปเฉพาะเมื่อปี ๒๕๑๔ เป็นเงินถึง ๑๕๕,๗๕๕,๒๘๐.๐๐ ซึ่งหมายความว่ารัฐบาลจะต้องจ่ายเงินเลี้ยงดูผู้ต้องราชทัณฑ์คนหนึ่ง วันละ

๕.๓๘ บาท

อัตราส่วนผู้ต้องคุมขังอยู่ในเรือนจำ ๑๔ คน ต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คนนี้ คิดเฉพาะที่เป็นคดีความและผู้ต้องหาถูกตำรวจจับได้ ซึ่งก็ไม่อาจจะเดาได้ว่ามีผู้ร้ายอีกเป็นจำนวนเท่าใด ที่ตำรวจจับตัวไม่ได้หรือก่อคดีขึ้นแล้วไม่มีใครกล้าไปแจ้งความกับตำรวจ ซึ่งถ้าสามารถรวบรวมได้ทั้งหมด ก็อาจจะได้ตัวเลขที่น่าตกใจมากกว่านี้ก็ได้

เมื่อมองตามลักษณะของการกระทำความผิดของผู้ต้องโทษทั้งหมดแล้ว ก็จะมีผู้ต้องโทษ

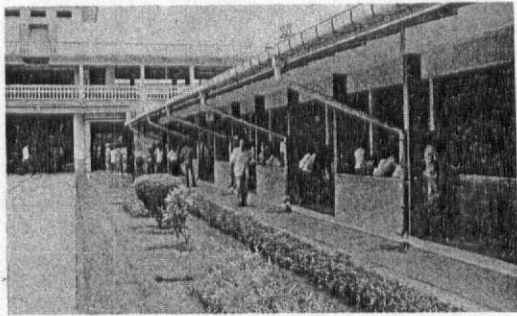
(ซ้าย) นักโทษบางขวางกำลังรับแจกอาหารกลางวัน “ข้าวแดงต้ม ปลาเค็ม”
(ขวา) “๗ ชั้น” ไม่ใช่ไว้มานแต่เป็นหอคอยขยวมระวังเหตุที่บางขวาง

ที่กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินมากที่สุด คือร้อยละ ๔๑.๑๖ รองลงไปได้แก่ความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อชีวิตคือร้อยละ ๒๒.๔๑ มีความผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ ร้อยละ ๑๘.๗๑ ประทุษร้ายต่อร่างกาย ร้อยละ ๕.๘๑ ความผิดทางเพศ ร้อยละ ๔.๒๘ และผิด พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ร้อยละ ๐.๐๕ นอกนั้นเป็นความผิดอื่น ๆ

จะสังเกตเห็นได้ว่า ลักษณะความผิดอันดับ ๑ ก็คือการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ลักษณะความผิดชนิดนี้ถือเป็นอันดับสูงสุดของหลายประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพบีบคั้นทางเศรษฐกิจ และสังคม ความอดอยากยากจน และการขาดการศึกษาของประชากรในแต่ละประเทศ ความผิดใน

ลักษณะที่น่าห่วงใยมากที่สุดในเวลานี้ก็คือ การประทุษร้ายต่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๔๒ และความผิดเกี่ยวกับเพศ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๕.๘๑ นับว่าสูงมาก สาเหตุส่วนใหญ่น่าจะมาจากความเคียดแค้นซึ่งเกิดขึ้นจากการไม่ได้รับความยุติธรรมการกดขี่ผู้อื่นของผู้มีอิทธิพลซึ่งกฎหมายก็ไม่มีประสิทธิภาพพอที่จะเข้าไปจัดการได้ ดังนั้นการฆ่ากันเพื่อล้างแค้น หรือ เพื่อขจัดศัตรู จึงเกิดขึ้นอยู่เสมอในแถบชนบท และมีเป็นจำนวนมากรายที่เรื่องเจียบหายไป เพราะไม่สามารถจับตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษได้

อย่างไรก็ดี ถึงแม้ว่าปัญหาในทางเศรษฐกิจ และสังคมจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดคดี

ที่เข็มนักโทษบางขวาง

อาชญากรรมขึ้น และเป็นสาเหตุแรกที่จะต้องได้รับการพิจารณาแก้ไขก่อนอื่น ในทำนองว่าต้องรีบเร่งสร้างโรงเรียนไว้ให้มากกว่าก่อนที่จะคิดสร้างคุก แต่ในขณะที่เดียวกันที่ประเทศไทยเราเกิดมีคดีฆ่ากันตายเมื่อปี ๒๕๑๔ ถึง ๗,๑๑๑ ราย คดีปล้นทรัพย์ ๓,๓๓๒๐ ราย การแก้ไขสถานการณ์ที่ปลายเหตุ คือการจับผู้กระทำผิดมาลงโทษ จึงเป็นความจำเป็นประการหนึ่งที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ คาค่อตาและระบบซ่อม

ในสมัยโบราณ เมื่อมีการจับผู้กระทำผิดมาได้ ก็มักจะตั้งสมมุติฐานกันเสียก่อนแล้วว่าผู้นั้นผิดจริง จึงปรากฏมีการสอบสวนด้วยวิธีการทรมานให้เจ็บปวดเพื่อให้ผู้ต้องหาปรับสภาพ เช่นวิธีการบีบขมับ ใช้ตะขอแหลมเกี่ยวคางแล้วชักรอกดึงขึ้นไป หรือเอาไปขังไว้ในทึบแคบ ๆ พอเอาตัวมัดเข้าไปได้ ในสมัยก่อนนั้นคิดกันว่าถ้าไม่ผิดจริงแล้วก็ไม่ยอมรับแต่เมื่อคู้จากวิธีการทรมานแล้ว ถึงคนไม่ผิดโดนเข้าก็ยอมปรับสภาพเป็นแน่เพื่อให้พ้นจากความเจ็บปวด สำหรับการลงโทษผู้กระทำผิดนั้น ก็เป็นการลง

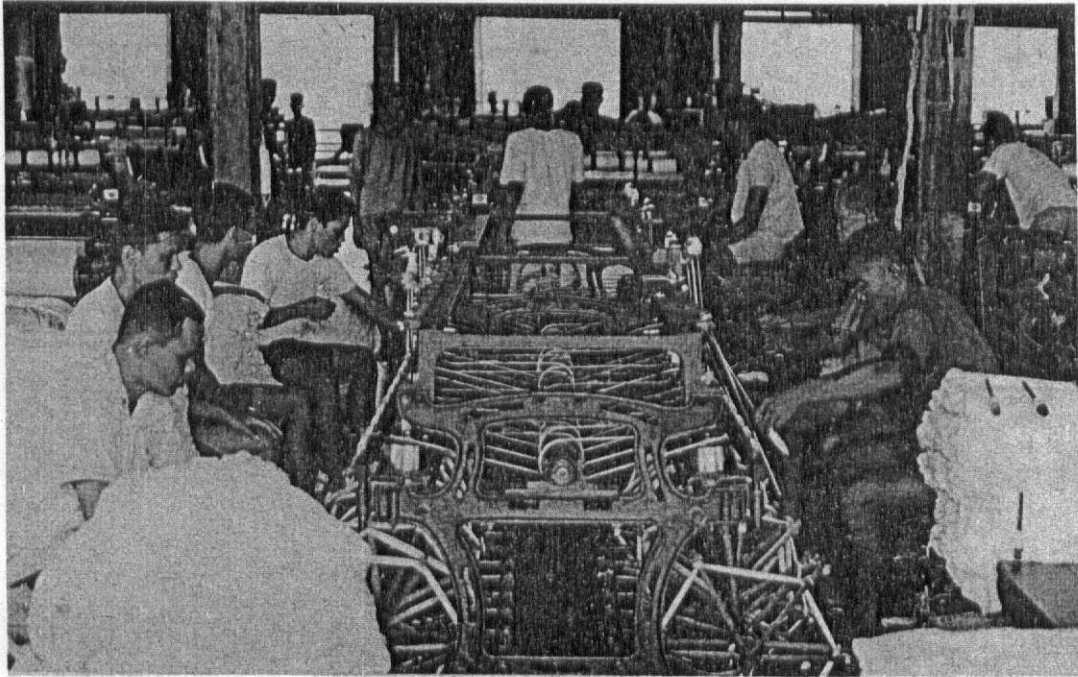

โรงงานช่างสูบลม ผู้มีเวลาเท่านั้นที่ทำได้

โทษแบบแก้แค้นให้สาสมกับความผิด ชนิด "ตาต่อตา ฟันต่อฟัน" มีการลงโทษด้วยการโบย การกักขังจองจำ การตัดมือตัดตีน ตัดหัว ไปจนถึงการจับด้วยด้ายตะกร้อซึ่งภายในเต็มไปด้วยคาปูแล้วให้ช่างตะกร้อนั้นไปจนคนภายในตะกร้อตาย โดยมีได้มีความเมตตาต่อผู้กระทำผิดหรือคำนึงถึงสาเหตุที่ทำให้คนนั้นต้องกระทำผิดเลย

ในปัจจุบันถึงแม้ว่าวิธีการเหล่านั้น จะหมดสิ้นไปแล้ว แต่เราก็ยังจะได้ยินข่าวออกมาเสมอว่า วิธีการสอบสวนของตำรวจไทยนั้น ยังนิยมวิธีการซ้อมผู้ต้องหาทักน้อย และยังปรากฏบ่อย ๆ ว่ามีการจับตัวผู้บริสุทธิ์ไปลงโทษ ซึ่งคงเกิดขึ้นเพราะกำลังเงินของผู้มีอิทธิพล พลิกคดี บันพยานเท็จจนคนไม่ผิดต้องกลายเป็น คนผิดไปในที่สุด เมื่อคนมีเงินมีอิทธิพลไม่เคารพต่อกฎหมายเสียแล้ว เรื่องอะไรเล่าจะไปให้คนยากคนจนเคารพต่อกฎหมายซึ่งให้ความยุติธรรมแก่เขาหน่อยเหลือเกิน

สำหรับการลงโทษผู้กระทำผิด ซึ่งเป็น

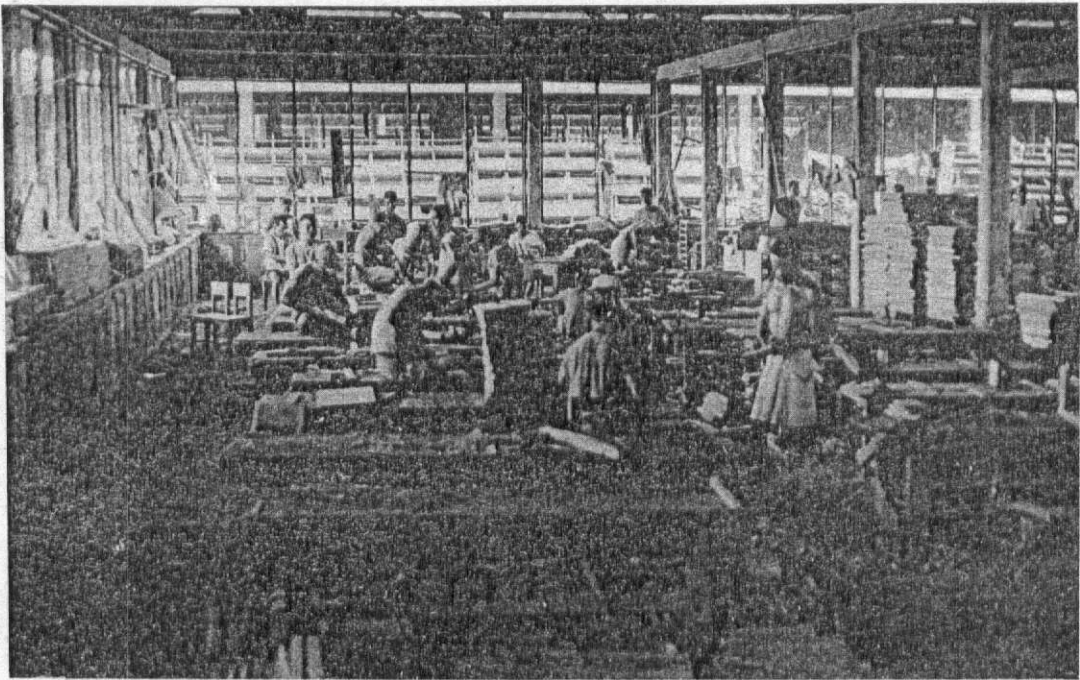
โรงงานทอผ้าในแดนประหาร

หน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ที่จะดำเนินการควบคุม กักขัง และให้การอบรมแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์นั้น กรมราชทัณฑ์ได้ประกาศวัตถุประสงค์ไว้ว่า “เพื่อ ความปลอดภัยของสังคม โดยจัดการอบรม ให้ การศึกษาวิชาสามัญและวิชาชีพ เพื่อแก้ไขและ พัฒนาจิตใจของผู้กระทำผิดเหล่านั้นให้เป็นพลเมือง ดี เมื่อได้รับการปลดปล่อยไปแล้ว สามารถอยู่รวม กับสังคมภายนอกได้อย่างปกติสุข ไม่ประพฤติไป ในทางที่เป็นภัยกับสังคมชั้นอื่น”

เมื่อได้อ่านวัตถุประสงค์ตามที่กรมราชทัณฑ์ ได้แถลงไว้ก็ทำให้มีความหวังขึ้นมาว่า กิจการ ราชทัณฑ์ของเราคงได้เจริญก้าวหน้าขึ้นไปมาก แต่ก็มีข้อที่ต้องคำนึงถึงอยู่ประการหนึ่งว่า วัตถุประสงค์ และวิธีการปฏิบัติจริง ๆ นั้นไม่จำเป็น

จะต้องตรงกันเสมอไป ซึ่งอาจเป็นเพราะปัญหา ในด้านงบประมาณ กำลังคน และนโยบายของ รัฐบาลเอง ตลอดจนปัญหาที่กำลังเป็นที่ถกเถียง กันว่า คุณควรจะเป็นนรก เป็นวิมาน หรือ เป็นสถานที่กักขังที่ให้ความสุขแก่ผู้ต้องโทษตาม สมควร

ฉันเชื่อว่าคุกแล้วก็ย่อมจะต้องมีสภาพที่รู้ ๆ กันอยู่คือ เป็นสถานที่กักขังนักโทษที่ล้อมรอบด้วย กำแพงสูงที่มั่นคงแข็งแรง และมีสายไฟฟ้าแรง สูงวางไว้บนกำแพงป้องกันการหลบหนี มีหอคอย ซึ่งมียามคอยเฝ้าดูพร้อมด้วยปืนที่จะสังหารผู้หลบ หนีได้ทุกขณะ ภายในแบ่งออกเป็นแดน ๆ ตาม ลักษณะการฝึกอาชีพ และตามประเภทของนัก โทษ ภายในตึกนอนก็จะแบ่งออกเป็นห้อง ๆ มี

ลูกกรงปิดแน่นหนา ห้องหนึ่งจะมีนักโทษอาศัย
รวมกันอยู่ ๑๐-๓๐ คนแล้วแต่จำนวนความหนา
แน่นของนักโทษในแต่ละคุก

ชีวิตประจำวันของนักโทษเด็ดขาด ผู้รับการ
อบรม (อันธพาล) และผู้ถูกกักกัน ก็มีลักษณะ
ที่คล้าย ๆ กันคือ ตื่นนอน ๖ โมงเช้า ออก
กำลังกายอาบน้ำและกินอาหาร อาหารเช้าก็เป็น
ข้าวแดงกับผัดบวบหรือไม้กุ่มจัดผัดกาดขาว ฯลฯ
ซึ่งแต่ละวันก็จะมีซักกันบ้างไม่ซักกันบ้าง เสร็จ
แล้วจึงเดินแถวออกจากตึกนอน มาโรงงานฝึก
อาชีพ ๘ โมงเช้าจึงเริ่มทำงาน เวลาเที่ยงนักโทษ
จะได้กินอาหารกลางวันซึ่งเป็นอาหารเบาประ
เภทข้าวต้มกับปลาเค็ม แล้วจึงทำงานต่อไปจน
ถึงบ่าย ๓ โมง จึงตั้งแถวให้ผู้คุมทำการตรวจค้น
ร่างกายก่อนจะเดินแถวกลับแดนของตนเพื่อ

อาบน้ำและกินอาหารเย็น ซึ่งก็เป็นประเภทข้าว
แดงกับแกงส้มกล่ำปลี และปลาเค็ม ผลัดเปลี่ยน
กันไปในแต่ละวัน เสร็จแล้วจึงเข้าห้องนอนของ
ตน

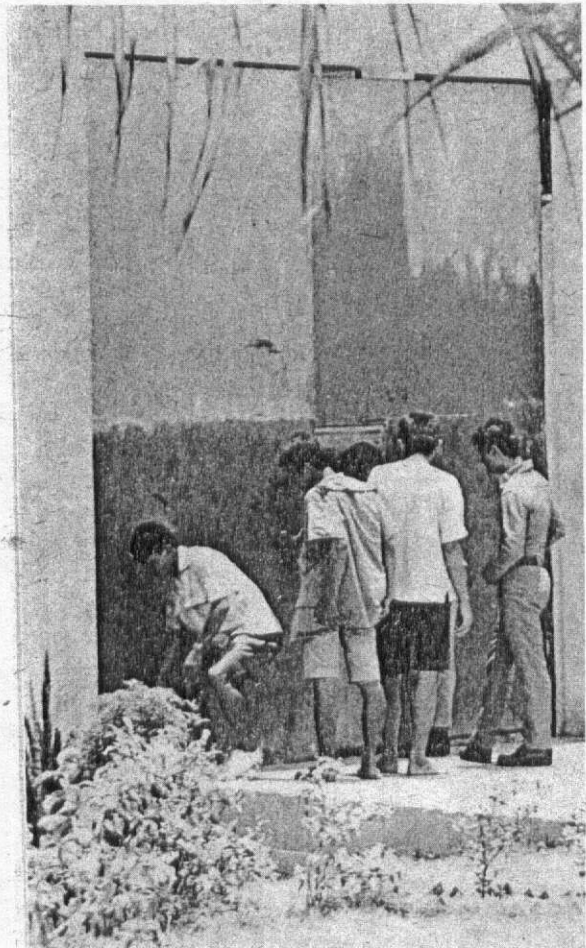
คุกในสายตาของคนภายนอก คือสถานที่ซึ่ง
ลึกลับและน่ากลัวเป็นที่อยู่ของคนเลว คนใจคอ
โหดเหี้ยม ถึงคนที่ออกมาแล้วก็ยังได้ชื่อว่าเป็น
“คนชู้คุกชู้ตาราง” ไม่ได้รับความไว้วางใจ
จากสังคมอยู่นั่นเอง จากสภาพทั่ว ๆ ไปที่เข้าไป
เดินอยู่ในคุกด้วยสายตาของคนภายนอก บรรยา
กาภายในคุกเป็นบรรยากาศที่ห่อเหี่ยวและไร้อิ
สรภาพ ใบหน้าของผู้คนในนั้นก็เปื้อนใบหน้า
ของผู้คนธรรมดา ๆ ที่เราจะได้พบเห็นอยู่ตาม
ถนนคนแค่มทุก ๆ วันนั่นเอง แต่ทว่าเต็มไปด้วย
ความทุกข์และสิ้นหวัง คนเหล่านั้นบางคนมี

ชีวิตอยู่ไปวัน ๆ เพื่อรอวันได้รับอิสระภาพซึ่งกินเวลานานเหลือเกิน บางคนที่โทษจำคุกตลอดชีวิตก็ใช้ชีวิตไปอย่างไร้จุดหมาย อย่างมากก็หวังว่าจะได้รับการลดหย่อน และรายที่โทษประหารชีวิตนั้นก็หมดอาลัยตายอยากเลยทีเดียว การมีชีวิตอยู่อย่างไร้อิสระภาพและการครุ่นคิดถึงตัวเองโดยไม่มีทางระบายออกนั้นเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ยาเสพติดเริ่มหลั่งไหลเข้าไปในคุก เพราะยาเสพติดเป็นทางออกทางหนึ่งของคนคุก เมื่อสูบไอระเหยของมันเข้าไปแล้ว เขาก็จะเข้าไปอยู่ในโลกใหม่ที่เต็มไปด้วยความสุข ปราศจากความกังวลใด ๆ ยาเสพติดประเภทเฮโรอีนเป็นยาเสพติดที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับหนึ่งของคนคุก เพราะเป็นเกล็ดเล็ก ๆ เหมาะในการลักลอบนำเข้าไปหาที่ซ่อนได้ง่าย และการสูบก็นี่ไม่เป็นเรื่องยุ่งยากมากนัก คุกต่าง ๆ ทั่วประเทศจึงมีการจับเฮโรอีนได้แทบทุกวัน ตำรวจที่นำเอายาเสพติดเข้าไปในคุกนั้นก็ยังมีทั้งบุคคลภายนอกและข้าราชการของกรมราชทัณฑ์เองซึ่งจับได้แล้วลงโทษกันอยู่เสมอ ๆ แต่ยังไม่สามารถหาต้นตอได้พบ อีกสิ่งหนึ่งที่เป็นปัญหาของนักโทษก็คือ เรื่องการฆาตกรรม เพราะนอกจากจะต้องได้รับความทุกข์จากการถูกกักขังแล้ว ความอึดอั้นทางด้านฆาตกรรมก็เจ็บปวดพอกัน การฆาตกรรมแบบรักร่วมเพศเป็นทางออกหนึ่งนอกจากการออกกำลังกาย นักโทษชายที่มีร่างกายอ่อนแออันผิวขาวจึง

มักจะโคร่ำยตกเป็นคู่สวาทแบบ “ถั่วดำ” ของเพื่อนนักโทษด้วยกัน

บางขวางคุกของนักโทษอุกฉกรรจ์

คุกบางขวางจังหวัดนนทบุรีเป็นคุกซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี เพราะเป็นคุกใหญ่และเป็นแหล่งรวมของนักโทษคดีอุกฉกรรจ์ทั่วประเทศมากที่สุด อัตราบรรจุเต็มทีของคุกนี้ได้ถึง ๔๙๔๐ คน การวางผังแบบแปลนของคุกแม้จะสร้างมานานแล้วก็ได้ชื่อว่าทันสมัยที่สุดและง่ายแก่การควบคุมนัก

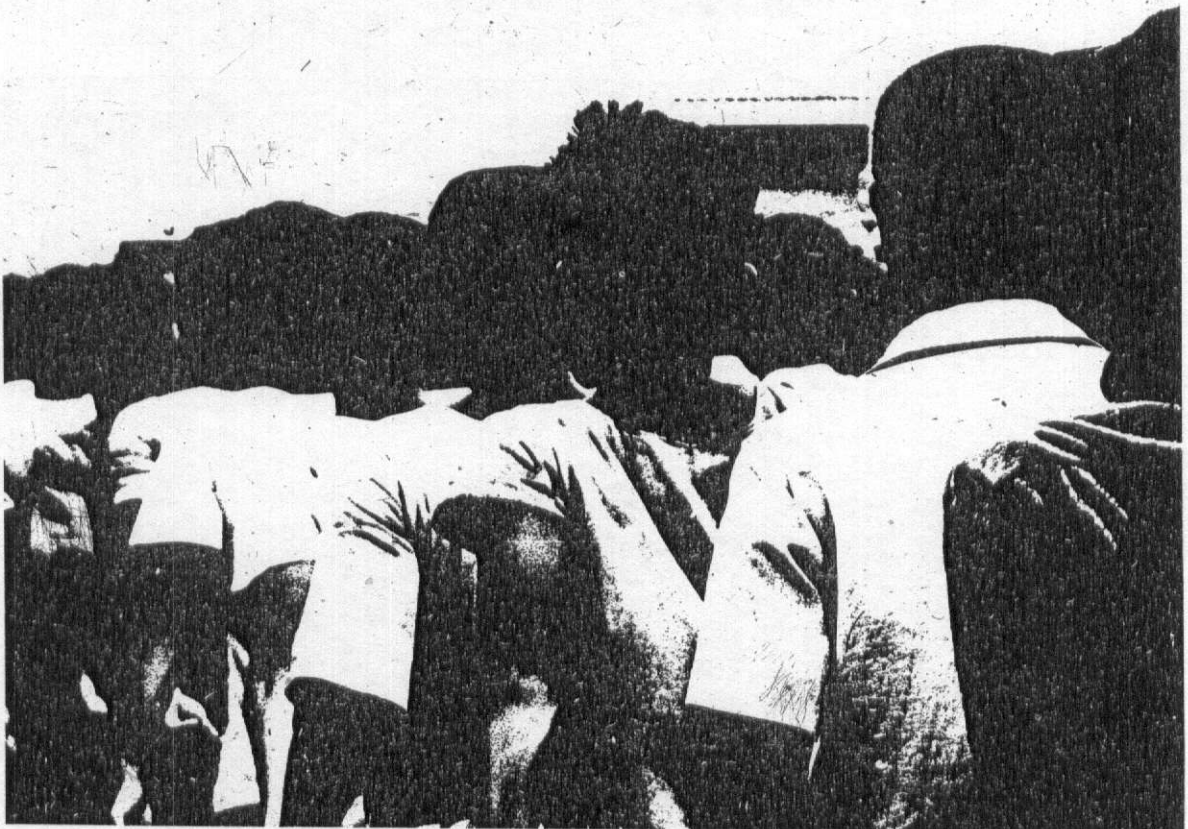
“จับผมมาขังไว้ทำไมครับ ผมไม่มีความผิด”
ผู้รับการอบรมลาดคายกำลังยื่นขอทหน้าประตูเหล็ก

โทษมากที่สุด คุณนั้นในปัจจุบันมีนักโทษอยู่ถึง ๕๐๐๐ กว่าคน ซึ่งมีโทษต่างๆกันตั้งแต่โทษตลอดชีวิต โทษ ๒๐-๕๐ ปี จนถึง ๑๕-๒๐ ปี เป็นอย่างต่ำ นอกจากนั้นก็ยังมีผู้ต้องขังซึ่งอยู่ในระหว่างอุทธรณ์ - ฎีกา และนักโทษประเภทคือ คำนซึ่งถูกส่งตัวย้ายมาจากเรือนจำอื่น ๆ

สภาพโดยทั่วไปของคุกบางขวางนั้นมันคงแข็งแรง อาณาบริเวณกว้างขวางและจัดตกแต่งไว้ดูสะอาดตา มีหอคอยยามระวังเหตุซึ่งเรียกกันว่า "๗ ชั้น" สูงตระหง่าน การวางแบบแปลนนั้นแบ่งแยกแดนทั้ง ๘ แดนออกจากกัน มีกำแพงกัน และมีทางเดินติดต่อกัน แดนที่ ๑ นั้นเรียกว่าแดนประหาร ส่วนหนึ่งเป็นที่คุมขังของนักโทษอันตรายพวก

ประหารและมีโรงงานทอผ้าด้วยเครื่องจักร แดนที่ ๒ เป็นโรงงานทอผ้าและถักแห แดนที่ ๓ เป็นโรงงานเย็บเสื้อผ้าซึ่งมีจักรอยู่ถึง ๒๕๐ เครื่อง แดนที่ ๔ เป็นแดนโรงงานจักสาน แดนที่ ๕ เป็นโรงงานทอผ้าด้วยกี่กระตุกและทอพรหมทุกชนิด แดนที่ ๖ เป็นแดนสงวนไม้มีดักนอนแต่เป็นที่รวมของโรงงานช่างไม้ ช่างเหล็ก และโรงงานช่างสิบหมู่ แดนที่ ๗ เป็นเรือนจำประจำจังหวัด แดนที่ ๘ เป็นโรงพยาบาล ซึ่งมีหมออธิป นักโทษคดีฆ่า "นวลจิว" เป็นหมอบประจำอยู่

จะสังเกตเห็นได้ว่าที่บางขวางนี้มีโรงงานสำหรับฝึกอาชีพและให้นักโทษได้ทำงานเพื่อระ

จับความฟุ้งสร้านของจิตใจได้เป็นล่ำเป็นสันและ
ดีกว่าคนอื่นๆ โดยเฉพาะโรงงานช่างสิบหมู่ ซึ่ง
ทำโต๊ะหมู่ ตู้รายการน้ำ เครื่องมุข ฯลฯ และกำลัง
เป็นที่กล่าวขวัญกันมาก

ที่บางขวางนี้เราได้พบและพูดคุยกับนักโทษ
บางคนซึ่งเราก็ไม่อาจยืนยันได้ว่าทุกสิ่งที่เขาพูด
นั้นเป็นความจริงและต่อไปนี้ คือเรื่องราวของนัก
โทษคนแรก

“ผมชื่อเล็กครับ ผมเกิดที่อำเภอมะค่า
จังหวัดฉะเชิงเทรา เวลานั้นผมอายุ ๓๓ ปี มีอาชีพ
รับจ้างทำสวนบ้าง ขับรถบ้าง ศาลอุทธรณ์ตัดสิน
ให้ผมจำคุกตลอดชีวิต โทษฐานฆ่าคนตายครับ

“สาเหตุที่ทำให้ผมต้องฆ่าคนก็เพราะความ
แค้นใจไม่ตรวน แต่คืนทั้งหลายก็ไม่สามารถเดินพาเหรดไปสู่โลกภายนอก

แค้นครับ วันที่เกิดเหตุผมไม่อยู่บ้าน ออกไปทำ
งานในนา เมื่อผมกลับมาถึงบ้าน ผมก็พบว่าบ้าน
ผมถูกรื้อหมด แม่ผม เมียผม และลูกอีก ๔ คน
ต้องเข้าไปอาศัยอยู่ในเล้าหมู บ้านที่ผมอยู่นั้น
ผมครอบครองมา ๒๐ กว่าปีแล้ว คนที่มาซื้อบ้าน
เขาอ้างว่าได้มาซื้อที่ดินที่ผมอยู่ไปแล้วจากพี่ชาย
ผม ซึ่งผมก็ไม่ทราบว่าเขาตกลงกันไว้อย่างไร
ตอนที่ผมกลับมาเห็นบ้านถูกรื้อนั้นเป็นเวลา
ราว ๆ ๑๑ โมงเช้า ผมแค้นมากเลยดีดปืนลูก
ซองเดินไปหาคนที่ซื้อบ้านผม พวกนั้นกำลังกิน
ข้าวกันอยู่ ผมขึ้นไปบนบ้านและยิงพวกนั้นตาย
ไป ๒ บาดเจ็บสาหัสอีก ๑ แล้วผมก็หนีไปอยู่
จังหวัดระยอง หนีอยู่ได้ ๗ เดือนก็ถูกตำรวจจับ
ได้ เมื่อศาลตัดสินแล้วจึงถูกส่งมาอยู่ที่นี้ และยังมี

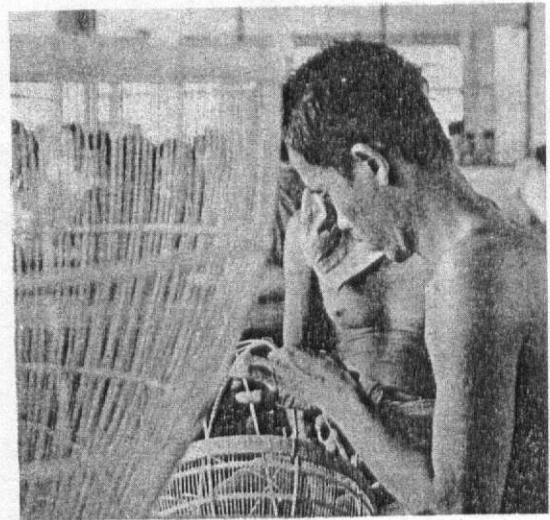

ไม่แน่ใจว่าจะต้องติดสักกี่ปี

“ผมอยู่ที่นี้ก็ทำพรมครบอยู่มาได้ ๑ ปีแล้ว อาหารการกินก็พอไปได้ เมื่อเช้าก็ข้าวกับแกงหน่อไม้ กลางวันข้าวต้มปลาเค็ม บางมื้อก็อ่อม บางมื้อก็ไม่ค่อยอ่อม ตอนกลางคืนผมนอนไม่ค่อยหลับ คิดถึงเมีย คิดถึงแม่ และลูก ๆ ทำผิตลงไปแล้วถึงได้คิดถึงครับ ”

นักโทษคนที่ ๒ เป็นคนจังหวัดมหาสารคาม จบการศึกษา ป.กศ. มีอาชีพเป็นครู ต้องโทษประหารชีวิต โทษฐานฆ่าคนตาย แต่เขาก็ยังปฏิเสธอยู่เสมอว่าไม่ได้ฆ่า

“ผมชื่อบุญเหลือครับ ผมถูกกล่าวหาว่าฆ่าแม่ยายตาย แต่ความจริงแล้วผมไม่ได้ทำครับ วันที่เกิดเหตุ นั้นเป็นวันอาทิตย์ผมออกจากบ้านไปเที่ยวตลาด พอถึงบ้านก็แกล้งแฉะที่บ้านแม่ยายผม พอตกบ่ายผมก็เอาจักรยานขี่มาตลาด พอตีไปเจอเพื่อนก็เลยชักชวนกันไปกินไปเที่ยว แล้วคืนนั้นผมก็ไปนอนที่บ้านเพื่อน ตื่นเช้าผมก็ขี่จักรยานกลับบ้าน พอมากลางทางก็เจอเพื่อน เพื่อนผมคนนี้เป็นคนไม่ตีครับ เกรงชอบเล่นการพนัน งานการไม่ทำ แต่ก็ยังเป็นเพื่อนกับผมมาตั้งแต่เด็ก ๆ เพื่อนคนนั้นไปอยู่ที่บ้านผม แม่ยายผมก็เกลียด เมียผมก็เกลียด แต่ว่าเขาก็ยังเกรงใจผมอยู่ แม่ยายผมชอบด่าว่ามันบ่อย ๆ ในวันที่เจอกันมันบอกผมว่า แม่ยายผมถูกยิง และใคร ๆ เขาสงสัยผม ถ้าไม่หนักนี้แยะ ผมเกิดมาไม่เคยขึ้น

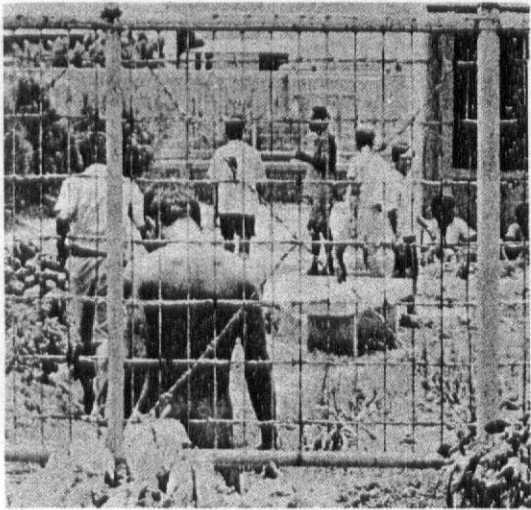

โรงงานจักสาน ตากขาว.

โรงขึ้นศาล ไปตามแม่กับพี่เขย เขาก็บอกว่าคงสู้คดีไม่ไหว ผมก็เลยหนี หนีหลบไปได้ ๔-๕ ปีไปทำนาได้เมียและลูกอีก ๔ คน ผมก็มานั่งคิดว่าเรื่องที่เกิดขึ้นนั้นผมไม่รู้เรื่องด้วยเลย ผมหนีมาชีวิตก็นับวันจะจมลงทุกที ลูกเต้าก็นับวันแต่จะโตขึ้น ผมก็เลยตัดสินใจเข้าสู่คดีครับ แต่ตอนที่ผมมอบตัวนั้น เป็นระยะใช้กฎอัยการศึกพอดี ศาลอุทธรณ์ตัดสินประหารชีวิตผม ”

นักโทษคนที่ ๓ เป็นคนจังหวัดนครราชสีมา ต้องโทษคดีฆ่าคนตาย ศาลอุทธรณ์ตัดสินจำคุก ๑๘ ปี

“ผมชื่อจันทรื มีเมียแล้ว และมีลูก ๕ คน มีอาชีพรับจ้างทำนา ทำสวน คนที่ผมฆ่าคือน้องเขยผมเอง น้องเขยผมคนนี้เป็นคนชอบกินเหล้า งานการไม่ทำ พ่อแม่ก็บอกไม่ได้ สอนไม่ได้ วันที่เกิดเหตุ นั้นมันเมาเหล้ามาอาละวาด

“ร้อนเหลือเหงื่อไหล ไม่เป็นไรแก้อาบน้ำได้ครับ”
จะฆ่าแม่ผม มันดิฉันมีตังค์เข้าไปจะแทงแม่ผม
ผมดิฉันจอบอยู่จึงตีสวนมันไป ตายคาที่ ผมยอมรับ
กับตำรวจว่าผมทำเพราะต้องการจะช่วยแม่ เมื่อ
พ้นโทษแล้ว ผมก็คิดว่าจะกลับไปทำนาตาม
เดิม”

ลาดยาวคุกอันธพาล

สถานที่อีกแห่งหนึ่งซึ่งจะเรียกว่าเป็นคุกก็ได้
ไม่ได้ แต่ดูจากสภาพโดยทั่วไปแล้วก็คือคุกนั่นเอง
ที่นั่นคือ สถานอบรมและฝึกอาชีพ “ลาดยาว”

ลาดยาว เป็น “คุก” ที่โด่งดังมากมาตั้งแต่
สมัยจอมพลสฤษดิ์ ซึ่งได้ออกประกาศของคณะ
ปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน
๒๕๐๑ กำหนดไว้ว่า “บุคคลผู้ประพฤติตนเป็น
อันธพาล คือผู้กระทำด้วยประการต่างๆ ให้เกิด
เดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน ให้พนักงานฝ่าย
ปกครอง และตำรวจจับกุม ควบคุมตัวไว้สอบ

สวน ในฐานะประพฤติตนเป็นอันธพาล มี
กำหนด ๓๐ วัน” และประกาศคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๐๒ ได้
กำหนดไว้ว่า “ถ้าผู้ที่จับกุมยังมีนิสัย และความ
ประพฤติเป็นอันธพาลอยู่ก็ให้ส่งตัวไปยังสถาน
อบรมและฝึกอาชีพที่กระทรวงมหาดไทยจัดตั้ง
ขึ้น” ซึ่งในขณะนั้นมีสถานอบรมและฝึกอาชีพ
อยู่ถึง ๘๔ แห่ง คือที่ลาดยาว อำเภอบางเขน
ที่หนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
ที่ลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
และนอกนั้นเป็นสถานอบรมและฝึกอาชีพชั่วคราว
ของจังหวัดและอำเภอรวม ๘๑ แห่ง

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นมา ถึง พ.ศ.
๒๕๑๔ กรมราชทัณฑ์ได้จัดการอบรมและฝึก
อาชีพบุคคลอันธพาลและปลดปล่อยไปแล้ว ๑๙
รุ่น รวมทั้งสิ้น ๗๔๕๐ คน

ลาดยาวเป็นสถานอบรมและฝึกอาชีพควบคุม
คุมตัวบุคคลอันธพาล ซึ่งทางฝ่ายตำรวจไปจับกุม
มาจากเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ส่วนหลัก
เกณฑ์ที่จะพิจารณาว่าใครอยู่ในข่ายหรือไม่อยู่ใน
ข่ายของบุคคลอันธพาลนั้น ก็ยังไม่ปรากฏว่ามี
หลักเกณฑ์ที่แน่นอนและรัดกุมอย่างไร ไม่มีการ
สอบสวนและไม่มีการส่งฟ้องศาล นอกจาก
ให้อำนาจแก่ทางฝ่ายตำรวจเป็นผู้พิจารณาและ
จับกุมแต่ผู้เดียว บุคคลซึ่งถูกกักขังอยู่ในลาดยาว
นี้จึงต้องถือว่าเป็นผู้ที่ถูกจับตัวมาโดยไม่มี
ความผิดใด ๆ ทั้งสิ้น

การจับกุมผู้ไม่มีความผิดมากกัซังรวมกันไว้ นับเป็นพัน ๆ คนที่ลาดยาวและให้การอบรมฝึก อาชีพกันอย่างกระท่อนกระแท่นนี้ น่าจะเป็นผล เสียมากกว่าผลดี เพราะบุคคลเหล่านั้นก่อนหน้าที่จะถูกจับส่วนใหญ่ก็เป็นคนที่มีฐานะยากจน เกิด มาในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี บางคนก็มีงานทำ เป็นครั้งเป็นคราว บางคนว่างงาน และนอน ส่วนใหญ่ของบุคคลเหล่านั้นเป็นคน มีนิสัยเกกมะ เทรกเกร บางคนเป็นนักเลงประจำถิ่น บางคน ก็เคยถูกจำคุกมาแล้ว เมื่อถูกนำมาซังอยู่รวมกัน โดยไม่มีความผิด ก็ย่อมจะมีจิตใจต่อต้านสังคม อยู่ตลอดเวลา ไม่มีวันกลับตัวได้ เมื่อมาอยู่รวม กันนาน ๆ เข้า ๒ ปี ๕ ปี ก็กลายเป็นเพื่อนรู้จัก กันไปหมด มีการถ่ายทอดวิชาความรู้ในทาง โจรกรรมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น พอปล่อยตัวออกไป บุคคลเหล่านั้นก็ไม่มีสภาพดีขึ้นกว่าเดิม วิชาชีพที่ ได้รับการฝึกอบรมมาก็หาประโยชน์อะไรไม่ได้ เพราะฝีมือสู้คนภายนอกไม่ได้ และการหางาน ทำก็ไม่ใช่ว่าเรื่องง่ายในสมัยปัจจุบัน ในที่สุดก็รวม กันเป็นแก๊งทำผิดกฎหมาย แล้วก็หลบซ่อนตาม ดินของเพื่อนฝูงซึ่งเคยอยู่ลาดยาวรุ่นเดียวกันมา ทำให้ยากลำบากในการติดตามจับตัว

ในอาณาเขตพื้นที่ ๒๒ ไร่ ที่มีกำแพงกัน อย่างมั่นคง พร้อมด้วยสายไฟฟ้าแรงสูงของ ลาดยาวปัจจุบัน มีผู้รับการอบรมอยู่ ๑๕๓๖ คน แบ่งออกเป็น ๖ แคน . ทุก ๆ แคนมีตึกนอนและ

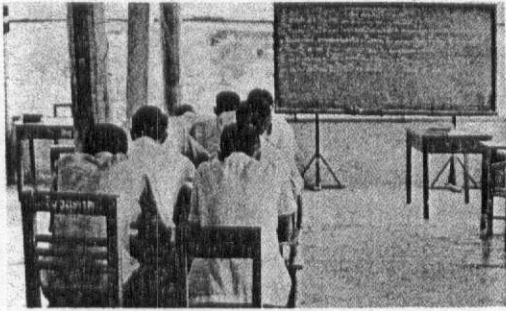

โรงงานช่างไม้

โรงงานฝึกอาชีพ เช่น โรงงานช่างไม้ จักสาน ช่างเหล็ก เลี้ยงสัตว์ และโรงครัว ฯลฯ ซึ่งก็ เหมือนกับคุกอื่น ๆ โดยทั่วไป สภาพของโรงงาน ก็มีเครื่องมือเครื่องมือไม่พอกับจำนวนคน มีคน ยืนดูมากกว่าคนทำ การฝึกอาชีพที่จะให้ได้ผล นั้นจึงเป็นไปได้ยาก

ผู้รับการอบรมที่ลาดยาวนี้ล้วนแต่เป็นคน จากกรุงเทพฯ ธนบุรี ต่างคนก็มาจากอำเภอ ต่าง ๆ บางคนก็รู้จักกันมาก่อน จึงเกิดมีการรวม กันเป็นแก๊งขึ้น เช่น แก๊งประตูน้ำ หัวลำโพง ถนนตก ฯลฯ นอกจากนั้นก็ยังมีแก๊งแบ่งพวกกัน ตามสัญชาติ คือ กุมารไทย และกุมารจีนอีก ที่ ลาดยาวจึงมีการยกพวกตีกันอยู่เสมอ ส่วนใหญ่ ก็มีสาเหตุมาจากเรื่องศักดิ์ศรีนักเลงนั่นเอง

มีคำกล่าวกันมานานแล้วว่า คุกเป็นวิทยาลัยของความชั่วและเป็นการแก้ไขทุกสิ่งทุกอย่างที่ ปลายเหตุ สาเหตุที่ทำให้เกิดบุคคลอันธพาลนั้น

โรงเรียนในคุก ที่เรือนจำวิญญูนครปฐม

อยู่ภายนอก เมื่อผู้รับการอบรมถูกปล่อยตัวออกไปได้ไม่กี่วัน เขาก็ต้องกลับไปสู่สภาพเดิมอีก ตั้งนั้นจึงไม่เป็นที่น่าสงสัยเลยว่า ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของผู้รับการอบรม ต้องกลับเข้ามาในลาดยาวอีกเป็นคนที่สอง และบางคนก็ต้องเข้ามาเป็นคนที่ ๓

**ต่อไปนี้คือคำให้การของผู้รับการอบรม
๔ ลาดยาวบางคน**

“ผมชื่อมานพครับ ตอนนี้อายุ ๒๖ ปี ผมเรียนหนังสือจบ ป. ๔ สาเหตุที่ผมไม่ได้เรียนก็เพราะผมมั่ววุ่นอยู่กับวงการบันเทิง ซึ่งใครๆก็รู้จักผมดีในนามของ “ลัทธิคนน้อย”

“เหตุที่ผมโดนจับมานี้ ผมเองก็ไม่ทราบสาเหตุเหมือนกันครับ อยู่ๆผมกำลังนอนอยู่ที่บ้าน ท่านสารวัตรเขาก็ให้ตำรวจไปตามตัวผมมาโรงพัก พอผมมาถึงโรงพัก เขาก็จับใครไว้ก็ไม่รู้จักหลายคน พอมาถึงท่านสารวัตรก็ให้ผมเซ็นรับข้อหาข่มขู่ ผมก็จำเป็นต้องเซ็นรับเพราะผมเป็นประชาชนชั้นผู้น้อย พอเซ็นรับข้อหาท่านสารวัตรก็บอกว่า โดนขัง ๔๘ วัน อย่างที่เคยโดนกันมา แต่พอขังได้ ๑ เดือนผมก็ถูก

ส่งมาที่นี่ โดยไม่มีสาเหตุอะไรเลย แล้วก็ไม่รู้ว่าจะไปร้องเรียนกับใคร เพราะผมเป็นผู้ต้องหาครับ เมื่อตอนที่ผมยังไม่มาอยู่ที่นี่ผมก็มีอาชีพครับ คือเป็นโฆษกหน้าเวทีวงดนตรีลูกทุ่ง ผมเป็นผู้ชายนี้ครับก็ต้องมีเกเรกันบ้าง ผมเคยถูกจับขึ้นโรงพัก ๓-๔ ครั้ง ครั้งแรกก็ทำร้ายร่างกายเล่น ๆ กับเพื่อน ก็โทษปรับ ครั้งที่ ๒ เล่นไฮโลครับ โทษก็ปรับอีก ครั้งที่ ๓ ผมถูกกล่าวหาว่าพยายามฆ่าซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นเรื่องถูกใส่ร้าย ครั้งที่ ๔ ก็มานี่เลยครับ อยู่ที่นี่ก็มีปัญหาเรื่องการใช้จ่ายเพราะไม่มีรายได้อะไร มีแต่ทางจ่าย ถ้าเรามีสตางค์ก็ได้ซื้อกินดีหน่อย อยู่ที่นี่ข้าวข้าวกับไข่เค็มขอให้ได้กินทุกวันก็ดีแล้ว ผมยังไม่รู้เลยว่าจะต้องอยู่ที่นี่ไปนานสักเท่าไร ตอนนั้นผมก็แต่งเพลงเก็บเอาไว้หลายเพลง ว่าออกไปเมื่อไหร่ก็จะเอาไปขาย”

ผู้รับการอบรมคนที่ ๒ เป็นคนที่เคยอยู่ลาดยาวมาแล้วถึง ๒ ครั้งและครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๓

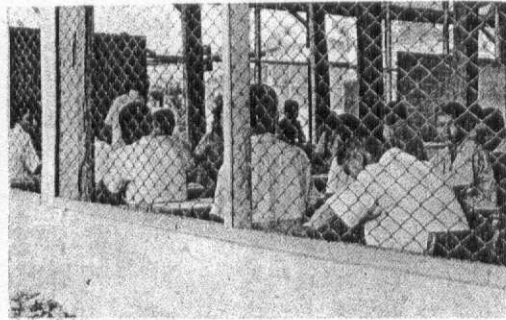
“ผมชื่อจำลอง บ้านอยู่หลังวัดหัวลำโพง อายุตอนนี้ ๓๒ ปี อาชีพของผมเป็นเคตตี้ครับ”

“ผมเข้าลาดยาวครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๐๓ ในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ตอนนั้นก็เกิดมีเรื่องชกต่อยกันนิดหน่อยในวันเกณฑ์ทหารที่วัดหัวลำโพง ผมมาอยู่ที่นี่ถึง ๒ ปีกว่า ก็ได้รับการปลดปล่อยออกไป ครั้งที่ ๒ ผมถูกจับส่งมาเมื่อปี ๒๕๐๖ ผมกำลังนั่งอยู่หลังวัดหัวลำโพง ก็มีตำรวจมาจับ

ซึ่งเป็นกรกวาดล้างครั้งใหญ่ ผมถูกขังที่โรงพัก
บางรัก ๓๐ วัน จึงถูกส่งมาที่นี่ ครั้งที่ ๒ นี้ผม
ต้องอยู่ถึง ๕ ปีกว่า ได้รับการปลดปล่อยเมื่อปี
๒๕๑๑ พอมาปีนี้เมื่อเดือนกรกฎาคม ขณะที่ผม
กำลังอยู่ในระยะรายงานตัวทุก ๗ วัน เป็นระยะ
ที่ทางการห้ามเสพสุรา ผมก็ฝ่าฝืนไปนั่งกินเหล้า
อยู่หลังวัดหัวลำโพง ตำรวจก็มาจับอีก พอถอด
เสื้อเห็นรอยสักของผมก็เอาเข้าห้องขัง ตั้งข้อหา
ข้อโจร ขัง ๓๐ วันแล้วจึงส่งมาที่นี่อีก”

คนที่ ๓ ถูกจับเรื่องบัตรประจำตัว

“ผมชื่อเฉลิม อายุ ๓๒ ปี มีเมียแล้ว มีลูก
๓ คน ผมถูกจับเรื่องบัตรประจำตัวครบ เพราะ
ผมไม่ได้พกออกมาในวันนั้น ก่อนหน้าที่จะถูกจับ
ผมไปรับเหมาส่งบ้านกับเขาไว้หลังหนึ่ง ดังนั้น
ในวันรุ่งขึ้นผมจึงได้มาซื้อไม้ที่สะพานซังฮี้ หลัง
จากซื้อไม้แล้วผมจึงได้กลับมาที่บ้านเพื่อตามหา
คนงานไปทำงาน พอผมเดินออกจากบ้านจะยืม
รถเพื่อนชนเครื่องไม้เครื่องมือไปยังที่ทำงาน
ตำรวจก็เข้าไปจับในซอย ตำรวจขอคุบัตรประจำ
ตัวผม ผมก็บอกว่าไม่ได้พกออกมาจะเข้าไป
เอาในบ้านได้ไหม ตำรวจไม่ยอมจับผมไปโรง
พัก พ่อแม่ผมพี่น้องผมมาขอประกันเขาก็ไม่ยอม
เขาบอกว่าจะขังเดือนหนึ่งแล้วปล่อย พอครบ
เดือนพ่อผมก็มาที่โรงพัก ตำรวจก็บอกว่าเดียว
ปล่อยขอให้กลับไปก่อน พอพ่อผมกลับไปเขาก็
จับตัวผมมาไว้ที่นี่ ตั้งแต่เกิดมาผมมีคดีหนีทหาร

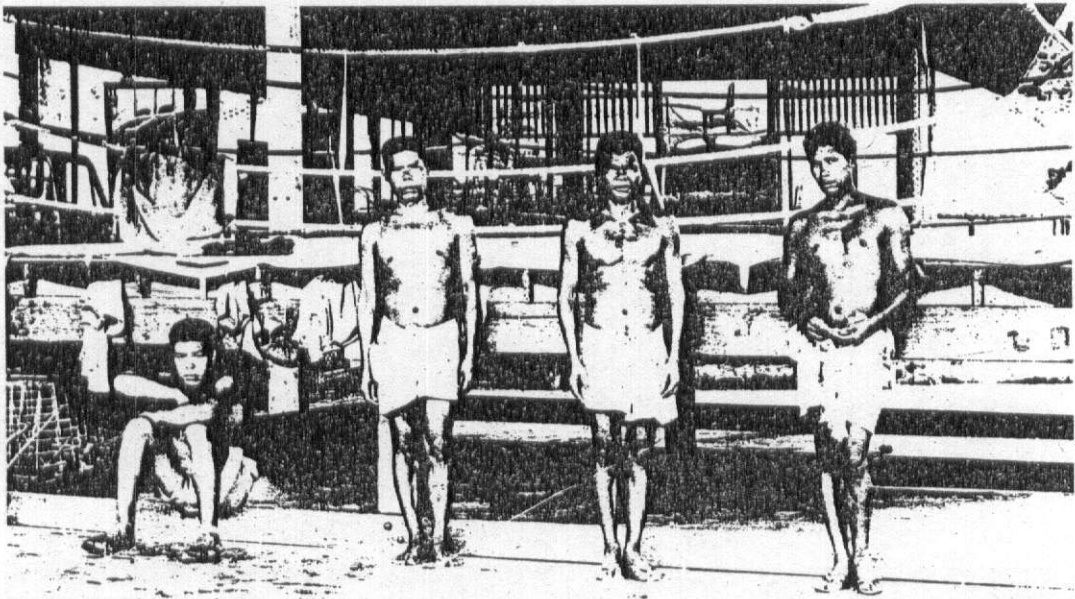

โรงเรียนในคุก ที่เรือนจำวัชรบุรีนครปฐม
ซึ่งก็ติดคุกทหารไปแล้ว ครั้งต่อมาถูกจับเล่น
ไฮโล ในสมัยที่ผมอายุ ๑๘-๑๙ ผมเคยถูกจับ
คดีข้อโจรครั้งหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องไม่จริง และศาล
ก็ได้ปล่อยตัวผมออกมา

“ผมมาอยู่ที่นี้รู้สึกอึดอัดมาก เมียผมต้องไป
ทำงานเป็นคนใช้เขา ลูกผม ๓ คนก็ต้องไปอยู่
กับแม่ยาย เพื่อน ๆ ผมส่วนใหญ่ที่นี้ถูกจับมาใน
ข้อหาข้อโจร ใครมีเงินก็หลุด ใครไม่มีเงินก็
เข้าลาดยาว เรื่องมันก็เป็นแบบนี้แหละครับ”
ทัณฑสถานหญิง

นอกจากผู้ชายแล้ว ผู้หญิงก็ย่อมมีโอกาสที่
จะทำผิดจนต้องขึ้นโรงขึ้นศาลและจำคุกได้เหมือน
กัน ถึงแม้ว่าจะมีจำนวนน้อยกว่าก็ตาม และมี
ข้อที่น่าสังเกตสำหรับผู้ชายทั้งหลายก็คือ โทษ
ฐานฆ่าคนตายที่นักโทษหญิงส่วนใหญ่ทำนั้นก็
คือฆ่าสามี

สำหรับนักโทษหญิงเด็ดขาดนี้ ทางกรม
ราชทัณฑ์ ได้จัดให้มีทัณฑสถานหญิงไว้สำหรับ
กักขังนักโทษหญิงโดยเฉพาะและมีระเบียบเคร่ง
ครัดนักในการที่ผู้ชายจะเข้าไปภายใน ยอดรวม

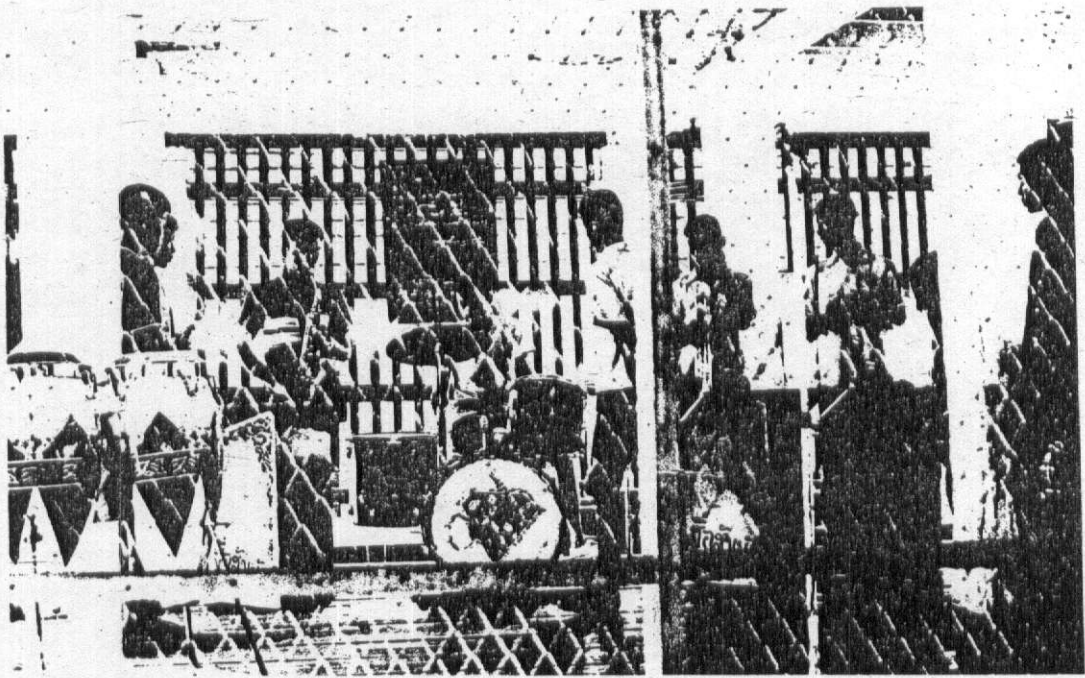

• **สนามมวย สำหรับนักมวยวัยหนุ่ม**

ของนักโทษหญิงเมื่อเดือนมีนาคมมีถึง ๕๓๒ คน สภาพโดยทั่วไปของคุกหญิงนั้นก็เหมือนกับคุกชาย แต่สภาพของการกักขัง เช่น กำแพงและลูกกรงจะมึนน้อยกว่า อาณาบริเวณก็ดูสะอาดเรียบร้อยและปลอดภัยกว่าคุกชาย ภายในจัดแบ่งเรือนนอนไว้เป็นแดน ๆ และมีงานเบา ๆ ของผู้หญิงไว้ให้ทำ ภาระอีกประการหนึ่งของคุกหญิงก็คือ ต้องรับเลี้ยงดูเด็กซึ่งติดท้องแม่มาเกิดในคุก ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนนับร้อยคน เด็กเหล่านี้ทางทัณฑสถานจะอนุญาตให้อยู่กับแม่ได้จนอายุ ๒ ขวบครึ่ง หลังจากนั้นแล้วก็ต้องส่งออกไปให้ญาติพี่น้องภายนอกอุปการะเลี้ยงดู ในรายที่ไม่มีญาติพี่น้องก็ตกเป็นหน้าที่ของกรมประชาสงเคราะห์ที่จะต้องเลี้ยงดูเด็กเหล่านี้ จนกว่าแม่จะพ้นโทษ

ที่ทัณฑสถานหญิงเราได้คุยกับนักโทษหญิงบางคน คนแรกเป็นนักโทษคดีค้ายาเสพติดเฮโรอีน

“ดิฉันชื่ออารี อายุ ๔๘ ปี เป็นคนแม่กลองค่ะ ดิฉันมีลูก ๖ คน ต่อมาก็เลิกกับสามี จึงได้ย้ายเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ ในตอนแรกดิฉันพร้อมด้วยลูกได้มาพักอยู่ที่บ้านแถว ๆ โรงพยาบาลกลาง ทำการค้าเป็นอาชีพ แต่ต่อมาบ้านถูกไฟไหม้ จึงได้ย้ายมาอาศัยศาลาวัดอยู่ที่สวนมะลิ ค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้กำไรมาพอเลี้ยงลูกลำบากเหลือเกิน บางครั้งหาบของไปขายก็ถูกตำรวจจับ เพื่อนบ้านจึงชวนดิฉันขายแคปซูล ซึ่งดิฉันก็ขายเพราะอยากได้เงิน ส่วนแหล่งผลิตนั้นอยู่ที่ไหนดิฉันไม่ทราบ เวลาไปซื้อก็ฝากเขาไปซื้อถุงละ ๒๕ บาท มาแบ่งขายเป็นซอง ๆ ของ

วงดนตรี ในคุ้มขี้หนู นครปฐม

ละบาท ของหนึ่งก็มีเกล็ดหนึ่ง ได้กำไรวันละ ๓๐ บาท ดิฉันค้าแค้ปอยู่ได้ ๗-๘ เดือนจึงถูกจับ ศาลตัดสินให้จำคุก ๑๐ ปี ๘ เดือน เวลานี้ อยู่มาได้ ๒ ปีกับ ๔ เดือนแล้ว”

คนที่ ๒ ต้องโทษฐานฆ่าสามี

“ดิฉันชื่อพันธุ๊ะ เกิดที่จังหวัดชลบุรี ต่อมาได้ย้ายมาอยู่กรุงเทพฯกับพี่สาวและทำงานรับราชการ ปัจจุบันอายุ ๓๓ ปี

“ดิฉันแต่งงานแล้ว แต่ก็ต้องมีเรื่องทะเลาะกับสามีเสมอ เพราะสามีดิฉันแกล่เป็นคนเจ้าชู้ ดิฉันและสามีทำงานอยู่ที่แห่งเดียวกัน ในวันเกิดเหตุเขาเรียกดิฉันเข้าไปหา และเกิดเป็นปากเป็นเสียงกันขึ้น เขาจะทำการร้ายดิฉันด้วยการเอาน้ำกรวดรดหน้า เราทะเลาะกันอย่างรุนแรง

ดิฉันเกิดโทษะขึ้นมากเลยควักปืนซึ่งพกอยู่เป็นประจำในกระเป๋าออกมายิง พอยิงเขาแล้วดิฉันก็วิ่งออกมาจากห้อง มีคนวิ่งมาตักันมาก และมีคนบอกให้ดิฉันไปหาตำรวจ ดิฉันจึงได้ไปมอบตัวที่โรงพักลุมพินี ดิฉันอยู่ที่นั่นก็สบายดี รู้สึกอึดอัดใจเล็กน้อยค่ะ”

ลูกของคนหนุ่ม

ทางด้านผู้ต้องขังวัยหนุ่ม ซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๑๔-๒๑ ปีนั้น ทางกรมราชทัณฑ์ได้ทำการแยกผู้ต้องขังชนิดนี้ออกจากผู้ต้องขังผู้ใหญ่ ทัณฑ์สถานวัยหนุ่มแห่งแรกจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ มีนบุรี ในปัจจุบันนักโทษวัยหนุ่มอายุไม่เกิน ๒๑ ปี กำหนดโทษระหว่าง ๑-๑๐ ปี จากเรือนจำต่างๆ จะถูกย้ายมาคุมขังที่ สถานแรกรับ

ปัญหาเยาวชนและเด็กวัยรุ่นกระทำผิด

สถิติเยาวชนและเด็กวัยรุ่นกระทำผิดทางอาญา ในเขตนครหลวงกรุงเทพมหานคร ซึ่งแยกเป็นความผิดประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย ความผิดทางเพศ ความผิดต่อพรบ. สำคัญๆ เช่น พรบ. อาวุธปืนฯ พรบ. กบฏกบยาเสพติดให้โทษ และ พรบ. อื่นๆ ดังต่อไปนี้ แสดงให้เห็นว่ามีแนวโน้มสูงขึ้น

ปี พ.ศ.	จำนวนเยาวชนและเด็กวัยรุ่นกระทำผิดอาญา
๒๕๐๔	๑,๐๘๐ คน
๒๕๐๕	๑,๑๑๘ คน
๒๕๐๖	๑,๓๓๐ คน
๒๕๐๗	๒,๒๒๐ คน
๒๕๐๘	๒,๐๐๕ คน
๒๕๐๙	๒,๕๒๐ คน
๒๕๑๐	๒,๗๕๖ คน
๒๕๑๑	๒,๗๒๑ คน
๒๕๑๒	๓,๖๖๑ คน
๒๕๑๓	๔,๒๒๖ คน
๒๕๑๔ ถึง ๒๓ ธันวาคม ๒๕๑๔	๔,๒๘๕ คน

ที่มา : ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง กับสถานพินิจคุ้มครองเด็กกลาง

ผู้ต้องขังวัยหนุ่ม จังหวัดนครปฐม เพื่อการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขัง ก่อนที่จะคัดเลือกส่งตัวไปอบรม ณ ทัดเทสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ทัดเทสถานวัยหนุ่มมีนบุรี และทัณฑสถานเปิดที่ห้วยโป่ง

สำหรับทัณฑสถานวัยหนุ่มที่นครปฐม ซึ่งเป็นสถานแรกรับผู้ต้องขัง ได้ใช้สถานที่ซึ่งเป็นเรือนจำเก่านั่นเอง แต่ทว่าจัดแบ่งบริเวณผู้ต้องขังวัยหนุ่มออกไว้เป็นสัดส่วนจากเรือนจำประจำ

จังหวัด มี โรงงานฝึกอาชีพเช่นเดียวกับเรือนจำอื่นๆ และมีการสอนหนังสือตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับผู้ที่ไม่รู้หนังสือ มีการเล่นกีฬา และดนตรี วงดนตรีของทัณฑสถานแห่งนี้มีฝีมือรายมือไม่เลวทีเดียว และมี "ศิษย์เก่า" ของที่นี่หลายคนออกไปหากินด้วยการเล่นดนตรี

ผู้ต้องขังที่ส่วนมากเท่าที่สังเกตดู เป็นผู้ต้องขังที่เพิ่งกระทำความผิดเป็นครั้งแรก และอายุน้อย จึงน่าที่จะมีทางกลับตัวเป็นคนดี

ได้ง่าย และควรวีรัฐบาลจะได้ให้ความสนใจแก่
หัตถสถานวิทยุหนุ่มเหล่านี้เป็นพิเศษ

ต่อไปนี้คือคำให้การของผู้ต้องขังวิทยุหนุ่มที่
จังหวัดนครปฐม

“ผมชื่อศิริศรีรับ อายุ ๒๐ ปี บ้านอยู่ฝั่ง
ธนบุรี พ่อแม่รับราชการ ผมมีพี่น้อง ๔ คน
และผมเป็นผู้คนโต

ผมเรียนหนังสือจบชั้น ม.ศ. ๓ และยังไม่
คิดที่เรียนต่อหรือทำอะไรเพราะขณะที่เกิดคิดเป็น
ระยะที่โรงเรียนปิดเทอม ตอนนั้นผมเที่ยวเก่ง
มากครับ ก็เที่ยวตามบาร์ เช่นที่ เพอร์สซเต็นท์
คาเฟ่ แอน แอน- และ บาร์แถวบางรัก ผมมี
เพื่อนที่เที่ยวอยู่ด้วยกัน ๓-๔ คน พอเที่ยวมากๆ
เข้าใจมันก็แตกครับ อยากเที่ยวเรื่อยๆ ไป พอ
ไม่มีเงินเข้าก็กลุ้ม ระยะเวลาๆ ผมกับเพื่อนก็เลย
ต้องออกหาเงินใช้ด้วยการชิงทรัพย์ วันเกิดเหตุ
ผมกับเพื่อนยืนอยู่ที่สี่แยกราชประสงค์ เวลา
ประมาณบ่าย ๓ โมง ขณะนั้นมีวัยรุ่นคนหนึ่ง
เดินผ่านมา ผมก็เลยเดินเข้าไปทำที่เป็นทักทาย
เขา เขามีมือถนัด และอีกมือหนึ่งเอามีตจี้ แล้ว
ก็ขอนาฬิกาข้อมือของเขา เพื่อนผมเดินเข้ามา

ขนาบและจัดการปลตนาฬิกาข้อมือ พอได้ของ
แล้วผมกับเพื่อนก็ผละหนี แต่เจ้าทรัพย์เกิดไว
วายขึ้น ตำรวจแถวนั้นก็เลยรวบผม ผมหาเงิน
แบบนี้มา ๓ เดือนแล้วครับ ตัดสินจำคุกผม ๔ ปี
ตอนนี้ผมมาอยู่ได้ ๓ เดือนแล้ว ออกจากคุกเมื่อ
ไหนผมก็คิดว่าจะไปเรียนต่อ ถ้ายังไม่สายเกินไป
ผมมานั่งคิด ๆ ทุ ไอ้แบบนี้ไม่ใช่สันดานผมหรอก
ครับ”

“ผมชื่อ นพศรีรับ อายุ ๑๙ ปี พ่อผมรับราชการ
มีพี่น้อง ๓ คน ผมจบ ป. ๔ มีอาชีพขับเรือ
หางยาว รับจ้างส่งของ แถวสามพรานครับ

ผมถูกจับเพราะไปมีเรื่องกับพวกเจ้าของที่
ดินริมฝั่งคลอง เขามาว่าผมว่าเรือหางยาวของผม
ทำให้ตลิ่งพัง ก็เกิดเป็นปากเป็นเสียงกันขึ้น แต่
เรื่องมันไม่แค่นั้น เพราะเขาจ้างคนมาตักยิงผม
ที่บ้านโตนที่ท้อง ผมมาแจ้งตำรวจแต่ก็จับไม่ได้
ต่อมาเมื่อผมหายเจ็บผมก็กลับไปขับเรือหางยาว
ใหม่ วันเกิดเหตุเรือหางยาวผมสวนกับเรือหาง
ยาวของเขา ผมแค้นก็เลยยิงเขาบาดเจ็บศาลตัด
สินจำคุกผม ๖ ปี อยู่มาได้ ๒ ปีแล้วออกไป
ผมอยากไปทำงานช่างไฟฟ้าครับ” ๑

ถ้าท่านผู้อ่านพอใจ เราจะทำเรื่องทำนองเดียวกับ ชีวิตในคุก นี้ออกมาอีก โดยศึกษาถึงประเด็นอื่น เช่น
ชีวิตของคนรักร่วมเพศ ชีวิตในโรงพยาบาลโรคจิต ขั้วผูกเกี่ยวกับ คนชรา คนปัญญาอ่อน กรรมกรในโรงงาน
สาวงาม และ ผู้หมดหนทางในชีวิต ทั้งหลายมาเขียนถึง ตามวาระและโอกาส

ช.ก.

หัวใจทรงเพลง

เขม็งเส้นเอ็นให้ถึง

เล่นให้พอไต่ขึ้น
แผ่วแผ่วแล้วจึงเร่ง
สายผู้ไต่
ล้อมวงในหมู่มิตร
ประสานเสียงสำเนียงใส
ดื่มทุกข์เสຍให้สิ้น
ขำและขี้
ร้องให้ ถ้าใครร้อง
หัวร่อพอไต่ขึ้น
อยู่คิรวมและชั่วช้า
ชั่วนี้เราทั้งมวล
เหลือเพียงหัวใจ
จึงบรรเลงเพลงสรรเสริญ

ประกฤษร์ เสวีกุล

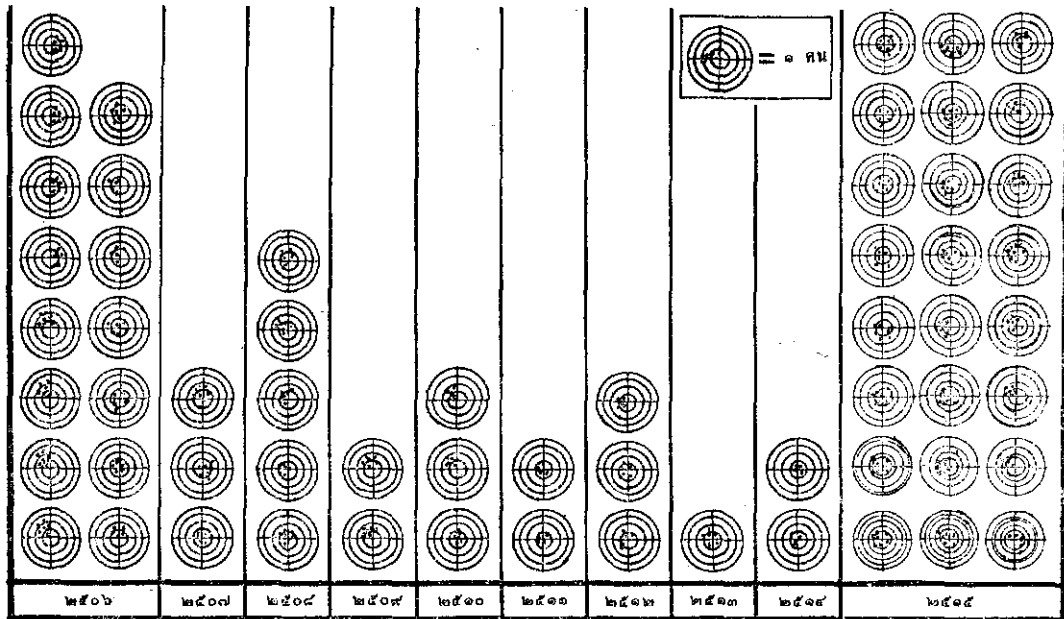
เราจะขึงสายพิณ
ในหมู่ศิลปินนี้
ค่อยบรรเลงเพลงดนตรี
ซึ่งลึกลับให้ไกล
ผู้สนิทชิดทุกข
ให้หัวใจเราเปรมปรี
ไว้ไต่ต้นของเรานี้
ปณรุฑะของดิน
น้ำตานองหยาดหยดริน
ถ้าถวิลจะสำรวจ
ครองโลกมานานเกินควร
ต้องบั่นบวนเรรวนมา
ยังเสรีไร้ข้า
ก็ล้อมชั่ววอวันตาย

การประหารชีวิต

การประหารชีวิตนับแต่โบราณสมัยเป็นอกุศลโทษที่ควรแก่ผู้ใดก็จงไว้ ณ ถูกรอพระบรมราชโองการและพาตัวออกไปฆ่านอกคุกด้วยวิธีใช้ดาบฟันคอ เมื่อต้นรัตนโกสินทร์ฆ่าที่ป่าช้าวัดพระเชตุพน แล้วเขยิบห่างออกไปทุกที สถานที่เคยใช้ประหารมี วัดโลก วัดพลับพลาไชย วัดมักกะสัน วัดบางปลากรด พระประแดง บ่อมพระจุล สมุทรปราการ บางรายก็นำไปประหารในที่อ้งที่ที่เกิดเหตุ มักใช้เวลาเช้า มืดติดกับหลักเพียงหลัง นั่งเหยียดขาออกไปข้างหน้า มีดินอุดหู ๒ ข้าง พนมมือชิดหลุมไว้ข้างตัว เวลาศีรษะขาดจะได้กลิ้งลงหลุม เพชฌฆาตมี ๓ คน เรียกดาบ ๑ ดาบ ๒ ดาบ ๓ ดาบ ๒ ดาบ ๓ จะรำลืออยู่ข้างหน้า ดาบ ๑ จะร่ายอยู่ข้างหลัง พอได้จึงหวักฟันคอทางข้าง ถ้าไม่ขาด ดาบ ๒ ฆ่า ถ้ายังไม่ขาด ดาบ ๓ เชือดให้ขาด ถ้าเป็นเชือดพระวงศ์ใช้ท่อนจันทร์ทาบ เพื่อมิให้เลือดคกยางออก การฆ่านอกเรือนจำมุ่งเอิกเกริกให้ประชาชนเกรงกลัวอาชญาแผ่นดิน ไม่กล้าทำผิดและมุ่งประจานด้วย

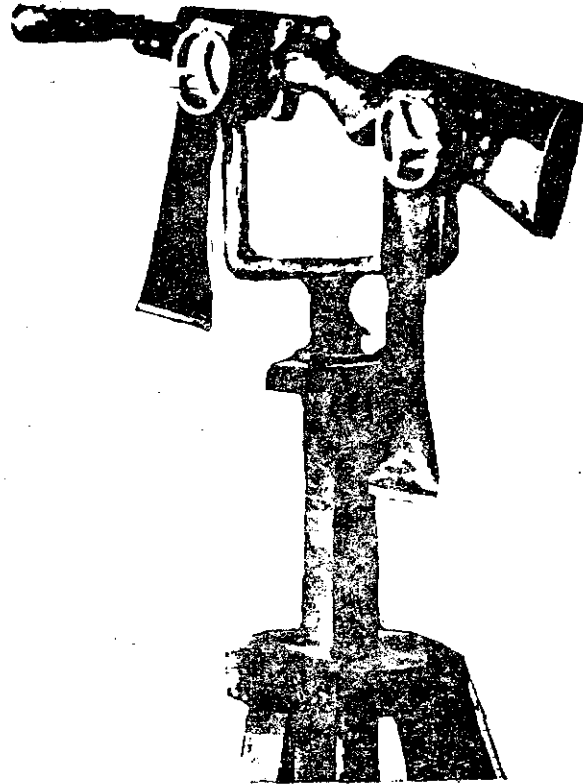
เมื่อปกครองด้วยระบอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๗๕ กฎหมายอาญาได้เปลี่ยนการฟันคอ เป็นยิงให้ตาย เพราะการฟันคอทารณ—หวาดเสียว แก่ผู้พบเห็นเกินไป ถ้าเพชฌฆาตมือไม่เที่ยงอาจฟันพลาด ต้องทรมานนานกว่าจะสิ้นใจ เมื่อเปลี่ยนเป็นยิง ได้ใช้เรือนจำกลางบางขวางเป็นที่ประหาร ด้านซีกกำแพงมีมุลดินกำแพงวัดมักกะสัน ศาลพิพากษาเด็ดขาดคดีทุกคดี ทูลเกล้าขอพระราชทานอภัยโทษแล้ว เจ้าหน้าที่จะส่งรูปถ่าย พิมพ์ลายนิ้วมือ ให้ศาลผู้ตัดสิน ตำรวจผู้จับ อัยการผู้ฟ้อง ตรวจสอบรับรองว่าไม่ผิดตัว ให้ผู้ถูกประหารสั่งเสียมอบหมายทรัพย์สินหรือทำพินัยกรรม ได้รับประทานอาหารพิเศษมื้อสุดท้าย ได้สดับพระธรรมเทศนาจากพระภิกษุ อ่านคำพิพากษา และคำสั่งประหารชีวิตให้ฟัง (เจ้าหน้าที่พาตัวเข้าที่ประหาร ฝ่าปิดตา มืดตัวกับแทนไม้กางเขนซึ่งอยู่หน้ามุลดิน ให้ผู้ถูกประหารหันหน้าเข้ามุลดิน หันหลังให้แทนยัง มีบานผ้าบังตัวไม่ให้คนอื่นเห็นผู้ถูกประหาร จัดทำเบ้ากลมติดที่มานให้ตรงหัวใจ) คนยิงเล็งเบ้าห่างแทนปืนประมาณ ๕ เมตร ใช้ปืนกลยิง ชุดละ ๕ นัด คณะกรรมการประหารชีวิตประกอบด้วย ผู้แทนกรมราชทัณฑ์ กรมการจังหวัดนนทบุรี เรื่องจำกลางบางขวาง และนายแพทย์ เป็นสักขี เมื่อทักส่งพร้อมแล้ว คณะกรรมการให้สัญญาณ โบกธงเล็ก ๆ ลง ผับยิงปืนสั้นไกล ๑ ชุด ไปยิงเบ้า แพทย์จะเข้าตรวจถ้ายังไม่ตายสนิท ก็ให้ยิงอีกชุดหนึ่ง หากตายแล้วเจ้าหน้าที่จะพิมพ์ลายนิ้วมือไว้ตรวจสอบยืนยันการยิงไม่ผิดตัวต่อไป ศพให้ฝังที่วัดบางแพรกใกล้เรือนจำอัญญาเท เพชฌฆาตได้รับเงินรางวัลของทางราชการ เพราะไม่ค่อยมีผู้ยอมทำหน้าประหารชีวิต ๑

ดอง ข.ก. รวบรวม
จากบทความเรื่อง
กรมราชทัณฑ์แห่งประเทศไทย
โดย กลิ่น ฉัตรสนธิ์

หมายเหตุ พ.ศ. ๒๕๑๕ รวบรวมภายหลังปฏิวัติจนถึง ๙ สิงหาคม ๒๕๑๕

โทษประหารชีวิตจำเป็น หรือไม่ในสังคมไทย ?

อุกฤษ มงคลนาวิน

ประเทศไทยก็เช่นเดียวกับนานาประเทศที่มีโทษประหารชีวิตมาแต่สมัยโบราณ จะแตกต่างกันบ้างก็เพียงวิธีการประหารชีวิตเท่านั้น ซึ่งทุกประเทศได้พยายามเปลี่ยนแปลงจากวิธีที่โหดร้ายทารุณ มาเป็นวิธีที่โหดร้ายทารุณน้อยลง แต่เมื่อล่วงมาในศตวรรษที่ ๑๘ และ ๑๙ การเรียกร้องให้ยกเลิกโทษประหารชีวิตได้เริ่มมีขึ้น

และมีมากขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งบางประเทศได้เลิกโทษประหารชีวิตเสีย แต่ในขณะเดียวกันประเทศส่วนใหญ่ก็ยังคงรักษาโทษประหารชีวิตไว้ ประเทศเหล่านี้ต่างก็มีเหตุผลสนับสนุนความคิดและการกระทำของตนเอง สำหรับประเทศไทยเมื่อตราร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้มีการพิจารณาว่าสมควรจะรักษาโทษประหารชีวิตหรือยกเลิกเสีย การพิจารณาปัญหานี้ได้มีการแสดงความคิดเห็นและเหตุผลเป็นสองฝ่ายระหว่างฝ่ายที่เห็นว่าควรรักษาโทษประหารชีวิตไว้ กับฝ่ายที่เห็นว่าควรจะยกเลิกเสีย

ฝ่ายที่เห็นว่าควรรักษาโทษประหารชีวิตไว้ให้เหตุผลว่า

(๑) โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่สามารถยับยั้งความคิดร้ายของผู้ที่คิดจะกระทำผิดได้มาก กล่าวคือ ทำให้ประชาชนทั่วไปเกิดความหวาดกลัวในโทษและไม่กล้ากระทำผิด

(๒) ถ้ายกเลิกโทษประหารชีวิตเสียแล้ว ไม่อาจคาดเดาได้ว่าคดีอุกฉกรรจ์จะเพิ่มมากขึ้นเท่าใด เพราะแม้แต่ในขณะที่ยังมีโทษประหารชีวิตอยู่ คดีอุกฉกรรจ์ก็เกิดขึ้นมากอยู่แล้ว

(๓) ในความผิดบางอย่าง ถ้าพิจารณาจากแง่ของวิธีการ และผลของการกระทำผิดที่โหดร้ายทารุณแล้ว จะเห็นได้ว่า ถ้าไม่ลงโทษประหารชีวิตก็จะไม่เหมาะสม เช่นการฆ่าครั้งเดียวหลาย ๆ คน หรือการข่มขืนหญิงแล้วฆ่าเสีย เป็นต้น

ฝ่ายที่เห็นว่าควรยกเลิกโทษประหารชีวิตให้ความเห็นว่า

(๑) โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ไม่อาจแก้ไขได้ เมื่อได้ลงโทษไปแล้ว แต่ปรากฏภายหลังว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิด

(๒) การประหารชีวิตเป็นการกระทำที่ผิดมนุษยธรรม

(๓) โทษประหารชีวิตไม่อาจยับยั้งความผิดอุกฉกรรจ์ได้ เพราะโทษประหารชีวิตมีมาแต่สมัยโบราณ แต่ความผิดอุกฉกรรจ์ก็เกิดขึ้นทุกยุคทุกสมัย การเกิดความผิดอุกฉกรรจ์จึงไม่เกี่ยวกับการมีโทษประหารชีวิตหรือไม่

ในที่สุดประมวลกฎหมายอาญาพ.ศ. ๒๕๐๐ ก็คงโทษประหารชีวิตเอาไว้ และได้มีการประหารชีวิตตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเร็ว ๆ นี้ ผู้ต้องหาในความผิดอุกฉกรรจ์ได้ถูกคณะปฏิวัติมีคำสั่งให้ประหารชีวิตไปเป็นจำนวนมาก และปรากฏผลตามรายงานข่าวว่าความผิดทุกประเภทที่เกิดขึ้นหลังปฏิวัติ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ได้ลดลงประมาณ ๕๐% อย่างไรก็ตาม การประหารชีวิตผู้ต้องหาในความผิดอุกฉกรรจ์ก็ยังคงมีขึ้นทุกระยะ จึงมีปัญหาว่าการลงโทษประหารชีวิตในสังคมไทยมีความจำเป็นหรือไม่เพียงใด และได้ผลเป็นการยับยั้งการกระทำความผิดเพียงใดหรือไม่ โดยการพิจารณาจากเหตุผลทั่วไปเสียก่อน

เกี่ยวกับเหตุผลที่ว่าควรมีโทษประหารชีวิตหรือไม่นั้น ปรากฏว่าบุคคลส่วนมากมีความเห็นว่าโทษประหารชีวิตไม่เหมาะสมด้วยเหตุผลหลายประการ และสมควรจะยกเลิกเสีย ความเห็นของฝ่ายนี้อาจสรุปได้ดังนี้ (๑) โทษ

ประหารชีวิตเป็นวิธีการคว่ำชีวิตมนุษย์ ที่ทารุณและไร้มนุษยธรรม (๒) โทษประหารชีวิตฝ่าฝืนสัญญาประชาคม เพราะประชาชนทั้งหลายที่เข้าร่วมในสัญญาประชาคม มิได้มอบอำนาจการคว่ำชีวิตของตนเองให้แก่รัฐ (๓) โทษประหารชีวิตไม่อาจจำแนกได้ตามระดับความรุนแรงของความผิด จึงไม่ยุติธรรม (๔) ในขณะที่รัฐออกกฎหมายห้ามฆ่าคน แต่รัฐกลับบัญญัติโทษประหารชีวิต ประหารชีวิตมนุษย์ด้วยน้ำมือของรัฐเอง จึงน่าจะไม่สอดคล้องกับศีลธรรมจรรยา (๕) การตัดสินผิดพลาดอยู่ในวิสัยที่เกิดขึ้นได้ในกระบวนการยุติธรรมถ้าแม้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้น ก็ไม่มีทางแก้ไขเยียวยาได้ เพราะผู้ที่ตายไปแล้วย่อมไม่มีทางฟื้นคืนชีพได้ (๖) การลงโทษประหารชีวิตไม่มีผลเป็นการข่มขู่ผู้อื่นไม่ให้กระทำความผิด จึงไม่เป็นการยับยั้งการกระทำผิด เพราะปรากฏเสมอว่าผู้ที่กระทำผิดแล้ว คงจะเห็นได้ว่าหลังจากประหารชีวิตแล้ว ยังไม่ทันข้ามคืนก็มีผู้กระทำความผิดออกจกรรจ์อีก (๗) ถ้าถือว่าโทษประหารชีวิตเป็นวิธีการกำจัดบุคคลชั่วร้ายออกจากสังคมเสียได้แล้ววิธีการลงโทษประการอื่นที่ได้ผลเช่นเดียวกันก็มีอยู่ เช่น โทษจำคุกตลอดชีวิต จึงไม่มีความจำเป็นต้องคงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิตเพื่อเหตุผลนี้เพียงประการเดียว (๘) ผลของการลงโทษประหารชีวิต ทำให้ผู้เสียหายไม่ได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำความผิด

ส่วนผู้ที่เห็นว่าควรรักษาโทษประหารชีวิตไว้นั้น ยังคงยึดมั่นในความคิดที่ว่าโทษประหารชีวิตเป็นวิธีข่มขู่คนทั่วไป ให้หวาดเกรงต่อการกระทำความผิด มีผลเป็นการยับยั้งความคิดของผู้ที่ต้องการคิดร้าย และเป็นวิธีการกำจัดบุคคลชั่วร้ายออกจากสังคม มีผลเป็นการป้องกันสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นที่สอดคล้องกับจิตใต้สำนึกต่อกฎหมายของประชาชนที่มีอยู่ทั่วไป และโดยแท้จริงแล้วยังเป็นการตอบสนองแก่จิตใต้สำนึกของประชาชนที่ต้องการแก้แค้นทดแทนแก่ผู้กระทำผิดด้วย

เมื่อความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ยังไม่ลงรอยกันเช่นนี้ จึงน่าจะได้พิจารณาจากข้อเท็จจริงทางปฏิบัติของนานาประเทศว่าปัจจุบันได้ยึดถือปฏิบัติกันอย่างไร

ตามรายงานของสหประชาชาติ ประจำเดือนเมษายน ศกนี้ แจ้งว่า ปัจจุบันมีประเทศ ๖ ประเทศ ที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกกรณี อีก ๑๔ ประเทศ ลงโทษประหารชีวิตเฉพาะในบางกรณี แต่มีบางประเทศยังคงสงวนโทษประหารชีวิตไว้ แต่ในทางปฏิบัติไม่เคยลงโทษเช่นนี้เลย รวมความแล้ว ตามผลการสำรวจของสหประชาชาติแสดงว่าในประเทศ ๖๔ ประเทศ ที่รับการสำรวจ มีจำนวน ๗๔% ที่ยังคงสงวนโทษประหารชีวิตไว้

อย่างไรก็ดี ปรากฏว่าแนวโน้มที่ต้องการยกเลิกการประหารชีวิต ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๐๐ ถึง ๑๙๕๐ ได้ลดลงตามลำดับ แต่เป็นที่น่าสังเกต

ว่า ศาลสูงสุดแห่งสหรัฐอเมริกาได้ตัดสินเมื่อเร็ว ๆ นี้โดยคะแนนเสียง ๕ ต่อ ๔ ของผู้พิพากษาศาลสูงสุด ว่าโทษประหารชีวิตขัดต่อรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่ามีบางประเทศได้เคยยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้ว แต่ภายหลังกลับนำมาใช้อีก เช่น รุมาเนีย และออสเตรเลีย เป็นต้น หรือบางประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงกลับไปกลับมาหลายครั้ง เช่น ประเทศอิตาลี ได้เคยยกเลิกโทษประหารชีวิต เมื่อ ค.ศ. ๑๘๘๔ แล้วกลับนำมาใช้อีก เมื่อ ค.ศ. ๑๙๓๐ แต่ได้ยกเลิกอีกครั้งหนึ่ง เมื่อ ค.ศ. ๑๙๔๔

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า แม้ว่าเหตุผลของการให้คงโทษประหารชีวิตเอาไว้ จะดีกว่าเหตุผลให้ยกเลิกก็ตาม แต่ทางปฏิบัติ นานาประเทศส่วนใหญ่ก็ยังคงสงวนโทษประหารชีวิตไว้ และจากการสำรวจความคิดเห็นแห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกาเมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๖๖ ปรากฏว่าประชาชนที่รับการสำรวจส่วนใหญ่ เห็นว่าควรรักษาโทษประหารไว้สำหรับกรณีการฆ่าคนตายโดยไตร่ตรองไว้ก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับประเทศไทย ปรากฏตามรายงานข่าวว่าหลังจากปฎิบัติครั้งนี้ ความผิดทุกประเภท ได้ลดลงประมาณ ๕๐% ซึ่งอาจถือได้ว่าส่วนหนึ่ง คงจะเป็นผลจากการใช้มาตรการที่เฉียบขาดของคณะปฏิวัติ กล่าวคือการประหารชีวิตก็ได้ จึงเห็นได้ว่าแม้โทษประหารชีวิต จะไม่เหมาะสม

ด้วยเหตุผลหลายประการก็ตาม แต่ถ้าจะถือว่า ผลของการสำรวจดังกล่าวเป็นการถูกต้อง และสำหรับประเทศไทยมีผลเป็นการยับยั้งความคิดร้ายของผู้ที่ต้องการจะกระทำความผิดแล้วก็อาจจะคิดได้ว่า โทษประหารชีวิตยังเป็นความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่อยู่ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าน่าจะยังไม่อาจเลิกได้สำหรับสังคมไทยในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามการใช้วิธีการลงโทษเช่นนี้ก็ควรจำกัดโดยเคร่งครัด เฉพาะในกรณีความผิดประเภท เช่น การฆ่าคนโดยทารุณโหดร้าย การข่มขืนแล้วฆ่า รวมทั้งต้องเคร่งครัดในการพิจารณาตัวผู้กระทำความผิดว่ามีจิตใจปกติเพียงใด อันจะมีความสามารถรับผิดชอบในทางอาญาหรือไม่ด้วย อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้ายังเห็นต่อไปว่าขอบเขตแห่งการใช้โทษประหารชีวิตอาจยอมให้ยืดหยุ่นได้มากกว่าปกติในยามที่ต้องการรักษาไว้ซึ่งความเป็นระเบียบของบ้านเมืองและกฎหมาย ในช่วงระยะเวลาที่จำกัด และต้องไม่ใช่อ่างพม่าเพื่อ มิฉะนั้นแล้ว ผลแห่งการข่มขู่และยับยั้งจะไม่ศักดิ์สิทธิ์ และอาจเกิดผลเสียอีกหลายประการดังกล่าวข้างต้นก็ได้ ๑

อุกฤษ หงลอนวาทิน เวชชนบปริญญาเอกทางกฎหมาย จากมหาวิทยาลัยปารีส (ซอร์บอนส์) ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกวิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และคณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทษจำคุก กับ โทษประหารชีวิต

อารมณี หงษ์พันธ์

ในช่วงระยะเวลาแห่งการปฏิวัติ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน มาจนถึงปัจจุบัน คณะปฏิวัติได้ใช้อำนาจปฏิวัติตัดสินคดีความผิดอุกฉกรรจ์โดยลงโทษผู้กระทำความผิดในคดีต่าง ๆ เหล่านั้นถึงขั้นประหารชีวิตไปเป็นจำนวนมาก ถ้าจะแยกแยะประเภทของผู้ถูกตัดสินประหารชีวิตโดยคณะปฏิวัติจะเห็นได้ว่า คดีฆ่าข่มขืนทางเพศมีจำนวนสูงสุด รองลงมาก็คือคดีปล้นฆ่าและการค้าอาวุธร้ายแรงที่ใช้ในราชการสงคราม ส่วนคดีอื่น ๆ คณะปฏิวัติมักจะมอบให้ศาลสถิตยุติธรรมเป็นผู้ตัดสินชี้ขาดตามปกติ

การลงโทษถึงขั้นประหารชีวิตนั้น ดำรงกันแต่เพียงผิวเผินจะเห็นว่าเป็นการลงโทษที่รุนแรงที่สุด เพราะผู้กระทำความผิดจะไม่มีโอกาสได้มีชีวิตอยู่กระทำความผิดในสังคมส่วนรวมอีกจะได้ไม่มีบุคคลอื่น ๆ ซึ่งรักที่จะมีชีวิตอยู่บนโลกอันสวยงามนี้ กระทำความผิดซ้ำ เอาเยี่ยงอย่างผู้ถูกประหารชีวิตอีกต่อไป แต่ดำมองให้ลึกไปแล้วจะเห็นได้ว่า การลงโทษถึงขั้นประหารชีวิตนั้น เป็นแต่เพียงการลงโทษตามความคิดเห็นนั้น ๆ ธรรมดา ๆ แนวการกระทำตั้งรากฐานอยู่บนความต้องการที่จะแก้แค้นของสังคม ต่อผู้

กระทำความผิดเท่านั้นเอง และถ้าจะมองให้ลึกกว่านั้นอีก ก็ยังจะเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าระบบการรวมตัวกันอยู่ของสังคมไทยขาดระเบียบแบบแผนเป็นอย่างยิ่ง กลุ่มชนของสังคมไทยไม่มีน้ำใจที่จะเสียสละเพื่อทำให้สังคมดีขึ้น ขาดการพัฒนาทางด้านจิตใจ (ทั้ง ๆ ที่มีพระพุทธศาสนาเป็นยาบำบัดทางใจชานาเลศ) ส่วนการพัฒนาทางด้านวัตถุมีอัตราการเติบโตเร็วมาก คนในสังคมมีความต้องการทางด้านวัตถุมากขึ้น ในขณะที่สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจของชนในชาติตกต่ำ ค่าครองชีพสูงขึ้นเรื่อย ๆ และเมื่อความไม่พอดี ไม่สมคูลย์ต่าง ๆ เหล่านี้มาพบกัน คนในสังคมจึงกลายเป็นแต่เพียงคนที่ต้องการจะหาโอกาสสนองความต้องการของตนเองแต่เพียงอย่างเดียว

เดียว หลงลืมสังคมส่วนใหญ่เสียสิ้น ไม่มีจิตใจ
เผื่อแผ่ไปถึงสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ในหนทาง
ที่จะทำให้สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านั้นดีขึ้น
ด้วย และในที่สุดเมื่อสภาพของสังคมนิยมวัตถุ
ก้าวเข้าไปไม่ถึงจุดอิ่มตัว ชั้นชั้นต่าง ๆ ในสังคม
จึงต่างพากันละเมิดความถูกต้องดั้งเดิมเพื่อหา
ประโยชน์สนองความต้องการของตนเอง ผู้มี
อำนาจในสังคมอันได้แก่คณะปฏิวัติจึงต้องใช้
ความเฉียบขาดลงโทษผู้กระทำความผิด ถึงขั้น
ประหารชีวิตกันอยู่เรื่อย ๆ

ถ้าจะพิจารณาการลงโทษประหารชีวิตให้ดี
แล้ว จะเห็นได้ว่า เป็นการลงโทษที่ให้ผลใน
ด้านดีต่อสังคมเพียงเล็กน้อย ผู้ที่ถูกลงโทษก็
ไม่มีโอกาสที่จะรู้ซึ่งถึงความเจ็บปวดจากผลกรรม

ตอบสนองต่อกรรมที่คนได้กระทำ พอถูกยิงเข้า
ก็เจ็บสิ้นกันเพียงเท่านั้น จะไม่สามารถทำให้
คนร้ายประเภทต่าง ๆ ที่ไม่กลัวต่อชีวิตอันยาก
แค้นของตนเกรงกลัวได้เลย ถึงคณะปฏิวัติจะยิง
เข้ามาแล้วเป็นจำนวนมาก แต่จากคำสั่งประหาร
ชีวิตนักโทษรายใหม่ ๆ ที่สั่งเพิ่มเติมมาบ่อย ๆ
จะเห็นได้ว่า โทษยิงเข้าหาได้ทำให้คนที่มีจิตใจ
เป็นฆาตกรเพราะสันดาน หรือความกดดันจาก
สังคมเข็ดหลาบได้ไม่

โทษประหารชีวิตไม่น่าจะเป็นลักษณะของ
การลงโทษที่นำมาใช้กับมนุษย์ และถ้าหากว่า
จะใช้การประหารชีวิตเป็นบทเรียนแก่กลุ่มชนใน
สังคม ก็ออกจะเป็นการใช้อำนาจที่ขาดเมตตา
จิตและรวบรัดมากเกินไป ยิ่งถ้าเป็นการใช้

อำนาจการลงโทษประหารชีวิตเพื่อให้ได้มาซึ่งความง่ายตายในการปกครองด้วยแล้ว ก็ไม่สมควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง การกระทำเช่นนี้ในเวลาปรกติย่อมถือกันว่าเป็นการกระทำที่จำเป็นจะต้องกระทำต่อบุคคลผู้ไม่สมควรจะมีชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมต่อไปอีกแล้ว สภาพจิตใจของผู้ถูกประหารก็อยู่ในสภาพต่ำเกินไปหรือเป็นโรคจิตที่อาจจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสังคมภายในอนาคตได้ และอำนาจในการวินิจฉัยตัดสินความจะต้องตั้งมั่นอยู่บนความบริสุทธิ์ยุติธรรมอย่างมากที่สุด ซึ่งศาลสถิตยุติธรรมของชาติก็ควรจะใช้อำนาจน้อยอย่างทีละเล็กละลามา

ส่วนโทษจำคุกนั้นเป็นโทษที่หนักที่สุด (ในความเข้าใจของผู้เขียน) ถ้าหากว่าสถานกักกันบุคคลต้องโทษแหล่งต่าง ๆ แทบทุกจังหวัดของประเทศไทยจะพัฒนาตนเองให้มีสภาพสมกับเป็นคุกที่แท้จริง ความหมายของคำว่าคุกที่แท้จริงในที่นี้มิได้หมายถึงสภาพของตัวอาคารต่าง ๆ มีกำแพงหนาทึบ มีลูกกรงเหล็กกันประตูหน้าต่าง มีกำแพงสูงล้อมรอบ มีผู้คุมเฝ้าเห็นม มีบ่อนไฟ มียามรักษาการเฝ้าเฝ้าเป็น คอยควบคุมป้องกันมิให้นักโทษแหกคุกเพียงประการเดียว หากแต่หมายรวมไปถึงการให้บริการที่ดีแก่นักโทษผู้ต้องขังด้วยในฐานะที่เขาเหล่านั้นเปรียบเสมือนเป็นผู้ป่วยทางใจ และในฐานะที่เขาเหล่านั้นเป็นมนุษย์เหมือนกันกับคนทั่ว ๆ ไป แต่ก็มีได้หมาย

ความว่า นักโทษควรจะมีโอกาสถึงกับสามารถจ้างคนรับใช้ไว้ปรนนิบัติตนเองได้ การให้บริการแก่นักโทษนั้นเป็นวิธีแก้บางอย่างหนึ่ง เพื่อให้ให้นักโทษเกิดสภาพจิตใจที่ดีขึ้นในจิตใจ ทำให้พวกเขาเกิดความหวังที่จะกระทำความดีตามความต้องการของสังคม และจะกระทำความดีตอบสนองผลกรรมชั่วเป็นการชดเชยเมื่อเขาพ้นโทษออกมา

คุกโดยทั่ว ๆ ไปมักขาดความเอาใจใส่ในหลักจิตวิทยาเบื้องต้นเหล่านั้นมากจนน่าเสียดาย ในจุดประสงค์แท้จริงของการบัญญัติกระบวนการแก้ไขสังคมให้ดีขึ้น ในรูปของการใช้กฎหมายเป็น หลักสำคัญสำหรับการปกครองประเทศ บางแห่งถึงกับปล่อยให้นักโทษนอนกับพื้นซีเมนต์ ไม่มีมุ้ง ไม่มีผ้าห่ม การบริการเกี่ยวกับสุขภาพก็อยู่ในสภาพเลว การฝึกงานหรือการอบรมทางด้านจิตใจก็อยู่ในสภาพครึ่ง ๆ กลาง ๆ นักโทษคิดต่าง ๆ จึงต้องพบกับสภาพของนรกที่แท้จริงภายในคุกเหล่านี้ และเมื่อพ้นโทษออกไปแล้วสภาพจิตใจของพวกเขาก็จะยิ่งต่ำไปกว่าเดิมมากยิ่งขึ้น

การกักบริเวณผู้ต้องโทษน่าจะเป็นโทษที่หนักที่สุดสำหรับนักโทษทั่ว ๆ ไป ยิ่งบริเวณที่จะกักกันนั้นเป็นสถานที่ที่มั่นคงแข็งแรงเช่นคุกต่าง ๆ ภายในปัจจุบันนี้ ก็น่าจะเป็นสิ่งที่สังคมทั่ว ๆ ไปควรไว้วางใจได้ว่า ผู้ร้ายในคดีอาญา

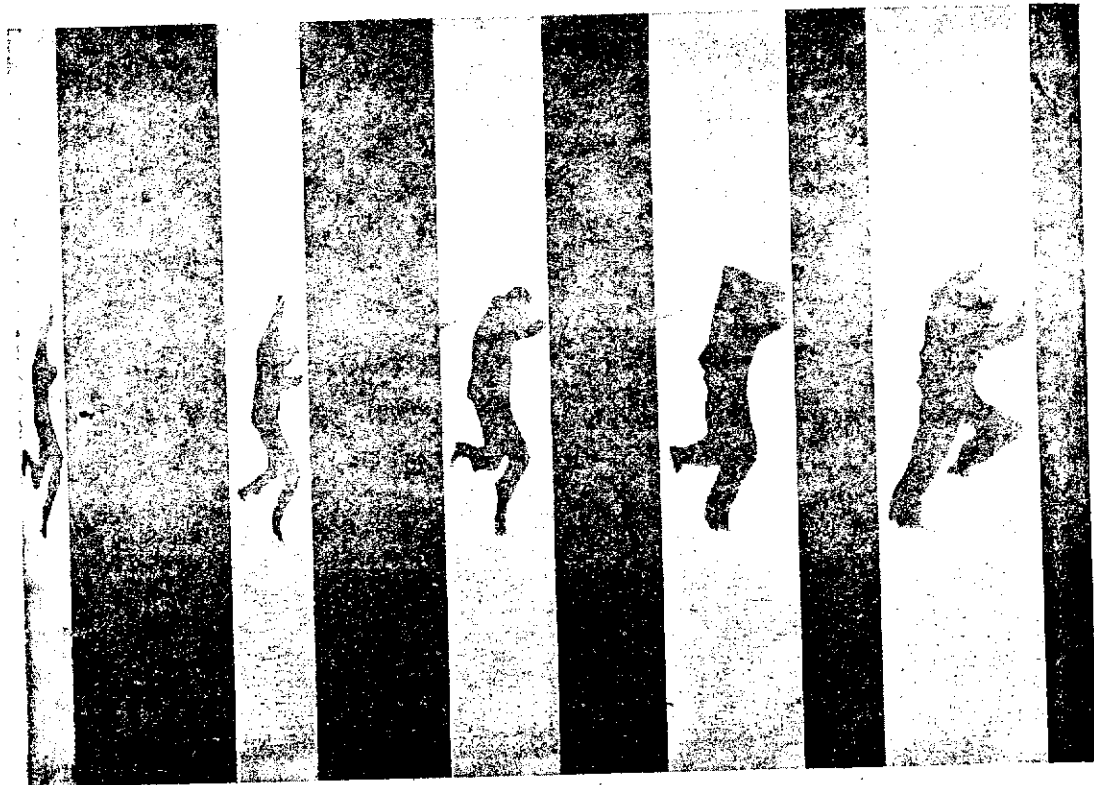
ต่าง ๆ ได้ชดใช้กรรมของตนเองแล้ว และเมื่อนักโทษต่าง ๆ เหล่านั้นพ้นโทษออกมา สังคมควรจะยอมรับพวกเขาในฐานะของบุคคลธรรมดาเป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม โดยตัดความรังเกียจหรือความเกรงกลัวออกไปเสียให้หมดสิ้น

การที่จะทำให้สมมุติฐานข้างต้นเป็นความจริงขึ้นได้โดยการยอมรับของคนในสังคมทั่วไป ก็จะต้องพัฒนาตนเองก่อนเป็นอันดับแรก จากสถิติคดีอาญาในแต่ละรอบปี เปอร์เซ็นต์สูงสุดของผู้ต้องหาเป็นผู้ที่เคยถูกจำขังหรือต้องโทษมาก่อนแล้วย้อนกลับไปทำความผิดอีกเมื่อได้รับอิสรภาพพ้นโทษออกไป จากหลักฐานอันนี้ พอจะยืนยันได้ว่า คุณมิได้มีประโยชน์อื่นใดนอกจากจะเป็นสถานทรมานผู้กระทำความผิดกฎหมายแต่เพียงอย่างเดียว คุณบางแห่งจึงมักกลายเป็นแหล่งหาเงินของบรรดาข้าราชการผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องไปเสียแล้ว แทนที่จะใช้คุณเป็นสถานบำ

บัดทางจิตและชดใช้กรรมของนักโทษตามจุดมุ่งหมายเต็ม

ถ้าจะถือตามหลักที่ว่า คนเป็นทรัพย์สินของชาติที่สำคัญที่สุดของชาติซึ่งกำลังจะเริ่มพัฒนาอย่างประเทศไทยแล้ว โทษประหารก็สมควรจะใช้กันอย่างระมัดระวังที่สุด เพราะแทนที่จะทำให้คนเกิดความกลัวในสิ่งที่ควรกลัว กลับจะทำให้ผู้ที่ใช้อำนาจเป็นกฎหมายถือเป็นช่องโหว่บีบบังคับให้คนเกิดความขลาดกลัวขึ้นมาได้ และเมื่อเกิดภาวการณ์เช่นนั้นมาเมื่อใด เราก็จะต้องสูญเสียกำลังคนอันเนื่องมาจากความกลัวอำนาจที่เป็นกฎหมายอันไร้ขอบเขตของการใช้ไปอย่างน่าเสียดาย อีกประการหนึ่งสิ่งที่น่าจะสังวรเอาไว้ให้มากก็คือ การลงโทษประหารชีวิตนั้น จะไม่สามารถทำให้สังคมส่วนรวมภายในชาติดีขึ้นได้เลยแต่อาจกลับทำให้จิตใจของคนในสังคมพลอยเหี้ยมเกรียมตามลงไปด้วยทุก ๆ ขณะ ๑

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ออกใหม่ของ สำนักพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์ฯ
รัฐประหาร พ.ศ. ๒๔๙๐
ผู้เขียน คณิตกุล
ศึกษาธิการรัฐประหารของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ที่เปลี่ยนนโยบาย
ทางการเมืองบ้านเรา ทำให้สายทหารเข้ามาสูงเกี่ยวกับการเมือง และ
ชนชั้นอำนาจแทนที่ฝ่ายพลเรือน ซึ่งแทนที่มาจนกระทั่งทุกวันนี้
ท่านจะอ่านรายละเอียดได้ทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง
วางตลาดปลายเดือนกันยายน เล่มละ ๒๕ บาท

พฤติกรรมทางอาชญากรรม

อรุณ สุวรรณบุบผา

หน้าที่ของสังคมที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง คือ จะต้องหามาตรการที่เหมาะสมเพื่อปฏิบัติต่อบุคคลที่ละเมิดกฎเกณฑ์ที่สังคมได้กำหนดไว้ แต่กระนั้นก็ยังไม่มีสังคมใดที่สามารถแสวงหาความพึงพอใจต่อมาตรการต่าง ๆ ที่จะได้นำมาแก้ปัญหาอาชญากรรมได้ ทั้งนี้ เพราะเรายังไม่สามารถที่จะเข้าใจได้ว่าทำไมมนุษย์จึงต้องประกอบอาชญากรรม นักจิตวิทยา นักสังคมวิทยา และนักชีววิทยาในยุคปัจจุบัน อธิบายให้เราได้ทราบถึงความประพฤติกของมนุษย์ แต่ส่วนมากก็

ประสบความล้มเหลวในการที่จะนำวิทยาการสมัยใหม่มาอธิบายให้เราทราบอย่างแจ่มชัดถึงปรากฏการณ์ทางอาชญากรรม โดยเหตุนี้จึงไม่เป็นที่สงสัยว่าการวิจัยและทฤษฎีต่าง ๆ ทางอาชญาวิทยายังคงล้าหลังศาสตร์ในสาขาอื่น ๆ

ปัญหาดังกล่าวนี้น่าจะมีเหตุผลมาจากทัศนคติของสังคมที่ยังคงยึดถือแนวความคิดในทาง "แก้แค้น" ต่ออาชญากร ซึ่งแนวความคิดนี้ย่อมเป็นอุปสรรคอย่างใหญ่หลวงต่อการศึกษายุทธศาสตร์อาชญากรรมตามวิทยาการสมัยใหม่ การไว้

โทษประหารชีวิตก็ดี การจำคุกอาชญากร โดย
วัตถุประสงค์ที่จะกีดกันให้ออกไปจากสังคมก็ดี
เป็นเหตุให้เราขาดข้อมูลที่สำคัญในการวิจัยปัญหา
หาอาชญากรรม อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าเราจะ
มีจิตใจที่มี "มนุษยธรรม" อยู่บ้าง ก็มีโช้วเรา
จะศึกษาปัญหาอาชญากรรมได้อย่างอิสระเสรี
และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ปัญหาที่นักอาชญา
วิทยาได้ประสบในขั้นต่อไปก็คือ ปัญหาทางค่าน
"วิธีการศึกษา" (Methodological Prom-
lems) ทั้งนี้เพราะประการแรก อาชญากรรม
ประกอบด้วยลักษณะของความประพตติที่แสดง
ออกมาในรูปต่าง ๆ กัน นับตั้งแต่การฉกรชิงวิ่ง
ราว หลบหนีภาษี จนกระทั่งถึงฆาตกรรม โดย

นัยนี้ แม้ว่าความประพตติทางสังคมอาจจะเป็น
เครื่องชี้ให้เห็นถึงลักษณะของอาชญากรรมบาง
อย่างโดยเด่นชัด เป็นต้นว่า ฆาตกรรม ช่มชืน
ลักทรัพย์ ฯลฯ แต่เป็นการยากที่จะอธิบายในราย
ละเอียดถึงสาเหตุความเป็นมาในปรากฏการณ์
นั้น ๆ ประการที่สอง นักอาชญาวิทยามักจะ
ไม่มีความมั่นใจในปัญหาที่ตนกำลังศึกษาอยู่
ว่า ลักษณะพฤติกรรมอย่างไรจึงจะจัดว่าผู้
ประพตติเป็น "อาชญากร" โดยนัยนี้ นัก
อาชญาวิทยาจะรู้สึกสะตวกใจที่จะตัดสินว่าอะไร
คืออาชญากรรม ยิ่งเสียกว่าที่จะตัดสินว่าใครคือ
อาชญากร ถึงแม้ว่าทางหลักนิติศาสตร์จะได้ให้
ความหมายของอาชญากรรมไว้ว่า "การกระทำ

หรือไม่กระทำการใด ๆ ที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด และผู้กระทำหรือผู้งดการกระทำดังกล่าวจะต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ โดยผ่านกระบวนการตัดสินทางศาล”^๑ ความหมายที่ว่ามีได้ช่วยให้แก่นักอาชญาวิทยาสามารถวินิจฉัยลักษณะของผู้ที่มีผิดกฎหมายได้อย่างดั่งแท้ ทั้งนี้เพราะการที่จะกำหนดว่าบุคคลใดเป็นอาชญากรหรือไม่นั้น บุคคลนั้นจำเป็นต้องละเมิดทั้งกฎหมายและจะต้องผ่านกระบวนการตัดสินทางศาล ในลักษณะนี้จึงน่าที่จะตีความได้ว่าบุคคลสองคนที่มีลักษณะความประพฤติละเมิดกฎหมายเหมือนกันคนหนึ่งอาจจะถูกตราหน้าว่าเป็นอาชญากรเพราะได้ถูกจับกุมและได้ผ่านกระบวนการตัดสินทางศาล แต่อีกคนหนึ่งยังคงวางมาดสง่างามอยู่ในสังคมได้ เพราะมิได้ผ่านกระบวนการดังกล่าวโดยเหตุนี้ เมื่อนักพฤติกรรมศาสตร์นำความหมายทางกฎหมายมาตัดสินพฤติกรรมทางอาชญากรแล้ว ท่านจะศึกษาได้แต่เฉพาะนักโทษ ซึ่งสังคมได้คัดเลือกไว้โดยผ่านมาตรการทางศาลแล้วว่าเป็นอาชญากร แต่ท่านจะไม่สามารถศึกษารายอื่น ๆ ที่ยังคงลอยนวลอยู่ในสังคม ทั้ง ๆ ที่เขาพวกนั้นก็มีความผิดเช่นเดียวกับอาชญากร (ในคุก) ได้เลย

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ความจริงอีกข้อหนึ่งที่เราไม่ควรจะลืมก็คือ มีความประพฤติอยู่หลายประเภทที่กฎหมายได้บัญญัติว่า ผู้ประพฤ

ปฏิบัติจะต้องมีความผิดและตกอยู่ในฐานะอาชญากรในที่สุด อย่างไรก็ตาม สภาวะความเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นผลให้ความประพฤติที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด มิได้เป็นความผิดอีกต่อไป และในทางตรงกันข้ามความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอาจจะมีอิทธิพลผลักดันให้ความประพฤติบางอย่างที่ไม่เคยถือว่าเป็นความประพฤติผิดกฎหมาย กลายสภาพเป็นความประพฤติผิดกฎหมาย ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในสังคมไทยได้แก่ การอนุญาตและไม่อนุญาตให้ประชาชนสูบฝิ่นในสภาพของความเปลี่ยนแปลงทางสังคมนี้ นักอาชญาวิทยาอาจจะต้องศึกษาความประพฤติบางประเภท ซึ่งในยุคต่อไปอาจจะไม่ถูกจัดว่าเป็นอาชญากรรมก็ได้

เราจะเห็นได้ว่า ผลที่เกิดขึ้นจากการตีความหมายของอาชญากรรมในแง่ของกฎหมายก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อข้อมูลทางวิทยาการ (Scientific Data) ที่จะนำมาศึกษาวิจัยถึงปัญหาอาชญากรรมอย่างดั่งแท้ โดยเหตุนี้นักสังคมวิทยา เช่น ศาสตราจารย์เซลลิน (Professor Thorsten Sellin) จึงไม่เห็นด้วยต่อการให้ความหมายของอาชญากรรมในแง่ของกฎหมาย และได้เสนอแนะให้ “ศึกษาสภาพอาชญากรรมจากการหาคูณค่าของความประพฤติที่เบี่ยงเบนไปจากลักษณะบรรทัดฐานของวัฒนธรรม ถึงแม้ว่าความประพฤติดังกล่าวจะถูกจัดว่า

^๑ W.L. Marshall and W.L. Clark, "The Legal Definition of Crime and Criminals", in *A Treatise on The Law of Crime*, Chicago : Callaghan, 1952, P 1.

เป็นอาชญากรหรือไม่ก็ตาม”^๒ และเช่นเดียวกับนักจิตวิเคราะห์ เช่น เคิร์ท ไอส์เลอร์ (Kurt Eissler) ได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมตามแนวความคิดทางจิตวิทยาว่า “เราควรที่จะศึกษาปัญหาของคนไข้ที่ไร้สมรรถภาพในการใช้ดุลยพินิจเพื่อหาคุณค่าของสังคม ซึ่งในการศึกษานี้เราจำเป็นต้องนำแนวความคิดทางจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์มาวิเคราะห์สภาพของปัญหา และไม่ควรที่จะใส่ใจต่อความหมายของอาชญากรรมในแง่ของกฎหมาย”^๓

จากแนวความคิดของเซลลิน (Sellin) และ ไอส์เลอร์ (Eissler) ได้เสนอแนะให้เรามีความสนใจต่อกลุ่มผู้กระทำความผิดทั้งหมด ไม่เฉพาะเจาะจงต่อคนที่กฎหมายได้ทำการคัดเลือกไว้เท่านั้น และจากแนวความคิดของท่านทั้งสองได้นำเราไปสู่แนวความคิดใหม่ นั่นคือ “การศึกษาพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม” ถึงแม้ข้อเสนอของเซลลิน (Sellin) และไอส์เลอร์ (Eissler) จะได้รับความสนใจจากนักอาชญาวิทยาหลายท่านแต่นักอาชญาวิทยาก็ยังคงประสบอุปสรรคในการที่จะนำทฤษฎีที่ว่าด้วย “พฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม” มาอธิบายสภาพของอาชญากรรม ทั้งนี้เพราะเราอาจจะพบบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยที่มีพฤติกรรมชนิดที่ถูกจัดอยู่ในความหมายที่ว่า “เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม” แต่

เขาเหล่านั้นไม่เคยที่จะประกอบอาชญากรรมเลย (ตัวอย่างเช่น เด็กที่ประพฤติตนในลักษณะที่จัดว่าเป็น “ฮิปปี” และในทัศนะของผู้ใหญ่บางกลุ่มอาจจะเห็นว่าเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมหรือเป็นการประพฤติที่เสื่อมเสีย) ผู้ที่ไม่เห็นด้วยต่อแนวความคิดของท่านทั้งสองดังกล่าวได้แสดงทัศนะต่าง ๆ กันดังนี้

๑. ความประพฤติที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม อาจจะง่ายต่อการที่จะนำมาวินิจฉัยถึงความประพฤติทางอาชญากร อย่างไรก็ตาม “ความประพฤติที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม” เป็นแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดทางศีลธรรม ซึ่งย่อมขึ้นอยู่กับคุณค่าในการตัดสินของแต่ละคนที่แตกต่างกัน ในสภาพการเช่นนี้ ความประพฤติที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมโดยทั่วไปแล้วจึงได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่ามีความหมายเช่นเดียวกับลักษณะโดยทั่วไปของอาชญากร ซึ่งไม่เป็นความจริงเสมอไป
๒. จากเหตุผลทางกฎหมายและทางจริยธรรม เราจะไม่รวมกลุ่มผู้ที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม (แต่มิได้ละเมิดกฎหมาย) เอาไว้เป็นพวกเดียวกับหรือลักษณะเดียวกับอาชญากร เพราะถ้าหากว่าเรา

^๒ T. Sellin, *Culture, Conflict and Crime*, N.Y. : Social Science Research Council, Bulletin 41 , 1938

^๓ K. Eissler (ed) , *Searchlights on Delinquency*, N.Y. International University Press , 1948

ไม่แยกความแตกต่างกันจากกลุ่มทั้งสอง
แล้วจะเป็นการสนับสนุน (อย่างไม่มี
เป็นธรรม) ให้สังคมใช้มาตรการใน
การแก้แค้นต่อกลุ่มผู้ที่ประพฤติเป็นปฏิ
บัติชั่วต่อสังคม (แต่มิได้ประกอบอาชญา
กรรม) โดยมีผ่านกระบวนการของ
ศาล ศาสตราจารย์พอล แทปแพน
(Professor Paul Tappan) นัก
กฎหมายและนักสังคมวิทยา ได้ให้ข้อ
คิดเห็นไว้ว่า “ในกรณีที่เกิดมีความ
ประพฤติเป็นปฏิบัติชั่วต่อสังคม ขบวนการ
ของศาลได้มีแนวโน้มที่จะแยกเด็ก
ที่กระทำความผิดออกจากอาชญากรผู้
ใหญ่ โดยพุ่งเล็งถึงสวัสดิภาพของเด็ก
เป็นสำคัญ”^๔ โดยนัยนี้ศาสตราจารย์
แทปแพน (Prof. Tappan) จึงมี
ความห่วงเกรงว่าถ้าจะให้ความหมาย
ของความประพฤติที่เป็นปฏิบัติชั่วต่อ
สังคม คล้ายคลึงกับความประพฤติทาง
อาชญากรเสียแล้ว ก็จะไปสู่การวิ
รอนสิทธิของบุคคลในที่สุด

๓. เนื่องจากความหมายของ “ความ
ประพฤติ” ในทางพฤตินัยศาสตร์
และในทางวัฒนธรรมมีความหมายแตก
ต่างกันไป ฉะนั้นในการตัดสินความ

ประพฤตินั้นเป็นปฏิบัติชั่วต่อสังคมเราจำ
เป็นที่จะต้องยึดถือ “ความหมายของ
ความประพฤติในทางสังคม” ซึ่งมี
ความเกี่ยวพันกับวัฒนธรรมในทาง
สังคมนั้น อันประกอบด้วยระเบียบและ
กฎเกณฑ์ต่าง ๆ โดยตรงอยู่แล้ว หรือ
อีกนัยหนึ่งก็คือ ความประพฤติที่เบี่ยง
เบนไปจากบรรทัดฐานทางวัฒนธรรม
ย่อม จะต้องตัดสินโดยหรือขึ้นอยู่กับ
ความหมายของสังคมที่จะพิจารณา
บุคคลนั้น ๆ ในลักษณะอย่างไร โดย
เหตุนี้ การที่เราจะกำหนดความประ
พฤติของบุคคลในสังคมโดยทางพฤ
ตินัยศาสตร์ ว่า “ใครจะเป็นผู้มี
ความประพฤติเป็นปฏิบัติชั่วต่อสังคม”
จึงเท่ากับว่าเราจะเลยความหมายของ
ความประพฤติในทางสังคมเสียโดยสิ้น
เชิง

จากข้อขัดแย้งดังกล่าวข้างต้น นักอาชญา
วิทยาได้ประสบกับปัญหาที่จะเลือกทางที่ถูกต้องที่
สุดในการที่จะอธิบายสภาพของอาชญากรรม การ
ตัดสินใจที่จะยอมรับสภาพของอาชญากรรม ตาม
ความหมายของกฎหมายนักอาชญาวิทยาจะต้อง
ประสบกับปัญหาในการสร้างทฤษฎีที่จะอธิบาย
ความแตกต่างของพฤตินัยทางอาชญากรใน
ด้านต่าง ๆ เป็นต้นว่า มาตรากรรม กฎ ข้อโทษ

^๔ P.W. Tappan, *Who is The Criminal*, American Sociological Review, 1 2, (February, 1947), P. 96 - 102.

หลบหนีภาษี ความผิดทางเพศ เป็นต้น และในทางตรงกันข้าม ถ้านักอาชญาวิทยาไม่ยึดถือความหมายของอาชญากรรมในแง่ของกฎหมาย แต่หันมาพิจารณาอาชญากรรมจากสภาพความประพฤติที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม ซึ่งในการนี้นักอาชญาวิทยา จะมีหลักการหรือขอบวนการศึกษาซึ่งสามารถที่จะอธิบายถึงสภาพของอาชญากรรมอย่างมีระเบียบและแบบแผนดีกว่า โดยอาศัยหลักทางพฤติกรรมศาสตร์และการวิเคราะห์สภาพสังคมและวัฒนธรรม แต่นักอาชญาวิทยาจะต้องประสบกับปัญหาที่ว่า บุคคลที่เขากำลังศึกษาอยู่ และวินิจฉัยว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมนั้น อาจจะมีผู้ใช้ที่ละเมิดหรือกระทำผิดกฎหมายก็ได้

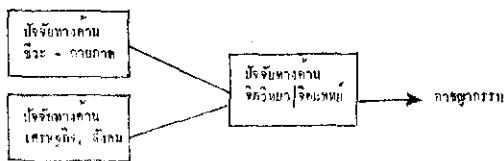
ทางเลือกของนักอาชญาวิทยาในปัจจุบันจึงเป็นการพิจารณาอาชญากรรมในแง่ของกฎหมาย โดยพิจารณาลักษณะของอาชญากรรมว่าเป็นความผิดประเภทใดเป็นอันดับแรก แล้วจึงพยายามนำทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งที่ขอยืมมาจากศาสตร์สาขาใดสาขาหนึ่ง อาทิ ชีววิทยา จิตวิทยาและสังคมวิทยา มาอธิบายปรากฏการณ์ของอาชญากรรมดังกล่าว การปฏิบัติเช่นนี้ ย่อมก่อให้เกิดผลเสียหลายด้าน กล่าวคือ นักอาชญาวิทยาไม่สามารถที่จะอธิบายปรากฏการณ์ของอาชญากรรมหรือพฤติกรรมทางอาชญากรรมได้อย่างพอเพียงประการหนึ่ง นอกจากนั้นการศึกษาสาเหตุของ

อาชญากรรมยังถูกจำกัดให้อยู่ในวงแคบในทัศนะหนึ่งทัศนะใดแต่เพียงอย่างเดียว เป็นต้นว่า ชีวะ-อาชญาวิทยา (Biological Criminology) จิตแพทย์-อาชญาวิทยา (Psychiatric Criminology) และสังคมวิทยา-อาชญาวิทยา (Sociological Criminology) ซึ่งจากสาเหตุนี้ทำให้นักอาชญาวิทยาที่สนใจในด้านใดด้านหนึ่งละเอียดหรือมองข้ามแนวความคิดในด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะนักอาชญาวิทยาประเภทนี้มีพื้นฐานความรู้ในสาขาใดสาขาหนึ่งดังกล่าวข้างต้นเป็นพื้นฐานมาแล้ว และคงจะเป็นเพราะเหตุที่อาชญาวิทยาจำเป็นต้องใช้ศาสตร์แขนงต่าง ๆ เพื่ออธิบายสภาพของอาชญากรรม ศาสตราจารย์เซลลิน (Prof. Sellin) จึงกล่าวไว้ครั้งหนึ่งว่า *อาชญาวิทยาเปรียบเสมือนเจ้าไม่มีศาล (King Without Land)*

จากข้อที่กล่าวนี้ จึงมีส่วนผลักดันให้เกิดนักอาชญาวิทยาสมบูรณ์แบบ (Pure Criminologists) ซึ่งได้รับการฝึกอบรมให้มีจิตใจกว้างพอที่จะยอมรับฟังแนวความคิดจากศาสตร์สาขาต่างๆ และนำมาพิจารณาวิเคราะห์หาทางไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งของศาสตร์ต่าง ๆ ในการที่จะอธิบายปรากฏการณ์ทางอาชญากรรม หรือพฤติกรรมทางอาชญากรรม แนวความคิดในทางที่จะสร้างสรรค์นักอาชญาวิทยาประเภทนี้น่าจะเริ่มต้นมาจากนักอาชญาวิทยาชาวอังกฤษ คือ ศาสตราจารย์เฮอร์

แมนน์ แมนน์ไฮม์^๕ (Professor Hermann Mannheim) ซึ่งได้อธิบายสภาพการเกิดของอาชญากรรมในทัศนะของนักอาชญาวิทยาสมบูรณแบบไว้อย่างน่าฟังว่า

ปัจจัยทางด้านชีวะกายภาคจะมีส่วนผลักดันให้เกิดอาชญากรรมเช่นเดียวกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ก็ต่อเมื่อปัจจัยดังกล่าวนี้ได้ผ่าน *ตัวแปลงสภาพ* คือ ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาและจิตแพทย์ ซึ่งเราสามารถพิจารณาได้จากแผนภูมิดังนี้

ในสภาพดังกล่าวนี้ สภาพจิตของบุคคลเปรียบเสมือนตัวแปลงที่ล้ำค่ายิ่ง เพราะถ้าปัจจัยทางด้านชีวะ - กายภาค หรือปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ในสภาพที่โดดเดี่ยวคือไม่ผ่านตัวแปลงสภาพ หรือปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ย่อมไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อย่างไรก็ตามถ้าเมื่อใดปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจสังคม และหรือปัจจัยทางด้านชีวะ-กายภาค มีส่วนช่วยปัจจัยทางด้านจิตวิทยาเสียแล้ว การเปลี่ยนแปลงสภาพจิตของบุคคลแม้แต่เพียงเล็กน้อยอาจจะมี

^๕ Hermann Mannheim, *Comparative Criminology*, Vol. 1 Routledge & Kegan Paul, London 1965 P. 202.

ส่วนผลักดันให้ปัจจัยทางด้านชีวะ-กายภาค หรือปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจสังคม อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง มีอิทธิพลที่จะนำไปสู่สภาพของอาชญากรรมได้ ในทางตรงกันข้าม ปัจจัยทางจิตวิทยาแต่เพียงอย่างเดียวถ้ามีการเปลี่ยนแปลง หรือผิดปกติถึงขนาดแล้ว แม้ว่าจะไม่ได้รับการช่วยเหลือจากปัจจัยอื่น ๆ ก็อาจจะนำไปสู่สภาพของอาชญากรรมได้เช่นในกรณีของอาชญากรที่ตกอยู่ในสภาพของคนโรคจิต เป็นต้น ๑

อัญ สุวรรณนันทา สำเร็จการศึกษาทางรัฐศาสตร์และ ปรัชญาชั้นบัณฑิตทางอาชญาวิทยาจากมหาวิทยาลัยเมลเบิร์น ออสเตรเลีย เคยทำงานหัวหน้าแผนกรวบรวมและค้นคว้ากองวิจัย กรมราชทัณฑ์ ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเป็นสมาชิก ของ The Australian and New Zealand Society of Criminology

อนาคต

ฉบับที่ ๔ วางตลาดแล้ว

อ่าน

บทนำ: ระบบคุณค่าและความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม

กรณีศึกษาของชีวิตเมือง

ไปสังเกตการณ์ประชุมนิเวศวิทยาที่สตอกโฮล์ม

บ้านชาตรี

อนาคตจะอยู่รอดหรือ

จะบูรณะหรือทำลายพระอุโบสถวัดสัมพันธวงศ์

วิจารณ์หนังสือ กวินพนธ์

และคอลัมน์ประจำครบครัน

เป็นฉบับสุดท้ายที่ ส. ตีวรทัษ ทำหน้าที่

เป็นบรรณาธิการ

ปริศนาในบัญญัติของมนุษย์

ในสมัยเริ่มแรกแห่งอารยธรรมของมดชาติ ได้มียานวิเศษลอยลงในโลกพร้อมกล้อตโนมัตมหัศจรรย์บนที่กรหส์ลับไว้ แปลความหมายออกได้ดังนี้

นับจำนวนพันปีแห่งความทรงหลงเหลือในภูมิบัญญัติทางวิทยาศาสตร์ มนุษย์ได้เอาปัจจุบันไปวางไว้ในอนาคตอันไกลแสนไกล จนอนาคตนั้นแปรสภาพเป็นอดีตกาลอันนานหึ่ง

วาระนั้นประมาณเดือนกุมภาพันธ์ในใต้หล้า ยานวิเศษของโลกซึ่งมุ่งไปสำรวจดาวพฤหัสบดีหนึ่งกำลังลอยล่องอยู่กลางมหาสมุทรแห่งอวกาศ เกิดเหตุการณ์ฉวิปริตเคราะห์ร้าย ดวงอาทิตย์พุ่งพวยไฟมโหฬารกว่าครั้งใด ๆ คลื่นของรังสีมหัศจรรย์ได้โห้ววงวนอวกาศ กำเนิดได้ฝุ่นกระแสนแม่เหล็กพิษ พัดยานวิเศษออกนอกวิถีที่มุ่งหมายพันไปด้วยอัตราเร็วปานลมกรด

ล่วงเวลาโลกมนุษย์ นับเดือนปี พายุแม่เหล็กพิษสลายตัวลงในมหาสมุทรแห่งอวกาศ อันปราศจากเวลานาที ไม่มีทิศทาง มนุษย์ในยานวิเศษสิ้นใจไปช้านานแล้ว ก่อนหน้านั้นเขาหลงทิศทางจึงเบนหัวยานวิเศษผิดไปตามแนวระนาบของสุริยจักรวาลอื่น กลางคลื่นในทะเลแห่งดวงดาว สกาวโค้งมโหฬารของระนาบสุริยจักรวาล ซึ่ง ๗ โลกมนุษย์มองไม่เห็นนั้น ประดับด้วยดาวฤกษ์อันสวยสดงดงามมีเกือบทุกสี บางดวงสีขาวนวล สีน้ำเงินวาวบริสุทธิ์ สีแดงเพลิง และสวยที่สุดคือดาวฤกษ์สีทอง กำลังขับเคลื่อนของยานวิเศษหมดสิ้นลง ลอยล่องไปด้วยกระแสแรงเฉื่อย ยานวิเศษเริ่มเข้าสู่บรรยากาศของโลกอื่น ซึ่งไม่มีในแผนที่ดาราศาสตร์ มวลปริมาตรประหลาดในโลกนั้นเป็นประกายต่อจำนวนเต็มของน้ำหนักในวัตถุธาตุทั้งหลาย คือจะลดความหนักที่สุดลงจนเบาหวิว ยานวิเศษจึงลอยลงเหนือเนินที่ราบบนภูผาสสูง ระดับ ๙,๐๐๐ ฟุต พืชพันธุ์พฤษการูปประหลาดงดงามลึกลับอย่างน่าอัศจรรย์ปกด้วยปุยมะเมสีทองคำ เป็นโลกที่ไร้นาม อากาศนั้นเปรียบว่าชุ่มชื้นหอมคอกซิเจนอันประหลาดกว่าธาตุในพิภพมนุษย์ ฟังสรุปว่าเหนือออกซิเจน วิสุทธิโสอย่างผลึกแก้ว

ท่ามกลางภูมิประเทศสวยสดงดงามประดุจสวนสวรรค์นั้น สัตว์มหัศจรรย์ออกจากอุโมงค์ เขาอยู่ในตระกูลมนุษย์มีประกายดาววาวราวเพชร แปลกที่เส้นผม

อันไม่ยวหนักเป็นเรตารวีเศษทั้งหมด มีสองเส้นที่ใหญ่สูงละม้ายเรตารวีของแมลง
สาบทองแสงทอง มีการสัมผัสไวต่อคลื่นรูป รส กลิ่น เสียงทุกชนิด ทั้งที่ค่าสูงกว่า
รูป รส กลิ่น เสียง และสูงสุดเหนือกว่า รูป รส กลิ่น เสียง รูปร่างเล็กกว่ามนุษย์
ยุโรป ออกผายใหญ่ ชุ่มขนละเอียด ผิวเนื้อสีทอง ช่วงแขนยาวจนทำให้ดูกาย
วิภาคส่วนล่างเสมือนว่าสิ้นแต่ความจริงพอเหมาะสมดี สภาพทั่วไปคล้ายมนุษย์
แต่อายคนะต่าง ๆ วิเศษเหนือกว่ามนุษย์อย่างมากมาย นำอัครจริย เขาเข้ามา
มถงสามชามมนุษย์อวกาศที่แห่งตาย วิญญาณมนุษย์อวกาศถามว่าท่านเป็นใคร
มาจากไหน กำลังจะทำอะไร เรตารวีบนศีรษะมนุษย์อยู่ไม่กี่คืบ ๆ หมุนไปรอบ
ทิศทางไนรัคมีวงกลมแล้วเปลี่ยนตามแนวองศาทั้งสี่ทิศ ประมาณ ๕ ช่วงหายใจ
ยาว ๆ แล้วตอบว่า

เราเป็นมนุษย์มหัศจรรย์มาจากเมืองอันวิจิตรระการไต้พิภพ มีระบบอากาศ
ประคองตั้งบนนี้ อันบ้านเมืองของเราหนึ่งคงามประหลาดอย่างที่ท่านนึกไป
ไม่ถึง เป็นที่คั่นของชีวิตเหนือสมัย

เหตุที่เราสร้างเมืองไต้พิภพ เพราะเราไม่ทำลายธรรมชาติของโลกประคอง
มนุษย์ต่ำในโลกของท่าน ฆ่าฟันพฤษชาและบัวคอนกรีต ท่านจะเห็นภูมิประเทศ
ของโลกนี้ไม่ถูกทำลายลงแม้แต่น้อย เราจัดไว้เป็นวนอุทยานแห่งโลกถ้ามิใช้
รัตติกาลอันศักดิ์สันจะเห็นประชาชนจำนวนมาก พิภพของเรามีดวงจันทร์ถึงสาม
ดวง สีน้าเงินสุกสกาวบริสุทธิ์

เรากำลังตรวจ รูป นาม ภาษา ความหมายและดวงวิญญาณในยานวิเศษ
ของท่าน เพราะสุริยจักรวาลนี้มีภาษาเร้นลับมาก สุดจะประมาณได้ ภาษาของ
ท่านอยู่ในตระกูลเสียงของสัตว์ไม่มีปีกชนิดหนึ่ง เราสามารถทดสอบหยั่งรู้ แม้
กระทั่งการเจรจาของจุลินทรีย์กระจัดทั้งหลายซึ่งมีเสียงอันลึกลับ รวากับไร้สรรพ
เสียง

ระดับปัญญาท่านจัดอยู่ในขั้นแรกเริ่มของสัตว์ชั้นกลาง นำประหลาด
เหลือเกินที่ท่านมาถึงขอบเขตที่สุดแห่งสุริยจักรวาล ขณะหวังอวกาศวิปริตนั้น

บังเอิญให้ยานวิเศษกระดอนเข้าไปสู่มรกตกระแสน้ำเหล็กมหัศจรรย์บันดาลให้
ท่านมาถึงพิภพอันไรนามนี้รวดเร็วมาก หากว่าท่านเดินตามแนวตรง มิใช่โดย
แรงอ้อมมหาเช่นนี้ กว่าท่านจะมาถึง จะเสียเวลากว่าแสนปี แสง เเรดาร์ของ
เรา สามารถส่งพลังรังสีวิเศษตรวจและสะท้อนภาพย้อนหลังไปได้จบสุริยจักรวาล

ในยุคบัววิทยาศาสตร์นี้ เราสุดแสนจะสมเพชเวทนาท่านนักหนา ท่าน
หลงเหลือยึดถือตัวเองว่ามีปัญญาสูงสุดไซ้ใหม่ ความจริงท่านพอมิปัญญาอยู่บ้าง
หรือก ถ้าไม่มัวเมาภิเลสฆารและเป็นโรควิทยาศาสตร์ขึ้นสมอง เราขอชี้แจงให้
ทราบว่ บัดนี้สุดแรงปัญญาของท่านแล้ว ถึงจุดแห่งความอัปจนและสิ้นคิด ท่าน
ไม่เคยรู้จักทำความเข้าใจให้รู้แจ้งความหมายของตัวท่านเองเลย เรายกตัวอย่าง
ถึงสิ่งสุดท้ายเป็นไปไม่ได้ สมมุติว่า ท่านมีปัญญาขนาดสามารถสำรวจและยึด
ครองไปทุกดวงดาว

ท่านจะลืมหาดวงหนึ่งคือโลกของท่านเอง และสภาพแก่นแท้แห่งความ
เป็นสัตว์ของตัวเอง ที่สุดท่านจะงงงันอยู่ในสุริยจักรวาลอย่างไร้ความหมาย
หลายศตวรรษแล้วที่ท่านไม่เคยใช้ชีวิตตามสภาพเหมาะสมกับสัจจะแห่งธรรม
ชาติ วิทยาการในโลกของท่านจัดอยู่ในระดับต่ำ เกาชนะเชื้อโรคร้ายนานาชนิด
ไม่ได้ มีอายุขัยอันสั้น พ่ายแพ้กระแสธารภาพ และตายไปก่อนถึงรอบร้อยปี
ไม่มีการเจริญภายในจิตใจส่วนลึกซึ้ง ที่สุดเลยไม่รู้จักความหมายแห่งดวง
วิญญาณของตัวเอง ท่านจะนำเอาจากปัญญาจกสมองของสัตว์ชั้นกลางไป
เประอะเบือนดวงดาวอื่นเปล่า ๆ ก็เลสมารเก่าของท่านยังไม่ถูกเปลี่ยนแปลงเลย ที่
กล่าวนี้ด้วยเมตตาธรรมเป็นที่ตั้งหาได้ โกรธเคืองสิ่งใดไม่ ขณะที่เราเล่าให้ท่าน
ฟังนี้ พิกพของท่านทำสงครามใหญ่ใช้อาวุธมหาประลัยกัลป์ใหม่ล้างโลก ฆอด
ววยไปนานนับร้อยปี พิชพันธุไม้ สัตว์เล็กหลายชนิด พร้อมทั้งมนุษยชาติ
โลกแล้ว

ทั้งนี้เพราะเหตุไร เพราะไม่รู้จักค่าแท้แห่งโลกของตัวเอง มัวเมาบัววิทยา
ศาสตร์ คิดแต่อาวุธมหาประลัยขึ้นรบราฆ่าฟันกัน ประตุจริติจานคุร้ายยุคดึก
ดำบรรพ์ไซ้เขี้ยวเล็บพิษ ขณะนี้พิภพไร้สันซึ่งมนุษยชาติ ว่างเปล่าอ้างว้างวังเวง

มนุษย์มหัศจรรย์ได้ไหวเรดาร์บนศีรษะ ฉายแสงภาพโลกใหม่พินาคลิบ
หายให้เห็นลงในจอโทรทัศน์เหนือรูป ดวงวิญญาณมนุษย์อวกาศลิ่งจิงจิงสังเวช
จนมีเสียงสะอึกสะอื้นร่ำไห้จากดวงวิญญาณถามว่า มีสัตว์อะไรเหลืออยู่ในโลกบ้าง

ท่านจะเชื่อหรือไม่ก็ตามที แต่สำหรับเราผู้แจ้งประจักษ์แล้วว่า อำนาจปร
มาณูจะกระจายพิษสงไปอย่างน่าอัศจรรย์ ไปปลุกสิ่งวิเศษในสัตว์บางชนิดให้เติบโต
ขึ้นอย่างประหลาด เช่นสัตว์ตระกูลมดและแมลงสาบ ซึ่งอาศัยอยู่ในดินลับ บัง
เกิดรูปร่างมหึมาขึ้นใหญ่กว่ามนุษย์ในยุโรป กายวิภาคละม้ายมาทางมนุษย์ แต่
สติปัญญารุ่งเรืองกว่ามนุษย์เสียอีก พร้อมทั้งมีเรดาร์วิเศษด้วย

ขณะนี้ สัตว์ตระกูลมดแพร่พันธุ์ครองโลกแล้ว กำลังสร้างอารยธรรม
สมัยใหม่ขึ้น โลกกำลังป่วยโหมหน้าสู่ยุคใหม่ซึ่งไม่เคยมีมาก่อนเลย แสดงให้
เห็นถึงความมึนตึ๋มอันยิ่งยงในแรงวิสุทธิ์ของธรรมชาติ ที่วงวนวิฏฐะผลัด
เปลี่ยนให้สัตว์อันครองโลกบ้าง นำสมเพชเวทนามนุษย์ชาติเป็นที่สุด กระตุกได้
ปั่นป่วนกันไปสิ้นทุกชาติ โศครพันธุ์

ปัจจุบันหมู่คนชาติ กำลังตรวจสอบประวัติศาสตร์โลก บันทึกรหัสลับ
ของท่านจะมีประโยชน์ต่อวิชาการของสัตว์ตระกูลนั้นอย่างใหญ่หลวง เราได้เติม
ข้อความลงในกลอตโนมิติพิเศษเกี่ยวกับวิทยาการบางชนิดไว้อย่างแจ่มแจ้ง หวัง
จะส่งกลับไปโลกเก่าของท่าน

ท่านทั้งสามจะกลับคืนสู่โลกเก่าไหม ดวงวิญญาณตอบว่า เราไม่อยากจะ
กลับไปแล้ว เมื่อว่าสัตว์ตระกูลมดนั้นเกิดรุ่งเรืองขึ้นจนบ้าหลังคลั่งวิทยา
ศาสตร์กันอีก และอาจจะทำสงครามประลัยกัลป์ล้างโลก ซ้ำร้ายมนุษยชาติ ให้
รู้สึกเข็ดหลาบ เบื่อรำคาญหวาดกลัวเต็มที ไม่รู้ว่าจะเกิดมาเพื่ออะไร มีจุดหมาย
สิ่งใด

ท่านจะอนุเคราะห์เลือกโลกใหม่ที่สงบสุขให้ดวงวิญญาณของเราได้
บ้างไหม โปรดสมเพชเวทนาเราทั้งสามเสมือนมนุษย์สุดท้ายนี้เถิด

ท่านจะเปลี่ยนสถานที่ในดวงวิญญาณให้ดีขึ้นได้ไหม กล่าวคือเลิกประพฤติปฏิบัติแบบสัตว์ป่าทารุณโหดร้าย และวางแผนชีวิตใหม่ตามทัศนะอภิปรัชญาของเทพเจ้า ถ้าท่านทำได้เราจะเลือกโลกที่สงบสุขให้ทันที

ดวงวิญญาณทั้งสามล้งเลไม่แน่ใจ สะอึกสะอื้นรำให้รำพันว่า เรายังกังวลและสงสัยตัวเองว่าจะเปลี่ยนสถานที่เดิมของดวงวิญญาณกันบ้างหลังนี้ ได้หรือไม่แสนยากนักหนา

ถ้าเช่นนั้น ท่านต้องกลับไปโลกเก่า และแปรรูปเป็นสัตว์ตระกูลมด นั้น เท่ากับเติมเชื้อโรคนุชย์ร้ายลงในหมู่มดชาติที่เจริญรุ่งเรือง จะเกิดอุบัติเหตุในดวงวิญญาณ บันดาลให้หมู่มดชาติทั้งปวงบ้านหลัง คลั่งวิทยาศาสตร์กันต่อไป สักวันหนึ่ง มดจะทำลายล้างโลกอีก เปลี่ยนให้สัตว์อื่นครองโลกต่อไปซ้ำร้ายกว่าเก่าๆ ประจุกำกังกาเวียนเวียนวิญญะ เป็นไปเช่นนั้นนับโกฏิล้านปีทีเดียว

สัตว์มหัศจรรย์ก็พลันเดิมบนที่กวีสลับ ส่งยานวิเศษกลับมาถึงโลก วิญญาณมนุษย์ก็จุติปกลงในหมู่มดชาติที่ครองโลก ช่วยกันแปลรหัสลับออกเป็นภาษากลางได้ ต่างตื่นตื่นปีติยินดีกันอย่างใหญ่หลวง นำรหัสลับตีพิมพ์ส่งวนไว้ในห่อสมุดกลางของโลก ต่อมาสภาโลกมดชาติกำลังถกเถียงกันว่า

จะเลิกบ้าวิทยาศาสตร์ดีหรือไม่ ควรจะสนใจศึกษาค่าศิลปะอภิปรัชญา ปรับปรุงดวงวิญญาณบ้างจะดีไหม ต่างแตกแยกความคิดเห็นกัน พวกที่บ้าคลั่งวิทยาศาสตร์ก็บ้าไป ส่วนพวกที่สนับสนุนศิลปะปรัชญาวิทยาการแขนงอื่นก็ค้านไว้ ดูโลกเสมือนไม่มีจุดที่มุ่งหวังชัยวิเศษ จนอยู่ในปลักกิลเลสเลวนันสุดแสนแห้งแล้งและไร้ความหมาย สับสนอลวงหน้าหวาดไหว

หมายเหตุในห่อสมุดโลกของมดชาติสมัยกลาง เพิ่มเติมว่า สัตว์วิเศษอื่นในบางดวงดาว คงจะเป็นหน้าหนี เบื่อหน่าย สถานที่ระย้าต่ำซ้ำ อันอัปจนภูมิปัญญาของโลกซึ่งชวนสมเพชเวทนานักหนานันนั้น อนิจจา

อังคาร กัลยาณพงศ์

สภาปริทัศน์

สนทนา: อาชญากรรมกับสังคมไทย

ผู้ร่วมสนทนา

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสรีน ปุณณะหิตานนท์ ศนกวชิชาสังคม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นายทวี ชูทรัพย์ ผู้อำนวยการกองระบบอาชญาวิทยา กรมราชทัณฑ์
- พ.ศ.ธ. สมประสงค์ ประรณาคี ศักดิ์ภักดิ์ ๑ กองบัญชาการตำรวจนครบาล กรมตำรวจ
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฉัตรทิพย์ นวดสภว คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฉัตรทิพย์ - ผมขอตั้งประเด็นสนทนาในวันนี้ ๓ ประเด็นด้วยกันคือ ๑. ลักษณะของอาชญากรรมในสังคมไทยเป็นอย่างไร ๒. อาชญากรรมในสังคมไทยมีสาเหตุมาจากอะไร ๓. จะแก้ไขลดปริมาณอาชญากรรมในสังคมของเราได้อย่างไร ผมขอเรียนตามคุณสมบัติประสงค์ว่าลักษณะหรือสถิติอาชญากรรมในสังคมของเราชี้ให้เห็นอะไรแก่เราบ้าง

สมประสงค์ - ก่อนจะตอบคำถามของคุณฉัตรทิพย์ ผมขอท้าวความเล็กน้อยว่า ในฐานะหน้าที่ตำรวจผมอยากเรียนว่า คำว่าตำรวจความจริงมาจากคำว่า ตรวจ เพราะฉะนั้นหน้าที่สำคัญคือตรวจตระเวนเพื่อที่จะป้องกันมิให้อาชญากรรมเกิดขึ้น แต่เนื่องจากลักษณะงานในแง่นี้ไม่ค่อยจะโลดโผน ดูไม่ค่อยจะได้ชื่อเสียง ดังนั้นคนจึงเลยมุ่งไปเรื่องสืบสวนจับกุมปราบปรามยิ่งกับผู้

ร้าย เพราะฉะนั้นถ้าเราได้ให้ความสนใจในเรื่องที่เขาตำรวจมาเป็นตำรวจสายตรวจตระเวนในเวลาค่าคืน การลดอาชญากรรมประเภทนี้ก็มิได้มาก

เสรีน - ผมอยากขอให้คุณสมประสงค์วิจารณ์ว่า ในระยะ ๒-๓ ปีมานี้ อาชญากรรมมีแนวโน้มไปทางไหน

สมประสงค์ เรื่องสถิตินี้ผมก็อยากเรียนว่าพลเมืองของเราก็มีประมาณ ๓๕ ล้านแล้ว ตำรวจของเราก็มี ๗ หมื่นกว่าคน มีงานทำมากมายเหมือนเกินงานก็ทำตั้งแต่ตำรวจตระเวนชายแดน จนกระทั่งเป็นนายแพทย์ หรือตำรวจจราจรไปหมดตามถนน เพราะฉะนั้นก็มีการใช้กำลังตำรวจไปมากในทางที่ไม่เกี่ยวกับอาชญากรรมโดยตรง สำหรับสถิตินี้งบประมาณของกรมตำรวจแม้ว่าจะได้มากเมื่อเทียบกับกรมราชทัณฑ์ แต่ก็ก็เป็นเพียงครึ่งหนึ่ง

สนทนา ณ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันอังคารที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๑๕ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. จัดโดยฝ่ายปฏิคม สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย

ของเมืองซิกาโกเมืองเดียว แต่สถิติที่น่าสนใจใน
คดีฆ่าคนตายกลับมีแนวโน้มสูงขึ้นสูง อย่างในปี
พ.ศ. ๒๕๐๙ ฆ่าคนตาย ๕,๕๐๘ ราย พ.ศ. ๒๕๑๐
ขึ้นเป็น ๕,๘๗๕ พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็น ๖,๒๗๖
พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็น ๗,๒๕๔ แต่พอถึง พ.ศ. ๒๕๑๓
ขึ้นอีกนิดหน่อยเป็น ๗,๖๗๘ พอ พ.ศ. ๒๕๑๔

เสริม - เรากำลังพูดถึงสถิติบางประเภทเท่านั้น
ไม่ใช่ทั่วไป

สมประสงค์ - ถ้าเราจะดูสถิติอื่นบ้าง ปล้น
ทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๑๓ ๓,๔๘๑ ราย พอ พ.ศ.
๒๕๑๔ ลดลง ๓,๓๒๐ ราย ลดลงไปหน่อย
ฉัตรทิพย์ - ลดทุกประเภทหรือเปล่าครับ

ลดลงเป็น ๗,๑๑๑ ซึ่งอาจเป็นเพราะการปฏิวัติ
และการใช้มาตรการเด็ดขาดก็ได้
ทวิ - การปฏิวัติเกิดในเดือนพฤศจิกายนปลาย
ปีที่แล้ว เดือนเดียวลดตั้ง ๔๐๐ - ๕๐๐ เสียหรือ
ครับ อาจเป็นเหตุอื่นนอกจากการปฏิวัติได้ไหม
ครับ

สมประสงค์ - ชิงทรัพย์ ๕๓๘ ราย ลดเหลือ
๕๒๔ ราย แต่วางเพลิงเพิ่มหน่อยหนึ่งคือ ๑๐๕
ราย เป็น ๑๒๔ ราย
ทวิ - ผมมีข้อสังเกตเกี่ยวกับสถิติว่าช่วงระยะเวลา
ประมาณ ๑ เดือนครึ่งของปี ๒๕๑๔ ที่คณะปฏิวัติ
เพิ่มโทษมา คดีอาชญากรรมลดลงไป นี่จึงไหม

หรือลดอยู่ได้เดือนเดียวแล้วก็ขึ้นอีก มีผลระยะยาวได้จริงหรือ

สมประสงค์ - เรื่องนี้ผมไม่ได้เตรียมมาโดยตรง แต่ผมอ่านบทความของท่านผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง พล.ต.ท. ชุมพล โลหะชาละ ที่ไปบรรยายที่ธรรมศาสตร์ ท่านเขียนลงในหนังสือ *สามยอด* ท่านบอกว่าในส่วนกลางปริมาณลดไปเกือบครึ่ง แต่ในส่วนภูมิภาคประมาณ ๑๕ % ระยะเวลาการลดนั้นก็ขึ้นอยู่กับหลายเดือนเหมือนกัน แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าจะเป็นระยะยาว ท่านกล่าวไว้ว่ามันจะจบสิ้นไปเมื่อไหร่ก็ไม่มีใครสามารถทำนายได้ ทางกรมตำรวจท่านผู้ใหญ่ก็เข้าใจกันดีว่าไม่อาจรับประกันได้ถึงผลของการเพิ่มโทษว่าจะลดอาชญากรรมได้ตลอดไป

ฉัตรทิพย์ - เราก็คงต้องคอยดูสถิติปีนี้เป็นปีต่อไปอีก คราวนี้ด้านนอกเหนือจากเรื่องการเพิ่มโทษของคณะกรรมการแล้ว เราดูแนวโน้มทั่วไปเป็นอย่างไรครับ คุณสมประสงค์บอกว่าเรื่องฆ่าคนตายมีแนวโน้มจะมากขึ้น แล้วอย่างอื่น ๆ ละครับ

เสริม - ผมขอให้ระวังหน่อยนะครับตัวเลขเฉย ๆ อาจไม่มีความหมาย เราต้องเทียบกับอะไรหลายอย่าง เช่นคิดเป็นเปอร์เซ็นต์หรืออัตราส่วน ลักษณะของความผิดคือการทำให้ตาย เป็นเรื่องโดยตรงหรือเป็นผลการกระทำผิดอย่างอื่น สถานที่เกิดในเมืองหรือชนบท เหล่านี้เป็นต้น

สมประสงค์ - ผมอยากจะเปรียบเทียบอย่างนี้ นะครับ เราอาจเปรียบเทียบกับสหรัฐอเมริกา แต่เราก็ต้องระลึกลู่เสมอว่าการเก็บสถิติของเขา ต้องดีกว่าแน่ แต่ก็มียุ่อย่างหนึ่งซึ่งผมได้พูดอยู่เสมอ คือคดีฆ่าคนตายนี้ เรานับถือศาสนาพุทธ แต่ทำไมเมื่อเทียบกับจำนวนพลเมืองแล้วของเรามันมากกว่าเขา ของไทย พ.ศ. ๒๕๑๓ มีการฆ่ากันตาย ๗,๖๗๘ ราย ก็เท่ากับประมาณ ๔,๐๐๐ คน ต่อ ๑ ศพ แต่ในอเมริกา ๑๔,๘๐๐ คน โดยเฉลี่ยแล้วประมาณ ๑๒,๗๐๐ คนต่อ ๑ ศพ อันนี้คดีที่เป็นของเราอยู่ในเกณฑ์สูง และถ้าหากเราไม่ได้พวกนี้ใครช่วยไว้แล้ว ตัวเลขของเราจะสูงกว่าอเมริกามากเหลือเกิน

ทวี - ผมเห็นว่าอย่างนี้ครับ คดีประเภทประทุษร้ายร่างกายมีลักษณะพิเศษของมัน คือเหยื่อกับผู้ร้ายต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ยกเว้นคดีฉ้อโกง ไม่รู้จักกันก็ฆ่าได้ ในสหรัฐอเมริกาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีน้อย บุคคลของเขาแทบไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน ต่างคนต่างอยู่ บีหนึ่งก็มีหน้าหนาวเข้าไป ๔ เดือน ไปไหนไม่ได้ ส่วนคนไทยสังคมนั้นมากปีละ ๓๖๕ วัน นี้ก็ใช้อธิบายได้ว่าทำไมสังคมไทยถึงมีคดีประทุษร้ายต่อร่างกายมากเมื่อเทียบกับจำนวนพลเมือง

สมประสงค์ - คือหมายความว่าคดีเช่นนี้มักเกิดระหว่างสามีภรรยา ชู้รักหรือญาติพี่น้อง คนไม่รู้จักกันมักจะไม่มีเกิด

ฉัตรทิพย์ - คราวนี้ผมอยากถามเกี่ยวกับวิธีการ
การที่เทคโนโลยีสมัยใหม่เจริญขึ้นทำให้ลักษณะ
ของอาชญากรรมในเมืองเราผิดไปไหม

ทวี - แน่แน่นอนครับ สมัยก่อนที่ใช้ปืนแก๊ปคาบ
ศิลา การยิงกันก็น้อย สมัยนี้ใช้ปืนประกอบ
อาชญากรรม ใช้ระเบิดขวด

ฉัตรทิพย์ - มีการประกอบอาชญากรรมเป็นกลุ่ม
มากขึ้นหรือเปล่า

สมประสงค์ - ในประเภทคดีปล้นทรัพย์จะมาก
กว่าชิงทรัพย์เพราะว่าชิงทรัพย์ถ้าทำคนเดียว ต้อง
กล้าหาญพอสมควร

เสวิน - ครับ เรื่องพวกมากลากไปของเรามีอยู่
มาก ผมอยากเน้นเรื่องคดีฆ่าคนตาย ชนิดที่ว่า
ชาติอื่น ๆ เขาไม่มี ของเรานี้ชนาคนมองหน้ากัน
ผิดหูผิดตาหน่อยก็ไม่ยอมให้อภัย ถึงกับฆ่ากันได้

ทวี - คนไทยถือศักดิ์ศรีกันมาก

เสวิน - อีกอย่างการกินสุรายาเมาของเรา กินกัน
อย่างไม่ยั้ง คดีที่เกิดจากภาวะครองสติไม่ได้มี
มาก ฝรั่งที่จะมาเดินกินเหล้าหัวขวดไปไหน ๆ
นั้น เขาไม่ยอมให้ทำ เขากำหนดกระทั่งว่าเวลา
รินเหล้าใส่แก้วแล้วห้ามลุกจากโต๊ะ แล้วของเรา
ยังไม่มีการจำกัดอายุการกินเหล้าอีกด้วย เพราะ
ฉะนั้นโอกาสที่เปิดให้มีการปะทะกันก็มีมาก
อย่างเช่นในงานประจำปีหรืองานกุศลเช่นงาน
กาชาด มีการขายสุรายาเมากันเอิกเกริก เด็กกิน
ได้ผู้ใหญ่กินได้ เห็นแก่รายได้เล็ก ๆ น้อย ๆ จาก
การขายเหล้าจนมองไม่เห็นผลร้ายที่จะเกิดขึ้น

เสวิน ปุณณะพิธานนท์

“เรื่องเศรษฐกิจ สังคมที่ไหน ๆ เขาก็ไม่ยอมรับว่าการทำ
ความผิดเป็นปรากฏการณ์ของคนชั้นต่ำ ความคิดของคนชั้น
สูงมีหลายแบบหลายอย่างที่ไม่ว่าไปจนถึงตำรวจหรือว่าอยู่ใน
ฐานะที่สามารถทำให้ตัวรอดหนีได้ โดยอาศัยอำนาจเงินหรือ
อิทธิพลและเส้นสาย.....คนที่คิดคุณนระดับขั้วญาโดยเฉลี่ย
ต่ำกว่าประชาชนคนเดินถนนทั่ว ๆ ไป.....”

สมประสงค์ - แอลกอฮอล์นี้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง
กับการประกอบอาชญากรรม เรื่องการใช้จ่าย
แล้วไม่ว่าประเทศไทยหรือต่างประเทศ สถิติจะมี
ว่าเกินกว่า ๕๐% ของอาชญากรรมประเภทที่ใช้
กำลัง เยื่อหรือผู้กระทำได้เป็นผู้เมาเหล้า
สำหรับเมืองไทยแล้วก็จะยังเป็นสาเหตุมากขึ้น
เพราะปล่อยฟรีกันมากเกินไป

ฉัตรทิพย์ - ผมอยากถามว่าคดีฆ่าคนตายใน
สังคมของเรานี้เกิดในชนบทมากหรือว่าในเมือง
มาก พอมีสถิติไหมครับว่า นครหลวงกรุงเทพ
ธนบุรีของเรานี้เป็นเมืองที่อาชญากรรมมากสัก
แค่ไหน

สมประสงค์ - ผมมีสถิติมาครับ ผมอยากเปรียบเทียบ
ระหว่างนครหลวงกรุงเทพธนบุรีกับเมือง

ทวี สุทธิชัย

“คดีประเพณีประหารร่างกายมีลักษณะพิเศษของมัน คือ เชื้อกับผู้น่าต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ยกเว้นคดี ฆาตกรรม ไม่รู้จักกันก็ฆ่ากันได้ ในสหรัฐอเมริกาความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลมีน้อย.....ต่างคนต่างอยู่ มีหนึ่งมีหน้าหนาว ๔ เดือน ไปไหนไม่ได้ ส่วนคนไทยสงครมกันมากบ๊ยะ ๑๖๕ วัน”

ในอเมริกาที่มีพลเมืองใกล้เคียงกัน ผมรู้สึกว่าจะใกล้เคียงกันกับลอสแอนเจลิส ปี ๒๕๑๔ ฆ่าคนตายในกรุงเทพมหานคร ๓๐๐ รายพอตี ในลอสแอนเจลิส ๔๒๗ ราย เราจะเห็นได้ว่าเมื่อเทียบสถิติทั่วประเทศแล้วไทยสูงกว่า แต่ถ้าเฉพาะในเมืองใหญ่แล้วลอสแอนเจลิสสูงกว่า ถ้าเอาเรื่องปล้นทรัพย์ซึ่งทรัพย์แล้วยังแล้วเลย กรุงเทพฯ ๑,๒๗๒ ราย ลอสแอนเจลิส ๑๔,๑๔๗ ราย มากกว่ากันตั้ง ๑๐ กว่าเท่า

ฉัตรทิพย์ - หมายความว่าเมืองพระนครธนบุรี เป็นเมืองที่อาชญากรรมยังไม่สูงเกินไปนัก

เสวิน - ตัวเลขของชิคาโกมีไหมครับ

สมประสงค์ - ประมาณ ๕๐๐ ครับ คือตัวเลขจริง ๆ ๕๒๔ ยิ่งมากกว่าของเรา นครหลวงกรุงเทพธนบุรีนั้นยังไม่ใช่เป็นเมืองที่มีอาชญากรรมมากกว่าเมืองใหญ่อื่น ๆ ในสหรัฐอเมริกา

ฉัตรทิพย์ - ผมอยากถามต่อไปว่าผู้ที่ เป็นอาชญากรเป็นใคร ที่ทราบอย่างหนึ่งก็คือว่าเป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิงมาก แต่อยากทราบลำดับชั้นการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และช่วงอายุ

ทวี - มีตัวเลข ๒ ทางด้วยกันคือ ตัวเลขจำนวนอาชญากรที่ตำรวจจับได้กับตัวเลขผู้กระทำความผิดที่อยู่ในเรือนจำ ตัวเลขของทางฝ่ายเรือนจำส่วนใหญ่ที่เดียวจบประถมศึกษา ที่การศึกษาสูง ๆ น้อย และ ที่การศึกษาต่ำก็ น้อย แต่อันนี้เราจะมาบอกว่าคนเรียนมากทำความผิดน้อยไม่ได้ เพราะว่าประชากรของเราก็เรียนไม่มากทั้งนั้น เหมือนกับที่ว่าศาสนาของนักโทษไทยคือศาสนาพุทธ ไม่ใช่ ว่าคนถือศาสนาพุทธทำความผิดมาก ก็เปล่า

เสวิน - เรื่องเศรษฐกิจสังคมที่ไหน ๆ เขาก็ไม่ยอมรับว่าการทำความผิดเป็นปรากฏการณ์ของคนชั้นต่ำ ความคิดของคนชั้นสูงมีหลายแบบหลายอย่างที่ไม่รู้ไปถึงตำรวจ หรือว่าอยู่ในฐานะที่สามารถทำให้ตัวรอดพ้นได้โดยอาศัยอำนาจเงินหรืออิทธิพลและเส้นสาย เราค้นพบกันมานานแล้วว่าคนที่ติดคุกนั้นระดับปัญญาโดยเฉลี่ยต่ำกว่าประชาชนคนเดินถนนทั่วไป ซึ่งน่าจะหมายความว่าคนที่ปัญญาดีกว่ามีวิธีที่จะเอาตัวรอดได้มากกว่าจึงไม่ต้องเข้าคุก

ทวี - สำหรับเรื่องกลุ่มอายุ มีหลักที่ถือตายตัว ไม่มีข้อยกเว้น และเมืองไทยเราก็เหมือนกับใน

ตารางแสดงการเปรียบเทียบค่าจ้างตำรวจกับความปลอดภัยของประชาชน

เขตกองกำกับการตำรวจนครบาล	พื้นที่ ตาราง กม.	กำลังตำรวจ (อัตราอนุญาต)	จำนวนประชากร	แบบตำรวจ คือ ประชากร
๑. เขตกองบังคับการตำรวจนครบาลเขต				
๑	๓.๓๕	๕๒๓	๑๕๒,๕๔๖	๑ พีย ๓๖๐.๖๒
๒	๓.๔๖	๕๕๖	๓๕๕,๑๐๕	๑ พีย ๓๗๐.๖๒
๓	๑๕๙.๗๖	๗๒๐	๗๓๘,๖๒๒	๑ พีย ๑๐๓๕.๘๖
๔	๔๓๗.๐๒	๒๖๐	๑๘๔,๒๔๕	๑ พีย ๗๑๘.๖๓
๒. เขตกองบังคับการตำรวจนครบาลพระนครใต้				
๕	๓.๕๑	๕๒๑	๓๐๗,๕๕๘	๑ พีย ๕๕๑.๐๕
๖	๒๓.๘๕	๔๘๐	๒๕๘,๒๓๓	๑ พีย ๖๒๕.๘๓
๗	๓๐๒.๓๗	๖๑๐	๔๐๐,๓๔๐	๑ พีย ๖๕๖.๒๕
๓. เขตกองบังคับการตำรวจนครบาลบาง				
๘	๗๒.๕๔	๓๒๖	๓๔๐,๓๘๕	๑ พีย ๑๐๗๑.๗๔
๙	๕๑.๕๒	๒๔๘	๓๑๐,๙๐๔	๑ พีย ๑๒๕๒.๐๓
๑๐	๓๓๓.๕๐	๒๘๒	๒๕๖,๕๕๔	๑ พีย ๘๗๕.๗๒
๑๑	๖.๕๔ (ลาน)	๑๓๑	ไม่แน่นอน	-
รวม ๑๑ กิ่งฯ	๑๕๑๘.๖๐	๔,๒๖๖	๓,๒๕๘,๕๐๐	๑ พีย ๗๗๓.๓๐

หมายเหตุ ก. ประชากรในเขตกองกำกับการที่ ๑๑ สํารวจไม่ได้เพราะอาศัยอยู่ในเรือ
 ข. อัตรากำลังตำรวจ เป็นกำลังทุกแผนกทุกหน้าที่

ที่มา ๑. สหรัฐอเมริกาได้กำหนดอัตรากำลังตำรวจคันต่ำสุด ตำรวจ ๒ คน ต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน
 (เกอตรามาตรฐาน. ๖) ค.ศ. ๑๕๕๕
 ๒. กรมตำรวจแห่งชาติของญี่ปุ่น และกองบัญชาการตำรวจนครบาลโตเกียว ๑ คนต่อ ประชากร
 ๓๒๐ ถึง ๔๐๐ คน THE POLICE OF JAPAN 1970
 ๓. หนังสือคู่มือตำรวจนครบาล ของ พล.ต.ด. ธีรพล จิตตารัตน์ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล
 ๔. หนังสือสถิติที่สำคัญของประเทศไทย ๒๕๑๑ - ๒๕๑๒ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนัก
 นายกรัฐมนตรี หน้า ๑๓๘ - ๑๓๙
 ๕. หนังสือนิตยสารกรมป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรม ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล
 ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔
 ๖. จากเอกสาร SHALL WE PAY OUR COPS OR ROBBERS by JACK DENTON
 SCOTT, THE AMERICAN LEGION MAGAZINE, MARCH 1955

ต่างประเทศ กลุ่มที่จะทำความผิด คือกลุ่มที่เขาเรียกว่า earning age กลุ่มอายุที่เริ่มออกทำมาหากินในบ้านเรานั้นคนเริ่มออกทำมาหากินก็ราวอายุ ๒๕ ปีขึ้นไป ในต่างประเทศกลุ่มอายุนี้อาจต่ำลงมาน้อยเพราะว่าเขาออกทำมาหากินอายุน้อยกว่าเรา เพราะฉะนั้นในสังคม ของเรากลุ่มอายุผู้กระทำความผิดสูงกว่าในประเทศตะวันตก

เสวิน - ผมคิดว่าการที่เราจะบอกว่ากลุ่มอายุขนาดไหนทำผิดมากกว่ากัน หรือเพศไหนทำผิดมากกว่ากัน หรือฐานะทางเศรษฐกิจ เราควรพิจารณาลักษณะของความผิดที่เกิดขึ้นประกอบด้วย อย่างเช่นเรื่องเพศเราก็พอแยกได้ว่าเพศชายทำความผิดในลักษณะนั้น ๆ มาก เพศหญิงถึงแม้จำนวนปรากฏจะน้อยกว่า แต่ถ้าดูลักษณะความผิดอาจเป็นความผิดที่ผู้ชายไม่ทำหรือทำไม่ได้

สมประสงค์ - เช่นเป็นโสเภณี

เสวิน - การวิบัติด้วยครับ แต่ก็อาจมีผู้ชายร่วมกระทำความผิดประกอบอยู่ด้วย แต่ไม่ใช่ความผิดชนิดเดียวกัน ผมอยากให้ข้อสังเกตด้วยว่าในกรุงเทพฯธนบุรี ถ้าพูดถึงกลุ่มอายุ พวกกลุ่มวัยรุ่นจะมีการโน้มเอียงกระทำความผิดชนิดรุนแรงมากกว่าในสมัยก่อน ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของคนพวกนั้นก็มากขึ้นด้วยในแง่ที่ว่ามีการใช้ violence

ในการทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินด้วย สมัยก่อนการทำผิดต่อทรัพย์สินมักจะไม่มี violence

สมประสงค์ - เรื่องนี้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสิ่งเข้ายวนใจซึ่งเรามีมากขึ้นเหลือเกิน วัยรุ่นบางคนอาจประกอบอาชญากรรมเพื่อเงินสัก ๕๐-๑๐๐ บาท เพื่อที่จะได้ไปอาบอบนวดสักทีหนึ่ง เพราะรู้สึกว่าการที่เขามีเงิน ช่างมีความสุขกันเหลือเกิน ทวี - นอกจากความสุขแล้วส่วนใหญ่เป็นเรื่องการประชันขันแข่ง ถ้าเผื่อรุ่นเดียวกันเขาพูดเรื่องอาบอบนวดกันรู้เรื่องแล้ว เราไม่รู้เรื่องอยู่คนเดียวมันเซย

ฉัตรทิพย์ - ผมคิดว่าตอนนี้เรากำลังเข้ามาในประเด็นที่ ๒ ผมจึงอยากถามเสียเลยว่าสาเหตุของอาชญากรรมในสังคมไทยคืออะไรบ้าง

ทวี - สาเหตุที่ผมว่าเมื่อตะกั๊กก็คือคนนั้นต้องการตามให้ทันกลุ่ม

เสวิน - และเราอาจสาวต่อไปได้อีกกว่าที่ทำอย่างนั้นเพราะมีช่องทางที่จะทำได้ โอกาสเปิดให้พวกอบายมุขทั้งหลายเพิ่มขึ้น ขนาดที่ว่าในชีวิตของเราเราจะไม่พบอีกแล้ว เพิ่มมากขึ้นทำให้เยาวชนของเราวิ่งไปมากจนอาจเป็น norm ในหมู่พวกเขาได้ ว่าใครไม่เคย นี่เป็นตัวเมีย แหย แหหลังอบายมุขที่ผมกล่าวคือแหล่งที่จะสอนให้คนรู้จักใช้กำลังรุนแรง ถ้าเป็นคนเริ่มคนอื่นเขาก็เริ่มก่อน หนีไม่พ้นต้องสู้ ก็เกิดการปะทะใช้กำลัง คนที่ไม่คิดจะไปหาเหตุ พอ

พ.ต.อ. สมประสงค์ ปรารถนาดี
 "มีอยู่อย่างหนึ่งซึ่งผมได้พูดอยู่เสมอ คือคดีฆ่าคนตาย เรา
 นับถือศาลาพุทธ แต่เมื่อเทียบกับจำนวนพลเมืองแล้ว เรา
 มากกว่าเขา โดยเฉลี่ยแล้วประมาณ ๑๒,๗๐๐ คนต่อ ๑ ศพ
 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์สูง และถ้าหากเราไม่ได้พวกนี้โกรธช่วยไว้
 แล้ว ตัวเลขของเราจะสูงกว่าอเมริกาหลายเท่าเกิน"

ไปอยู่ในสถานการณ์ก็ต้องตอบสนอง ก็กลายเป็น
 คดีขึ้นมา

ทวี - คนไทยนั้นเรื่องศักดิ์ศรีหน้าตาเป็น
 เรื่องใหญ่ หนึ่ง ๆ ที่ไม่จำเป็นเลยก็ต้องสู้กับเขา

เสรี - แล้วความผิดแบบทำนาบนหลังคนก็
 เกิดขึ้น คุณบาริ์ คุณซ่อง อะไรต่าง ๆ แบ่ง
 เขตแบ่งย่านกัน ซึ่งอาจรวมความถึงเป็นช่องทาง
 ให้เจ้าพนักงานเข้ามาพัวพันในเรื่องนี้อยู่ด้วย
 เรื่องของ ของขาว ก็รู้ ๆ กันอยู่

สมประสงค์ - ผมอยากจะทวนกลับมาเรื่องเกี่ยว
 กับเพศ ผมมีแนวความคิดว่าสำหรับผู้หญิงไทย
 เราแล้ว ถ้าไม่พูดถึงปัญหาโสเภณี แกมี
 ลักษณะธรรมชาติที่ค่อนข้างจะ passive เพราะ
 ฉะนั้นการที่จะไปทำอะไรให้เป็นอาชญากรรม

ขึ้นมา รู้สึกว่าจะมีแนวโน้มน้อยกว่าทางค่าน
 ฝรั่งเศส active กว่ามาก เพราะฉะนั้นผมคิดว่า
 ในเมืองเรานี้ปัญหาเรื่องผู้หญิงมีไม่มากนัก แต่ก็
 ต้องพิจารณาค่านเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วยว่า เจ้า
 หน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย ส่วนผู้หญิงนั้น
 เวลาประกอบอาชญากรรมมักจะเอาตัวรอดโดยได้
 รับความเห็นอกเห็นใจจากพนักงานสอบสวนที่
 เป็นผู้ชาย

ทวี - มักจะกันเขาเป็นพยาน หรือไม่
 ถ้าดูจากสถิติก็โทษหญิงปรากฏว่าทำผิดมาตรา
 ๗๘ กับ ๘๗ กันมาก คือรับสารภาพแล้วก็ไม่
 ทำคนเดียว ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นผู้สมรู้ร่วมคิด
 มีการชักจูงไป

ฉัตรทิพย์ - ผมขอกลับมาเรื่องสาเหตุอาชญา
 กรรม ที่ว่ามีสิ่งเขี่ยวน คราวนี้ทางฝ่ายคนที่จะ
 กระทำผิดก็ต้องมีสิ่งเหนี่ยวรั้งไม่ให้ทำผิด ใน
 สังคมของเราสิ่งเหนี่ยวรั้งเหล่านี้มีอะไรบ้าง และ
 ที่ผ่านมาในระยะหลังสิ่งเหนี่ยวรั้งเหล่านี้มีแนว
 ไน้มอย่างไรบ้าง

ทวี - ในความคิดของผมสิ่งเขี่ยวนนี้
 มีมากมายเป็นดอกเห็ด มีการประชาสัมพันธ์ที่
 แหลมคม เช่น อาบอบนวด ซ่องโสเภณี และ
 ยาเสพติดให้โทษ คำบอกเล่าเรื่องของสิ่งเขี่ยวน
 ที่จะนำไปสู่การทำอาชญากรรมตั้งและชัดยิ่งกว่า
 คำเรียกร้องสิ่งเหนี่ยวรั้งมิให้ออกไปทำความผิด
 เช่นศาสนา เทศน์ศีลธรรมนั้น โบสถ์นี้ ซึ่งก็แพร่

ไปเฉพาะในหมู่ผู้ที่ไม่ประกอบอาชีพอาชญากรรมแล้ว คือคนแก่

เสวิน - ความเหนียวรั้งขึ้นกับการควบคุมของสังคม (social control) คือปิดช่องโอกาสไม่ให้เขาเห็น คือต้องควบคุมแหล่งอบายมุข ตำรวจต้องคอยตรวจหรือถ้ากำลังตำรวจมีน้อยเราจะทำอย่างไร ให้ผู้ที่คิดจะกระทำผิดมีการยับยั้งชั่งใจหรือไม่กล้ากระทำ เพราะมองไม่เห็นช่องโอกาสที่จะทำแล้วเอาตัวรอดพ้นมือกฎหมาย

ทวี - พวกเราเองก็เกรงใจกัน แม้เขารู้ว่าใครทำผิดแทนที่เขาจะมาประณามเพื่อเป็น social control ก็ไม่ทำ เช่นถ้ามีคนขับรถฝ่าไฟแดงแล้ว เราพูดกันว่าคน ๆ นี้ประพฤติชั่วไม่ดีก็จะเป็น social control อันหนึ่งให้คนระวังตัว เกรงว่าความเป็นคนดีของคนในสังคมจะลดน้อยลงไป

เสวิน - ขอย้ำหน่อยว่า social control ไม่ได้หมายความว่าเอาตำรวจมาปรากฏกายให้ผู้ร้ายเห็น แต่หมายถึงวิธีการที่จะทำให้เขามองไม่เห็นช่องโอกาส เช่นเรื่องการลักขโมยรถ ถ้าเราอาศัยแต่ว่ารอดหายแล้วไปแจ้งความเพื่อสืบจับแค่นี้ไม่ทาง ควรมีกวบ้องกันไม่ให้มีการขายแลกเปลี่ยนรถอย่างที่ทำกันได้ง่ายๆ ในปัจจุบันนี้โดยอาศัยการวางหลักเกณฑ์และการตรวจควบคุมที่ดีกว่านี้

อีกประการหนึ่ง คนซึ่งรู้เห็นเหตุการณ์บางอย่างไม่กล้าเสียว่าธุระไม่ใช่ มีอยู่รายหนึ่งเป็น

ญาติผมเอง ถูกขโมย ขณะขี่ขโมยกำลังขี่ขโมยรถอยู่นั้นมีคนเห็น แต่ทว่านึกเสียว่าธุระไม่ใช่ ซึ่งอันนี้ทำให้เกิดการปล้นบนรถเมล์ได้ ที่ผู้ร้ายกล้าปล้นบนรถเมล์เพราะแน่ใจว่าไม่มีใครมากล้าขัดขวาง มีแต่คนกลัวเจ็บตัว กลัวตาย ไม่อยากเสียเวลาทำมาหากิน ฯลฯ

สมประสงค์ - อันนี้ก็เป็นที่ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับระบบการยุติธรรมของเรา มีการแจ้งความในคดีที่เกิดขึ้นแล้วไม่ได้รับความสะดวก ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ได้พยายามแก้ไข ยกตัวอย่างเช่นเรื่องประจำวัน คือการจดทะเบียนแจ้งความ สมัยก่อนเรามีเล่มเดียว ใช้ทั้งด้านงานด้านธุรการและงานด้านสืบสวนสอบสวน เพราะฉะนั้นพอไปแจ้งความ เจ้าหน้าที่กำลังเขียนเรื่องอื่นอยู่ก็ต้องนั่งรออยู่อย่างนั้น ก็มีการแก้ไขว่าธุรการไปเล่มหนึ่งเรื่องที่เขามาแจ้งเกี่ยวกับคดีอีกเล่มหนึ่ง

ฉัตรทิพย์ - ผมอยากถามว่าสาเหตุทางเศรษฐกิจ เช่นการว่างงานหรือความจนเป็นสาเหตุของอาชญากรรมในสังคมไทยมากน้อยแค่ไหน

เสวิน - ผมอยากพูดในแง่หลักวิชาว่าเขาไม่ถือว่าตัวความจนเป็นสาเหตุ แต่เขาถือว่าไอ้สิ่งที่ความจนก่อให้เกิดขึ้นเป็นสาเหตุ หมายความว่าเราต้องทำทุกสิ่งทุกอย่างมาเสียก่อน ว่าความจนก่อให้เกิดอะไรๆ คือ เอาตัวเหตุที่ใกล้เคียงกับการเกิดอาชญากรรมมาเป็นหลักอธิบาย ถ้าอาศัยแค่

จิตวิทย์ นานตภา

“การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้รับการโฆษณาพอสมควร สร้างความหวังไว้มากแต่สังคมยังไม่เห็นขบวนการที่ทำให้ได้รับถึงขั้นที่สังคมโฆษณาเอาไว้หรือชี้ให้เห็น จึงเกิดช่องว่างขึ้นระหว่างความคาดหวังกับความเป็นจริง ทำให้คนแทนที่จะใช้วิถีทางที่ถูกต้อง ซึ่งรู้สึกว่าจะไปถึงยากเหลือเกิน ก็กลับใช้วิถีทางที่ผิดกฎหมาย”

ความจนเป็นหลักอธิบาย จะโมโหอะไรก็น่าจะ
เต็มบ้านเต็มเมืองไปนานแล้ว

ทวี - สำหรับเฉพาะพวกวัยรุ่น ผมอ่าน
ประวัติของพวกนักโทษวัยรุ่น พบว่าส่วนใหญ่
เป็นอย่างที่อาจารย์ว่า แม้จะเป็นความผิดฐาน
ประทุษร้ายต่อทรัพย์สินปล้นทรัพย์ ซึ่งทรัพย์สิน จุด
มุ่งหมายที่จะเอาทรัพย์สินไปนี้ไม่ใช่เอาไปกินไปใช้
แถมกัน มักจะเอาไปใช้เที่ยว เช่นไปงานวัด
ใช้เงินหมดแล้ว พอออกจากงานวัดก็เอาที่นั่นเลย
ไม่ได้เอาไปเพื่อแถมกัน เอาไปเพื่อสำราญ

เสวิน - คือไม่ใช่จากความจำเป็นแต่เป็น
จากความเขี้ยววน คนว่างงานอาจพร้อมจะทำ
ผิดได้ง่ายกว่าคนที่มั่งคั่งขึ้นอยู่กับว่าเขาเห็น
หรือไม่ว่ามีช่องทางหรือมีการชักจูงกันชวนให้ทำ
ผิดซึ่งมันเสี่ยงน้อย แต่ผลที่ได้ก็คุ้ม

สมประสงค์ | - สรุปแล้วก็คือความจนโดยตรง
ไม่ใช่สาเหตุ

เสวิน - ครับ ไม่งั้นเราก็ต้องสรุปว่าคนท้องไร่
ท้องนาทำผิดหมด เพราะว่าจน เราต้องแยกได้
เอาตัวความจน control ไว้ แล้วดูซิว่าความ
แตกต่างในเรื่องอื่นทำให้เกิดปัญหาแตกต่างกันได้
อย่างไร ถ้าพบความแตกต่างก็แสดงว่าไม่ใช่เรื่อง
ความจน เป็นเรื่องอื่น

จิตวิทย์ - การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่
กำลังเริ่มเกิดขึ้นในสังคมไทย เช่นรับอารยธรรม
ตะวันตก การพัฒนาเศรษฐกิจ การอยู่รวมเป็น
เมือง การแข่งขันที่มากขึ้น ฯลฯ เหล่านี้มีผล
ต่ออาชญากรรมอย่างไร

ทวี - มีแน่ครับ อาชญากรรมที่เกิดในเมือง
ย่อมมีลักษณะแตกต่างไปจากในสังคมชนบท
การล่อลวงต่าง ๆ ได้เกิดขึ้น เช่นตามท่ารถ
เมล์ เกิดการหลอกลวงระหว่างผู้รู้กับผู้ไม่รู้ การ
กดขี่ข่มเหงแรงงานก็เกิดขึ้นเช่น ค้ายาเสพติด
การ ฯลฯ

จิตวิทย์ - เราจะอธิบายในลักษณะนี้ได้
ไหมครับว่า การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้รับการ
โฆษณาพอสมควร สร้างความหวังไว้มาก
แต่ความนี้สังคมยังไม่มีขบวนการที่ทำให้ได้รับถึง
ขั้นที่สังคมโฆษณาเอาไว้ หรือชี้ให้เห็น จึงเกิด
ช่องว่างขึ้นระหว่างความคาดหวังกับความเป็น

จริง ทำให้คนที่แทนที่จะใช้วิถีทางที่ถูกต้อง ซึ่งรู้สึกว่าเป็นไปที่ยากเหลือเกิน ก็กลับใช้วิถีทางที่ผิดกฎหมาย

เสริน - ที่คุณฉัตรทิพย์พูดนี้เหมือนกับหลักที่ผมเขียนในวิทยานิพนธ์ คือ anomic เรื่องที่มีการตั้งเป้าหมายไว้สูงเพราะสังคมกระตุ้นให้มีขึ้น แล้ววิถีทางที่จะไปสู่เป้าหมายนั้นมีน้อยมาก มีช่องว่างขึ้น

ฉัตรทิพย์ - ข้อนี้ใช้อธิบายอาชญากรรมในสังคมไทยได้แค่ไหน

เสริน - ผมคิดว่าคนเราในสังคมปัจจุบันที่มองไปข้างหน้าแล้วมีคแปดด้าน ไม่รู้ว่าเราจะก้าวหน้าได้อย่างไร จะมีการครองชีพที่มั่นคงได้อย่างไร คนจึงหันไปเรื่องไสยศาสตร์ เช่นเรื่องเสด็จพ่อเสด็จแม่เสด็จปู่ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่คิดเชื่อว่าจะบันดาลให้ได้ หรือไม่ก็หันไปหาการพนันเสี่ยงโชค เหล่านี้เป็นสาเหตุของความผิดแบบหลอกลวงต้มหมมมนุษย์ คนที่ถูกหลอกลวงอาจเป็นคนที่ได้รับการศึกษา แต่เขาไม่เห็นวิถีทางที่สังคมเปิดให้ขึ้นไปเป้าหมายที่เขาตั้งไว้ได้ เพราะฉะนั้นจึงถูกหลอกให้เสียเงินเสียทอง การตั้งบริษัทแล้วรับจะฝากงานร้อยแปด มันเรื่องนี้ทั้งนั้น เขาไม่รู้ว่าจะช่วยตัวเองได้อย่างไร แล้วไม่รู้ว่าจะหันไปหาใคร ญาติพี่น้องก็พึ่งพาได้ยากสำหรับสังคมในเมือง

อีกอย่างเราอย่าพิจารณาในแง่คนที่กระทำผิดอย่างเดียว เราต้องพิจารณาในแง่เหยื่อ เพราะ

ว่าผู้ร้ายเดี่ยวนั้นมันศึกษาว่าใครพอจะทำเช่นนั้นได้ ตำรวจเสียอีกที่มันไปศึกษาคนที่จะทำผิดแต่ไม่ได้ศึกษาว่าใครจะเป็นเหยื่อหรือเปล่า อันนี้ผมว่าเป็นจุดอ่อน ผู้ร้ายพิจารณาทั้งตัวเอง เจ้าพนักงานและใครจะเป็นเหยื่อได้บ้าง

สมประสงค์ - อันนี้เรายังล้าหลัง หลักสูตรอาชญาวิทยาเดี่ยวนั้นก็มีเรื่อง victimology สอนในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ใครจะเป็นเหยื่อได้บ้าง ผู้หญิงที่ถูกระงับรังสั่นเดินไปในที่มืดก็เป็นเหยื่อได้มากกว่าคนที่เดินไปในที่สว่าง เป็นต้น

ฉัตรทิพย์ - ผมอยากถามปัญหาเฉพาะข้อหนึ่งคือความผิดเกี่ยวกับการพนันมากเหลือเกิน ถ้ารวมความผิดการพนันกับอาวุธปืนเข้าไปแล้ว รู้สึกว่าจะเป็นเกือบครึ่งหนึ่งของอาชญากรรมของเรา มีคำอธิบายสำหรับลักษณะทางสถิติข้อนี้ใหม่

สมประสงค์ - ความผิดเกี่ยวกับการพนันกับอาวุธปืนมีมากแน่ รวมทั้งสองอย่างเกือบ ๓๔,๐๐๐ คดี

เสริน - สำหรับการพนันก็มีคำอธิบายว่าสำหรับคนที่ช่วยตัวเองไม่ได้ ก็หวังโชคจากการพนัน เช่นสลากกินรวบ เป็นต้น

ทวี - อีกอย่างพวกผู้หญิงที่หนีคดีโสเภณี หรือผู้ชายหนีคดีข่องโจร ไปมั่วสุมประชุมกันพอตำรวจจับมาก็รีบเสียว่าเล่นการพนันก็หมดกัน

ไป และในสังคมของเราก็กังไม่ดื้อกันจริงจัง ว่าการเล่นการพนันนั้นเป็นการทำความชั่ว

เสวิน - อีกอย่างเราต้องพยายามหาการพักผ่อนหย่อนใจที่เป็นประโยชน์ในสังคมของเรา ที่เหมาะสมรู้สึกหายากเหลือเกิน

สมประสงค์ - ถ้าการเล่นการพนันนั้นเป็นการพักผ่อนเป็นครั้งคราวระหว่างเพื่อนฝูง หรือคุณเตาคุณยายเล่น ผมเองก็ไม่แน่ใจว่าควรถือเป็นความผิดอาญาหรือไม่ แต่กฎหมายก็ให้อำนาจไว้กว้างขวางมากในเรื่องนี้ ผมมีความคิดว่าการออกกฎหมายของเราอาจจะมีแนวโน้มในทางที่จะพยายามจะให้เป็นการอบความประพฤติวางหลักความประพฤติที่ดีของประชาชนด้วย จนบางครั้งเมื่อมันออกมาแล้วผู้บังคับใช้กฎหมายปฏิบัติยากเหลือเกิน

ทวี - อันนี้ตรงกับที่ผมคิดไว้ตอนต้น เรื่องที่ว่าอะไรนำไปสู่อาชญากรรมเป็นเรื่องใหญ่ เพราะว่าถ้าเห็นว่าสิ่งนี้จะนำไปสู่การประกอบอาชญากรรมก็ต้องห้ามโดยกฎหมาย ถ้าใครทำผิดก็จับเข้าคุกเข้าตรว่ง เช่นใครสูบบุหรี่กัญชาใครเล่นการพนันก็ต้องติดคุกติดตรว่ง แล้วเราเอาคนที่เราว่าจะทำสิ่งเหล่านั้นมาขังไว้ แน่นทุกแน่นตรว่งหมด คนเหล่านั้นไม่ใช่ตัวอาชญากรรมที่แท้จริงแต่ถ้าเราไม่ทำอย่างนี้ลู่ทางไปสู่อาชญากรรมก็เปิดกว้าง แล้วอาชญากรรมก็เกิดขึ้นไม่รู้จักจบสิ้น

ฉัตรทิพย์ - แล้วเราจะทำอย่างไรละครับสำหรับการกระทำขืนที่อาจนำไปสู่อาชญากรรมได้ จะ

ควบคุมอย่างอื่นได้ไหม เพราะว่าจะจับใส่คุกก็ไม่ใช่อาชญากรรมจริงๆ จะปล่อยไว้ก็อาจนำไปสู่อาชญากรรม จะมีวิธีอื่นอีกไหมที่จะไม่นำไปสู่อาชญากรรม แต่ไม่ต้องจับใส่คุก

ทวี - มีครับ มีการรอกการลงโทษแล้วให้คนผู้นั้นอยู่ภายใต้การควบคุมความประพฤติ ไม่ให้เขาทำอะไรที่หมิ่นเหม่อีก แต่บ้านเราไม่ค่อยได้ใช้กัน

ฉัตรทิพย์ - ทำไม

ทวี - เขาบอกว่ายังไม่ถึงเวลา ผมก็ยังไม่ค่อยเข้าใจเหมือนกัน กฎหมายรอกการลงโทษของเราใช้กับความผิดที่เต็กกระทำ แต่ถ้าเป็นผู้ใหญ่เราไม่มี

สมประสงค์ - หมายความว่าคุณทวีบอกว่าศาลยังไม่ค่อยใช้มาตรการอันนี้ อาจเป็นว่าหลักสูตรการอบรมผู้พิพากษายังล้าหลังอยู่มากสักแค่ไหน ผมมองดูแล้วการเรียนนิติศาสตร์นี่ดูเป็นการเน้นในเรื่องกฎหมายมากเสียจนเรื่องปัญหาสาเหตุของอาชญากรรมต่าง ๆ อาจไม่มีเวลาที่จะพิจารณาอีก

เสวิน - แต่เดี๋ยวนี้เราก็พยายามเพิ่มหลักสูตรสังคมศาสตร์ให้พวกที่เรียนนิติศาสตร์มากขึ้น แต่ว่าที่ผมมองเห็นนั่นเพราะว่าเครื่องมือของศาลที่จะช่วยงานด้านนี้ยังไม่มี แล้วก็ในวงการศาลเองก็อาจยังมองไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องมี แล้ว

ถ้าสมมุติว่าศาลมองเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการ
คงจะหาคนที่มีความรู้มาทำงานนั้นได้ยาก ทาง
ฝ่ายราชทัณฑ์เองพยายามจะใช้วิธีการที่ทันสมัย
ช่วยแก้ไขคนให้กลับตัวได้ แต่งานของกรมไม่
เป็นที่ดึงดูดใจของคนที่มีวิชาความรู้เท่าไรนัก

ทวี - ถ้าเราจะพูดเรื่องระบบควบคุมความประพฤติ
อย่างละเอียดก็จะเป็นอีกประเด็นหนึ่งแล้วตอนนี้
ฉัตรทิพย์ - ครับ เป็นเรื่องแก้ปัญหอาชญา
กรรม คือเราเข้ามาประเด็นที่ ๓ แล้วขณะนี้

ทวี - ระบบควบคุมความประพฤตินี้เริ่มตั้งแต่
กันหาว่าผู้กระทำผิดมีภูมิหลังมาอย่างไร ควร
จับใส่คุกหรือไม่ แต่พูดในเชิงกฎหมายแล้วกฎ
หมายของเรายังไม่ได้ระบุว่าให้ศาลพิจารณาภูมิ
หลังของผู้กระทำผิดหรือจำเลย กฎหมายไทยถือ
ว่าความคิดทำอย่างไร ทำอย่างนั้นโทษเท่านั้น
ทำความผิดอย่างไรโทษเท่านั้น ถ้าทำโดยพยายาม
มาดหมาย ทำโดยไตร่ตรองไว้ก่อน โทษก็หนัก
กฎหมายของเรากำหนดโทษผู้กระทำผิดตาม
ลักษณะของการกระทำผิด ที่ถูกควรกำหนดโทษ
ตามลักษณะภูมิหลังของคนที่ทำผิด

ฉัตรทิพย์ - ซึ่งคุณทวีคิดว่าควรนำมาพิจารณา
ด้วย แต่ในเมืองไทยนี้ยังไม่ได้ทำเช่นนั้น

ทวี - ครับ แล้วถ้าเรามีระบบควบคุมความ
ประพฤติ เราอาจคัดการกระทำประเภทที่จะนำ
ไปสู่อาชญากรรมได้โดยไม่ต้องจับผู้กระทำเข้าคุก
สมประสงค์ - ผมอยากเรียนถามว่าบรรดาผู้ต้อง
หาที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดเท่านั้น คือการฝาก

ขังนี้ทางค่านกรมราชทัณฑ์ก็เป็นผู้รับต่อจากเจ้า
หน้าที่ตำรวจ มีนโยบายที่จะแยกให้เป็นสัดส่วน
ส่วนหรือไม่ ไม่ให้ต้องได้รับการเรียนรู้จากนัก
โทษอื่นจนแตกฉานออกมา

ทวี - เฉพาะเรื่องนี้มีอยู่ ๒ ส่วน ส่วนที่หนึ่งคือ
ระมัดระวังไม่ให้คนที่พนักงานสอบสวนเอาไป
ฝากขังไว้ปะปนกับผู้ร้ายจริง ๆ อันนี้น่าจะทำให้
ถ้ามีสถานที่คุมขังพอให้แยก แต่ความยุ่งยากจะ
ไม่ได้อยู่ที่เรื่องที่ถูกคุมขัง กฎหมายเราให้อำนาจ
ตำรวจขังคนได้ถึง ๗ วัน คดีเล็กน้อยเช่นคดีการ
พนันอาจ ฟ้องได้ใน ๓-๔ วัน ยกเว้นจะแช่
เอาไว้ ไม่ควรต้องถึง ๑๒ วัน เรื่องอย่างนี้ไปถึง
ศาลก็ปรับ ๕๐ บาทเท่านั้น แต่กลับไปถูกขังอยู่
หลายวัน เพราะว่าเจ้าพนักงานทำเรื่องไม่เสร็จ
ตัวเองเสีย ๗ วันแล้วไปฝากขังอีก ๑๒ วัน เท่า
กับพนักงานสอบสวนตัดสินใจเสียเอง ใช้อำนาจที่
ตัวมีอยู่ กฎหมายของเราเปิดโอกาสให้ตำรวจใช้
อำนาจทำนองนี้มากเกินไป ชนิดที่เจริญแล้ว
ไม่มีตำรวจที่โทษเลยขังคนได้ ๗ วัน อย่างมาก
ตำรวจของเขามีอำนาจขังคนไว้ได้ ๒๔ ชั่วโมง
๔๘ ชั่วโมง หรือ ๗๒ ชั่วโมงเท่านั้น ทำให้ใน
เรือนจำมีตัวผู้ต้องหาระหว่างคดีสูงมาก คราวนี้
ปัญหาว่าจะแยกคุมขังได้ไหม ภาวะที่ไหลเข้ามา
เป็นอย่างนี้แล้วเราจะมาแยกขังก็จะเกิดปัญหาอา
การสถานที่ที่เราจะใช้ เป็นเรื่องว่าเรามีสถานัก
ใหม่

สมประสงค์ — ก็คงพูดว่ากรมราชทัณฑ์ได้รั้งงบประมาณน้อยเกินไป

ฉัตรทิพย์ — คราวนี้เราก็เข้ามาปัญหาสุดท้ายคือการแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งราชทัณฑ์ก็เป็นปัจจัยหนึ่งอยากเรียนถามคุณทวีว่าเรื่องการแก้ไขให้นักโทษกลับตัวได้วิวัฒนาการอย่างไรบ้าง มักมีคนคิดว่าคนที่ทำผิดแล้วต้องทำความผิดซ้ำอีกข้อนี้เป็นความจริงหรือเปล่า

ทวี — คนที่ทำผิดแล้วอาจทำซ้ำอีกเป็นความจริงครับ แต่เราหาตัวเลขที่แน่นอนไม่ได้ สถิติของเรา ๑๔ - ๑๕% ตัวเลขนั้นน้อยกว่าต่างชาติเขามาก ต่างชาติเขา ๖๕ - ๗๐% แต่ผมก็พูดอยู่เสมอว่าที่ตัวเลขเป็นเช่นนี้อาจน่าจะการราชทัณฑ์ของเราเก่งมาก แก้ไขผู้ร้ายให้เป็นคนดีได้ เหตุที่ตัวเลขของเราต่ำก็มีหลายอย่างครับ บางทีตำรวจไม่ส่งลายนิ้วมือให้ บางทีทำผิดแต่จับไม่ได้ หรือญาติพี่น้องในสังคมเราอาจช่วยเหลือให้ร่ำไม่ขายคาได้ และอีกอย่างสภาพเมืองไทยทำไร่ไถนา กัน เมื่อเขากลับไปทำไร่ไถนาอย่างเดิมก็อาจเสี่ยงกับการทำความผิดน้อยลง

คราวนี้พูดถึงว่าเมื่อติดคุกแล้ววิธีการของเรือนจำก็เหมือนกันทั่วโลก เซอร์ซิลเคยบอกว่า เหมือนกับการป่าเหี่ยวเงิน ออกมารูปเดียวกัน คนที่ผ่านเรือนจำมาแล้วจะมีลักษณะไม่ต่อต้านอำนาจทางการ เป็นผู้ที่ไม่มียกต่อสังคม แต่ไม่มึงกับกลับตัวเป็นพลเมืองดี

ฉัตรทิพย์ — เรามีความคิดในลักษณะที่ว่าให้ราชทัณฑ์แก้คนให้กลับเป็นคนดีเข้าสังคมได้ใหม่ เน้นทางนั้นมากใช้ไหม แต่ก่อนเคยได้ยินทำนองว่าเป็นการแก้แค้น

ทวี — เป็นเวลานานมาแล้วที่ได้มีความพยายามที่จะปรับปรุงเรือนจำไม่ให้เป็นที่แก้แค้น ก็ได้ประการหนึ่งในแง่ของปรัชญาของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ทุกคนมีความเชื่อความคิดว่าจะไม่แก้แค้นเขา แต่ก็ช่วยไม่ได้ที่ทั้งไม่คิดจะแก้แค้นภาวะในคุกในตารางก็ทำให้เขาเจ็บปวดอยู่ดี เพราะความที่ไม่มีที่จะให้จำคุกให้อย่างกว้างสะดวกตามสมควร เรือนจำแห่งหนึ่งทำมาเมื่อ ๕๐ ปีก่อนอย่างไรแต่วันเมื่อนั้นนครนั้นโตขึ้นมาไม่รู้กี่สิบเท่า คุกที่นั่นก็ยังคงมีขนาดเท่าเดิม ด้านหน้าติดวัดด้านซ้ายติดถนนด้านหลังติดโรงพักด้านขวาติดศาล ไปไหนไม่ได้แออัดยัดเยียดลำบาก

เสวิน — เช่นพอจะขังได้ ๕๐๐ ต้องรับตั้ง ๓๐๐๐ กว่า

ทวี — คุกหลุโทษสร้างไว้รับใช้กรุงเทพฯ ในสมัยที่สร้างคือสมัยพระพุทธเจ้าหลวง แล้วกรุงเทพฯ จากสมัยพระพุทธเจ้าหลวงจนปัจจุบันเติบโตมีผู้คนเพิ่มขึ้นนับล้าน คุกหลุโทษก็ยังคงเท่าเดิม หรือบางขวางที่สร้างขึ้น พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้วเดี๋ยวนี้ประชากรของเราเพิ่มขึ้นอีกมากมาย เรือนจำบางขวางก็ไม่ได้เพิ่มขนาดขึ้นมาได้

เรือนจำที่สร้างใหม่ก็ไม่พอกับจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่ม

เสวิน - ราชทัณฑ์เป็นส่วนเดียวเท่านั้นของการแก้ไข การแก้ไขนี้ถ้าเรายึดหลักแพทย์ เราจะเห็นปัญหาชัด ๑. ใช้วิธีแบบที่เรือนจำใช้ คือ รักษาเยียวยา ให้ผู้ต้องโทษกลับตัว ๒. ป้องกัน เช่น หมอใช้ปลุกผี ฉีดวัคซีน สังคมเราใช้อะไรบ้างที่จะสร้างแรงป้องกันขึ้นมา

สมประสงค์ - มีแต่ส่งเสริม

เสวิน - ข้อที่ ๓ mass campaign ให้ความรู้ประชาชนว่าป้องกันตัวเองอย่างไรจึงจะพ้นจากโรค ซึ่งอันนี้เป็นเรื่อง victimology เราก็ไม่ได้ทำกัน หรือนาน ๆ จึงจะทำกันที่ ข้อที่ ๔ กักกันคือคนไหนไม่มีทางแล้วก็ต้องกักตัวไว้ไม่ให้ออกไปทำความเสียหายให้แก่สาธารณชน

ฉัตรทิพย์ - อยากให้ท่านผู้ร่วมสนทนาขยายความเรื่องการป้องกันอาชญากรรมครับ

เสวิน - เราต้องศึกษาเสียก่อนเรื่องคนเรื่องเกี่ยวกับห้องที่ เรื่องเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มิฉะนั้นเราก็วางแผนไม่ถูกว่าจะป้องกันอย่างไร อย่างทางแพทย์เขาก็ต้องศึกษาเสียก่อน

ฉัตรทิพย์ - ใช้การศึกษาได้ไหมครับ เช่นตามโรงเรียนต่าง ๆ ให้เรียนเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมมากขึ้น

ทวี - ผมเคยพูดในการประชุมที่เงินว่าว่าวิชาวิทยาศาสตร์เราสอนเรื่องแสงเสียงความร้อนทั้ง ๆ ที่เรื่องความร้อนแรง ๒ แรงมาชนกันไปทางไหน

ทางซ้าย ทางขวา มุมเท่าไร ไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไรกับการดำรงชีวิตของเราเลย สารสำคัญในการดำรงชีวิตของเราเช่น เรื่องของอาชญากรรมที่ตัวเองจะเป็นเหยื่ออาชญากรทำลับ ๆ ล่อ ๆ ให้เขามาประกอบอาชญากรรมกับตัวเราไม่เคยมีใครสอนเลยในโรงเรียน ลู่ทางที่ตัวเองจะซัดเซกกลายเป็นอาชญากรก็ไม่มีใครสอนเลย วิชาอาชญาวิทยาเป็นวิชาที่เกี่ยวกับชีวิตตัวเองก็กลับรอไปสอนระดับมหาวิทยาลัยเฉพาะผู้ทำงานด้านนี้ ประชาชนไม่เกี่ยวข้องด้วยเหตุนี้แหละผมจึงอยากจะให้มีการสอนวิชาอาชญาวิทยาอย่างง่ายในระดับหลักสูตรของโรงเรียนสามัญคือเป็นส่วนประกอบของการดำรงชีวิต

เสวิน - อีกประการหนึ่งถ้าเรามี zoning ที่ดีก็จะแก้ปัญหาไปได้มาก เวลานี้เราปะปนไปหมด คดีที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นและดำเนินเมืองนอกแล้วก็ไม่มีทางเกิดขึ้นได้เลยก็เกิดขึ้นในบ้านเราเพราะเหตุที่ว่าเรายอมให้คนทั้งอยู่อาศัยด้วยทั้งประกอบการค้าด้วย เพราะฉะนั้นวันดีคืนดี ๖ โมงเช้าเปิดประตูผู้ร้ายก็เข้าปล้นเลย อย่างนี้ฝรั่งไม่มี นอกจากนั้นคนในท้องถิ่นช่วยกันระวังได้ ใครแปลกปลอมเขารู้ได้ง่ายโดยเฉพาะในแหล่งที่พักอาศัยเห็นอะไรไม่ชอบมาพากลเขาโทรศัพท์ถึงตำรวจทันที การวางแผนเมืองเขาก็ทำไว้ดี แล่นรถไปก็มองเห็นไม่รู้ก็ปลอก ของเราแค่ ๕ เมตรก็ไม่เห็น แล้วเพราะตรอกซอยมันคดเคี้ยวหาระเบียบไม่ได้ อันนี้ก็เห็นข้อเสนอที่ไม่มีทางแก้ นอกจากจะวางแผนเมืองกันใหม่

ฉัตรทิพย์ - คุณสมประสงค์มีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ

สมประสงค์ - เรื่องการบ่อนักอาชญากรรมให้ลดน้อยลงนี้เป็นเรื่องใหญ่โตกว้างขวางมาก แต่

ผมก็เห็นด้วยกับคุณทวีที่ให้ส่งเสริมการศึกษาของพวกเขาเด็ก ๆ

ฉัตรทิพย์ - ผมขอยุติการสนทนาวันนี้แค่นี้ ขอบคุณและสวัสดิ์ ๑

สถานที่ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับข้อปัญหาของนักอาชญากรรมในเขตตำรวจนครบาล

ชนิด	จำนวน	ชนิด	จำนวน
โรงแรมที่พัก	๓๘๓	โรงงานอุตสาหกรรม	๑,๕๖๔
โรงแรมรับส่ง	๕๕	สถานีรถไฟ	๕๒
โบตัส	๖๘	ร้านค้าทอง เพชรพลอย	๕๑๕
ในท่าเทียบ บาร์ และภัตตาคาร	๑๓๕	ร้านเบสส์ สุหร่า	๖๓๕
สถานี อ. อ. นว. รวม		ร้านเบสส์สำคัญ	๒๑๑
ร้านตัดผมขนาดเล็ก	๑๒๑	สถานีราชการ	๓๔๓
ภัตตาคารหญิงสาว	๓๕	ทางแยก และวงเวียน	
คอฟฟี่ชอป	๑๓	ที่ทำการจรรยาควบคุม	๑๕๗
โรงน้ำชา	๓๓	จตุจักรหรือถนนเจริญ	๖๓
สถานเล่นเปียโน	๖๕	ทางรถไฟและวงเวียนทั้งสี่	๑,๖๓
บ่อน้ำ (บ่อน้ำพุร้อน)	๖๗๗	ท่ารถรับจ้าง	๔๓
สถานีเบสบอล	๑๑	ท่าเรือ	๑๑๒
สถานีเล่นสกี	๒	บ่อน้ำดื่ม	๓๖๗
สนามกีฬา สนามเด็กเล่น		ตลาดถาวร ชั่วคราว	๕๖๗
และสวนสัตว์สาธารณะ	๒๖	หมู่บ้านสลัม	๑๕
สนามกีฬา สนาม	๓๑๕	หมู่บ้านพรีทเนอร์	๑๓
โรงภาพยนตร์	๑๕	สถานีรถไฟ และรถยนต์	
โรงเรียนสอนศิลปะ	๒๕	โดยสาร	๔๒
โรงรับจำนำ	๑๒๒	ศูนย์การค้า	๑๑
ร้านค้าของเก่า	๑๒๕	ร้านค้าประเภทพัสดุภัณฑ์	๕๐
สถาบันการศึกษา	๕๕๕	ร้านจำหน่ายอาหาร	๑,๓๘๖
หอพัก	๘๕	โรงพยาบาล	๓๘

ที่มา: สถิติ ๒๕๑๓, จากเอกสารบ่อนักอาชญากรรมของกองบัญชาการตำรวจนครบาล.

ฉันมา

บางตอนจาก "คนนอก" ของ อัลแบร์ กามู

-- เมื่อเรมอนต์ส่งปืนให้ฉัน ดวงอาทิตย์ส่องกระทบมันอย่างไรก็ตาม เรายังคงไม่กระดุกกระดิกเหมือนถูกขังอยู่โดยรอบ เรามองดูกันโดยไม่หลบตาและทุกสิ่งก็สิ้นสุดลงที่นี่ ท่ามกลางทะเลทรายและดวงอาทิตย์ ความเจ็บของขลุ่ยและสายน้ำ ฉันคิดว่าในตอนนั้น เราสามารถจะยิงก็ยิงได้ไม่ยิงก็ได้ แต่ทันใดนั้นเจ้าอาหารกลับถอยหลังไปทางหลังก้อนหิน ฝ่ายเรมอนต์และฉันก็เดินย้อนกลับมา ท่าทางเรมอนต์ดีขึ้นและเขาพูดถึงการจับรถกลับบ้าน

ฉันเดินตามเขามาถึงเรือนพัก และขณะที่เขาก้าวขึ้นบันไดไม้ ฉันยังคงยืนอยู่ที่ชั้นแรก ศีรษะปวดร้าวไปเพราะความร้อนจากดวงอาทิตย์ หมกกำลังใจต่อการใช้ความพยายาม ที่จะเดินขึ้นไปบนบ้านและพูดจากับพวกผู้หญิง แต่ความร้อนที่สาหัสลงมากทำให้ฉันทนนั่งอยู่กับที่ไม่ได้ การอยู่ที่นั่นหรือจากไป ก็มีค่าเท่ากัน อีกครู่หนึ่งต่อมา ฉันจึงกลับมายังหาดอีกและเดินไปเรื่อย ๆ

หาดทรายยังคงเป็นสีเพลิงเช่นเดิม น้ำทะเลระเหยไปอย่างรวดเร็ว หลังจากที่ถูกคลื่นลูกเล็กๆ ไล่ตามเหนือพื้นทราย ฉันเดินไปช้า ๆ มุ่งไปยังก้อนหินและฉันรู้สึกว่หน้าผากฉันพองโตขึ้น ๆ ความร้อนทั้งหมดจะทับถมอยู่ที่ฉันคนเดียวและขัดขวางมิให้ฉันเดินไปข้างหน้า และทุกครั้ง

ที่ฉันรู้สึกว่ ไร่ร้อนปะทะหน้า ฉันก็กัดฟันกำหมัดแน่นในกระเป๋ากางเกง ฉันพยายามสุดกำลังที่จะเอาชนะดวงอาทิตย์ เอาชนะเจ้าแสงแดดเปรี้ยงที่สาหัสลงมายังฉันทุกคมปลายที่สะท้อนขึ้นมาจากราย ขึ้นมาจากเปลือกหอยสีขาว และจากเศษแก้ว ฉันต้องขบกรามแน่น ฉันเดินไปนาน

ฉันมองเห็นแต่ไกล...เงาร่มของก้อนหินนั้น ซึ่งล้อมรอบด้วยแสงแสบตาของดวงอาทิตย์ และแสงระยิบระยับจากทะเล ฉันคิดถึงสายน้ำเย็นฉ่ำหลังก้อนหิน ฉันกระหายที่จะกลับไปหาเสียงน้ำซาะ ต้องการที่จะหนีดวงอาทิตย์หนีการที่จะต้องใช้ความพยายาม และหนีน้ำตาของผู้หญิง ในที่สุดฉันอยากกลับไปสู่ร่มเงาและความสงบนั้น แต่ทว่าเมื่อฉันไปถึง ฉันจึงเห็นว่าเจ้าคนเรมอนต์มีเรื่องด้วยกลับมาที่นั่นเช่นกัน เขาอยู่แต่เพียงคนเดียว เขานั่งเอนหลังอยู่ มีประสานกันที่ท้ายหอย ศีรษะอยู่ใต้ร่มก้อนหิน ส่วนร่างทั้งร่างตากแดด ฉันออกแปลกใจสำหรับฉัน เรื่องทั้งหลายแหล่สิ้นสุดลงแล้ว และฉันมาที่นั่นโดยไม่ได้คิดอะไรเลย

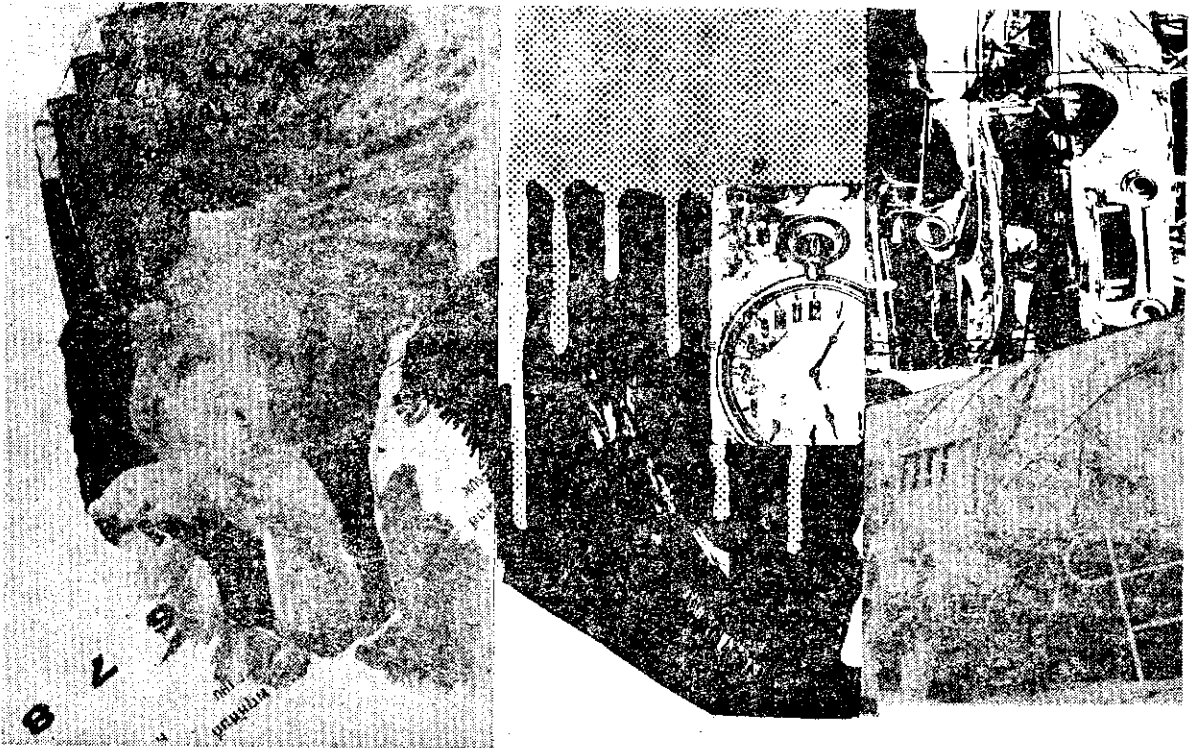
แต่พอเห็นฉันเท่านั้น เขาก็ยกตัวขึ้นน้อย สอดมือลงในกระเป๋า ฉันเองแน่ละ กำปืนของเรมอนต์แน่นในกระเป๋าเสื้อ แล้วเขาก็ทอดตัวลง

ตามเดิม โดยมีได้ตั้งมือออกจากกระเป๋าคู่ ฉันยัง
อยู่ก่อนข้างห่างจากเขาประมาณสิบเมตรได้ ฉัน
เห็นประกายตาของเขาได้ในบางครั้งบางคราว
จากดวงตาที่ลึมอยู่ทึ่ๆนั้น แต่บ่อยครั้งที่เดียวที่
ภาพของเขาเด่นพร่าอยู่ท่ามกลางบรรยากาศอัน
ร้อนระอุ เสียงคลื่นแสนจะอ้อสร้อยและเนิบนาบ
กว่าเมื่อตอนเที่ยงเสียอีก แต่ก็ยังคงเป็นดวง
อาทิตย์ดวงเดิม ดวงที่ฉายแสงเหนือหาดทรายที่
ยาวเหยียดจนถึงที่นี้ เป็นเวลาสองชั่วโมงแล้ว
สินะ ที่กลางวันไม่ได้ล่องไปเลย สองชั่วโมงแล้ว
ขึ้นะกลางวันยังคงปักหลักทอดสมออยู่ในทะเล
ซึ่งโลหะเคียดที่สุดชอบฟ้า โอน้ำสายบางๆลอย
ขึ้นสูง แต่ฉันก็ยังมองเห็นจุดดำๆ ที่ริมสายตาของ
ฉัน เพราะว่าฉันไม่ได้ละสายตาไปจากเจ้า
อาหรับนั่นเอง

ฉันคิดว่าฉันควรจะหันหลังกลับ และเรื่อง
ก็จะหยุดแค่นั้น แต่ข้างหลังฉัน หาดที่ระยิบ
ระยับเพราะแดดบีบคั้นฉันอยู่ ฉันเดินต่อไป
ข้างหน้าหมายธารน้ำ เจ้าอาหรับยังคงเฉยอยู่
ถึงอย่างไรก็ยังคงไกลอยู่แหละ อาจจะเป็นเพราะ
เงาบนใบหน้าของเขาที่ทำให้ฉันเห็นเป็นว่าเขากำลังหัวเราะ
ฉันรอท่าคุแดดที่แผดเผาแลบเลีย
แก้มฉัน และฉันรู้สึกว่ายอดเหนื่อยร่วมกันที่ซนคา
ฉันดวงอาทิตย์แรงกล้าเช่นเดียวกับในวันที่ฉันฝัง
ศพแม่ของฉัน และเช่นเดียวกับในวันนั้น ฉัน
ปวดหัวเป็นกำลัง และเส้นเลือดในคอก็เต้นตุบๆ
ได้ผิวหนัง ฉันทนไม่ได้แล้ว ฉันก้าวไปข้างหน้า
อีก ฉันรู้ว่าเป็นการกระทำที่โง่บัดซบ เพราะว่า
ว่าฉันไม่สามารถทำให้ดวงอาทิตย์หายไปได้ โดย
การก้าวไปข้างหน้าอีกก้าวเดียวนั้น แต่ฉันก็ก้าว

ไปแล้วหนึ่งก้าว...ก้าวเดียวเท่านั้น แต่ครั้งนี้
โดยมีทันจะลุกขึ้นยืนเจ้าอาหรับก็ชักมีตออกมา
มันกระทบกับแสงแดด แสงสะท้อนกับเหล็กกล้า
เป็นเงาปลาบ เหมือนยังกับใบมีดอันยาวที่มา
ปาดหน้าฉัน ในขณะเดียวกันนั้น หยาดเหงื่อ
ซึ่งรวมกันที่ซนคิ้ว ก็ไหลพรูเป็นม่านตาอุ่มๆ
และหนา ดวงตาของฉันท้องอะไรไม่เห็น หลัง
ม่านน้ำตาและน้ำเกลือ ฉันรู้แต่ความว้อนจาก
ดวงอาทิตย์ที่ประดังกันเหนือศีรษะของฉัน และ
แสงแปลบปลาบของใบมีดตรงหน้าอย่างพรวด
พรวด เจ้ามีดที่แผดเผาฉาบเลียไหม้ขนตาไปสิ้น
และมันยังทะลวงลูกตาของฉันด้วย ขณะนี้เองที่
ทุกสิ่งหมุนแคว้งคว้าง ทะเลปั่นป่วน มีลูกคลื่น
โศกและโหมแรง ฉันรู้สึกเหมือนว่าท้องฟ้าได้
แยกออกและถูกไฟได้ตกลงมาร่างฉันทิ้งร่างเกร็ง
เครียด มือฉันบิดเบี้ยวเหนือโกป็นสลักเลื่อน ฉัน
สัมผัสโกป็นที่ราบเรียบ และทันใดนั้นทุกสิ่งทุก
อย่างก็เริ่มขึ้น ท่ามกลางเสียงแห่งๆ ที่แผดสนั่น
ขึ้น ฉันสลัดทิ้งเหงื่อและดวงอาทิตย์ทิ้ง ฉันทิ้งเข้า
ใจว่าฉันได้ทำลายคุณภาพของวันไปเสียแล้ว...
ทำลายความเจียบโดยเฉพาะของหาดซึ่งเคยให้
ความสุขแก่ฉันในกาลก่อน ดังนั้นฉันจึงยิ่งอีกสัปดาห์
ซ้อน.... บนร่างที่ไม่ไหวติงนั้นกระสุนฝังในหมัก
เสียงปืนสัปดาห์ซ้อนเหมือนเสียงเคาะสั้นๆ สัปดาห์...
ซึ่งฉันเคาะบนบานประตูแห่งเคราะห์กรรม๑

ตอนจบของภาคแรก จาก L'Etranger ของ Albert
Camus จำนวนแปลของ อ.วราพร โอศวรรค์
(นวนิยายเรื่องนี้ สำนักพิมพ์สมาคมสังคมนิยมศาสตร์ฯ ได้
ตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐)

เรื่องสั้น
นักสีขาวและผีพเนจร
 ตีพิมพ์ครั้งแรก
 ตีพิมพ์ครั้งที่ ๑

“สูง-สูง”

ชายชราอินเสียงเรียกแว่ว ๆ จึงเงยหน้าขึ้นจากเข่งไบนั้น แคมองออกไปรอบข้างเพื่อดูหน้าผู้เป็นเจ้าของเสียง แต่ตล่อนเที่ยงวันในคืนฤดูร้อนส่องเปลวระยิบอยู่บนพื้นถนน แยกมือขึ้นเช็ดเหงื่อระหว่างหัวคิ้วและทาบบุ้งมือหนึ่งกับรอยแผลเป็นกลางหน้าผาก แกตั้งหมวกสานทรงปีกกว้างบนศีรษะให้หลุบต่ำ ชายชราเหลียวมองซ้ายขวาเชื่องช้า แกหยิบสมุดพกขนาดเท่าของบุหรี่ยื่นมาจากเข่ง และยื่นมืออีกข้างลงไปฉายเอากระดาษกล่องสีม่วงซึ่งยับย่นและไม่มีมุมทั้งสี่

“สูง”

แกยิ้นเสียงแว่วซึ่งผิดแผกจากครั้งแรก มันเป็นเหมือนเสียงเคาะที่แว่วมาเป็นระยะ และเพราะมันเป็นเหมือนเสียงเรียก ชายชราจึงหยุดชะงัก แกรวบกระดาษกล่องสีม่วงมาถือรวมไว้กับสมุดพก

“ไปคุยมันทำไม”

เมื่อชายชราแหงนมองขึ้นสูง แกจึงเห็นชายหนุ่มคนหนึ่งยืนอยู่บนท้ายรถถีบเลื่อง แกไม่ทันเห็นหน้าของเขา เพราะแดดเข้มพุ่งตรงลงมาจนต้องเบือนหลบ ชายชราก้าวเข้าไปยืนอยู่ใกล้กับรถคันนั้น ร่มเงาจากกันสาดของคอกแถวช่วยให้แกมองไปยังท้ายรถถีบเลื่องได้อย่างถนัดและไม่สับสน

“ลงไปคุยมันทำไม”

ชายหนุ่มพูดอย่างฉุน ๆ มือข้างหนึ่งของเขาจับที่คัมระฆัง เขายืนอยู่บนกระบะตอนท้ายรถ ซึ่งมีหลังคาเป็นแนวโค้งและแยกกันเป็นคนละส่วนกับที่นั่งของคนขับ แดกเข้มไม่อ่อนแสงลงเลย เขามองชายชราผู้ยืนเงอะงะบนบาทวิถีด้วยสายตาขุ่นเคือง ท่าทีของแกเป็นแบบทองไม่รู้ร้อน เขาคิระฆังเป็นจังหวะสั้น ๆ และยื่นข้อมือเศษขยะซึ่งชนมาจากหัวถนน ชายหนุ่มเหนียวมือกับขอบหลังคาแนวโค้งนั้น พลางโยนควดีบกองขยะเข้าไปอีกด้านของกระบะตอนท้ายรถ

แข่งใหญ่สามใบนั้นตั้งเรียงกันเกือบเป็นเส้นทะแยง ชายชรายื่นคัมระหว่างแข่งสองแข่งท้ายสุด เขากำลังกัมรวบดึงขยะจากเด็ก ๆ และผู้คนที่ยืนรออยู่ข้างรถ ดังและอึกดังคิดต่อกันไป เขาเหยยะลงทางด้านซ้ายขวาและที่ที่เขายืนอยู่ เมื่อเขายกคัมขึ้นดับกองขยะให้เลื่อนเข้าไปอีกด้าน ชายชราจึงเหลือบเห็นเกือกบูทที่เขาใส่และมันเหมือนกันกับเกือกข้างขวาของแก แข่งใหญ่สามใบซึ่งพุนเต็มไปด้วยขยะยังตั้งอยู่บนบาทวิถี

“แดกร้อนนะ”

แกตะโกนพูดกับชายหนุ่มบนรถสีเหลือง เขาหันกลับมามองอย่างงง ๆ และคิระฆังดังเป็นจังหวะเค็มอีก

“ลงมาข้างล่างซี”

เขาไม่ได้หันกลับมามองเมื่อแกกวักมือเรียกและยิ้มกว้าง เสียงระฆังดังไปทั่วสองฟากถนน เขายื่นข้อมือเศษขยะได้คืนอย่างเคยชิน ดูเหมือนเขาจะลืมความขุ่นเคืองกับชายชราเสียสิ้น ลมร้อนแทรกผ่านมากกลางโอรระอุและหอบเอากลิ่นอับชื้นลอยสูงกระจัดกระจาย

“ไม่ยากลงมาเดินหรือใจ”

ชายชราพูดอยู่ในใจ แกเก็บสมุดพกใส่ในกระเป๋าเสื้อและเหน็บกระดาษกล่องสีม่วงไว้กับข้อของซึ่งหุ้มไว้ด้วยผ้าขาวม้ากลางเก่ากลางใหม่ แกออกเดินและเดินกระตุกเหมือนคนขาสั้น ข้างยาวข้าง แกหยุดยืนเป็นพัก ๆ และออกเดินต่อราวกับคนที่มีจุดหมายปลายทางของตนเอง ชายชราเดินหันหลังให้คัมรถสีเหลือง เมื่อเดินห่างออกมาแกก็ไม่หันมองกลับไปอีกเลย

บาทวิถีที่ทอดยาวขนานไปกับแนวถนนสายนั้นไม่มีคนเดินผ่าน ความออบอ้าวซึ่งเข้ามาแทนที่อากาศเย็นชื้นของปลายฤดูหนาว เหมือนจะกักขังผู้คนไว้ในตึกแถวเสียทั้งหมด เปลวแดดเข้มยังคงเด่นระยิบอยู่บนพื้นถนน

“เมื่อไหร่เอ็งจะบินล่ะ”

ชายชราวางมือลูบได้ลำตัวของนกสีขาวแผ่วเบา มันนอนตะแคงเคียงกับตุ๊กตาซาเป้และถุงมือที่มีเพียงข้างเดียว แกชันร่างของนกสีขาวขึ้นมาไว้ในอ้อมมือและชูขึ้นกลางอากาศ

“บินขึ้นไปสูง ๆ”

แกมองนกสีขาวยิ่งนอนนิ่งอยู่ในอุ้งมืออย่าง ผิดหวัง ชายชราโคลงศีรษะเบา ๆ และถอนหายใจ ลุ่มลึก แกเข้ตรอยมือกระดาษต่างบนปีก ของมันด้วยชายเสื้อดำคล้ำ ชายชรารูปลึไปทั่ว ลำตัวของนกสีขาวย่างท่อนอม

“บินให้สูง บินไปซิ”

“...นกช้เกียจ”

“เอ็งเป็นนก เอ็งต้องบินได้”

“เอ็งมันคือ”

แกแบ่มือปล่อยนกสีขาวหล่นลงในท้องของมัน หล่นลงนอนตะแคงอยู่ระหว่างตุ๊กตาซาเป่และถุงมือที่มีเพียงข้างเดียวเหมือนเช่นเดิม

ชายชรา นั่งถอนหายใจแรง ลมที่โชยผ่านมา เป็นครั้งคราวพัดเอากระดาษห่อของบุหรีหลายยี่ ห้อปลิวร่อนออกไปรอบ ๆ แกเอ้อมมือตามตะครุบไว้ได้ไม่หมดและแกก็ไม่ลุกขึ้นตามเก็บ แกเอายางเส้น จากข้อมือออกรัดกระดาษห่อของบุหรีที่เหลืออยู่ แล้วจึงคว่ำบั้นเด็กเล่นจากห่อของมาวางทับ ชายชราอดอดหมวกออกวางบนคอก แกขยับโบว์สีน้ำเงิน เหลือง และแดงที่เสียบอยู่บนหมวก และเปลี่ยนเอาโบว์แดงไปติดตรงหน้าหมวก แกยื่นมันออกห่างจากลำตัวพลางหรีดามองอย่างพอใจ

แกล้วงเอาฝาจากน้ำอัดลมจากกระเป๋าเสื้อ แกยืมให้กับตนเองเมื่อมองฝาจากหลากสีในมือ ชายชราหรือช้าวของอย่างร้อนรนและหีบเอาตะปั่ว

หนึ่งจากห่อของใต้ในที่สุด แกค่อย ๆ แกะเอาไม้ก๊อกที่รองอยู่ด้านในของฝาจากออกมา แกพยายามไม่ให้มันแหงหรือขาดไปจนไม่ได้ทรงกลม

แกวางฝาจากที่อินทธรณบนไหล่เสื้อและสอดไม้ก๊อกเข้าใต้อินทธรณ ชายชราคุณให้มันประกบเข้ากับฝาจากตามเดิม แกติดมันไว้บนอินทธรณด้านนั้นถึง ๔ ฝา และโยนฝาจากที่เหลือทิ้งไปหมด

แม้อากาศจะร้อนอ้าวแต่แกก็บีตกระคุมเสื้อ และแกไม่พับแขนถึงแม้มันจะเป็นเสื้อแขนยาว แกปล่อยชายเสื้อออกนอกกางเกงหลวมโครกเกรก สีทากี้ บนกระเป๋าเสื้อทั้งสองข้างแขวนเต็มไปด้วยแถบแพรอสลัสซีและเหรียญเงิน ค่ำลงไปจากกระเป๋าชวแกคิดรูปลอกเครื่องหมายของน้ำ มันยี่ห่อหนึ่งซึ่งยังไม่ได้ลอกใช้ แจกดาวสีแดงสด บนรูปลอกแผ่นนั้น ลอยเด่นชัดมากกว่าของประดับอย่างอื่น

ชายชราเปลี่ยนเป็นนั่งชันเข่าและเปิดสมุดพกที่ได้มาจากแข่งขะขึ้นดู แกพลิกหน้าว่างเปล่าผ่านไปทีละหน้า ในหน้ากลางมันเป็นตัวหนังสือซึ่งแกอ่านไม่ออกและตัวเลข - ระยะเวลา ๕๑๐๕๕ - แกพลิกผ่านจนหมดเล่ม กระดาษสีม่วงซึ่งไม่มีมุมทั้งสี่วางอยู่บนพื้น แกเหยียบทับมันไว้ด้วยปลายเกือกที่ไม่ใช่คู่เดียวกัน เกือกข้างขวาใหญ่มากไปกว่าเกือกผ้าใบอีกข้างจนแกต้องยัดฝอยกระดาษไว้ที่หัวเกือก ดังอย่างนั้นเวลาเดินแกก็ยังต้องลากตีนขวาและเดินกด ๆ

แกก้มลงมองภาพของหญิงสาวผมยาวบนกระดานกลองตีมีวง ซึ่งดูเหมือนกำลังหลับตาพร้อมแกก้มมองอยู่อย่างนั้นและเอื้อมมือไปที่ท่อของแกกวนหาและหยิบแว่นตาซึ่งกระจกตัวที่เหลืออยู่แตกเป็นรอยร้าวขึ้นมา โดยไม่ละสายตาไปจากภาพนั้นเลย ชายชราถือแว่นตาค้างอยู่ในมือและก้ทั้งกลับไปที่ท่อของ แกล้วงเอาแผงยาขนาดเท่าซองจดหมายออกจากกระเป๋าเสื้อ

“ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ... ๒๘ ”

แกชี้นิ้วไปตามช่องวงกลมซึ่งหุ้มไว้ด้วยพลาสติกใส จากช่องแรกถึงหมายเลข ๒๒ นั้นเป็นช่องว่างเปล่า ยังเหลือเม็ดกลมสีส้มที่เป็นคล้ายๆ เม็ดแป้งผสมสีอยู่ในช่องหมายเลข ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ และ ๒๘

“ ๑ ๒ ๓ ๔ ”

แกนับทวนอีกครั้งและวางแผงยาที่มีหมายเลขและช่องวงกลม ลงบนพวงแกมของหญิงสาวบนกระดานกลองตีมีวง

ชายชรายิ้มกว้างขณะพื้นเศษผ้าเข้ากับตุ๊กตาขาเป้ แกคิดถึงชายของมันเล่นอยู่อย่างนั้น ทั้งที่รู้ว่าชายของมันโยกเยกจะหลุดมึนหลุดออกจากลำตัว แกหงายหมวกสานของแกและค่อย ๆ หย่อนตุ๊กตาขาเป้ลงไป ชายชรามองผ่านไปยังตุ๊กตาสีแดงริมบาทวิถีหน้าร้านอาหาร

“ หิวข้าววะ ”

แกพูดกับนักสืบชาว

“ เอ็งหิวมัย ”

“ อย่ากลัวนะ เราไม่อคตตายหรอก ”

“ เดี่ยวเรากินข้าวด้วยกัน ”

“ บินนะ บินให้สูง ๆ ”

ฝาจุกสีน้ำเงินร่วงจากอินทรรูปอย่างไม่มีเสียงตกกระทบ ขณะที่แกโยนนักสืบขึ้นบนท้องฟ้า

ชายชราจับขอบหมวกสานด้วยมือทั้งสองและเขย่าไปมาแรง ๆ ตุ๊กตาขาเป้ซึ่งนั่งอยู่ในกันหมวกลักษณะเดียวกับคนนั่งหอคออาลัย จึงโคจรแหว่งไปตามแรงเขย่าและเพียงชั่วครู่ แกทั้งหมวกหล่นลงบนพื้น ตุ๊กตาขาเป้หกคะเมนคว่ำหน้าอยู่กับแผงยาบนกระดานกลองตีมีวง

“ เจ็บไม่เจ็บ ”

แกพูดลอย ๆ พลังเก็บกระดานท่อของบุตรีใส่ในกระเป๋าเสื้อ และรวมข้าวของทั้งหมดเข้าด้วยกัน ก่อนที่แกจะมัดท่อของ แกก็พลันนึกถึงญาติคนสุดท้าย ชายชราเหลียวมองออกไปรอบข้างและหันกลับมา รื้อข้าวของจนกระจัดกระจาย แกลุกยืนและเดินกระตุก ๆ ไปที่ตุ๊กตาสีแดงแกเพิ่งมองลงบนพื้นเกือบทุกตารางนิ้วและเดินวนเวียน ไม่มีเมฆบนฟ้าสีครามและบนโค้งฟ้าก็แว้งว่าง ชายชราทรุดตัวลงนั่งที่ขอบบาทวิถี

เปลวแดดเข้มสะท้อนเงา วาบวบอยู่ทางหัวถนน
 นกสีขาวนอนนิ่งเหนือรูท่อระบายน้ำ แยกก่อน
 แขนขึ้นปาดเหงื่อ แขนง้มองร่างของนกสีขาผู้
 เป็นเสมือนญาติคนสุดท้ายอยู่นาน ก่อนหยิบ
 เอาเศษพลาสติกสีขาขึ้นไว้ในอุ้งมือที่ละชั้น ๆ
 ร่างทั้งร่างเหลือเพียงส่วนหัวเท่านั้นที่ไม่แตกกระ
 ษาย

“ทำไมเอ็งไม่บิน”

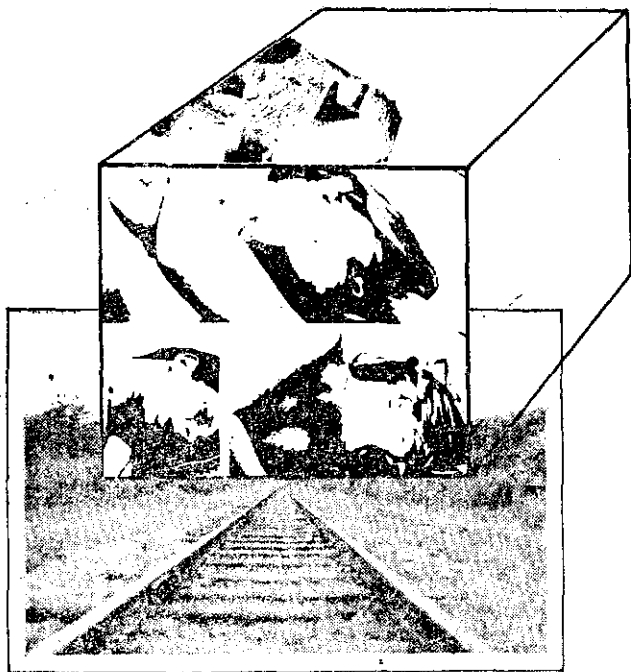
นัยน์ตาของแกแดงกล้า

“เอ็งมันคือ”

ชายชราเดินกลับขึ้นไปบนบาทวิถีและไปรษ
 เศษพลาสติกสีขาตกลงบนท่อ ของแกทรุดตัวนั้ง
 ยอง ๆ กวาดข้าวของทั้งหมดรวมเข้าด้วยกัน และ
 มัดเป็นห่ออย่างหยาบ ๆ แยกเก็บหมวกสานไว้
 ในซอกแขนและลุกยืน แยกเหวี่ยงขึ้นเด็กเล่นไป
 ที่คูเหล็กสีแดงพร้อมกับออกเดินอย่างเงอะงะ

ชายชราเดินตรงขึ้นไปเบื้องหน้า รวากับ
 คนที่รู้ถึงจุดหมายปลายทางของตนเอง ©

ด็ก วงศ์รัฐ นักเขียนเรื่องสั้นร่วมอยู่ในชมรมพร๑จมิตร
 เสี้ยว มีผลงาน “รวมเรื่องสั้น” ปรากฏเป็นเล่มมาก่อน
 เรื่องสั้นเรื่องนี้เป็นเรื่องแรกที่เขาส่งมายังสังคมศาสตร์
 ปรัชญา

ความเงิบ

รวมเรื่องสั้นและบทคัดกรองของ

สชาติ สวัสดิ์ศรี

เราไปกันเถิด

ศาสนาแห่งแสงอรุณที่ลุกเป็นเพลิง
 บนถนนอันว่างเปล่าและเงิบสงบ
 เพื่ออิสระแห่งกลุ่มชนที่เรารัก

เดือน

กำหนดดวงตลาด

ออกภายใน

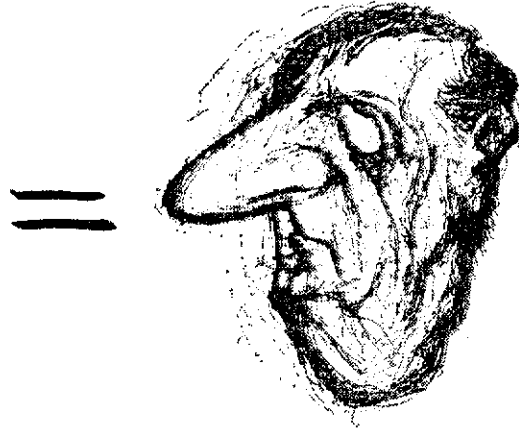
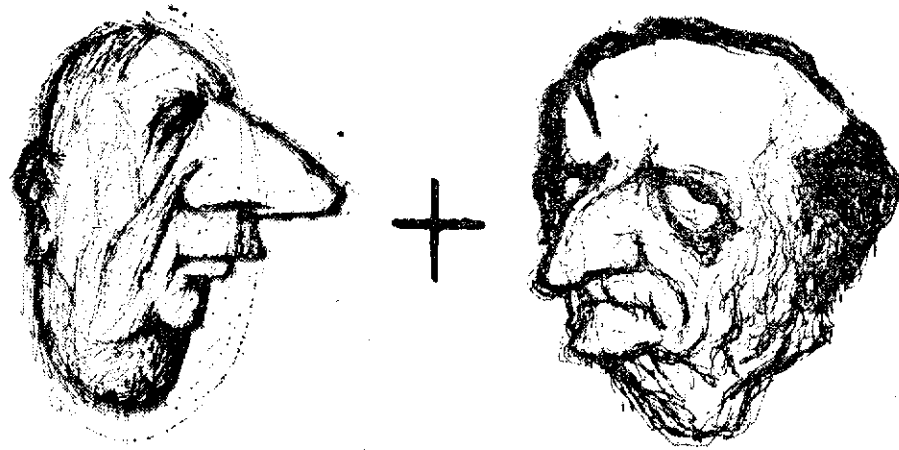
กลางเดือนตุลาคม

นี้แน่นอน

ท่านที่ติดต่อสั่งจองมา จะได้

รับหนังสือก่อนวางตลาดแน่

[วางตลาด ๑ บาท สั่งจอง ๒ บาท]

คนกับความคิด

อังเดร มาลโรส์ และ เอ็ดการ์ สโนว์

สองสามวันก่อนออกเดินทางมายังปักกิ่ง ประธานาธิบดีนิกสันได้เชิญ อังเดร มาลโรส์ (André Malraux) มาในงานเลี้ยงเป็นการส่วนตัวที่ทำเนียบขาว ดูเหมือนนิกสันมีจุดประสงค์จะปรึกษา มาลโรส์เกี่ยวกับจีน ทั้งนี้เพราะมาลโรส์ได้ชื่อว่า เป็นมือเก่าที่รู้เรื่องเอเชียและจีนเป็นอย่างดี

อังเดร มาลโรส์ มีชื่อเสียงหลายทาง เป็นทั้งนักการเมือง นักประพันธ์ และนักก่อการระหว่างประเทศ เขาเขียนหนังสือไว้หลายเล่ม ส่วนมากเป็นนวนิยายทางการเมือง นวนิยายเหล่านี้มีเค้าเรื่องมาจากประสบการณ์จริง ๆ ของ มาลโรส์เอง ว่ากันว่าแม้ตอนนี้มาลโรส์จะมีอายุถึง ๘๑ ปี แล้วก็ตาม แต่มาลโรส์ก็ยังแข็งแรงและคึกคักอยู่ เมื่ออินเตียรบกับปากีสถานตะวันตก มาลโรส์ก็ยังอยากเข้ามาช่วยบังคลาเทศกู้อิสรภาพ

อองเทร มาลโรส เกิดที่กรุงปารีส เมื่อ ค.ศ. ๑๙๐๑ ราว ๆ ใกล้ปลายสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อตอนเป็นเด็กเขาไม่ค่อยสนใจการเล่าเรียนเท่าใดนัก พอเป็นหนุ่มก็อยากออกผจญภัยดูโลกกว้าง มาลโรสมีปรัชญาชีวิตว่า คนทุกคนมีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกพันกับโลกทั้งโลก ดังนั้นเขาจึงเดินทางไปอินโดจีน ซึ่งสมัยนั้นเป็นเมืองขึ้นของฝรั่งเศส มาลโรสได้เข้าไปท่องเที่ยวอยู่ในเขมรและลาว และยังได้เข้าร่วมการชุกคั้นโบราณสถานเขมรอีกด้วย กล่าวกันว่ามาลโรสเคยถูกจับในฐานที่พยายามจะขโมยพระพุทธรูปเขมร

ดินแดนอินโดจีนมีอิทธิพลต่อชีวิตของมาลโรสมาก และมาลโรสเริ่มกลายเป็นนักก่อการระหว่างประเทศในตนเอง เขากล่าวว่า ทัศนคติอาณานิคมที่เคยได้พบเห็นในอินโดจีนเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตการปฏิวัติของเขา มาลโรสรู้จักบรรดานักกษัตริย์เวียดนามมากมาย ซึ่งรวมทั้งโฮซีมินห์ด้วย และในระยะนี้เองที่มาลโรสได้กลายเป็นผู้นิยมในลัทธิมาร์กซิสต์

จากอินโดจีน มาลโรสเดินทางต่อไปยังประเทศจีนสมัยนั้นเป็นสมัยที่จีนกำลังวุ่นวายขัดแย้งกันระหว่างพวกคอมมิวนิสต์และพวกก๊กมินตั๋ง ซึ่งมาลโรสก็ได้มีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องสนับสนุนให้แก๊งกองทัพของเมาเซตุงด้วย

ประสบการณ์ในเอเชียช่วยทำให้มาลโรสกลายเป็นนักประพันธ์ มาลโรสเขียนหนังสือไว้

หลายเล่ม แต่เล่มที่ทำให้เขามีชื่อเสียงราวกับพลุแตกดูเหมือนจะเป็นเรื่อง *ชะตามนุษย์ (La Condition Humaine หรือ Man's Fate)* นวนิยายเรื่องนี้เป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการจลาจลในจีนเมื่อปี ๑๙๒๗ คือตอนที่รัฐบาลเจียงไคเช็คทำการกวาดล้างคอมมิวนิสต์ขนานใหญ่ บทแรกของหนังสือ *ชะตามนุษย์* นั้นเป็นทอล์กโชว์กันมาก เพราะเสนอการบรรยายถึงความสยดสยองและความสับสนในจิตใจของมนุษย์ซึ่งกระทำมาคกรรมทางการเมืองเป็นครั้งแรก หนังสืออีกเล่มของมาลโรสที่มีชื่อคู่เคียงกับเล่มนี้คือ *ความหวังของมนุษย์ (L'Espoir หรือ Man's Hope)* ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับสงครามกลางเมืองในสเปน มาลโรสเขียนหนังสือเล่มนี้จากประสบการณ์ชีวิตอีกเช่นกัน คือเขาได้เข้าไปมีส่วนรบในสงครามกลางเมืองสเปนในระยะก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ เพื่อช่วยเหลือฝ่ายวิปัติต่อสู้กับฝ่ายฟรังโกผู้นำปัจจุบันของสเปน

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง มาลโรสเข้าเป็นทหาร ถูกจับหลายครั้ง แต่ก็หนีได้ และได้เข้าร่วมกับขบวนการเสรีฝรั่งเศส ทำการต่อต้านเยอรมัน ในระยะนี้เป็นตอนที่มาลโรสได้พบกับเคอโกลด์เป็นครั้งแรก และเกิดความประทับใจในความสามารถของเคอโกลด์มาก ในบั้นปลายมาลโรสจึงกลายเป็นผู้ที่นิยมชมชื่นวีรบุรุษอย่างยิ่ง คนที่มาลโรสชื่นชมมากดูเหมือนจะเป็น

เคอโกลล์และเมาเซตุง ความสัมพันธ์ระหว่าง มาลโรสกับเคอโกลล์นั้นในที่สุดได้ทำให้มาลโรส ได้รับตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงวัฒนธรรม พุค ง่าย ๆ มาลโรสได้เป็นกุนซือหรือบ่ญญาชนให้รัฐบาลของเคอโกลล์นั่นเอง มาลโรสดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีระหว่างปี ๑๙๕๘ - ๑๙๖๙ เมื่อเคอ โกลล์พ่ายแพ้ทางการเมืองปี ๑๙๖๙ ต้องลาออก มาลโรสก็ขอลาออกตามไปด้วย กล่าวกันว่ามาล โรสผิดหวังมาก และไม่เข้าใจว่าทำไมคนรุ่นใหม่ จึงไม่สนับสนุนเคอโกลล์ ทั้ง ๆ ที่ตนคิดว่าเคอ โกลล์เป็นความหวังที่ดีที่สุดในฝรั่งเศส

ในระยะหลัง ๆ มาลโรสเปลี่ยนแปลงไป มาก เขากลายเป็นคนชาตินิยมอย่างสูง มีความ ห่วงใยวัฒนธรรมตะวันตกมาก เกิดความกลัวว่า วัฒนธรรมตะวันตกจะถูกทำลายไป โดยเฉพาะ อย่างยิ่งมาลโรสกลัวว่าไซเวียตส์เซียจะเป็นผู้ทำลายวัฒนธรรมอันนี้

มีคนสงสัยว่าทำไมนิคสันจึงเชิญมาลโรสมา ปรึกษา ประการแรกมาลโรสเป็นคนฝรั่งเศส ทำ ไรไม่เชิญคนอเมริกันเอง ทั้ง ๆ ที่มีคนอเมริกัน มากมายที่เป็นมือเก่าเรื่องจีน ประการที่สอง มาลโรสก็มีได้เชี่ยวชาญเรื่องจีนมากมายอะไรนัก มาลโรสอาจจะรู้เรื่องเก่า ๆ สมัยอาณานิคมของอา เซียดี แต่มาลโรสก็อาจทอดทิ้งไปเสียนาน อาจ จะไม่รู้เรื่องอาเซียสมัยใหม่ดีพอก็ได้ นอกจาก นั้นผู้นำเงินเองก็ไม่ค่อยจะสนใจหรือชอบท่าทีของ

มาลโรสนัก มีคนเดาว่า อาจจะเป็นแต่มีการ เมืองหาคะแนนนิยมของนิคสันก็เป็นได้ ทั้งนี้ เพราะมาลโรสเป็นคนโต้งตังมีชื่อเสียงระดับระ หว่างประเทศ ซ้ำยังเป็นคนฝรั่งเศสอีกด้วย การ ทำอะไร ๆ ที่เป็นฝรั่งเศสหน่อย ๆ ถือกันว่าแก่มาก ในทัศนะอเมริกัน ดังนั้นการเชิญคนมีชื่อเสียง ที่เป็นฝรั่งเศสมาอาจทำให้นิคสันได้รับความสน ใจจากมหาชนเป็นอย่างดี มีคนสงสัยว่าทำไม ประธานาธิบดีนิคสันจึงไม่ปรึกษาคนแบบ เอ็ด กัวร์ สโนว์ (Edgar Snow) ละ เอ็ดกัวร์ สโนว์ เป็นมือเก่ารู้เรื่องจีนที่ดีกว่าใคร ๆ ทั้งนี้ คิดตาม ชาวเคลื่อนไหวของจีนมาตั้งแต่สมัยก่อนสงคราม โลกครั้งที่สอง และเป็นนักข่าวคนเดียวที่เข้านอก ออกในเมืองจีนได้สะดวกกว่าทุกคน แต่เผชิญได้ ชาวว่าตอนนั้นเอ็ดกัวร์ สโนว์ป่วยด้วยโรคมะเร็ง และในเวลาไล่เลี่ยกับที่มาลโรสพบนิคสันนั้น เอ็ดกัวร์ สโนว์ก็ได้ถึงแก่กรรมลงเสียก่อนจึงนับ เป็นการสูญเสียมือเก่าผู้รู้เรื่องจีนคนสำคัญคนหนึ่ง ไปทีเดียว

เอ็ดกัวร์ สโนว์นั้นนอกจากจะเป็นนักข่าว คนเดียวที่เข้านอกออกในเมืองจีนได้อย่างอิสระ แล้ว ยังเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำจีน ขนาดเมาเซตุง หรือจูเอินโลอีกด้วย เมื่อสองปี ก่อน เอ็ดกัวร์ สโนว์เคยปรากฏตัวด้วยรูปยืนคู่ กับเมาเซตุงเนื่องในโอกาสวันชาติจีน ๑ ตุลาคม ๑๙๗๐ และตอนที่เอ็ดกัวร์ สโนว์ป่วยหนักนั้น

จูเอินโลก็ได้ส่งแพทย์พิเศษกลุ่มหนึ่งจากเมืองจีน
ไปช่วยรักษาดังที่บ้านในสวีตเซอร์แลนด์

เอ็ดกั้วร์ สโนว์ต่างกับมาลโรส คือเขามีได้
เป็นนักประพันธ์ นักเขียนนวนิยาย หรือนักก่อ
การใด ๆ แต่เป็นเพียงนักหนังสือพิมพ์เท่านั้น
นอกจากนั้น เอ็ดกั้วร์ สโนว์ก็มีได้เป็นมาร์กซิส
อย่างมาลโรส เอ็ดกั้วร์ สโนว์เคยกล่าวว่าเขา
เป็นเพียงนักหนังสือพิมพ์และรายงานข่าวตามที่
เขาได้พบได้เห็นเท่านั้น

เอ็ดกั้วร์ สโนว์เป็นคนรุ่นราวคราวเดียวไล่
เดียวกับมาลโรส เกิดเมื่อปี ๑๙๐๕ ได้รับการศึกษา
ชั้นสูงโดยจบปริญญาทางวารสารศาสตร์จากมหา
วิทยาลัยโคลัมเบีย พอเรียนจบก็ออกเดินทาง
รอบโลกเพื่อหาข่าวเป็นงานอาชีพ เดินทางไปอา
วายและอเมริกากลาง ราว ๆ ปี ๑๙๒๘ เอ็ดกั้วร์
สโนว์เดินทางไปถึงเมืองเชียงไฮ่ กะว่าจะอยู่ที่
นั้นเพียง ๑ อาทิตย์ แต่ปรากฏว่ากลับอยู่นานถึง
๑๒ ปี จนกระทั่งพูดภาษาจีนได้อย่างดีเยี่ยม
เอ็ดกั้วร์ สโนว์กลายเป็นผู้รายงานข่าวอาเซียมา
ยังอเมริกา และเขารายงานทั่วไปหมดไม่ว่าจะ
เป็นเรื่องจีน อินเดีย หรือพม่า ครั้งหนึ่งเอ็ดกั้วร์
สโนว์ได้เคยเข้าสัมภาษณ์มหาตมะคานธีด้วย

ในระหว่างที่เอ็ดกั้วร์ สโนว์อยู่เมืองจีนนั้น
เป็นระยะที่กองทัพแดงของเมาเซตุงมีบทบาทมาก
แต่ก็ไม่มีใครรู้เรื่องเกี่ยวกับกองทัพแดงมากนัก
คงจะรู้ข่าวในแง่เป็นโจรหรือผู้ก่อการร้ายเท่านั้น

เอ็ดกั้วร์ สโนว์ เกิดความสนใจพวกคอมมิวนิสต์
ขึ้นมา ในที่สุดก็ได้ติดต่อขอเข้าสัมภาษณ์พวกจีน
คอมมิวนิสต์ ในระหว่างนั้นเป็นเวลาที่เขาเขียน
คอมมิวนิสต์ถูกรัฐบาลเจียงไคเช็คปราบปรามอย่างหนัก
พวกคอมมิวนิสต์ต้องหนีไปอยู่ตามด้าตามภูเขาใน
แถบเขานานตันตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ
จีน เอ็ดกั้วร์ สโนว์ก็ค้นค้นเดินทางเข้าไปสัม
ภาษณ์พวกจีนคอมมิวนิสต์เหล่านั้น และกลายเป็น
นักข่าวคนแรกที่รายงานข่าวให้โลกรู้ถึงบท
บาทของจีนคอมมิวนิสต์ ได้สัมภาษณ์และเขียน
ชีวประวัติการต่อสู้ของบุคคลสำคัญ ๆ เช่น เมาเซ
ตุง และจูเอินโล ผลของการสัมภาษณ์ทำให้เอ็ด
กั้วร์ สโนว์ เขียนหนังสือได้หนึ่งเล่ม คือ *ดาวแดง
เหนือแผ่นดินจีน* หรือ *Red Star Over China*
หนังสือเล่มนี้พิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี ๑๙๓๗ และได้
รับความสำเร็จเป็นที่ยกย่องกันมาก ถึงกันว่าเป็น
หนังสือที่ดีที่สุดเล่มหนึ่งเกี่ยวกับจีน แม้ว่าเอ็ด
กั้วร์ สโนว์จะเขียนในฐานะนักหนังสือพิมพ์ แต่
หนังสือของเขาก็ได้รับการยกย่องในวงวิชาการ
มาก บรรดามหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในอเมริกาใช้
หนังสือเล่มนี้ประกอบการเรียนเรื่องจีน ในบท
ท้าย ๆ ของหนังสือนี้ เอ็ดกั้วร์ สโนว์ได้ให้ความ
เห็นทำนายว่าฝ่ายคอมมิวนิสต์จะประสบชัยชนะ
ในสงครามกลางเมืองของจีน เพราะฝ่ายคอม
มิวนิสต์มีนโยบายทางเศรษฐกิจและการเมืองเหนือ
พวกเจียงไคเช็ค

ดูเหมือนเจ้าหน้าที่รัฐบาลอเมริกันจะไม่ค่อยชอบใจงานเขียนของเฮ็คการ์ สโนว์นัก ทั้งนี้เพราะความเห็นของเฮ็คการ์ สโนว์ขัดกับความเห็นของรัฐบาลอเมริกันซึ่งต่อต้านคอมมิวนิสต์ มีคนประณาม เฮ็คการ์ สโนว์ว่าเป็นกระบอกเสียงการโฆษณาชวนเชื่อให้ฝ่ายจีนคอมมิวนิสต์ แต่เฮ็คการ์ สโนว์ตอบว่าเขาเป็นแค่เพียงผู้รายงานข่าว และรายงานข้อเท็จจริงตามที่เขาได้พบเห็นเท่านั้น

เฮ็คการ์ สโนว์อยู่เมืองจีนจนกระทั่งสงครามโลกครั้งที่สองสงบลง จึงเดินทางกลับอเมริกา แต่ก็มีโอกาสไปเยือนเมืองจีนอีก คือในปี ค.ศ. ๑๙๖๐, ๑๙๖๕ และ ๑๙๗๐ เขาได้เขียนหนังสือและบทความเกี่ยวกับเมืองจีนอีกมากมาย เช่นเรื่อง *The Other Side Of The River : Red China Today* ซึ่งพิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี ๑๙๖๒ หนังสือเล่มนี้ได้รับการปรับปรุงและพิมพ์ใหม่เมื่อสองสามปีที่แล้วและเปลี่ยนชื่อเป็น *Red China Today*

กล่าวกันว่าเฮ็คการ์ สโนว์มีส่วนทำให้นักสันตกลองคิดต่อไปเยือนปักกิ่ง กล่าวคือเมื่อเฮ็คการ์ สโนว์พบจูเอินโลครั้งที่หลังสุด ได้ถามถึงท่าทีของจีนในเรื่องการสร้างสัมพันธภาพกับอเมริกา จูเอินโลตอบว่าประเทศจีนนั้นเปิดอยู่แล้ว ขึ้นอยู่กับนักสันว่าจะเข้ามาหรือไม่ เรื่องนี้เฮ็คการ์ สโนว์ได้นำมาเขียนลงในบทความ และทำให้รัฐบาลนักสันสนใจและเริ่มติดต่อหาทามจีนอย่างจริงจัง

เฮ็คการ์ สโนว์เขียนหนังสือไว้อีกเล่มเกี่ยวกับเมืองจีน คือ *The Long Revolution* หนังสือเล่มนี้อยู่ในระหว่างการจัดพิมพ์ เฮ็คการ์ สโนว์หวังไว้ว่าจะทำหน้าที่รายงานข่าวการเยือนจีนของนักสัน โดยได้ตกลงไว้กับนิตยสาร *ไลฟ์* แต่เขาได้ถึงแก่กรรมลงเสียก่อนด้วยโรคมะเร็ง ในขณะที่มีอายุได้ ๖๗ ปี ๑

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ

ศูนย์ศึกษา
การศึกษาศึกษา
ของสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย
ดร. อารี สัมทจวิ เป็นบรรณาธิการ

ส่วนกองบรรณาธิการ ก็ล้วนแต่มาจากบุคคลในวงการหนังสือทางการศึกษา

อาทิ **วิทยาสาร** **ปาจารย์สาร** **วารสารครูศาสตร์**

ฉบับว่าควธ การประถมศึกษา

วางตลาดต้นเดือนตุลาคมนี้ นำนอน

กำแพงลม

จิตเภท

แรก ๆ เมื่อ 'เต็กตี' พร้อมกับเพื่อนของเขา อีกสองคนแวะไปเยี่ยม พร้อมกับพูดคุยชวนให้ ไปเที่ยวบ้าน ข้าพเจ้าจน ไม่แน่ใจกับประสาท หูของตัวเอง เหตุหนึ่งที่ทำให้รู้สึกเช่นนั้น คงจะ เป็นเพราะตนเองได้รู้มาก่อนว่า บ้านของมิตรรุ่น น้องคนนั้นอยู่ในจังหวัดอันห่างไกล ถึงแม้ว่าประ เทศไทยจะไม่กว้างใหญ่ไพศาลมากนักแต่จังหวัด ไนน์ก็ยังคงไกลลิบ ห่างออกไปคนละภาคส่วนของ ประเทศ ไกลจนรู้สึกว่ายากที่เธอจะออกปากชวน ด้วยน้ำเสียงและอาการง่าย ๆ เช่นนั้น ต่อเมื่อ ชักย่อนต่อมา จึงได้ทราบว่า บ้านที่เขาพูดถึงนั้น เขาหมายถึงดินอันเป็นที่เกิดของข้าพเจ้า

เมื่อไรกระจกเงา ตามปรกติ คน (นอกจาก ผู้วิเศษในนิยายโบราณ) ย่อมไม่อาจมองเห็นผิว หน้าของตนเองได้ ข้าพเจ้าเอง ถึงจะเคยได้เห็น แววจนลงยาหรือแม้แต่สีอันซีดเผือกบนใบหน้า มาบ้าง แต่ก็เป็นที่หน้าของคนอื่น ไม่เคยเห็น ลักษณะเช่นนั้นบนใบหน้าของตนเอง

บางที ปรากฏการณ์ที่เรียกกันว่า 'โมติริ จิต-มิตรภาพ' นั้น ก็คงจะเหมือนคุณธรรมอื่นๆ อีกหลายอย่างในขณะนี้ เช่น วัฒนธรรม เอกราช

อารยธรรม ความเมตตาปรานี ฯลฯ ซึ่งยังมี การพูดถึงมาก ก็ยังนับวันเลือนหายไป หิ้งหนึ่ง คงจะเป็นเพราะว่า สังคมชีวิตมีขอบเขตและความ ซับซ้อนมากกว่าเดิม การกระทบกระทั่งและความ ขัดแย้งจึงมีมากขึ้น ดูๆ ไปมันก็น่าจะเป็นเรื่อง ธรรมดาๆ ของโลก แต่ที่ๆ เกิดรู้สึก "ไม่ธรรม ดา" กันขึ้น เหตุหนึ่งน่าจะเนื่องมาจากการที่ผู้ คนในยุคนี้ได้พยายามกัน คอกคอกล้อมความ ขัด แแย้งทั้งหลายไว้ ความไม่เห็นด้วยที่เกิดขึ้น ไม่มี ทางระบายออก หรือหากจะมีอยู่บ้างก็เพียงเล็กน้อย ระบายกันไม่ค่อยจะทัน การณ์จึงเป็นดังว่า ใครต่อใครต่างก็เก็บความเห็นแย้งสะสม ๆ เข้าไว้ใน อก แล้วปล่อยให้มันค่อย ๆ กัดกินความไว้นื้อ เชื้อใจต่อกันลงไปทุกขณะ จนดูเหมือนว่า ใน ยามนี้ อากาศหวาระแวงต่อเพื่อนมนุษย์ ได้ กลายเป็นโรคประจำยุคไปแล้ว ในหมู่เพื่อนฝูง ของข้าพเจ้าเอง ก็มีหลายคนมีอาการหนักถึงขั้น 'บ้า' แล้วก็ดูเหมือนว่า พวกนักวิทยาศาสตร์ ทางจิตจำนวนไม่น้อย- ได้ลงความเห็นไว้ว่า ความบ้าประเภทนี้ เป็นมูลกรณีสำคัญอย่างหนึ่ง ของคดีฆาตกรรม แต่เคราะห์ของข้าพเจ้ายังติดอยู่ ที่ถึงแม้จะมีญาติสนิทมิตรสหายอาการไม่สู้จะดี เขาก็เป็นเพียงคนเดินดินกินข้าวแกงข้างถนน เหมือน ๆ กัน ไม่มีเดธาอานุภาพจะ 'ฟาด' เป็รียงปร้างเขย่าขวัญเอากับใครได้คล่อง ๆ

เดิมทีนั้น ข้าพเจ้าเคยคิดว่าตัวเองเป็นคน ปรกติ ไม่หิวหนาววันไหนมากนัก ด้วยปลง

อยู่ว่า เมื่อเดินอยู่บนดินจะไปกลัวอะไรกับขี้ฝุ่น หากจำเป็นต้องเบือนก็เบือน แต่ไม่จริงหรอก เพราะขณะนั้น แววตาของข้าพเจ้าคงดูพิลึกเอา การ ก็ใครเล่าจะอดทนแท้ได้ เมื่อจู่ๆ ก็มีคนมา ชักชวนให้ไปเที่ยวบ้านของตนเองโดยไม่รู้ต้น สายปลายเหตุ และเด็กดีคงจะอ่านอาการออก ไบ หน้าเขามยิ้มช้าช้า พร้อมกับสาธยายความเป็น มาและความเป็นไปอย่างยืดยาว ยืดยาวจนฟัง เกิดความจำเป็น สุดท้ายได้ความว่า ที่พวกเขา ชอกซอนไปจนถึงบ้านเกิดของข้าพเจ้านั้น เป็น เรื่องของความบังเอิญ เขาเองถึงจะขอบพอกันเคย กับข้าพเจ้ามานาน แต่ก็ไม่เคยสนใจกับหัวนอน และปลายตีนของข้าพเจ้าหรอก ต่อเมื่อไปถึงระ แวกนั้น 'ใครๆ ก็รู้จักพี่ พวกผมไปเลือกหาหมู่บ้านจะตั้งค่าย (อาสาพัฒนา) ถ้าพี่ไปด้วย ช่วย แนะนำพวกผมหน่อย คงจะได้รับความร่วมมือ จากชาวบ้านดี'

อันที่จริง ถึงแม้จะมีได้มีภูมิฐานะอยู่ใน ตำบลอันเป็นบ้านเกิดแล้ว แต่ข้าพเจ้าก็มีอันต้อง ออกไปเยือนอยู่เสมอ ด้วยยังมีญาติวงศ์อยู่ที่นั่น มี หุขุมี่สุขผูกพันห่วงใยกันอยู่ และส่วนใหญ่ก็มัก จะเป็นเรื่องทุกข์ เป็นเรื่องไม่สนุกและน่าเบื่อ แต่ทว่าก็เป็นอย่างนี้ ภัทร พงนินทร เคยบอก ไว้ว่าเป็นการ take course off suffering

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าภาพความทรุดโทรม ของความเป็นอยู่ ภาวะการขาดแคลนวัตถุปัจจัย

อันจำเป็นต่อชีวิต จะเห็นได้ชัดและชัดมากขึ้น ทุกวัน แต่ข้าพเจ้าก็ยังรู้สึกเหนียว เมื่อได้ยินคำว่า 'พัฒนา' และเมื่อได้ฟังเรื่องราวของชาวเมือง ตะเกียบตะกายเข้าไปพัฒนาหมู่บ้านของชาวนา

คำชวนของ 'เด็กดี' ทำให้ข้าพเจ้าทวนคิด ถึงเรื่องราวเมื่อกกลางฤดูแล้งปีก่อน เมื่อบุคคลที่ เคารพนับถือท่านหนึ่งชักชวนให้ร่วมไปกับ ขบวนผ้าป่าของท่านในท้องถิ่นทุรกันดาร งาน กุศลครั้งนั้น ก็เหมือนกับรายอื่นๆ คือได้จัดขึ้น เพื่อหาเงินสร้างถาวรวัตถุในพระศาสนาซึ่งท่าน พูดว่าเป็นการพัฒนาเหมือนกันและมีคนร่วมไป ด้วยค่อนข้างจะคึกคักถึงสองพันรูปโดยสาร รวบ รวมเงินได้สองหมื่นบาทเศษๆ และถาวรวัตถุ นั้น ก็อย่างที่รู้ๆ กันคือพระอุโบสถ เมื่อไปเห็นแล้ว ก็รู้สึกว่าการก่อสร้างจะใหญ่โตมิใช่เล่น และได้ทราบ ว่าได้ลงมือก่อสร้างมาแล้วเกือบสิบปี แต่เนื่อง จากสภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่นในระยะหลังๆ นี้ ไม่สู้จะดี จึงทำได้แบบค่อยเป็นค่อยไป ขณะ นั้นงานก่อสร้างจึงสำเร็จเพียงชั้นชั้น โครงและเท ฝ้าผนังสองด้าน ทุนรอนส่วนใหญ่ต้องอาศัย ศรัทธาจากภายนอก ซึ่งก็ดูเหมือนจะยึดเอากอง ผ้าป่านั่นแหละเป็นหลัก

อย่างไรก็ดี อันความตื่นเต้นคึกคักที่มีอยู่บ้าง ในงานบุญคราวนั้น เท่าที่สังเกตก็เห็นชัดได้แต่ ในหมู่พวกจาริกแสวงบุญ ส่วนชาวบ้านที่มาต้อนรับนั้นดูซึมๆ ไม่มีชีวิตชีวาเท่าที่ควร ตอนเย็น

เมื่อเตร่ออกไปตามบ้าน ข้าพเจ้ารู้สึกประหลาดใจ ที่พบว่าชุมชนแห่งนั้นเป็นเพียงหมู่บ้านเล็กๆ ไม่ได้ใหญ่โตดังที่คิดไว้แต่แรก ประมาณคร่าวๆ ไม่น่าจะเกินหนึ่งร้อยหลังคาเรือน และยิ่งเมื่อได้แวะถามสารทุกข์กับคุณลุงคนหนึ่ง ใจคอของข้าพเจ้าก็ยิ่งกระเจิงออกไปอีก

....“แต่ก่อนก็สมบูรณ์ดีอยู่ เพิ่งจะมาคอยยากกันตอนหลังๆ นี้แหละ นามันตาย เกลือกินเกือบหมดแล้ว ที่ๆ ไม่เคยเค็มก็เริ่มเค็มจนหุงเกลือได้ พอแล้งมาพากันชูดบ่อพอน้ำให้ควายกิน บ่อไหนๆ ก็เค็ม สองสามปีมานี้คนหนีออกไปมาก ก่อนนี้มีร่วมสามร้อยหลังคาเรือน แต่ย้ายไปปีละ ๒๐-๓๐ ครัว ก็เหลืออยู่เท่าที่เห็นนี้แหละ ถ้าแล้งอีกปี.....”

ขาดลับออกจากหมู่บ้าน เราคุยกันสนุกๆ ถึงเรื่องเงินๆ ทองๆ ท่านเจ้าภาพบอกว่าต้องใช้อีกประมาณสี่แสนบาท ทุกอย่างก็คงเรียบร้อย พังแล้วข้าพเจ้ารู้สึกนิยมน้ำใจอันมั่นคงและอดทนของท่านยิ่งนัก สองค่านวนวันเดือนปีก็รู้สึกใจหาย กระนั้นก็ยังหวังใจเจียบๆ ว่าไบสด์งามหลังนั้นคงเสร็จทันการ

แต่คราวนี้ ความเป็นไปออกจะแตกต่างอยู่บ้าง เพราะแถวถิ่นที่เรามุ่งหน้าไปชีวิตความเป็นอยู่ไม่ถึงกับเลวนัก การอพยพโยกย้ายของผู้คน แม้จะมีบ้าง ก็ดูเป็นเรื่องธรรมดาๆ เหมือน

ย่านอื่น ๆ ในระแวกเดียวกัน อีกทั้งระยะทางก็ไม่ได้ไกลจนสุดหล้าฟ้าเขียว หากอยู่ห่างจากตัวตลาดไม่ถึงยี่สิบกิโลเมตร ข้ามีการจองถนนเข้าไปเกือบจะถึง แม้ยังไม่เสร็จดี แต่ในหน้าแล้งรดที่แข็งๆ หน้อยก็พอจะบุกเข้าไปได้ไม่ยาก ออกจากตลาดเพียงไม่เกินสามสิบนาที เราก็ไปถึงจุดอันเป็นที่หมายปลายทางแล้ว พิเศษยิ่งไปกว่านั้น ก็คือเราได้พบผู้คนมากหน้าหลายตา จนหากจะไม่เมเออว่าเราได้พบกับทุกคน บรรดาที่ ‘เด็กดี’ ยากจะพบก็คงไม่ผิด และสถานที่ๆ เราพบปะ ก็เป็นคามร่มไม้ริมทางกลางหมู่บ้านนั่นเอง ทุกสิ่งทุกอย่างดูปลอดโปร่งคล่องตัว จนบางคนในหมู่เราสันทะห์ว่ามีใครแอบมาเคียมเคียวไว้ หรือหากเป็นเพราะว่าท่านเหล่านั้นไม่มีอะไรจะทำเป็นล่าเป็นสัน และจากการถามไถ่ในเวลาต่อมา พบว่าความสงสัยประการหลังนั้นถูกต้อง ซึ่งทำให้บรรดา ‘เด็กดี’ คุณอย หรือถ้าจะพูดด้วยศัพท์สมัยใหม่ก็ ‘เซ็ง’ ลงไปอย่างเห็นได้ชัด สำหรับตัวเองก็เป็นครั้งแรกที่เกิดความรู้สึกขึ้นว่าความสะดวกรวดเร็วอันนับเนื่องเป็นความก้าวหน้าประการหนึ่งนั้น ใช่ว่าจะเป็นเรื่องเหมาะสมดังงามเสมอไปไม่ หากไม่คล่องจองด้วยกาลเทศะมันก็อาจทำให้ระบบการดำเนินชีวิตของผู้คนเฉลไฉได้เหมือนกัน

ตามความเป็นจริงนั้น ในรอบหลายๆ ทศวรรษที่ผ่านมา ชีวิตความเป็นอยู่ตามชุมชน

หมู่บ้านโดยทั่วๆ ไปยังคงสภาพเดิม ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องของทัศนคติ แบบแผนการทำมาหากิน ตลอดจนความคิดความอ่าน หากจะมีอะไรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมบ้างก็คงน้อยนิดจนยากที่จะสังเกต ที่เห็นได้ชัดหน่อยในระยะหลัง ๆ นี้ก็คือจะเป็นเรื่องของถนนหนทาง ซึ่งช่วยให้สภาพการสื่อสารติดต่อกันสะดวกและรวดเร็วขึ้น คุ้นชินๆ มันก็น่าจะดีและคงจะดี ไม่มีปัญหาอะไร หากว่าสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของหมู่บ้านมีความเปลี่ยนแปลงหรือได้รับการพัฒนาให้เข้าร่องลงรอยกับความรวดเร็วและสะดวกค้าขายที่มีมา หากไม่เช่นนั้น มันจะเค็มชัวโมงว่างให้กับผู้คนในชนบทมากขึ้น

เมื่อหลายปีก่อน บนเส้นทางเดียวกันนี้ พี่ชายและข้าพเจ้าเคยพากันนำข้าวเปลือกสี่กระสอบออกไปขายยังตลาด จำได้ว่าเราสองคนช่วยกันตวงและอัดข้าวลงกระสอบอยู่เกือบตลอดบ่ายวันรุ่งขึ้นเริ่มออกเดินทางก่อนไก่โห่ เพื่อที่จะไปให้ถึงตลาดก่อนเที่ยง และเมื่อขายข้าวเสร็จแล้วพากันเที่ยวจับจ่ายซื้อของอยู่อีกประมาณสองชั่วโมงจึงเดินทางกลับ ปลายทางและให้วัวกินน้ำกินหญ้าอีกประมาณหนึ่งหรือสองชั่วโมง กว่าที่จะเข้าถึงบ้านก็มีตีสันติ รวมเวลานับแต่ตวงข้าวใส่กระสอบจนกระทั่งกลับถึงบ้านได้มากกว่าวันครึ่ง ซึ่งเมื่อเทียบกับขณะนี้ ตอนที่ถนนหนทางได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น การทำกิจอย่างเดียวกัน ใช้เวลา

มากที่สุดไม่เกินสามชั่วโมง นับว่าก้าวหน้าขึ้นมาก (จะวิเศษยิ่งนัก หากว่าชาวบ้านจะมีข้าวเปลือกมากขึ้นพอที่จะขายได้บ่อยๆ) แต่เมื่อสภาพชีวิต การทำมาหากินยังเหมือนเดิม (ความจริงผิดเคืองลง) ปัญหาที่ไม่น่าจะเป็นปัญหา เช่นในเรื่องวันว่างและความว่างจึงดูเห็นชัดขึ้นจนสุดใจที่เราต้องถกเถียงและทวนถามกันเกือบตลอดบ่ายวันนั้น ยิ่งได้พบปะถามไถ่กับมากผู้มากคน คำตอบที่มักจะย้อนกลับมาในรูปของคำถามทำให้พวกเราหุบปาก

“จะให้พวกผมทำอะไร จะออกไปหารับจ้างต่างเมืองก็เป็นห่วงวัวควาย ชโมยรีก็ชุมยังกับมด”

เรานิ่งมองหน้ากันอยู่นานจนกระทั่งใครคนหนึ่งปรารภขึ้น “แล้วจะมีแข่งกันแย่ง” ซึ่งฟังดูเป็นการพูดกับตัวเองมากกว่าที่จะจงใจถามผู้ใด แต่ก็ดูเหมือนว่ามันจะเป็นทั้งคำตัดบทและคำสรุปที่เหมาะสมใจของทุกคนเพราะไม่เห็นมีใครต่อความให้ยาวออกไปอีก

อย่างไรก็ดี ต่อจากนั้นไม่นาน เพียงชัวไม่ทันข้ามวัน พวกเราก็ตกใจประจักษ์ว่าความคิดความเห็นของตนผิดพลาดอย่างหมดรูป เพราะการณหาได้แข็งอย่างที่เราคิดกันไม่ แสงตะวันยังไม่จางจากฟ้าตัดด้วยซ้ำ พลันพวกเราก็ได้ยินเสียงเพลงลูกทุ่งเอื้อยแจ้วขึ้นกลางหมู่บ้าน ติดตามมาด้วยคำบอกกล่าว ‘บริษัทได้นำผลิตภัณฑ์อันสูง

ด้วยคุณภาพมาเสนอสนองแก่พ่อแม่พี่น้อง....' ต่อจากนั้นก็ถึงรายการสารพัดโรค อาการของโรค การวินิจฉัยโรค แล้วต่อท้ายด้วยชื่อยารักษาโรค 'อันสูงด้วยคุณภาพ' แต่ความคึกครื้นดูเหมือนจะขึ้นถึงขั้นสุดยอดเมื่อถึงรายการ 'ภาพยนตร์ที่ทางบริษัทภูมิใจนำมาให้ความบันเทิงแก่พ่อแม่พี่น้อง' และบทพากย์ที่พวกเราได้ยินคั้นนั้นก็อร่อยถึงใจอย่างที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อน ซึ่งเรียกเสียงฮาจากผู้ชมได้ชนิดที่ว่าแทบล้มกลมตาย

รุ่งเช้ายังที่เราไม่ทันจะลุกออกจากที่นอน เสียงโฆษณาชักชวนในลักษณะเดียวกันกับเมื่อตอนกลางคืนก็ก้องกังวานขึ้นมาอีกจากทางท้ายบ้าน เปล่าเลย ไม่ใช่รายเดียวกัน รายนี้แม้จะเป็นลักษณะพ่อค้าเร่ และไหลล้นมาหากินในเวลากลางวัน แต่ก็ยังคงเรียกร้องความสนใจจาก 'พ่อแม่พี่น้อง' ได้ไม่น้อย เข้าใจว่าจะไม่น้อยกว่าพวก

ที่ออกล่าเหยื่อ (เงิน) ตอนกลางคืน เพราะดูเหมือนออกจะฉลาดล้ำลึกในการเลือกหา 'ตัวโชว์' มาประกอบอย่างที่เราคาดไม่ถึง แม้ตัวแสดงนั้นจะพูดไทยได้เพียงสี่ห้าคำ 'ยานี้ดีมาก ๆ กินแล้วทำให้แข็งแรง' แต่ก็สังเกตได้ว่าได้เรียกร้องความเชื่อใจได้มาก และตัวแสดงนั้นเข้าใจว่าพ่อค้าเร่หัวแหลมนายนั้นคงจะมาชักชวนหรือจ้างวานไปจากแถวโรงแรมไทยทรงกิจหรือไทยทรงกริต ย่านสถานีหัวลำโพงนี่เอง

แล้วก็เป็นครั้งแรกอีกเหมือนกันที่ข้าพเจ้าชักจะรู้สึกเห็นดีเห็นงามกับความตั้งใจที่ 'เด็กดี' จะออกไปอาสาก่อสร้าง หรือต่อเติมอาคารเรียนในชนบทเพราะบางทีคว้ออาคารสถานที่ดังกล่าวอาจมีส่วนช่วยให้อนุชนบ้านนารุ่นใหม่เจริญฉลาดขึ้นมาบ้างก็ได้ ๑

คำสิงห์ ศรีนอก

เริ่มแต่ 2475

ผลิตภัณฑ์แป้นพิมพ์คุณภาพ

อย่างเช่น

<p style="margin: 0;">ลักส์</p> <p style="margin: 0;">ไลฟ์บลอย์</p> <p style="margin: 0;">รินไซ</p> <p style="margin: 0;">ซันซิล</p>	<p style="margin: 0;">ซันโลต</p> <p style="margin: 0;">บรีส์</p> <p style="margin: 0;">กิบีส</p> <p style="margin: 0;">รอยเก้</p>
--	---

ผลิตในประเทศไทย โดย บริษัท ลิโอบีบราเธอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด

คนกับสิ่งแวดล้อม

สมมุติฐานทางธรรมชาติในเมืองไทย

ไม่มีใครปฏิเสธได้ว่ามนุษย์เราก็คือส่วนหนึ่งของธรรมชาติ เกิดในธรรมชาติ ดำรงชีวิตอยู่ในธรรมชาติ และตายไปเป็นธรรมชาติในที่สุด แต่ในปัจจุบันเรากำลังแยกตัวจากธรรมชาติ พยายามหนีจากธรรมชาติไปให้มากที่สุด ให้ไกลที่สุดเท่าที่สติปัญญา และความฉลาดของมนุษย์จะมีใช้ แต่เราจะหนีตัวเราเองได้หรือ เราจะหนีความจริงไปได้หรือ

เรามีชีวิตอยู่ในธรรมชาติ หรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมรอบตัวเราทั้งในด้านวัตถุ ในด้านพืชและในด้านสัตว์ แต่เรากำลังหนีจากธรรมชาติโดยการทำลายสิ่งแวดล้อมของเราอย่างใจเขลาเพียงเพื่อสนองความเป็นนักวิชาการ ความเป็นนักคิดนักค้นคว้าของเราเอง

เราคิดค้น และมีผลผลิตทางอุตสาหกรรมออกมามากมายหลายอย่าง แต่สิ่งเหล่านี้ เราคัดเอาเพียงผลประโยชน์ที่เราจะได้เฉพาะหน้าเท่านั้น เราสร้างเขื่อน เราผลิตรถยนต์ เราประดิษฐ์น้ำมัน เราตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เพื่อประโยชน์เฉพาะหน้า เรามีเขื่อนก็เพื่อกันน้ำ แต่สัตว์น้ำบางชนิดถูกทำลายไปเพราะไม่

นี่คือสภาพป่าไม้แห่งหนึ่งบนรอยทางเหนือของประเทศไทย

สามารถวางไข่ได้ เราผลิตรถยนต์เพื่อเป็นพาหนะ แต่รถยนต์กลับพันไอพิสแก่เรา ทำลายประสาทรูของเราให้ลดประสิทธิภาพไป เราประดิษฐ์น้ำมันขึ้นได้จากธรรมชาติ แต่ควันอันเนื่องมาจากน้ำมันทำให้สุขภาพเราอ่อนแอ และทรุดโทรม เพราะสาเหตุจาก อากาศเน่าเสีย และเราตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อสนองการบริโภคของเราแค่โรงงานอุตสาหกรรมพันไอพิส และถ่ายพิษภัยลงในแม่น้ำลำคลองของเราเพียงใด ปรากฏการณ์ของแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำแม่กลอง จะเป็นประจักษ์พยานได้อย่างดี ในขณะที่เดียวกันปรากฏการณ์นี้ก็ยกลามไปถึงแม่น้ำปิง แม่น้ำปาว และแม่น้ำป่าสัก บ้างแล้ว (ดู มหาชน ฉบับที่ ๖, ๒๕๑๕)

ในขณะที่เราคิดค้น ของใหม่มาเพื่อทำลายตัวเราเองมากขึ้น เพียงนี้แล้ว สติปัญญาของมนุษย์ก็ยิ่งทำลายของเก่าอันเป็นธรรมชาติที่มีความสมดุลย์ให้น้อยลงไปและในที่สุดก็จะไม่เหลือความสมดุลย์ไว้ให้คนรุ่นหลังได้เห็นอีกเลย ป่าไม้อันเป็นธรรมชาติที่ให้ทั้งความร่มเย็นและชุ่มชื้นแก่มวลมนุษย์ก็กำลังถูกทำลายไป แร่ธาตุจะถูกขุดขึ้นมาจนจะไม่มีเหลืออยู่ในธรรมชาติ สัตว์หลายชนิดกำลังจะสูญสิ้นพันธุ์ไป ต้นไม้ใบหญ้าจะเหลือไว้ให้เพียงเพื่อประดับเป็นความงามอันแสนสร้างของมนุษย์

การอภิปรายเมื่อวันศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๑๕ เวลา ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมแผนก สติศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และการบัญชีของจุฬาฯ โดยกลุ่มอนุรักษสภาพแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และชมรมอนุรักษธรรมชาติและทรัพยากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง สมดุลย์ทางธรรมชาติในเมืองไทย เป็นประจักษ์พยาน เป็นเครื่องยืนยันและเป็นสัญญาอันตราขายของมนุษยชาติโดยเฉพาะคนไทยเราอย่างทีกล่าไว้แต่ต้นได้เป็นอย่างดี

กิจกรรมในวันนั้นแยกออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ การอภิปรายและการฉายสไลด์ประกอบ การอภิปราย ผู้อภิปรายแสดงความคิดเห็นแต่เพียงประการเดียวมิได้ประกอบภาพ คือ นายแพทย์ บุญส่ง เลชะกุล นายถนอม เปรมวิเศษ และนาย ทวีศักดิ์ ปิยะภาณุจน์ ส่วนผู้อภิปรายและฉาย สไลด์ประกอบ คือ นายแสงธรรม รัตกลีกร และ นายไพโรจน์ สุวรรณกร โดยมี น.ส. ประภาศรี ศิริจรรยา เป็นผู้ดำเนินการ

ผู้อภิปราย ๓ ท่านแรกมีความเห็นตรงกันว่า ธรรมชาติในปัจจุบันขาดความสมดุลย์โดยพืชและสัตว์ ถูกทำลายไปอย่างขาดการระมัดระวัง และขาดความรับผิดชอบ ป่าไม้ถูกทำลาย ป่าโกงกางถูกทำลาย อ่างเก็บน้ำไม่มีน้ำ หาดทรายสีขาวริมทะเลกลายเป็นสีคล้ำ น้ำทะเลที่เคยใสกลับขุ่นขึ้นเพราะฝุ่นละอองจากการขุดแร่ ประการังงาม

ที่กว่าธรรมชาติจะสร้างได้ก็นับเป็นร้อย ๆ ปีนั้น ถูกทำลายเพียงเพื่อแลกกับเงินตราจำนวนน้อย นิด สิ่งเหล่านี้ปรากฏขึ้นและเป็นอยู่ตลอดเวลา ในปัจจุบัน

ส่วนทางด้านผู้อภิปรายและนายสไลด์ประกอบนั้น ก็เท่ากับเป็นบทพิสูจน์ความจริงข้างต้น นั้นเองว่าธรรมชาติของเราถูกทำลายไปอย่างไร และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ก่อให้เกิดความลำบากยากแค้นและความน่าขยะแขยงเพียงใด ความงดงามของธรรมชาติหายไป เหลือแต่ความน่าอนาถใจและสมเพช ความสมคูลย์ของพืช สัตว์ และคนหมดไป เหลือแต่ความพอใจและพึงใจของมนุษย์อย่างเดียวเท่านั้น

การอภิปรายและนายสไลด์ประกอบนี้นับว่าเป็นการเผยแพร่แนวคิดอย่างเหมาะสม และถูกต้อง เพราะจากสไลด์นั้นเองเราจะเห็นความแตกต่างของความสมคูลย์ทางธรรมชาติอย่างชัดเจน บรรยากาศที่มีความร่มรื่นและร่มเย็นของธรรมชาติ ของต้นไม้ใบหญ้า ของลำธาร และกระแสน้ำนั้นทำให้เกิดความร่มเย็น และความสงบอันจะนำมาซึ่งความสุขของมนุษย์ได้อย่างไร ภาพที่แสดงถึงความแห้งแล้งกับความร่มเย็น ภาพที่แสดงถึงการทำลายต้นไม้ใบหญ้ากับการรักษาและส่งเสริมให้ต้นไม้เจริญงอกงามเติบโต ภาพที่แสดงถึงการรักษาค้นน้ำลำธารกับ

ภาพการทำลายล้างแม่น้ำลำคลองให้โสโครกสาเหล่านั้นจะเป็นเครื่องกระตุ้นและ ชักจูงให้บุคคลเห็นถึงสัญญาณอันตรายอันเกิดจากความใจเขลาของมนุษย์ได้ง่ายขึ้น

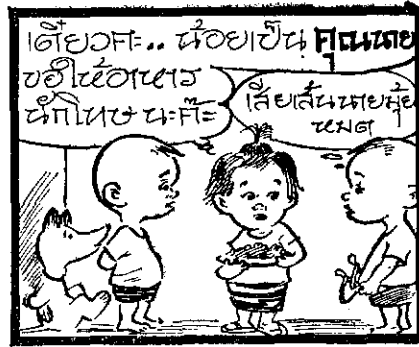
ข้อเสนออันเป็นทางออกที่ได้จากการอภิปรายวันนั้นก็คือ มาตรการการควบคุมที่เด็ดขาด และมีประสิทธิภาพกับการให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชน มาตรการแรกเป็นหน้าที่ของสถาบันทางการเมืองที่จะต้องสนใจใคร่เห็นบ้านเมืองดีขึ้นและประชาชนมีความสุขอย่างบริสุทธิ์ใจและจริงจังกับสนองการที่เข้มแข็ง แต่ก็ออกจะหวังดี ยากและผู้รับผิดชอบทางด้านป่าไม้ก็ยังไม่สัมผัส ภาวณ์ออกมาว่าคำสั่งของท่านไม่ศักดิ์สิทธิ์พอที่คนจะระมัดระวังและเชื่อฟัง ส่วนทางด้านกาให้การศึกษาอันเล่าก็เป็นหน้าที่ของสถาบันทางการศึกษาและสถาบันทางสื่อมวลชน แต่เราก็จะหวังได้อย่างไร ในเมื่อสื่อสารมวลชนยังไม่แสดงให้เห็นถึงความสนใจในด้านนี้แต่ประการเดียว ยิ่งสถาบันการศึกษาด้วยแล้วจะยากขึ้นไปอีก เพราะแม้แต่เอ่ยคำว่าการศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Education) คนในวงการศึกษาก็ยังรู้สึกแปลกใจและงงงัน

ความสมคูลย์ทางธรรมชาติในเมืองไทยเราจะฝากความหวังไว้กับใคร ☉

ไพฑูริย์ สีนารัตน์

พวกม้านิน + พวกจอมปลวก

อรุณ วัชรสวัสดิ์

กวีต่างแดน

ความเจี๊ยบของ พอล ไช่มอน

เมื่อเพลง 'เสียงแห่งความเจี๊ยบ' ที่ พอล ไช่มอน (Paul Simon) และ อาร์ท การ์ฟังก์เกิล (Art Garfunkel) ร้องร่วมกันดังขึ้น เพื่อนในยุคลสมัยของเรา อาจเข้าใจได้ท่ามกลางความเจี๊ยบว่า พระเจ้านั้นคือทลอดไฟนีออน และผู้คนในยุคของเขา นั้น พดกันโดยไม่ได้พูด ฟังกันโดยไม่ได้ยิน เสียงที่ลอยล่องมาแต่ไกล บอกให้เราระลึกถึงบาปที่ไม่ได้ทิว และนั่งฟังเสียงหยดน้ำที่หล่นลงบน ใบไม้ ว่าเปล่าเหมือนผู้คนที่เคยอยู่ไกลซัดได้ตายจาก หรือห่างเหินไปไกล ไช่มอนและการฟังเกิน ในสมัยที่เขาจ้ร่วมงานกันอยู่ เสียงเพลงของเขาได้สร้างสิ่งที่เราเรียกว่า "Still-life Water Color World" ขึ้นมา เหมือนความหวานชื่นของดวงอาทิตย์ที่กำลังลับขอบฟ้า และผู้คนกำลังเร่งรีบกลับบ้านเพื่อเตรียมตัวไว้เจอกับชีวิตในวันรุ่งขึ้น หรือไม่มีบางคนที่ยังพเนจร ไปตามหนทางอันไร้จุดหมาย พร้อมกับคร่ำครวญว่าชีวิตก็เหมือนมีอยู่เพียงเท่านั้น---

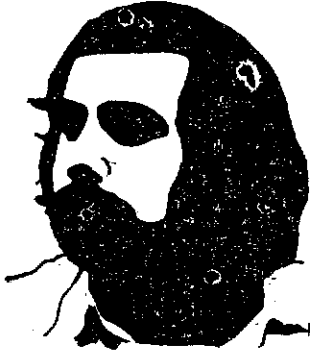
Hello, hello, hello, hello
Goodbye, goodbye, goodbye, goodbye
That's all there is

สำหรับ พอล ไช่มอน เขาเป็นนักร้องเพลงชาวบ้าน (Folksong) และกวีผู้หนึ่งซึ่งมีอัจฉริยภาพทางสร้างสรรค์ โดยใช้ถ้อยคำเรียบเรียงออกมาเป็นทำนองเพลงอันไพเราะ เทียบได้กับ บ็อบ ไดแลน โจน เบซ และคนอื่นๆ

ไช่มอนสำรวจตรวจสอบความรู้สึกของเขาเหมือนผู้คนที่แสวงหาแต่ยังไม่พบทางออก ทุกสิ่งที่เขาต้องการบางอย่างที่เขาว่ายังไม่ไร้สิ่งสุดท้ายสำหรับเขา โลกของเขามีประตูเป็นทางเลือกอยู่ ๒ ประตู และเบื้องหลังประตูนั้น เขารู้ว่ามีจักรวาลคอยเขาอยู่ เนื้อเพลงและท่วงทำนองอันหวานชื่นของเขา จึงบอกถึงความรุนแรงที่แอบแฝงอยู่ท่ามกลางความเจี๊ยบ เขามองเห็นว่าผู้คนในยุคลสมัยของเขา มีทางเลือกอยู่ ๒ ทาง ระหว่าง ความเศร้า กับ ความว่างเปล่า และยอมแน่นอนสำหรับเขาที่ขอเลือกเอา ความเศร้า มาเป็นเพื่อนดีกว่า ความว่างเปล่า ในโลกแห่งสงครามและการแก่งแย่งแข่งขัน เพลงของไช่มอนเปิดเผยให้เราระลึกถึงความสุขใน 'ฤดูกาลอันแสนสั้น' ซึ่งไม่มีทางที่จะหลีกเลี่ยงได้ใน อัลบั้มเพลงชุด Sound of Silence, Bridge Over Troubled Water, Cloudy หรือชุด Feeling Groovy ซึ่งแต่งและขับร้องเอง ภายหลังที่เขาแยกทางกับการฟังเกินแล้ว ไช่มอนได้แสดงความรู้สึกอันเศร้าลือ และจินตนาการที่ล่องลอยไปไกล เช่น ถ้อยที่บางตอนในเพลงของเขาบอกว่า 'เขาต้องทำให้เขาวินนี้เป็นเขาวินสุดท้าย' เพราะหลังจากนั้นแล้ว 'ความรู้สึกเศร้าก็จะผ่านพ้นไปเสมอ ----'

April, come she will
May, she will stay
June, she'll change her tune
July, she will fly
August, die she must----

สัณ บ้านทุ่ง

ฉันคือหินผา

ฤดูหนาวขมขมมาวันหนึ่งในเดือนธันวาคม
ฉันอยู่คนเดียว, เหม่อมองออกจากหน้าต่าง
ไปยังถนนข้างล่าง บนหิมะที่ร่อนลงมาปกคลุมอย่างเงียบงัน
ฉันคือหินผา ฉันคือเกาะ

ฉันก้อกำแพง ป้อมที่มั่นคงและแข็งแรง
ไม่มีใครรุกรานได้ ฉันไม่ต้องการมิตรภาพ
มิตรภาพทำให้เกิดความปวดร้าว ฉันหมั่นแกล้งการหัวเราะและความรักของมัน
ฉันคือหินผา ฉันคือเกาะ

อย่าพูดถึงความรักเลย ฉันเคยได้ยื่นคำมั่นมาก่อนแล้ว.
มันหลับอยู่ในความทรงจำของฉัน และฉันจะไม่รบกวนการหลับของความรู้สึกที่ได้ตายไปแล้ว
ถ้าไม่มีความรักฉันก็คงจะไม่ต้องร้องไห้
ฉันคือหินผา ฉันคือเกาะ

ฉันมีหนังสือของฉันและบทกวีของฉันเป็นเครื่องคุ้มกัน
ฉันกำบังกายอยู่ใต้เสื้อเกราะ ซ่อนตัวอยู่ในห้อง
ปลอดภัยอยู่ในควรรโทท ฉันไม่แตะต้องใคร และไม่มีใครแตะต้องฉัน
ฉันคือหินผา ฉันคือเกาะ
หินผาไม่รู้สึกเจ็บปวด และเกาะไม่เคयर้องไห้

พลอด ไซมอน

(กวี-นักร้องชาวอเมริกัน)

นิลน ราชธวา แปล จากเพลง *I am a Rock*

ปฏิกิริยา

จรรยาบรรณของนักวิชาการ

หลังจากอ่านคำให้สัมภาษณ์ ของ เฮอเบิร์ต ฟิลลิปส์ ใน *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* ฉบับเดือน กรกฎาคมและสิงหาคมแล้ว มีความรู้สึกเห็นด้วยกับฟิลลิปส์อย่างยิ่งในเรื่องเกี่ยวกับความผิดพลาดของสหรัฐและของไทยที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสงครามเวียดนาม เหตุผลต่างๆ ที่แสดงไว้ล้วนน่าฟังและควรแก่การไตร่ตรองเป็นอย่างยิ่ง

แต่เมื่อมาอ่านสิ่งที่ฟิลลิปส์พูดถึงเกี่ยวกับงานวิจัยของชาวอเมริกันในประเทศไทย รู้สึกผิดหวังและสงสารฟิลลิปส์ขึ้นมาอย่างจับใจ เพราะมีความหลายตอนแสดงถึงความพยายามที่จะแก้ตัวในการกระทำของตน และของเควิด วิลสัน (Daavid A. Wilson) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ APRA และ AACT ในที่นี้จะไม่ขอต่อว่าฟิลลิปส์เป็นการส่วนตัวมากนัก การที่จะเอาฟิลลิปส์เป็นจำเลยแทน *นักวิจัย* *หุคส์* อื่น ๆ นั้น เป็นการไม่ยุติธรรมอย่างยิ่ง นอกจากนี้ฟิลลิปส์เองก็ได้แสดงความกล้าหาญพอควรในการยอมรับอย่างเปิดเผยแล้วว่า ที่ตนได้ช่วยกระทรวงกลาโหมอเมริกันทำวิจัยเกี่ยวกับเมืองไทยนั้นเป็นเรื่องไม่มีประโยชน์ ซึ่งนับว่าฟิล

ลิปส์นั้นดีกว่านักวิชาการอเมริกันและไทยหลายคนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้แต่ทำเป็นเฉยๆเสีย ทั้งๆ ที่การนิ่งเฉยนั้นจะทำให้คนไม่ค่อยสบายใจก็ตาม

แต่มีที่น่าเสียดายอยู่นิดหนึ่งก็คือ ฟิลลิปส์ไม่ได้พูดถึงว่า การทำวิจัยให้รัฐบาลหนึ่งในอีกประเทศหนึ่งซึ่งเป็นประเทศเจ้าภาพ (host country) นั้น ประเทศเจ้าภาพจะถูกกระทบกระเทือนเสียหายอย่างไรบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิจัยประเภทที่นำไปเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการทางยุทธวิธี (tactical operation) ของประเทศที่ไม่ใช่ประเทศเจ้าภาพในประเทศเจ้าภาพนั้น จะยังผลเสียให้แก่การวิวัฒนาการทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจของประเทศเจ้าภาพอย่างไรบ้าง เพราะการวิวัฒนาการเหล่านี้จะถูกบิดเบือนไปในทิศทางที่ไม่เป็นธรรมชาติลงแต่จะเป็นการเพาะความขัดแย้งให้เกิดในสังคมประเทศเจ้าภาพ นอกจากนี้ก็ยังเป็นการใช้ทรัพยากรสิ้นเปลืองในทางที่ไม่เกิดประโยชน์ และอาจจะทำให้เกิดผลเสียอีกด้วย

บทบาทของนักวิชาการต่างประเทศในเรื่องการวิจัยในประเทศเจ้าภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง

ฟิลลิปส์ได้ให้นิยามของ “นักวิชาการ” ว่าเป็น ผู้ที่พยายามศึกษาหาความจริง และเปิดเผยความจริงให้ทราบทั่วไป โดยไม่มีการบิดเบือนความจริง เพื่อประโยชน์ของเอกบุคคคลหรือคณะบุคคลใด เพราะฉะนั้นจรรยาบรรณของนักวิชาการ จึงอยู่ที่ไม่ควรเป็นเครื่องมือของใคร และจะต้อง มีความยุติธรรมต่อทุกฝ่ายโดยไม่หวังลาภยศอัน มีชอบ

ปัญหาที่มีอยู่ว่า ด้านนักวิชาการควรจะมีจรรยา บรรณที่แน่นอน ใครเล่าจะเป็นผู้ตัดสินว่านัก วิชาการใดผิดจรรยาบรรณหรือไม่ อย่างไร แ่ นอนที่สุดตัวนักวิชาการเองย่อมไม่สมควรที่จะวัด มาตราฐานทางศีลธรรมของตนเองได้ สถาบัน ภายนอกตัวนักวิชาการนั้นแหละควรจะเป็นผู้ทำ สถาบันที่ว่านี้เท่าที่เห็นปฏิบัติการ ก็คือ สมาคม อาชีพ (Professional Associations) สมมติว่า สมาคมอาชีพเป็นผู้ตัดสินจรรยาบรรณของนักวิชา การ ปัญหาที่มีต่อไปว่าควรจะเป็นสมาคมใน ประเทศเจ้าภาพ หรือสมาคมของต่างประเทศ โดยปกติแล้วน่าจะเป็น สมาคมในประเทศเจ้า ภาพ นอกจากว่าสมาคมชนิดนั้นในประเทศ เจ้าภาพมิได้ทำหน้าที่เป็น สมาคมทางวิชาการ หรือสมาคมอาชีพอย่างจริงจังเท่านั้น สำหรับ เมืองไทยแล้ว แม้เราจะไม่สามารถพูดได้อย่าง เต็มภาคภูมิว่า ในทางสังคมศาสตร์นั้น สมาคม ทางวิชาการหรือทางอาชีพของเรานั้น สามารถจะ

ทำหน้าที่ของสมาคมที่ดีตามมาตรฐานสากลได้ แต่เหตุการณ์คงจะดีขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อมีนักวิชาการ เพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้นในกรณีของเมืองไทย นี้ สมาคมอาชีพในเมืองไทยควรเป็นผู้รับผิดชอบ ต่อจรรยาบรรณของนักวิชาการทั้งไทยและต่าง ประเทศที่ทำการค้นคว้าในประเทศไทย

ในทางสังคมศาสตร์นั้น สมาคมที่น่าจะทำ หน้าที่ดังกล่าวนี้ได้ เท่าที่เห็นก็มีอยู่สองสมาคม คือ สยามสมาคม และ สมาคมสังคมศาสตร์ แห่งประเทศไทย เพราะทั้งสองสมาคมมีนักวิชา การเข้าร่วมด้วยมาก นักวิชาการเหล่านี้ส่วนมาก ก็มีบทบาทอย่างมากในทางวิจัยอยู่แล้ว สมาคม หนึ่งใดในสองสมาคมนี้ น่าจะมีการร่างจรรยา บรรณของนักวิชาการขึ้นเป็นกิจลักษณะ ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางบรรทัดฐานในทาง ปฏิบัติ

นอกจากนี้เพื่อให้จรรยาบรรณมีความศักดิ์ สิทธิ์มากขึ้น สมาคมดังกล่าวควรจะมีอำนาจพอ สมควรในการควบคุมงานวิจัยในประเทศไทย ปัจจุบันนี้สภาวิจัยเป็นผู้ทำการควบคุมงานวิจัย แม้สภาวิจัยจะทำได้ดีพอสมควร แต่ก็ยังมีข้อบก พร่องอยู่มาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สภาวิจัยเป็น หน่วยงานของรัฐบาล จึงขาดอิสระเสรีและความ คล่องตัวในการตัดสินใจพิจารณางานวิจัย นอกจากนี้ นักวิชาการมีดี ๆ ที่สามารถติดตามงานวิจัย ของนักวิชาการต่างประเทศในไทยนั้นก็ได้สั่ง

กั้กับสภาวิจัย ถึงแม้จะมีนักวิชาการบางคนร่วมทำงานกับสภาวิจัยก็ตาม แต่บางครั้งก็ไม่อาจแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเต็มที่ เพราะสภาวิจัยเป็นหน่วยงานของรัฐบาล ตัวอย่างเช่น เคยมีการวิจัยเรื่องคอร์รัปชันในเมืองไทย ผลการวิจัยนี้เท่าที่ทราบอาจจะกระทบกระเทือนรัฐบาลได้ การวิจัยนี้จึงถูกยกเลิกโดยไม่มีเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างเปิดเผย เพราะฉะนั้นเพื่อรักษาความไม่ลำเอียง (objectivity) ของงานวิจัย สถาบันที่คอยสอดส่องดูแลงานวิจัยควรจะเป็นสถาบันนอกเทศ เช่น สยามสมาคม หรือสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย

วิธีหนึ่งที่ทำให้สมาคมดังกล่าวสามารถควบคุมงานวิจัยในเมืองไทยได้ก็คือ นักวิจัย ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างประเทศ ควรต้องสมัครเป็นสมาชิกของสมาคม คือ ควรมีการทำแบบเดียวกับสมาคมของวิศวะ ถ้าสมาชิกผู้ใดทำผิดจรรยาบรรณของสมาคม คน ๆ นั้นก็จะถูกไล่ออกไม่สามารถทำงานวิจัยในเมืองไทยได้

สำหรับนักวิจัยชาวต่างประเทศแล้ว สมาคมควรมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการขอวีซ่า (visa) ของนักวิจัย ปัจจุบันสภาวิจัยเป็นผู้พิจารณาแล้ว เสนอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอนุมัติให้วีซ่า บัญชีว่ามีอยู่ว่าสภาวิจัยไม่ได้ประกอบด้วยนักวิชาการที่ทำการวิจัยอย่างจริงจัง ๆ การพิจารณาของสภาวิจัยจึงอาจสู้สมาคมไม่ได้ แต่ถ้าให้เป็น

การดีแล้ว ทั้งสมาคมและสภาวิจัยอาจจะร่วมกันในการพิจารณาให้วีซ่าก็ได้

การควบคุมทางวิจัยอีกประการหนึ่งที่จะทำได้ คือสมาคมควรจะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสถาบันที่ให้เงินวิจัย ไม่ว่าจะสมาคมนั้นจะเป็นของไทยหรือของต่างชาติ สมาคมจะช่วยเหลือสถาบันผู้ให้ทุนในการพิจารณาจัดสรรเงินวิจัยให้มีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง นอกจากนี้ยังเป็นการรักษาความยุติธรรมของการให้ทุนอีกด้วย คือไม่ใช่ว่าเป็นฝรั่งแล้วจะได้มากกว่าเป็นคนไทยทำนองนั้น

นอกจากนี้สมาคมยังควรกำหนดนโยบายการวิจัยทางสังคมศาสตร์ขึ้น ควรจะมีการรวมนักวิชาการเป็นฝ่าย ๆ จัดตั้งอันดับความสำคัญ (priority) ของงานวิจัยให้สอดคล้องกับสภาพของเมืองไทย นโยบายการวิจัยที่จะช่วยให้การพิจารณาจัดสรรเงินวิจัยที่กล่าวมาแล้วได้ดียิ่งขึ้นเป็นที่น่ายินดีที่จะกล่าวในที่นี้ก็คือมูลนิธิฟอร์ด กับสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทยนั้นมีการตกลงโดยหลักการแล้วว่า ฟอร์ดจะยินดีให้สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย ทำการจัดอันดับ (rating) เกี่ยวกับงานวิจัยที่ฟอร์ดได้สนับสนุนทางการเงิน แต่หลักการนี้ยังไม่ได้มีการปฏิบัติการอย่างจริงจัง เพราะยังมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดองค์การอยู่บ้าง แต่ก็นับว่าเป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่การควบคุมงานวิจัยเพื่อประโยชน์ทาง

วิชาการและประเทศไทยได้ เป็นที่ตั้งใจกันว่า หากการทดลองทำกับฟอรั่มประสบผลสำเร็จ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทยก็อาจจะขยายวิธีการเดียวกันนี้ไปสู่มูลนิธิร็อกกีเฟลเลอร์ หรือ มูลนิธิอาเซียต่อไป

ปัญหาอีกประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับการควบคุมงานวิจัยก็คือ เราควรมีส่วนร่วมในงานวิจัยของนักวิจัยทั้งหลายให้มากที่สุด ไม่ใช่ข้อปฏิบัติในปัจจุบัน คือผู้ที่เข้ามาวิจัยในประเทศไทยมีหน้าที่ต้องเสนองานวิจัยให้แก่สภาวิจัยเมื่อตนทำงานเสร็จสิ้นลง ปัญหาอยู่ที่ว่า ในสายตาของนักวิจัยนั้น สภาวิจัยอาจจะเป็นส่วนบริหารของรัฐบาลหน่วยหนึ่งที่ไม่มีความสนใจในงานของตนเองอย่างจริงจัง ตนเลยเขียนอะไรลงไปส่งให้พอเป็นพิธีก็แล้วกัน ผลก็คือ เราได้ประโยชน์จากงานวิจัยของชาวต่างประเทศน้อยมาก แต่ถ้าสมาคมมีส่วนในการควบคุมงานวิจัย สมาชิกของสมาคมซึ่งเป็นนักวิชาการที่ทำงานทางวิจัยอยู่แล้วนั้น ย่อมมีความสนใจในงานวิจัยของผู้อื่นมาก ย่อมจะพยายามสร้างความสัมพันธ์กับนักวิชาการต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กัน ผลก็คือ วิชาการในเมืองไทยจะเจริญขึ้น และนักวิจัยที่ดีของไทยก็จะเพิ่มมากขึ้น

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่านี้ สมาคมอาจจะทำได้โดยมีการแสดงปาฐกถาหรือจัดสัมมนา

ในกลุ่มนักวิชาการ แล้วก็มีกรพิมพ์เผยแพร่ผลงานในวารสารวิชาการของสมาคม บรรยายภาคทางวิชาการก็จะบังเกิดขึ้น และความเจริญก้าวหน้าทางวิจัยก็รุกหน้าไปด้วยดี

ถ้าหากเราไม่ชักจูงให้นักวิจัยต่างประเทศเข้าร่วม (participate) กับนักวิจัยไทยแล้ว ความสนใจของนักวิจัยต่างประเทศต่อนักวิจัยไทยย่อมมีน้อย และเราก็จะไม่ได้รับอะไรจากเขามากนัก นอกจากอ่านหนังสือหรือบทความของเราที่เขียนขึ้นอีกสองสามปีให้หลัง ซึ่งแม้นักวิชาการไทยจะติดตามอ่านจนได้ งานก็อาจจะล้าหลังเสียแล้วก็ได้

แน่นอนที่สุด ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ย่อมไม่สามารถป้องกันงานวิจัยประเภทจารกรรม หรืองานวิจัยชาวต่างประเทศที่อาจจะเป็นภัยต่อเมืองไทยได้ เพราะงานวิจัยประเภทนี้สามารถทำได้ง่ายมากในเมืองไทย พวกที่ทำงานวิจัยแบบนี้ อาจถูกส่งมาในรูปผู้เชี่ยวชาญ ที่ปรึกษา ผู้ร่วมงานในวงการรัฐบาล หรืออาจารย์ในมหาวิทยาลัยก็ได้ ในการวางแผนพัฒนาแห่งชาติที่มีว่แต่อาศัยชาวต่างประเทศก็ดี ในการเสนอโครงการขอความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและทางการทหารจากต่างประเทศก็ดี และการให้ชาวต่างประเทศมาปรับปรุงกิจกรรมของเราก็ดี ฯลฯ เราย่อมไม่มีทางที่จะป้องกันไม่ให้ข่าวสารแก่ต่างชาติซึ่งจะเป็นอันตรายต่อเราในอนาคตได้

หรือไม่ก็ให้เขามีอิทธิพลเหนือเราในบางเรื่องได้
ถ้าเราไม่ต้องการเสียเปรียบต่างชาติเลย เราก็
ต้องบีบประเทศแบบพม่า ซึ่งเป็นระบบที่ค่อนข้าง
รุนแรง แต่แม้จะทำแบบนี้ก็ไม่แน่ว่าจะเป็น
ทางออกที่ดีสำหรับประเทศไทย ทั้งนี้เป็นเพราะ
ว่า แม้เราจะสามารถรักษาความลับได้ แต่เรา
ก็ต้องเสียความเจริญอีกหลายด้าน ความคิดที่
สร้างสรรค์มากกว่า จึงควรจะเป็นการสร้างนัก
วิชาการของไทยให้แข็งแกร่ง ให้เป็นที่ไว้วางใจ
ของนักบริหาร ว่านักวิชาการของไทยนั้นก็ไม

ด้อยกว่านักวิชาการต่างประเทศและสามารถเข้า
แทนที่นักวิชาการต่างประเทศในบางเรื่องได้
แน่นอนที่สุดนักวิชาการไทยจะเก่งได้ก็ย่อมต้องมี
อิสระในการทำการวิจัยของตนและต้องมีโอกาส
แลกเปลี่ยนความคิดทางวิชาการกับต่างประเทศ
ซึ่งสิ่งเหล่านี้น่าจะทำได้ ถ้าหากสมาคมทางวิชา
การของไทยมีอิสระดำเนินงานของตนเอง และ
มีโอกาที่จะเป็นตัวแทน ของชุมชนนักวิชาการ
ไทยคอยสอดส่องและติดตามงานวิจัยชาวต่างชาติ
ในเมืองไทย ๑

วารินทร์ วงศ์หาญเขี้ยว

สำนักพิมพ์ สมาคมตั้งคมศาศตร์แห่งประเทศไทย

จุฬาฯ ๒๑๑ ๒ ถนนพญาไท นครหลวงฯ ๕ โทร. ๕๖๖๒๒

หนังสือที่จัดพิมพ์ขึ้นใหม่

ประวัติศาสตร์อีสาน ๒ เล่ม	เดิม วิภากรณ์ทอง	๕๐/-
ประวัติศาสตร์อีสานเขมร	ม.ร.ว. อภิวัฒน์ ชัยพันธ์ แผล	๑๐/-
แผ่นดินพระนั่งเกล้า	พ.อ. นิธิ ทองโสภิต แผล	๕๐/-
แรงงานไทย กับ อุตสาหกรรม	นิคม จันทร์วิฑูร	๒๕/-
ชุดประเพณีไทย ๔ เล่ม	พระยาอนุชาภิบาล	๑๕๐/-
พจนานุกรมภูมิศาสตร์	หม. วัลลภเชษฐ์ และวัฒนา หินสันนิศาสตร์	๕๐/-
โสภณศาสตร์	ส. ศิวรักษ์ แผล	๑๐/-
สมุทรปราการ	เฉลิม สุขเกษม	๑๕/-
เฮโรโดตัส	ชำนาญ ลินทุโสภณ	๒๕/-
รัฐประหาร พ.ศ. ๒๔๕๐	สุชิน ตันติกุล	๒๕/-

กำลังจัดพิมพ์ขึ้น

ประวัติศาสตร์จีน	ส. ศิวรักษ์ แผล
------------------	-----------------

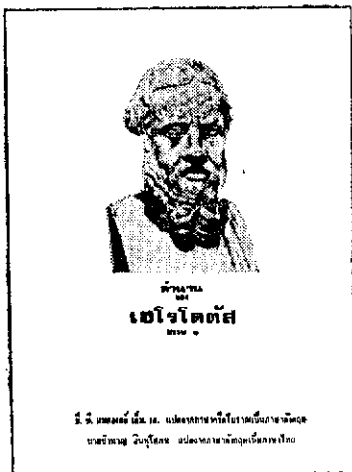
วิจารณ์หนังสือ

ตำนานของเฮโรโดตัส

บี ซี แมคคอกเลย์ แปลจากภาษากรีกโบราณเป็น
ภาษาอังกฤษ

ชำนาญ อินทุโสภณ แปลจากภาษาอังกฤษเป็น
ภาษาไทย

สำนักพิมพ์ สมาคมสังคมศาสตร์ จัดพิมพ์
๑๘๑ หน้า กระดาษปอนด์ เล่มละ ๒๕ บาท

นับว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งที่หนังสือ Historia โดย Herodotus ได้ปรากฏโฉมหน้าในบรรณโลกของสังคมไทยในนามของ ตำนานของเฮโรโดตัส หนังสือเล่มนี้จัดว่าเป็นหนังสือประวัติศาสตร์เล่มแรกของโลก ผู้ประพันธ์คือ เฮโรโดตัส มีชีวิตอยู่ประมาณ ๔๘๔-๔๒๔ ปีก่อนคริสตกาล และได้รับฉายาว่าเป็น "บิดาของประวัติศาสตร์" ในฐานะที่เป็นหนังสืออันเก่าแก่ และเป็นรากฐานของวิชาความรู้ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของ กรีกและชน

ชาติต่าง ๆ ในเอเชียไมเนอร์ ในสมัย ๕๐๐ กว่าปีก่อนคริสตกาล หนังสือ ตำนานของเฮโรโดตัส จึงเป็นวรรณกรรมคลาสสิก ซึ่งมีคุณค่าทางวัฒนธรรมอย่างประมาณค่ามิได้

ในพากย์ไทยนี้ ซึ่งคุณชำนาญ อินทุโสภณได้แปลเฉพาะบรรพที่ ๑ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเริ่มสงครามระหว่างชาวเฮลเลนเนส (กรีกโบราณ) กับชาวเปอร์เซีย สงครามที่เกิดขึ้นในระบายนี้นี้ เป็นสงครามที่เกิดขึ้นระหว่างหลายฝ่ายด้วยกัน เฮโรโดตัสได้เล่าว่า พวกเฮลเลนเนสทำสงครามกับอาณาจักรไพอาร์มก่อน ต่อมากรีซชาวลิเดียเป็นคนแรกที่ได้ชัยชนะจากพวกเฮลเลนเนส โดยการปราบเผ่าไอโอเนียน เผ่าอายโอเลียน และโคเรียน ซึ่งเป็นสาขาต่างๆ ของชาติเฮลเลนเนส กรีซเป็นกษัตริย์ลิเดียในสมัย ๕๖๐-๕๔๖ ก่อนคริสตกาล เป็นพวกที่ชาติเฮลเลนเนสถือว่าเป็น "บาร์บารีอัน" อาณาจักรของกรีซในที่สุดก็ต้องปราบยแถ่ไซรัส กษัตริย์เปอร์เซียตามคำทำนายของหอเทพพยากรณ์แห่งเดลฟี ซึ่งกล่าวไว้ว่า กรีซจะพ่ายแพ้เมื่อเกิดมีพ่อคัวหนึ่งของพวกมีดเป็นราชา กรีซก่อนทำสงครามไม่เข้าใจความหมายของคำพยากรณ์ ก็คิดว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดมีพ่อเป็นราชา อันที่จริงคำพยากรณ์หมายความว่าคนที่เป็นลูกครึ่งชาติ และไซรัสมัมารดาเป็นพระธิดาของกษัตริย์มีด และมีบิดาเป็นชาวเปอร์เซีย ดังนั้นจึงมีลักษณะเป็น "พ่อ" ในกาลต่อมา ไซรัสก็ประสบความสำเร็จปราบยแถ่พวกมาสซาเกตาย นั้คือเนื้อเรื่องคร่าว ๆ ในบรรพที่หนึ่งของตำนาน

หนังสือ Historia นี้เป็นตำนานสมชื่อ เพราะเรื่องราวต่าง ๆ มีรสชาติ และความมหัศจรรย์ไม่แพ้เทพนิยาย ดังนั้นจึงเป็นหนังสือที่อ่านสนุก มีเกดพิศพงสาวดารที่น่าขำขัน ขวอนคิด และเป็นภาพสะท้อนให้เห็นขนบธรรมเนียมประเพณีของเผ่าต่าง ๆ ในดินแดนแถบนี้สมัย ๕๐๐ - ๖๐๐ ปีก่อนคริสตศักราช เช่น เมื่อกล่าวถึงขนบธรรมเนียมชาวบาบิโลเนียน เฮโรโดตัสก็เล่าไว้ตอนหนึ่งว่า

“เมื่อหญิงสาวมีอายุพอจะแต่งงานได้ ชาวบ้านก็รวบรวมหญิงสาวเหล่านั้นไปชุมนุมกัน ณ ที่แห่งหนึ่งรอบ ๆ หญิงกลุ่มนี้มีพวกผู้ชายยืนล้อมอยู่ ผู้ประกาศจะให้หญิงเหล่านั้นขึ้นขึ้นทีละคน และดำเนินการขาย เริ่มด้วยหญิงที่เป็นคนสวยที่สุดกว่าคนอื่น ๆ ทั้งหมด และเมื่อชายเธอได้เป็นเงินจำนวนมากแล้ว ค่อยไปขายผู้ประกาศก็จะเสนอหญิงอื่นอีกคนหนึ่ง ที่มีความสวยงามมากที่สุดรองจากหญิงคนแรก แล้วหญิงทั้งหมดก็ถูกจำหน่ายเพื่อการแต่งงาน” (หน้า ๑๖๕)

การที่กล่าวไว้ว่า เฮโรโดตัสเป็น “บิดาของประวัติศาสตร์” คงจะเป็นเพราะเขาเป็นคนแรกที่พยายามจะสืบสาวราวเรื่องในอดีตให้เป็นเรื่องที่ติดต่อกันเนื่องกัน แม้ว่าเขาจะไม่สามารถกำหนดรายละเอียดจนกระทั่งถึงปี เดือน วัน ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก็ตาม และที่สำคัญที่สุดก็คือ เฮโรโดตัสพยายามนำเอาพยานหลักฐานที่ขัดแย้งกันมาตีแผ่และให้เหตุผลว่า เราควรจะเชื่อหลักฐานใด ซึ่งวิธีการนี้เป็นหัวใจของวิธีการประวัติศาสตร์ เช่นเมื่อกล่าวถึงสาเหตุของสงครามระหว่างพวกเฮลเลนีสกับพวกเปอร์เซีย ก็นำเอาความคิดเห็นของพวกเปอร์เซียมากล่าวไว้ว่า พวกเฟนิเซียนก่อนวิวาทขึ้นก่อน โดยการลักพาไอ ชิดาของราชาพวกเฮลเลนีสพวกหนึ่ง

ส่วนพวกเฟนิเซียน ก็เล่าว่า เรื่องนี้ไม่จริง ไอโอนั้นมีกรรภักกับนายเรือเฟนิเซียนคนหนึ่ง จึงเกิดความอายนและหนีตามพวกเฟนิเซียนไป นี่ก็คือตัวอย่างของพยานหลักฐานที่ขัดแย้งกัน ซึ่งนักประวัติศาสตร์จะต้องนำมาตีแผ่ให้ผู้อ่านทราบและวินิจฉัยเอาเองว่า ใครผิดใครถูก นอกจากนั้นแล้ว เฮโรโดตัสพยายามจะวางตัวเป็นกลางในการเล่าเรื่องของอดีต เขากล่าวว่า “ความรุ่งเรืองของมนุษย์ไม่คงที่อยู่ได้เรื่อยไป” ดังนั้น “ข้าพเจ้าจึงจะกล่าวถึงเรื่องสองประการนี้ โดยไม่ลำเอียง” (หน้า ๕) การเข้าสู่ปัญหาด้วยความรู้สึกเป็นกลางเช่นนี้ ถือว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของการเขียนประวัติศาสตร์

สำหรับการแปลหนังสือเล่มนี้ ผู้วิจารณ์มีความรู้สึกพอใจของเผ่าต่าง ๆ และกษัตริย์ในสมัยนั้น ออกจะเป็นคำที่ไม่คุ้มหูผู้อ่านส่วนมาก อีกทั้งความรู้ทางภูมิศาสตร์ การเมืองของอารยธรรมสมัยนั้นของผู้วิจารณ์ก็จะน้อย ดังนั้นอาจจะเป็นการช่วยเหลือผู้อ่านให้เข้าใจแจ่มแจ้งและติดตามเรื่อง ได้รวดเร็วขึ้น ถ้าหากผู้แปลจะได้ช่วยทำเชิงอรรถเพื่ออธิบายข้อเผ่าต่าง ๆ เพราะถ้าหากผู้อ่านไม่คุ้นกับวัฒนธรรมเฮลเลนีสเลย คงจะไขว่ไขว่ในเรื่องชื่อของเผ่าต่าง ๆ ของเฮลเลนีส หรือช่วยพิมพ์แผนที่แสดงที่ตั้งอาณาจักรต่าง ๆ ในสมัยนั้น ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

อย่างไรก็ตาม ยกเว้นความยากลำบากของเรื่องข้อแล้ว หนังสือตำนานของเฮโรโดตัส เป็นหนังสือที่อ่านได้อย่างสนุก เพลิดเพลิน มีสาระสำคัญอย่างมาก และมีคุณค่าต่อการศึกษารายธรรมของกรีกและอาณาจักรอื่น ๆ ในยุคสมัยเดียวกัน ดังนั้นจึงจัดว่าเป็นหนังสือที่นักเลงหนังสือ และนักประวัติศาสตร์ไม่ควรพลาดโอกาสที่จะได้ชมรสดู

วิรัช พันศิริ

ช่วงแห่งความคิด

ส. ศิวรักษ์

(สำนักพิมพ์วรรณสาร) ๓๘๔ หน้า ๓๕ บาท

บุคคลที่มีบทบาททางการพูดการเขียนในทุกวันนี้ ไม่มีใครปฏิเสธว่า ส. ศิวรักษ์เป็นคนหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มอันอาจเรียกได้อย่างเต็มปากว่าอยู่ในระดับแนวหน้า ผลงานทางหนังสือหลายเล่ม การปรากฏอภิปรายคือประจักษ์พยานยืนยันความสามารถในหลาย ๆ ด้านของเขาเป็นอย่างดี ทำให้หอดคิดไม่ได้ว่าบุคคลที่จะเรียกว่าเป็นคนเก่งอันเป็นที่ยอมรับของประเทศคือพัฒนาอย่างประเทศไทยเรานั้น จำเป็นจะต้องมีความสามารถความรอบรู้ในทุกวิถีทางหรืออย่างไร ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง ๆ โดยที่แต่ละตัวบุคคลไม่ได้ทำตนเป็นผู้รอบรู้เสียเอง เหมือนกับหลายคนที่เคยผ่านพบมาแล้ว ถิ่นที่จะยอมรับกันได้อย่างเต็มภาคภูมิ อย่างไรก็ตามผู้อ่านที่ติดตามมีสิทธิเพียงที่จะมองดูเขาอย่างเงิบ ๆ ภายนอกต่อไป

หนังสือ ช่วงแห่งความคิด ของ ส. ศิวรักษ์เล่มนี้ เป็นการรวบรวมเอาบทนำและถ้อยแถลงพร้อมทั้งปณิธานซึ่งเขียนขึ้นในระหว่างเป็นบรรณาธิการหนังสือ วิทยาสาร หนังสือเล่มนี้ทำให้เราสามารถมองเห็น

เห็นความรอบรู้ของเขาได้อีกแง่หนึ่งคือทางด้านการศึกษา อันได้แก่ระบบการเวียนการสอนและเรื่องราวในแวดวงของครู จะเป็นด้วยเหตุใดไม่ทราบ ที่เราก่อนข้างจะขาดแคลนคนที่มีความสามารถเป็นพิเศษอย่างจริงจังในด้านหนึ่งด้านใดโดยเฉพาะ ที่พอจะยกย่องและยอมรับความสามารถของเขาได้อย่างแท้จริง ดังนั้นลักษณะที่ปรากฏออกมาจึงจะหนีไม่พ้นการแสดงให้เห็นว่าคนเก่งจะต้องเก่ง ไปเสียทุกทางและรอบรู้ไปเสียทุกอย่าง คงเป็นเพราะเหตุนี้กระมังจึงทำให้พบเห็นคนเก่งหลายคนอดที่จะก้าวพลาดล้มลงไปอย่างไม้อ้อย่นาค ในกรณีของ ส. ศิวรักษ์ในหนังสือเล่มนี้ก็เหมือนกัน ถ้าหากอ่านอย่างวิเคราะห์และพยายามจะจับความเป็น ส. ศิวรักษ์แล้วก็จะพบได้ไม่ยาก ไม่ว่า ส. ศิวรักษ์จะยกประเด็นปัญหาอะไรต่าง ๆ ขึ้นมากก็ตาม มักออกที่จะเอาความคิดภายในใจซึ่งเป็นหลักยึดอย่างมั่นคงของตนมาตีคุณค่าหรือตัดสินไม่ได้ การแก้ปัญหาตามใจตนเองมากเกินไปเช่นนี้จะเห็นได้ว่าบางครั้ง ช่วงแห่งความคิด ของเขาจึงดูเป็นการยึดเขี่ย (ตามศัพท์บิ๊จเจกชนนิยม) ให้คนที่ร่วมตัดสินปัญหาอยู่ด้วยมากเกินไป แค่มองในทางเดียวกันจะเห็นได้ว่า การเขียนหรือการพูดทำนองนี้สามารถที่จะทำลายตัวเองได้โดยง่าย หากเหตุผลที่อ้างอิงแสดงออกมาอย่างหยาบสาระจนคนอ่านหมดความเชื่อถือ

ในบทนำทางการศึกษาส่วนใหญ่ เรียกได้ว่าเป็นสื่อความหมายกันระหว่างคนที่อยู่ในแวดวงทางการศึกษาคู่ด้วยกันทั้งสิ้น เช่นการพูดถึงแนวทางของการเป็นครูที่ดี การชี้แนวความสำคัญของการเป็นครู การพูดถึงหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนการเห็นในเรื่องความเป็นไทยคุณธรรม วัฒนธรรม สิ่งเหล่านี้แสดงถึงความเป็นตัวของ ส. ศิวรักษ์เองเป็นอย่างดี ที่น่าชมเชยก็คือ เขาเป็นคนที่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เขาเห็นว่าดีขึ้นกว่าเดิมและจะต้องใช้สันติวิธี

เราไม่ปฏิเสธว่าในช่วงที่ ส. ศิวรักษ์ทำวิทยาสาร
อยู่นั้น ความคิดความเห็นต่าง ๆ ที่ลงพิมพ์มีอิทธิพล
มากเพียงพอที่ทำให้บรรดาคนในวงการศึกษาคิดงัน
มาสนใจและเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอะไรบางอย่างตาม
เหตุผลที่คิดว่าซึ่งทาง วิทยาสาร เสนอมาให้ ดังนั้นจะ
เห็นได้ว่า วิทยาสาร ในขณะนั้นนับเป็นสื่อกลางอย่าง
แท้จริงในการที่จะเชื่อมโยงความคิดของคนในวง การ
ศึกษาระดับ และร่วมช่วยกันแก้ปัญหาอย่างจริง
จัง ลักษณะการจริงจังกับการทำงานเช่นนี้เป็น
ลักษณะประจำตัวของ ส. ศิวรักษ์ บทนำทางการ
ศึกษาในหนังสือ ช่วงแห่งความคิด เล่มนี้ นอกจาก
จะกล่าวถึงปัญหาของครูและเด็กในด้านต่าง ๆ ความ
สำคัญของพุทธศาสนากับการศึกษา และปัญหาเกี่ยวกับ
หลักสูตรการเรียนการสอนเหล่านี้แล้ว บทนำอันที่
เด่นที่สุดก็คือ “ปัญหาขั้นมูลฐานของการศึกษา”

“การแก้ไขสังคมไทยในเวลานี้ ไม่มีทางที่จะไป
จับตรงจุดอื่น นอกจากที่การศึกษา” (หน้า ๕๑)

“ผู้ที่ควรรับผิดชอบกับการศึกษานั้น ไม่จำเป็นต้อง
เป็นรัฐบาลเท่านั้น วิชาอาราม เอกชน มูลนิธิ
ตลอดจนบริษัทห้างร้าน ที่นึ่งที่จะมีส่วนรับผิดชอบได้
อย่างเสมอส่วนเสมอไหลกับรัฐ ทั้งนี้โดยรัฐยอมกม
นโยบายและอำนาจเงินสูงสุดอยู่เองอย่างไม่มีปัญหา”
(หน้า ๕๔) ซึ่งเป็นกรซึ่งให้รัฐได้ตระหนักถึงปัญหานี้
พร้อมกับเสนอให้มองการให้ไกล กรมกองออกไปถึง
ราษฎรวงนอกและต้องแก้ไขที่ตัวเองมากกว่าที่จะรอ
ความช่วยเหลือที่อยู่ไกลเกิน ไปจากองค์การต่าง ๆ
“ความสำคัญของจริยศึกษา” “ความคิดของมารเรียม
มองเตสโลรี” “งานต่างๆ ก็กับการเกณฑ์แรงของครูและ
นักเรียน” บทนำทั้งสามชิ้นล้วนแต่เสนอจุดมุ่ง
หมายที่แน่นอนและสมเหตุผลที่สุด “ความคิดของ
มารเรียม มองเตสโลรี” นั้นเป็นการชี้ให้เห็นถึงปัญหา
ความไม่เข้าใจกันระหว่างครูกับนักเรียน และการ
สร้างกรอบคุมขังความคิดอิสระของเด็กจะพึงมี นำที่
บุคคลในหมู่นักการศึกษาในบ้านเราจะรับฟังและลอง
ไปวิเคราะห์กันอย่างไรให้วิจารณ์อย่างบ้าง สำหรับ

“งานต่างๆ ก็กับการเกณฑ์แรงของครูและนักเรียน” ก็
เป็นการชี้ให้เห็นถึงการทำงานอย่างไรความหมายของ
ผู้ใหญ่ซึ่งขาดการพิจารณาถึงความควรไม่ควร เช่น
การปิดโรงเรียนเพื่อเอเชียนเกมส์ อันนับเป็นการกระ
ทบกระเทือนการศึกษาของชาติ เพียงเพราะผู้ใหญ่
จำนวนน้อยรับเป็นเจ้าภาพจัดการ แข่งขันกีฬาและมี
การเกณฑ์เอาครูและนักเรียนเข้าไปร่วมทำงานนั้น ๆ
ด้วย การกระทำโดยขาดความคิดคำนึงถึงความจำเป็น
หรือไม่เช่นนั้น นับเป็นความผิดพลาดของผู้ใหญ่ที่
ไม่น่าให้อภัยอย่างยิ่ง

อย่างไรก็ตาม กล่าวโดยสรุป บทนำทางการ
ศึกษาของ ส. ศิวรักษ์ในเล่มนี้เป็นข้อคิดเห็นที่นำ
ศึกษาเพราะจะทำให้เราได้เพิ่มพูนความรู้และความ
เข้าใจระบบงานของกระทรวงศึกษาธิการ และเรื่อง
ราวในแวดวงของการศึกษาในบ้านเมืองเรามาก
หากทนกับความก้าวร้าวและการนำเอาความรู้สึกส่วน
ตัวไปตัดสินอะไรต่าง ๆ ที่มีเกินขอบเขตไปในบาง
ครั้งได้ ข้อบกพร่องของหนังสือที่มีอยู่ก็คือการอ้างอิง
ถึงหนังสือหรือบทความอื่น ๆ น่าจะมีพูดในกำกับ
ฉบับหรือหนังสือเล่มนั้น ๆ เอาไว้ด้วย เพื่อสะดวก
แก่การค้นหาในการย้อนกลับไปอ่านประกอบเพิ่มเติม

อีกอย่างหนึ่งที่น่าจะเป็นจะต้องกล่าวตำหนิไว้ก็คือ
การออกที่จะเสนอเรื่องราวทำนอง ส. ศิวรักษ์ไว้
ไม่ได้ ที่จริงแล้วถ้อยแถลงที่ขำเล่มนั้นไม่น่าจะนำมา
ตีพิมพ์รวมเป็นเล่มด้วยเท่าไรเลย เพราะไม่เหมาะ
สมและไม่มีอะไรที่น่าสนใจ นอกจากจะเป็นการคุย
กับคนอ่านตามวิถีทางคนทำหนังสือที่จะพูดคุยได้
เช่นพูดถึง การจะพยายามปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
หนังสือให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ ฉบับนั้นฉบับนี้จะมีเรื่องของ
ใครตรง ภาพปกสวยหรือไม่สวยควรแก้ไขอย่างไร
ควรจะมีเพิ่มคอลัมน์นั้นคอลัมน์นั้นเข้ามาหรือไม่ สมาชิก
ของเรากำลังเพิ่มมากขึ้นทุกขณะ มีคนอ้างอิงหนังสือ
ของเรามากขึ้น ฯลฯ จึงดูไม่เหมาะสมด้วยประการทั้ง
ปวงที่จะนำมาตีพิมพ์ ทางสำนักพิมพ์ที่รับผิดชอบอยู่
ก็น่าที่จะคำนึงถึงความจำเป็นหรือไม่อย่างไรบ้าง หรือ

เพราะว่าตัว ส. ศิวรักษ์ เองเอง ช่วงแห่งความคิด บางอย่างจะหล่นหายไป จึงมักมีการนำมารวมพิมพ์ อยู่เสมอไม่ว่าจะไปพูด ไปเขียนเอาไว้ที่ไหน อย่างไรก็ตาม การพูดมากๆ เขียนมากๆ ส่วนที่ไม่เป็นสาระย่อมมีปะปนอยู่ด้วยเป็นธรรมดา จึงไม่แปลก หากจะคัดทอนทิ้งให้ช่วงความคิดอย่างนั้นหายไป เสียบ้าง ที่ดีมาเช่นนี้ก็เพราะการหยิบยื่นสิ่งที่ไม่เป็น สาระให้คนอ่านเท่ากับเป็นการขัดเคืองให้กันจนเกิน ควร สำหรับปณิกณะนั้นมีประโยชน์อยู่และทำให้หาคา คนอ่านได้กว้างไกลออกไปอีกเป็นทวีคูณ ถึงอย่างไร ผู้วิจารณ์ก็ยังเห็นคล้ายคามดั่งที่เคยมีผู้วิจารณ์เขาไว้ ครั้งหนึ่งว่า “ส. ศิวรักษ์ เท่าที่พิสูจน์ตนเองเป็นลำดับ

คัมมา งานของเขาอยู่ในฐานะผู้วิจารณ์สังคม และ วัฒนธรรมที่เคลื่อนไหวอยู่มากกว่าที่จะเป็นผู้สร้าง สรรค์งานโดยตรง” จึงเห็นได้ว่าสิ่งเหล่านั้นกลายเป็น บุคลิกประจำตัวของเขาไปแล้ว หนังสือเล่มนี้การ จัดรูปเล่มยังไม่ดีเท่าที่ควร และยังมีข้อผิดพลาด พลาดไม่ได้อยู่หลายตอน ที่จริงหนังสือระดับนี้ไม่น่า จะพลาดพลั้งแสดงความสับเพลาออกมาเลย นาม ของสำนักพิมพ์ที่น่าที่จะประกันอะไรๆ ได้มากพอสมควร มากกว่าที่ทำ ๆ กันออกมา

พัก สดงาม

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Often do I have long sighs
To hide my tears, silent tears
Sorrowing for the lives of my people
That are so full of grief and fears.

Ch'ü Yüan

เราอดใจและเสียใจ ต่อ จตุรัส ขาวบ้าน หนังสือชุด ‘นักศึกษาประชาชน’
วรรณกรรมเพื่อชีวิต และ อนาคต ด้วยเหตุผลที่เพื่อนมีต่าง ๆ กัน

กองบรรณาธิการ
สังคมศาสตร์ปริทัศน์

ข่าวในวงการหนังสือ

ข่าวในประเทศ

ในวงการของคนทำหนังสือรอบเดือนที่ผ่านมา นับเป็นช่วงแห่งการบีบและเปลี่ยนหนังสือของพวกเขาคนรุ่นใหม่ เล่มแรกที่มีข่าวออกมาแบบกึ่งทางการ คือข่าวการส่งปิดหนังสือ *ชาวบ้าน* อันเป็นหนังสือประเภทเศรษฐศาสตร์การเมือง ซึ่งออกมาได้เพียง ๘ ฉบับ ก็เป็นอันต้องถูกระงับไปด้วยสาเหตุแห่งการไม่รอบคอบในแง่กฎหมายเกี่ยวกับการขออนุญาตการเป็นบรรณาธิการแทนที่จะเป็นในคานาเนื้อหา นี่เป็นข้อโหว่อีกแห่งหนึ่งที่คนทำหนังสือต้องระวังไว้ เจกเช่นเดียวกับวารสาร *จัดรัส* ในอดีตที่เคยโดนมาแล้ว จึงให้เสียดายเป็นอย่างยิ่ง ส่วนอีกฉบับหนึ่งเป็นวารสารของสมาคมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม ชื่อ *อนาคต* ที่นาย *สลักชัย ศิวรักษ์* เป็นบรรณาธิการ ก็มีเหตุอันต้องเปลี่ยนบรรณาธิการใหม่ เพราะนโยบายของบรรณาธิการกับคณะกรรมการของสมาคมส่วนใหญ่ไม่เห็นพ้องต้องกันในการตีความของคำว่า *การเมือง* และขอบข่ายของเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเรื่องการอนุรักษ์ที่จะตีพิมพ์ลงในวารสาร ด้วยเหตุนี้ *อนาคต* ฉบับที่ ๕ ที่กำลังวางตลาดอยู่ในขณะนี้ จึงเป็นฉบับสุดท้ายที่ *ส. ศิวรักษ์* เป็นบรรณาธิการ ก็ให้เสียดายอีกเช่นกัน

อีกสองฉบับ ที่มีข่าวว่าจะปิดตัวเอง ก็คือ *ลอมฟาง* ของสังเริง คำพะอู และ *วรรณกรรมเพื่อชีวิต* ของกลุ่มนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ฉบับแรกนี้ว่าถูกกระชับให้ปิด เช่นเดียวกับ *ชาวบ้าน* ส่วนฉบับหลังด้วยสาเหตุทนต่อการขาดทุนต่อไปไม่ไหว ถ้าเป็นจริงก็ให้น่าเสียดาย ถ้าวางสุดท้ายจะเหลือแต่ *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* เพียงฉบับเดียวในวงการหนังสือประเภทนี้

หนังสือเล่มที่ออกใหม่ในรอบเดือน ที่น่าสนใจเฉพาะเกี่ยวเนื่องด้วยการเมือง คือ *รัฐศาสตร์ ๑๔* มี *วิชัย บำรุงฤทธิ์* นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นบรรณาธิการ มีจุดมุ่งหมายทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาเพื่อเป็นการต่อต้านระบบการทำหนังสือรูปภาพอนุสรณ์ประจำปีทีวีสาระหวังว่าคงได้ผล ส่วนด้านเนื้อหาสาระในเล่ม ก็ล้วนแต่เกี่ยวเนื่องแต่วิชาการรัฐศาสตร์การเมืองโดยเฉพาะ

เริ่มตั้งแต่การปฏิวัติและสงครามปลดแอกประชาชน ระบบการเมืองของไทย ประวัตินักคิดนักทฤษฎี และปรัชญาการเมือง แต่ละเรื่องล้วนเกิดจากนักเขียนที่มีชื่อ ถึงแม้หลายเรื่องจะเคยได้รับการตีพิมพ์มาแล้วก็ตาม เมื่ออ่านเล่มนี้เป็นพื้นฐานแล้ว ก็ควรจะได้อ่านรายจากผลการวิจัยเรื่องลักษณะบางประการของสถาบันสังคมไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งคณะอาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้ทำวิจัย นับเป็นหนังสือที่อ่านง่ายกว่าหนังสือประเภทนี้โดยทั่วไป เนื้อหาสาระก็กว้างขวางทุกแง่มุมที่คิดว่าเป็นอุปสรรคต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยในแง่การปกครองอย่างกว้าง ๆ ที่ออกใหม่อีกเล่มหนึ่งก็มี การปกครองประเทศของจอร์จมุกต์ เรื่องสุวรรณซึ่งพยายามให้ภาพการปกครองของไทยโดยทั่ว ๆ ไปอย่างกว้าง ๆ และเน้นเฉพาะให้เห็นในแง่ของการวิวัฒนาการ รวมทั้งอิทธิพลของต่างประเทศจนถึงสมัยแรกเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

ทางด้านกรพระศาสนา ก็มีหนังสือชื่อ *เบื้องหลังการปลดพระพิมพ์ลธรรมและพระศาสนโศภน* ตอนที่ ๑ ซึ่งถึงแม้ ธีรชน ผู้เขียนจะพยายามแสดงภาพอดีตพระผู้ใหญ่อันทั้งสองรูปเพียงด้านเดียวก็ยังนับเป็นหนังสือที่พยายามเปิดเผยเบื้องหลังที่น่าสนใจเล่มหนึ่ง ซึ่งคนในวงการพุทธศาสนาไม่ควรพลาดหาอ่าน ทางด้านการศึกษา มีหนังสือออกมายน้อยมาก ไม่ว่าจะป็นด้านวารสารหรือตำราวิชาการ เฉพาะที่เกี่ยวกับความคิดใหม่ ก็เห็นมีหนังสือ*สรุปการสัมมนาของกลุ่มส่งเสริมปฏิบัติงานทางสังคม* (ส. ป. ส.) เท่านั้นที่น่าสนใจ กลุ่มนี้เป็นกลุ่มใหม่ของนักการศึกษาไทยที่มีอุดมการณ์และหลักการทางการศึกษาใหม่ได้ตีพิมพ์หนังสือแสดงผลการประชุมปฏิบัติการเรื่องบทบาทของสถาบันการศึกษาในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทางสังคม ออกมาเล่มหนึ่งเพื่อแสดงแนวคิดและรวมปาฐกถาของนักคิดทางการศึกษาใหม่ ๆ จากที่ได้แสดงในที่สัมมนาครั้งนี้ ถึงแม้จะมีหลายบทความที่มีได้เป็นความคิดใหม่มากนัก แต่ก็มิใช่วิธีการหลายอย่างที่ที่น่าสนใจที่กลุ่มนักการศึกษาเหล่านี้ได้วางจุดมุ่งหมายต่อบทบาทที่นักการศึกษาควรมีต่อสังคม สิ่งที่น่าสนใจที่กลุ่มนักศึกษากลุ่มนี้เน้นมากเป็นพิเศษก็คือบทบาทการศึกษานอกโรงเรียน ในวงนักอ่านเรื่องสั้น คงยังไม่ลืมชุดรวมเรื่องสั้นชีวิตคนภาคอีสาน ที่ชื่อ *ห้าบ้าน* ของ *ลาวคำหอม* ชาวว่าได้รับเกียรติจากสำนักพิมพ์ Oxford University Press ให้ *คำเนิน การเค็ม* แปลออกเป็นภาษาอังกฤษ ตีพิมพ์จำหน่ายทั่วโลก ซึ่งคงจะเสร็จเป็นรูปเล่มเร็ว ๆ นี้ สำหรับในยุคที่กำลังขาดวารสารดี ๆ ทางชมรมคนรุ่นใหม่ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้รวมตัวกันจัดทำวารสารชื่อ *พลัง* ออกมาในแนวที่น่าสนใจ หัวแรงใหญ่คือ *วิสา คัญทัพ* กับ *บุญส่ง ชเลธร* สองหนุ่มล้ำสุดน่าลองหาอ่าน

ข่าวต่างประเทศ

หนังสือเด่นที่สุดในระยะนี้เห็นจะเป็นข่าวที่สำนักพิมพ์ ฮาร์เปอร์ แอนด์ โรว์ (Harper & Row) ประกาศที่จะตีพิมพ์หนังสือเรื่อง “การเมืองระดับเฮโรอินในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” *The Politics of Heroin in Southeast Asia* ของ อัลเฟรด คับบิว แมคคอย (Alfred W. McCoy) หนังสือเล่มนี้

เป็นการศึกษาขบวนการค้ายาเสพติดนานาชาติ ซึ่งหน่วยงานของรัฐบาลอเมริกัน รวมทั้งในหนังสือบอกว่า ซีไอเอ. มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วยสำนักพิมพ์ฮาร์เปอร์ แอนด์ โรว์ และแมคคอยเคยทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดในการจัดเตรียมเอกสารอ้างอิงเพื่อยืนยันในคำกล่าวหาที่เป็นข้อโต้แย้งในหนังสือเล่มนี้ รวมทั้งการตรวจพิจารณาจากคณะกรรมการอิสระเพื่อที่จะให้แน่ใจว่าหนังสือเล่มนี้เป็นงานซึ่งมีเหตุผลในทางวิชาการและมีเอกสารอ้างอิงครบถ้วน หลังจากนั้นไม่นาน ซีไอเอ. ก็ได้ขอคืนฉบับหนังสือเล่มนี้ จากฮาร์เปอร์ แอนด์ โรว์ ไปอ่าน ซีไอเอ. กล่าวว่า “เราเชื่อว่าสำนักพิมพ์ซึ่งมีชื่อเสียงคงจะไม่ยอมพิมพ์คำกล่าวหา ซึ่งปราศจากพยานหลักฐานที่แน่นอน เราเชื่อว่าเราสามารถที่จะแสดงให้เห็นได้ว่า จำนวนของหน่วยงานซึ่งดูนายแมคคอยกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องนั้น ผิดพลาดและไม่มีหลักฐาน ตัวเลขถูกบิดเบือนจนยอมรับไม่ได้ และไม่มีสิ่งใดเลยที่น่าเชื่อถือ” ฮาร์เปอร์ แอนด์ โรว์ ได้ส่งคืนฉบับไปให้ ซีไอเอ. อ่าน หลังจากนั้นต่อมาอีกเจ็ดวัน ซีไอเอ. ก็ได้ส่งคำวิจารณ์กลับมาและเป็นที่น่าแปลกใจว่า ทางซีไอเอ. ก็ไม่ได้ชี้ให้เห็นเลยว่าข้อความตอนใดในหนังสือเล่มนี้ผิดไปจากความจริง ดังนั้นทางสำนักพิมพ์จึงได้ประกาศที่จะตีพิมพ์หนังสือเล่มนี้ โดยไม่แก้ไขข้อความแม้แต่ตอนเดียว และให้เหตุผลว่า “เราเชื่อว่าเราได้แสดงความรับผิดชอบต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องแล้ว รวมทั้งผู้อ่านชาวอเมริกัน

ยังมีหนังสือที่น่าสนใจอีก ๒ เล่ม เล่มแรกเป็นนวนิยายเล่มที่ได้รับการพิมพ์ครั้งล่าสุด ชื่อ “หิมะของฤดูใบไม้ผลิ” (*Spring Snow*) โดยยุกิโอะ มิชิม่า (Yukio Mishima) นักเขียนชาวญี่ปุ่นซึ่งยอมฆ่าตัวตายเพื่อคุณค่าเก่า ๆ ของคนญี่ปุ่นเมื่อสามปีก่อน *หิมะของฤดูใบไม้ผลิ* เป็นนวนิยายเรื่องแรกซึ่งมีความยาวขนาดสี่เล่ม ซึ่งมีมิชิม่าได้ส่งต้นฉบับแผ่นสุดท้ายให้แก่สำนักพิมพ์ในวันเดียวกับที่เขาฆ่าตัวตายเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๓ โคนัลด์ คินน์ผู้ถ่ายถอดวรรณกรรมญี่ปุ่นออกเป็นภาษาอังกฤษจนแพร่หลายได้กล่าวว่าไว้ใน *แซทเทอร์เดย์ รีวิว* ว่า “เป็นหนังสือคลาสสิกซึ่งเร้าความรู้สึกของชาว

ฉบับนี้ ๑๙๗๒ อย่างสมบูรณ์ หนังสือเล่มนี้ได้ให้ความรู้สึกอย่างรุนแรง” สำหรับหนังสืออีกเล่มหนึ่ง
เป็นบันทึกของเคท เวบบ์ (Kate Webbs) นักข่าวหญิง แห่งสำนักข่าว ยูพีไอ ประจำกรุงเทพมหานครซึ่ง
ถูกพวกเวียดกงจับตัวไปพร้อมด้วยนักข่าวชายอื่น ๆ อีกห้าคน ในขณะที่ทั่วโลกคิดว่าเธอตายเสียแล้ว
หลังจากงานศพของเธอ ๑๖ เดือน เคท เวบบ์ได้ไปปรากฏตัวที่นิวยอร์กเพื่อการจัดพิมพ์ “อีกฝ่าย
หนึ่ง : ๒๓ วันกับเวียดกง (On the Other Side: Twenty-three Day with the Viet Gong)
ให้กับสำนักพิมพ์ Quadrangle Books, ซึ่งอยู่ในเครือของบริษัท นิวออร์คไทมส์ ผู้สนใจเกี่ยวกับ
ความเป็นไปของเวียดกงในอีกทัศนะ อาจหาอ่านได้จากเล่มนี้

ผู้สื่อข่าววรรณกรรม

ใครว่าคนหนุ่มสาวยุคนี้แค่นี้ หุค

ลองอ่านชีวิตจริงของคนหนุ่มซึ่งไป ท้า

อ่าน โคมถ คิมทอง

ข้อเขียนจากชีวิตจริงของโคมถ คิมทอง บันทึกผู้ซึ่งเป็น ฮีโร่คนแรก

สั่งซื้อได้ที่ผู้จัดการมูลนิธิโคมถ คิมทอง ๑๗๑๕ ถนนพระราม ๔ สามย่าน กท. ๕

เล่มละเพียง ๗ บาท

ว่ากันว่า ฮุคมคคิ จำเป็นที่สุดสำหรับคนไทยยุคนี้
ถ้าหากว่า ฮุคมคคิที่เหมาะสมสำหรับคนหนุ่มสาวเป็นอย่างไร

ลองอ่านทัศนจากข้อเขียนและการสัมภาษณ์ของคนหนุ่มสาวดู

ฮุคมคคิของคนหนุ่มสาว เล่มละ ๑๕ บาท

สั่งซื้อได้ที่ผู้จัดการมูลนิธิโคมถ คิมทอง ๑๗๑๕ ถนนพระราม ๔ สามย่าน กท. ๕

บรรณาธิการ

นโยบาย 'ทำให้แข็งแล้วปกครอง'

ตั้งแต่บรรณาธิการเริ่มรับตำแหน่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ จนบัดนี้เป็นเวลาร่วม ๔ ปีแล้ว
นี้ ก็ได้พยายามเสมอมาที่จะทำหน้าที่ให้น่าอ่านและเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างตาม
ทัศนะที่บรรณาธิการต้องการ โดยร่วมปรึกษาหารือกับคณะบรรณาธิการมาตั้งแต่ครั้ง
หนังสือออกเป็นราย ๓ เดือน จนบัดนี้ได้ออกเป็นรายเดือนมาครบ ๑๒ ฉบับ ในฉบับที่
ท่านกำลังอ่านอยู่นี้ *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* ยังคงเป็นที่กล่าวขวัญ ทั้งในประเทศและนอก
ประเทศอยู่เหมือนเดิม เรายังคงพยายามที่จะทำให้ *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* เป็นเวทีอิสระ มุ่ง
เสนอข้อเท็จจริงและความเห็นวิพากษ์วิจารณ์ด้วยใจเป็นกลางมากขึ้น โดยไม่ติดเคลือบ
แฝงที่จะโค่นล้มทำลายใคร แม้ความเห็นบางประการออกจะแข็งกร้าวอยู่บ้าง เราก็มีเจต
นาที่เป็นที่ตั้ง มิได้ใช้หน้ากระดาษเป็นเวทีส่วนตัวหรือรับสนองผลประโยชน์ให้แก่บุคคล
หรือคณะบุคคลใด เพียงแต่ต้องการสะท้อนให้เห็นบุคลิกของบรรณาธิการที่เข้ามาทำหน้าที่
ที่ตามวาระนั้น ๆ เท่านั้นหน้าที่นั้นก็เช่นเดียวกับรัฐบาล ถ้าหากรัฐบาลใดมีความใจ
กว้างมากขึ้นเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ก็จะมีมากขึ้น เสรีภาพที่ว่านี้ไม่ใช่การทำตามอำเภอ
ใจอย่างปราศจากความรับผิดชอบ แต่เป็นความรับผิดชอบตัวเองและภูมิใจในอาชีพแห่งตน
ชาติที่มั่นคงจะต้องส่งเสริมให้ผู้คนเชื่อมั่นตนเอง เพื่ออยู่ร่วมกับนานาอารยประเทศทั้ง
หลายอย่างมีหน้าตาและเกียรติภูมิ ความเชื่อมั่นอันหนึ่งซึ่งส่งเสริมให้ผู้คนอยู่ร่วมกัน เรา
เชื่อว่าอยู่ที่คนในชาติมีความใจกว้างต่อกันแท้จริงเพียงใด ความใจกว้างที่รัฐและหนังสือ
พิมพ์จะออกทนต่อกัน คือทางออกอันหนึ่งที่ยังพอเหลืออยู่ในสังคมของเรา แม้ขณะนี้
นโยบาย 'ทำให้แข็งแล้วปกครอง' โดยวิธีการกระชับหรือใช้วิธีการต่าง ๆ ทำนองข่าวลือ
อันไม่เป็นมงคล เช่นจะจับบรรณาธิการคนนี้จับนักเขียนคนนั้น จะค่อนข้างได้ผลอยู่บ้าง
คงกรณี จตุรัส ชาวบ้าน หนังสือชุดนักศึกษา-ประชาชน ต้องปิดตัวเองลง และแม้ อนาคต
บรรณาธิการก็ได้แถลงขอลาออกจากตำแหน่งไปแล้ว *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* เองซึ่งเป็น

ปรากฏที่สุดท้าย บรรณาธิการก็ยังไม่แน่ใจว่าจะถูกกระซิบทำนองเดียวกันอีกหรือไม่ เรายังคงยืนยันเจตนาเดิมที่จะทำ *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* ให้เป็นหนังสือนำอ่านต่อไป แม้จำนวนจำหน่ายของเราจะเพิ่มสูงขึ้น แต่เรายังลำบากใจในปัญหาเศรษฐกิจเกี่ยวแก่ต้นทุนการผลิตที่ต่อลม และปัญหาทางการเมือง อันต้องคอยระวังว่า เมื่อใดคนจะล้วงล้ำเข้าไปอยู่ในวงแฉงของผู้บริหารประเทศบางคน ซึ่งไม่ชอบที่จะให้มีหนังสือประเภทนี้อยู่อีกต่อไป

เราเองยังมีความเชื่อราบจนวินาทีนี้ว่า คณะปฏิวัติชุดนี้และคณะรัฐบาลชั่วคราวที่จะแต่งตั้งขึ้นบริหารประเทศในโอกาสต่อไปข้างหน้า คงจะพิจารณาให้ต้องแก้ถึงการกระทำใด ๆ อันอาจก่อให้เกิด 'การใช้อำนาจจะเป็นธรรม' *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* ในระยะที่บรรณาธิการเข้าทำหน้าที่ แม้จะมีเสียงเตือนมาให้ไต่ยินว่า สนใจเกี่ยวกับการเมืองเกินไป เราก็อยากขอแฉง ณ ที่นี้ว่า นอกจากความรู้เท่าทันทางการเมืองทั้งในและนอกประเทศ อันเป็นค่านิยมสำคัญของชีวิตประชาธิปไตยประการหนึ่งที่เราสนใจแล้ว เรายังได้ให้ความสนใจในทางศิลปวัฒนธรรม การศึกษา วรรณกรรม สังคมวิทยา ศาสนา กฎหมาย และแขนงสาขาต่าง ๆ อันจักรวมอยู่ในทาง *สังคมศาสตร์* (Social Science) เสมอมา โดยได้ *ปริทัศน์* ออกไปในความหมายที่กว้างขวางที่สุด เพื่อมุ่งให้ผู้อ่านได้รับรู้ความเป็นไปต่าง ๆ เท่าที่สติปัญญาของเราจะทำได้ หาใช่จำกัดกรอบแคบอยู่เพียงแต่ความสนใจเฉพาะเรื่อง หรือทั้งตนเป็นเก็จอาจารย์รู้ปัญหาไปสรวพัก นอกจากนั้น เพื่อให้ทันกับปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ เราก็คงขยายแนวให้มีคอลัมน์ประจำเกี่ยวแก่นิเวศนวิทยาเป็นประจำ ทั้งนี้ การที่มีผู้กล่าวว่าเรามุ่งเสนอหนังสือไปในทางการเมือง จึงควรดูเจตนาของเราให้ตลอดเสียก่อน การทำหนังสือพิมพ์ให้สมบูรณ์ บรรณาธิการก็เหมือนผู้กำกับหนังและละคร บรรณาธิการไม่ใช่คารา แต่เขาก็ต้องมองเห็นโดยตลอด และมีอิสระที่จะกำกับเรื่องของเขา ให้ได้รสชาติเต็มทีเท่าที่สามารถตั้งแต่ ผู้แสดง บทสนทนา คนตรีประกอบ การตบแต่ง ฯลฯ การทำหนังสือก็เช่นกัน ถ้าหากหนังสือนั้น ไม่ยอมขายตัวให้กับระบบ หรือผู้มีอำนาจไปเสียก่อน อุคมคติและเจตนาของหนังสือที่ผลิตออกมา ผู้อ่านก็ย่อมใช้วิจารณญาณตัดสินได้เองว่า มีความปรารถนาดีที่จะก่อให้เกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใดแก่สังคม และสิ่งนั้นย่อมเป็นการช่วยผู้บริหารประเทศในทางอ้อมไปด้วย มิใช่ต้องการระราน หรือแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวแต่ประการใด ความภูมิใจ

ในวิชาชีพใด ๆ ก็ตามย่อมอยู่ตรงที่ว่า คนในวิชาชีพนั้น ๆ ได้แสดงความนับถือตัวเองให้ปรากฏแก่สาธารณชนมากน้อยเพียงใด มิใช่จะคอยเยาะเย้ยดาด่าง หรืออ้างเอาการเป็นฐานันครที่ ๔ ขึ้นมาบังหน้า อันเรามักจะพบเห็นอยู่เสมอในยุค 'ทำให้เซ็งแล้วปกครอง' นี้

สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ฉบับอาชญากรรม ที่ท่านกำลังถืออ่านอยู่นี้ เราได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากหน่วยราชการ โดยอธิบดีกรมราชทัณฑ์และรองอธิบดี ได้ช่วยให้การกระจายทางข้อมูล และช่วยพาเราชมความเป็นไปของชีวิตนักโทษในคุก เช่นที่บางขวาง ลาดยาว ทัดที่สถานหญิง และทัณฑ์สถานวัยหนุ่ม ที่จังหวัดนครปฐม คงปรากฏสารคดีภายในเล่มนี้แล้ว แม้รายละเอียดที่อยู่ลึกลงไป เราอาจจะยังรู้เข้าไปไม่ถึง แต่ก็คงพอเป็นแนวเสนอให้ผู้อ่านมองเห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมและสังคมบ้านเราเท่าที่เนื้อที่ภายในเล่มจะอุทิศให้เหมือนกับแนวเรื่องในฉบับก่อน ๆ สำหรับที่ประกาศว่าจะมีเรื่อง *ข้อสังเกตเกี่ยวกับเอกภาพของชาติกับประชาธิปไตย* ของ นายปรีดี พนมยงค์ ลงในฉบับนี้นั้น เนื่องจากผู้เขียนยังต้องการแก้ไขต้นฉบับให้สมบูรณ์ขึ้น เราจึงยังไม่อาจนำมาตีพิมพ์ในฉบับนี้ได้ ส่วนเรื่อง *ปัญหาอาชญากรรมทางเพศ* ที่บอกว่าจะมีลงด้วยนั้น เราขอเลื่อนเอาไว้ลงในฉบับ *กามารมณ์และสังคมไทย* ซึ่งจะทำออกในฉบับเดือน ธันวาคม แนนอน เพื่อส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ และเป็นการส่งท้ายที่ *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* จะได้มีการปรับปรุงหน้าตาใหม่ตามทัศนะต่าง ๆ ที่ผู้อ่านได้ให้ความคิดเห็นกลับมาในใบแทรก นอกจากนั้น เรายังอาจต้องเพิ่มราคาหนังสือขึ้นอีกสักเล็กน้อย (ไม่เกิน ๑ บาท) เนื่องจาก เรายังมีอาจอยู่ได้ เมื่อคำนึงถึงปัญหาโฆษณาที่ทำได้และต้นทุนในการผลิตหนังสือต่อเล่ม เหตุผลอีกประการก็คือเราจะเปลี่ยนการพิมพ์เป็นระบบออฟเซตเพื่อให้รูปประกอบและตัวพิมพ์ชัดเจนขึ้น ทั้งนี้มิได้หมายความว่า เราจะทำหนังสือให้หรูหราฟุ่มเฟือยเพิ่มขึ้นก็หาไม่ เรายังคงเน้นเนื้อหาให้เข้มข้นและคงคุณภาพเช่นเดิมอยู่ หากแต่ปัญหาในการพิมพ์ เช่นปัญหาในเรื่องตัวหักและตัวหลุก รูปประกอบไม่ชัด ความล่าช้าของการพิมพ์ระบบเดิม ฯลฯ ทำให้เราต้องทักสินใจกังวลว่า เรายังขอแจ้งท่านผู้อ่านเป็นการล่วงหน้าไว้ก่อน สำหรับฉบับนี้ ถ้าท่านสังเกตจะพบว่าเราได้พิมพ์ออฟเซตในบางยกเป็นการเริ่มประเดิมแล้ว ๑

สมาชิกในต่างประเทศขอรับและชำระค่าบำรุงได้ทั้งหมดของเร
ตามรายการดังกล่าว โดยใช้เงินตราในประเทศนั้น ๆ

ค่าสมาชิก	กระดาษปอนด์	ปีละ ๑๕๐ บาท
	กระดาษปอนด์	ปีละ ๑๒๐ บาท
ขายปลีก	กระดาษปอนด์	เล่มละ ๑๖ บาท
	กระดาษปอนด์	เล่มละ ๑๒ บาท

หนังสือ สังคมศาสตร์ปริทัศน์ รายเดือน มีจำหน่ายตามตัวแทนและร้านหนังสือ ต่างประเทศต่อไปนี้

Our Agents

BRITAIN

The Treasurer Wat Thai, 99 Christ Church
Road, East Sheen, S.W. 14.
Prayote Mankongdee C/O Samaggi Sara
28 Princes Gate London S.W. 7 U.K.
Rungsun Thanapornpun Churchill College
Cambridge, CB 3 ODS.

FRANCE

Dhawatchai Dhanabatara, Ambassade Royale
de Thaïlande 8, rue Greuze, Paris XVI ème.

GERMANY

Chanai Kongchum 53 Bonn/Bad Godesberg
Friedrich Ebert STR, 69, a.

AUSTRIA

V. Jayanama Royal Thai Embassy Renngasse
4, Vienna 1010

CANADA

Mrs. S. Usher 8959 West 36 Avenue
Vancouver 13, B.C.

INDIA

Rainan Arunrungsi 17 Mumtaz Hostel Aligarh
Muslim University (U.P.)
Wiboon Shamsheun 2128 Sector 15-C
Chandigarh

JAPAN

Tanya Phonanan, C/O M.r. Hideo Higushi 1-
16-11 Naka, Kunitachi-Shi 186
Prayoon Shiowatana G/O Kansoi foreign
Student House 20-73, 3-Chome. Tsugume-
dai, Osaka-fu.

LOAS

(1500 KPs)

Leo S. Sudham, Suchinda, 64, Sihom Rd.
Vientiane.

PHILIPPINES

Chanchai Ungpakorn, Student Department
Royal Thai Embassy, Commercial Center,
P.O. Box 49, Makasi, Rizal, D-708.

U.S.A.

S. Ramitanond 56 C, Hasbrouck Aps. Ithaca,
N.Y. 14850

Chattip Nartsupha 406 Tropicana Apt. Hotel,
1630 L.M. Guerrero St., Maalte, Manila.

Boonchoo Kulvarayudha, 308 E 18 th St.
N.Y.C. (Apt 4 A).

Banlue Xanthadisai Graduate School of Busi-
ness Univ. of Chicaga, Ghicago, Ill. 60687

Aran Patanothai, Agronomy Dept. College
of Agricultnres Iowa State University, Ames
Iowa 50010

Vanich Pluwangkhum, Box 60116 N.W.
Station, Oklahoma City, Okla 73106

Apichai Puntasen C/O Graduate Program in
Economic Development, Garland Ave., Vander-
bilt University, Nashville, Tennessee 37203
Chai-Siri Samuthawanich 914 A Egle Heigh
Apartment Madison, Wisconsin 53705

T. Aphornsuwan, River Station, Box. 5264,
Rochester, N.Y. 14627

Phorani Nathadeja, 88-204 N., Mo. Kinley
Avenue, Athens, Ohio 45701

Vichai Tantradhuvudh, Perkins Hall, Room
No. 50, Harvard University, Cambridge
Massachusetts 02138

บทนำ (ต่อจากหน้า ๑๑)

ในฐานะของสื่อมวลชน หนังสือพิมพ์มีส่วนสำคัญอยู่ไม่น้อยที่จะต้องรับผิดชอบต่อการที่จะเสนอเรื่อง
ราวเกี่ยวกับอาชญากรรม โดยไม่ควรระบายนัยโหดเหี้ยม และต้องรับผิดชอบโดยเคารพสิทธิทั้งผู้ประ
พฤติผิดและผู้ตกเป็นเหยื่อให้อยู่ในกรอบอันพอควร เราคิดว่าการใช้วิธีการ 'คำต่อคำ พันด้อยพัน' อาจใช้ได้ผล
ในระยะสั้น และกับคนบางประเภทเท่านั้น แต่ในระยะยาวแล้วในฐานะปัญหาของสังคมส่วนรวม เราคิดว่า
ไม่ใช่วิธีการที่จะแก้ไขความรู้สึกที่ขบถกั๊กกันของมนุษย์ลงได้เลย ©

สังคมศาสตร์ปริทัศน์

THE SOCIAL SCIENCE REVIEW, MONTHLY

No. 10 Vol. 10 October 1972

	4	About this issue
	5	Letter to the Editor
	10	Leading Article
		Cover Story
	12	Thailand's Post Indochina War
	19	Interview / Deputy General of Correction Department
	25	Feature / Life in Prison
	46	Execution in Thai Society
	50	Correction or Execution?
	54	Criminal Behavior
	66	Dialogue / Crime and Thai Society
	89	Man and Idea / André Malraux and Edgar Snow
	43	A Poem / Singing Heart
	61	A Poem / The Enigma in Human Mind
	104	A Poem / I am a Rock
	84	Short Story / White Bird and Wanderer
	94	The Wind Wall / Broken mind
	99	Man and Environment / The Balance of Nature in Thailand
		Note and Comment
	111	Book Review
	116	Book-shelf News
	120	Editor
<i>Pansak Vinyaratn</i>		
<i>Editorial Staff</i>		
<i>Weeraprawat Wongpaipan</i>		
<i>Ugris Mongkolnawin</i>		
<i>Arom Pongpagnan</i>		
<i>Aran Suwanbuppa</i>		
<i>Chattip Natsupha</i>		
<i>Chanvit Kasetsiri</i>		
<i>Prapasorn Sewikul</i>		
<i>Ankarn Kalayanapong</i>		
<i>Srigun Bantung / Nikom Rayawa</i>		
<i>Tak Wongrat</i>		
<i>Kamsing Srinawak</i>		
<i>Paitoon Silaratn</i>		

President: Puey Ungphakorn
Advisory-Board: Sulak Sivaraksa, Yongyuth Yuthavong,
Editor in Chief: Suchart Sawadri

The Social Science Review
OFFICE: Chula Soi 2, Phya Thai Rd., Bangkok Thailand.
Tel. 57622

Printed by Sivaphorn Limited Partnership
74 Soi Rajataphan, Makkesan,
Bangkok, Thailand.
Tel. 515732, 522639

พิมพ์ที่: โรงพิมพ์ศิริพร นายจรูญ วันทนทวี พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๕
๑๔ ซอยรัชฎาภิเศก แขวงนิมิตกระชั้น นครหลวงฯ โทร. ๕๑๕๗๒, ๕๒๒๖๕

สังคมศาสตร์ปริทัศน์ รายเดือน มีจำหน่ายตามสถาบันต่างๆ ต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ อาจารย์ แสงอรุณ รัตติกาล คณะวิทยาศาสตร์ อาจารย์ ระวี ภาวิไล คณะเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ ไพฑูรย์ สันถาวรพันธ์ คณะรัฐศาสตร์ ห้องขายหนังสือของคณะ คณะพาณิชยศาสตร์ อาจารย์ ไพโรจน์ วงศ์วิภาณนท์	มหาวิทยาลัยมหิดล คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ อาจารย์ ชงยุทธ บุระดวงค์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม คณะจิตรกรรม อาจารย์ ถกต ปรีชาคณิตพงศ์ คณะนิเทศศาสตร์ อาจารย์ มโนช กงกะนันท์ คณะอักษรศาสตร์ (ทับแก้ว) อาจารย์ กุสุมา วัชรสมบัติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะศึกษาศาสตร์ อาจารย์ ปราบมณฑ์ กระมุท อาจารย์ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ ห้องขายหนังสือของคณะ คณะเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ เน่งน้อย เกษเกษม คณะพาณิชยศาสตร์ อาจารย์ เน่งน้อย ใจอ่อนนิคม แผนกวารสารศาสตร์ อาจารย์ กมล ฉายาวิวัฒนะ คณะศิลปศาสตร์ อาจารย์ นิธิอน ศรีทองดี	มหาวิทยาลัยรามคำแหง อาจารย์ ประทีป วาทิตินกร อาจารย์ สุชิน ศันติกุล วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ อาจารย์ อารมย์ เอี่ยมเจริญ วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางพลี อาจารย์ วิวัฒน์ เคนมีพันธ์
หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ อาจารย์ ชัยอนันต์ สมุทวณิช คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ อาจารย์ ไพฑูรย์ เอื้อทวีกุล คณะบริหารธุรกิจ อาจารย์ ศรีปริญญา รามโกมุท	วิทยาลัยครูสวนสุนันทา อาจารย์ วิยะดา สอนวงศ์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม อาจารย์ เปี่ยมศรี นาคพัฒน์ วิทยาลัยครูสุรนารี อาจารย์ ถุติมา ปรีดีสนิท วิทยาลัยครูยะลา อาจารย์ สวรรค์ แก้วเหล็ก วิทยาลัยครูสงขลา อาจารย์ วิจิตร จันทร์สกุล วิทยาลัยครูศรีนครินทร์ อาจารย์ ทศนีย์ ทองศิริ วิทยาลัยครูยะลา อาจารย์ เสาวนีย์ รุจิระอำพร
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลย์ พระมหาชาย อากาศโร มหามกุฏราชวิทยาลัย แผนกจำหน่ายหนังสือและห้องสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อาจารย์ บุญเอก ฟองอากาศ อาจารย์ จงจิตร ศรีพรรณ อาจารย์ ณีฎี ขพานนท์	วิทยาลัยเทคนิค กรุงเทพฯ อาจารย์ ชรรมรส โชติบุญชู วิทยาลัยเทคนิค ธนบุรี อาจารย์ ตรีศ ศุภบุคร วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร หอสมุดกลางของวิทยาลัย บางแสน อาจารย์ สวัสดิ์ เรืองวิเศษ มหาสารคาม อาจารย์ สดภาพ พันธมณี พิษณุโลก อาจารย์ อารี ห้วยนิยม สงขลา พวา พันธุ์เมษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น อาจารย์ กวี จิตกุล อาจารย์ สายศรี จุติกุล อาจารย์ ไพโรจน์ สโมสว อาจารย์ สมัช สันทอง	วิทยาลัยเทคนิคตะวันออกเฉียงเหนือ อาจารย์ ประกายศรี ใจสูงเนิน อาจารย์ ทวี รัชนิกร วิทยาลัยครูเพชรบุรี อาจารย์ สมบูรณ์ แก่นคะเคียน โรงเรียนช่างสกรวี ตรีง อาจารย์ ศิริ อ่องศรี
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์ นิพนธ์ คันธเสวี อาจารย์ วรวิทย์ วงศ์หาญเขาว์ โรงงานเศรษฐศาสตร์	

ร้านหนังสือในนครหลวง

ก้าวหน้า แพ่งพิทยา รวมสาส์น
 อักษรสุวรรณ โอเดียนสโตร์
 และร้านอื่น ๆ ในบริเวณวังบูรพาภิรมย์
 สหกรณ์ธรรมศาสตร์ ฯ มหาจุฬา ฯ
 นิพนธ์ พัฒนาสาส์น ศักดิ์สยาม
 ดวงกมล รัตนศึกษา สุวรรณสาส์น
 ศูนย์การค้าสยามและโรงแรมชั้นนำต่าง ๆ

ร้านหนังสือในต่างจังหวัด

เชียงใหม่ สุวิวงศ์บุคเซ็นเตอร์
 รามานุสโตร์
 นครศรีธรรมราช นิวเซ็นเตอร์
 หุ่นสงบรรณาคาร
 พัทลุง อุดมพานิชกิจ
 อุตรดิตถ์ อุดมดี อัมพร
 สุราษฎร์ ไทยวัฒนาพานิช
 ขอนแก่น ไทยกันเอง

นครราชสีมา ขมราช บุคเซ็นเตอร์ โรงแรมโพธิ์ทอง

รอยยิ้ม...

เป็นเงาแห่งความสุข -ไม่ว่าจะเกิดขึ้นที่ใด กับบุคคลใด
เอสโซ่ ถือเป็นภารกิจสำคัญที่จะสร้างเงาแห่งความสุขนี้

อาจจะสร้างโดยทางตรง อาจจะสร้างโดยทางอ้อม

อาจจะเป็นการสนับสนุนในด้านการศึกษาและการวิจัยของสถาบันต่าง ๆ

อาจจะเป็นการร่วมมือช่วยเหลือทางด้านสาธารณประโยชน์

อาจจะเป็นการช่วยในด้านเทคนิคพัฒนา.... ฯลฯ

เอสโซ่มีความปิติ-หากภารกิจดังกล่าวจะเป็นส่วน
เล็กๆน้อยๆที่ช่วยเพิ่มความผาสุกในดินแดนไทยแห่งนี้

ทำมากกว่ามาก